

Obsah

I Usnesení, doporučení a stanoviska

DOPORUČENÍ

Rada

2018/C 320/01	Doporučení Rady ze dne 13. července 2018 k národnímu programu reforem Belgie na rok 2018 a stanovisko Rady k programu stability Belgie z roku 2018	1
2018/C 320/02	Doporučení Rady ze dne 13. července 2018 k národnímu programu reforem Bulharska na rok 2018 a stanovisko Rady ke konvergenčnímu programu Bulharska z roku 2018	7
2018/C 320/03	Doporučení Rady ze dne 13. července 2018 k národnímu programu reforem České republiky na rok 2018 a stanovisko Rady ke konvergenčnímu programu České republiky z roku 2018	12
2018/C 320/04	Doporučení Rady ze dne 13. července 2018 k národnímu programu reforem Dánska na rok 2018 a stanovisko Rady ke konvergenčnímu programu Dánska z roku 2018	16
2018/C 320/05	Doporučení Rady ze dne 13. července 2018 k národnímu programu reforem Německa na rok 2018 a stanovisko Rady k programu stability Německa z roku 2018	19
2018/C 320/06	Doporučení Rady ze dne 13. července 2018 k národnímu programu reforem Estonska na rok 2018 a stanovisko Rady k programu stability Estonska z roku 2018	24
2018/C 320/07	Doporučení Rady ze dne 13. července 2018 k národnímu programu reforem Irska na rok 2018 a stanovisko Rady k programu stability Irska z roku 2018	27
2018/C 320/08	Doporučení Rady ze dne 13. července 2018 k národnímu programu reforem Španělska na rok 2018 a stanovisko Rady k programu stability Španělska z roku 2018	33

2018/C 320/09	Doporučení Rady ze dne 13. července 2018 k národnímu programu reforem Francie na rok 2018 a stanovisko Rady k programu stability Francie z roku 2018	39
2018/C 320/10	Doporučení Rady ze dne 13. července 2018 k národnímu programu reforem Chorvatska na rok 2018 a stanovisko Rady ke konvergenčnímu programu Chorvatska z roku 2018	44
2018/C 320/11	Doporučení Rady ze dne 13. července 2018 k národnímu programu reforem Itálie na rok 2018 a stanovisko Rady k programu stability Itálie z roku 2018	48
2018/C 320/12	Doporučení Rady ze dne 13. července 2018 k národnímu programu reforem Kypru na rok 2018 a stanovisko Rady k programu stability Kypru z roku 2018	55
2018/C 320/13	Doporučení Rady ze dne 13. července 2018 k národnímu programu reforem Lotyšska na rok 2018 a stanovisko Rady k programu stability Lotyšska z roku 2018	60
2018/C 320/14	Doporučení Rady ze dne 13. července 2018 k národnímu programu reforem Litvy na rok 2018 a stanovisko Rady k programu stability Litvy z roku 2018	64
2018/C 320/15	Doporučení Rady ze dne 13. července 2018 k národnímu programu reforem Lucemburska na rok 2018 a stanovisko Rady k programu stability Lucemburska z roku 2018	68
2018/C 320/16	Doporučení Rady ze dne 13. července 2018 k národnímu programu reforem Maďarska na rok 2018 a stanovisko Rady ke konvergenčnímu programu Maďarska z roku 2018	72
2018/C 320/17	Doporučení Rady ze dne 13. července 2018 k národnímu programu reforem Malty na rok 2018 a stanovisko Rady k programu stability Malty z roku 2018	76
2018/C 320/18	Doporučení Rady ze dne 13. července 2018 k národnímu programu reforem Nizozemska na rok 2018 a stanovisko Rady k programu stability Nizozemska z roku 2018	80
2018/C 320/19	Doporučení Rady ze dne 13. července 2018 k národnímu programu reforem Rakouska na rok 2018 a stanovisko Rady k programu stability Rakouska z roku 2018	84
2018/C 320/20	Doporučení Rady ze dne 13. července 2018 k národnímu programu reforem Polska na rok 2018 a stanovisko Rady ke konvergenčnímu programu Polska z roku 2018	88
2018/C 320/21	Doporučení Rady ze dne 13. července 2018 k národnímu programu reforem Portugalska na rok 2018 a stanovisko Rady k programu stability Portugalska z roku 2018	92
2018/C 320/22	Doporučení Rady ze dne 13. července 2018 k národnímu programu reforem Rumunska na rok 2018 a stanovisko Rady ke konvergenčnímu programu Rumunska z roku 2018	98
2018/C 320/23	Doporučení Rady ze dne 13. července 2018 k národnímu programu reforem Slovinska na rok 2018 a stanovisko Rady k programu stability Slovinska z roku 2018	103

2018/C 320/24	Doporučení Rady ze dne 13. července 2018 k národnímu programu reforem Slovenska na rok 2018 a stanovisko Rady k programu stability Slovenska z roku 2018	107
2018/C 320/25	Doporučení Rady ze dne 13. července 2018 k národnímu programu reforem Finska na rok 2018 a stanovisko Rady k programu stability Finska z roku 2018	112
2018/C 320/26	Doporučení Rady ze dne 13. července 2018 k národnímu programu reforem Švédska na rok 2018 a stanovisko Rady ke konvergenčnímu programu Švédska z roku 2018	116
2018/C 320/27	Doporučení Rady ze dne 13. července 2018 k národnímu programu reforem Spojeného království na rok 2018 a stanovisko Rady ke konvergenčnímu programu Spojeného království z roku 2018	119

I

(Usnesení, doporučení a stanoviska)

DOPORUČENÍ

RADA

DOPORUČENÍ RADY

ze dne 13. července 2018

k národnímu programu reforem Belgie na rok 2018 a stanovisko Rady k programu stability Belgie z roku 2018

(2018/C 320/01)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik ⁽¹⁾, a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 22. listopadu 2017 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2018. Náležitě přitom zohlednila evropský pilíř sociálních práv vyhlášený Evropským parlamentem, Radou a Komisí dne 17. listopadu 2017. Priority této roční analýzy potvrdila dne 22. března 2018 Evropská rada. Dne 22. listopadu 2017 přijala Komise na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ⁽²⁾ rovněž zprávu mechanismu varování, ve které není Belgie uvedena mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum. Téhož dne Komise přijala rovněž doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny, které Evropská rada potvrdila dne 22. března 2018. Doporučení týkající se hospodářské politiky eurozóny ⁽³⁾ (dále jen „doporučení pro eurozónu“) přijala Rada dne 14. května 2018.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy (Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25).

⁽³⁾ Úř. věst. C 179, 25.5.2018, s. 1.

- (2) Vzhledem k úzké provázanosti ekonomik v hospodářské a měnové unii by Belgie jakožto členský stát, jehož měnou je euro, měla zajistit, aby doporučení pro eurozónu, jak je promítnuto do níže uvedených doporučení č. 1 až 3, bylo plně a včas provedeno.
- (3) Dne 7. března 2018 byla zveřejněna zpráva o Belgii pro rok 2018. V této zprávě byl posouzen pokrok, jež Belgie učinila v plnění jí určených doporučení přijatých Radou dne 11. července 2017 ⁽¹⁾, v přijímání opatření v návaznosti na jí určená doporučení přijatá v předchozích letech a v plnění národních cílů Belgie v rámci strategie Evropa 2020.
- (4) Dne 27. dubna 2018 předložila Belgie svůj národní program reforem na rok 2018 a svůj program stability z roku 2018. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.
- (5) Relevantní doporučení pro jednotlivé země byla zohledněna při programování evropských strukturálních a investičních fondů (dále jen „ESI fondy“) na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ⁽²⁾ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Podrobnosti o tom, jak bude Komise uvedené ustanovení používat, byly uvedeny v pokynech k uplatňování opatření propojujících účinnost ESI fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí.
- (6) Na Belgii se v současnosti vztahuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu a pravidlo pro zadlužení. Ve svém programu stability z roku 2018 belgická vláda plánuje postupné zlepšení celkového salda ze schodku ve výši 1,0 % HDP v roce 2017 na přebytek ve výši 0,1 % HDP v roce 2021. Dosažení střednědobého rozpočtového cíle v podobě vyrovnaného rozpočtu ve strukturálním vyjádření se plánuje do roku 2020. Přepočtené strukturální saldo ⁽³⁾ však v roce 2020 stále implikuje schodek ve výši 0,2 %. Program stability z roku 2018 očekává, že poměr veřejného dluhu k HDP, který v roce 2014 dosáhl svého vrcholu ve výši téměř 107 % HDP a v roce 2017 poklesl přibližně na 103 % HDP, do roku 2021 poklesne na 94,6 %. Makroekonomický scénář, z něhož tyto rozpočtové projekce vycházejí, je realistický. Na druhé straně však nebyla specifikována opatření nezbytná na podporu plánovaných cílových schodků počínaje rokem 2019, což přispívá ke zhoršení strukturálního salda v roce 2019, jež v případě nezměněných politik předpokládá prognóza Komise z jara 2018.
- (7) Dne 23. května 2018 vydala Komise zprávu podle čl. 126 odst. 3 Smlouvy o fungování EU, jelikož Belgie v roce 2017 nedosáhla dostatečného pokroku při plnění doporučené hodnoty pro snižování dluhu. Po posouzení všech relevantních faktorů, vzhledem k tomu, že v současné době nejsou dostatečně spolehlivé důkazy umožňující dospět k závěru o existenci podstatné odchylky v Belgii v roce 2017 a po celé období let 2016 a 2017, zpráva nemohla dospět k závěru, zda kritérium dluhu stanovené ve Smlouvě a v nařízení Rady (ES) č. 1467/970 ⁽⁴⁾ je nebo není dodrženo. Komise dodržování doporučené hodnoty pro snižování dluhu posoudí znovu na základě údajů ex post za rok 2018, které budou oznámeny na jaře 2019.
- (8) Program stability z roku 2018 naznačuje, že rozpočtový dopad bezpečnostních opatření z roku 2017 je značný, a náležitě dokládá rozsah a povahu těchto dodatečných rozpočtových nákladů. Podle Komise dosáhly v roce 2017 způsobilé dodatečné výdaje v souvislosti s bezpečnostními opatřeními 0,02 % HDP. Ustanovení uvedená

⁽¹⁾ Úř. věst. C 261, 9.8.2017, s. 1.

⁽²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

⁽³⁾ Cyklicky očištěné saldo, bez vlivu jednorázových a dočasných opatření, přepočtené Komisí za použití společně dohodnuté metodiky.

⁽⁴⁾ Nařízení Rady (ES) č. 1467/97 ze dne 7. července 1997 o urychlení a vyjasnění postupu při nadměrném schodku (Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 6).

v čl. 5 odst. 1 a čl. 6 odst. 3 nařízení (ES) č. 1466/97 umožňují zohlednění těchto dodatečných výdajů, protože závažnost teroristické hrozby představuje mimořádnou událost, jejich dopad na veřejné finance v Belgii je značný a udržitelnost by povolením dočasné odchylky od postupu korekce k dosažení střednědobého rozpočtového cíle nebyla ohrožena. Rozsah požadované korekce k dosažení střednědobého rozpočtového cíle na rok 2017 byl proto s ohledem na tyto dodatečné náklady snížen.

- (9) Dne 11. července 2017 Rada doporučila Belgii zajistit, aby nominální míra růstu čistých primárních výdajů vládních institucí ⁽¹⁾ v roce 2018 nepřekročila 1,6 %, což odpovídá roční strukturální korekci ve výši 0,6 % HDP. Zároveň bylo uvedeno, že při posuzování návrhu rozpočtového plánu na rok 2018 a následném posuzování výsledků rozpočtového hospodaření za rok 2018 bude třeba řádně zohlednit cíl dosažení orientace fiskální politiky, které přispěje jak k posílení probíhajícího oživení, tak k zajištění udržitelnosti veřejných financí Belgie. Poté, co Komise v rámci svého stanoviska k návrhu rozpočtového plánu Belgie na rok 2018 posoudila sílu oživení v Belgii s náležitým uvážením rozpočtové udržitelnosti, není třeba v tomto ohledu zohlednit žádné další prvky. Podle prognózy Komise z jara 2018 existuje pro rok 2018 i pro celé období let 2017 a 2018 riziko podstatného odchýlení od doporučené cesty k dosažení střednědobého rozpočtového cíle.
- (10) S ohledem na míru celkového veřejného dluhu Belgie vyšší než 60 % HDP a očekávanou produkční mezeru ve výši 0,4 % by nominální míra růstu čistých primárních výdajů vládních institucí neměla v roce 2019 překročit 1,8 %, což odpovídá strukturální korekci ve výši 0,6 % HDP plynoucí z požadavků na základě společně dohodnuté korekční matice podle Paktu o stabilitě a růstu. Při nezměněné politice existuje riziko výrazného odchýlení od uvedeného požadavku v roce 2019 a v celém období let 2018 a 2019. Předpokládá se, že Belgie v letech 2018 a 2019 zřejmě nedodrží pravidlo pro zadlužení. Celkově se Rada domnívá, že pro dodržení Paktu o stabilitě a růstu by měla být od roku 2018 přijata nezbytná opatření. Bylo by obezřetnou reakcí využít případné neočekávané příjmy k dalšímu snižování míry veřejného dluhu.
- (11) Udržitelnost veřejných financí zůstává i nadále problémem. Reformy důchodového systému zavedené v roce 2015 byly významným krokem k řešení rizik souvisejících s dlouhodobým stárnutím obyvatelstva, nicméně zpráva o stárnutí populace z roku 2018 poukazuje na větší zvýšení dlouhodobých výdajů souvisejících se stárnutím obyvatelstva, než se původně očekávalo, a to jak na důchody, tak na dlouhodobou péči. Podle projekcí se výdaje na důchody zvýší v roce 2070 o 2,9 procentního bodu HDP ve srovnání s nárůstem o 1,3 procentního bodu v roce 2060 (a průměrným poklesem v Unii o 0,1 procentního bodu HDP) v předchozí aktualizaci. V této souvislosti by k řešení těchto rizik mohlo přispět úplné provedení vládního plánu reformy. Kromě toho se výdaje na dlouhodobou péči podle projekcí zvýší, z již nyní nadprůměrné úrovně v Unii ve výši 2,3 % HDP na 4,0 % HDP do roku 2070. Efektivnost výdajů v této oblasti se může zvýšit, sníží-li se roztržitost organizačního prostředí dlouhodobé péče způsobená rozdělením pravomocí mezi různými správními úrovněmi.
- (12) Ve federálním státě, jako je Belgie, kde je velká část výdajových pravomocí delegována na orgány samosprávy na nižší než celostátní úrovni, má zásadní význam efektivní rozpočtová koordinace. Ve snaze zlepšit interní koordinaci a transponovat fiskální složku Smlouvy o stabilitě, koordinaci a správě v hospodářské a měnové unii („rozpočtový pakt“) uzavřely federální vláda, regionální vlády a vlády jazykových společenství v roce 2013 dohodu o spolupráci, jejímž cílem bylo definovat celkové a individuální víceleté fiskální trajektorie, které měla monitorovat Nejvyšší finanční rada. Byla uzavřena dohoda o jednotlivých fiskálních cílech, jichž má být dosaženo do roku 2020, což je pozitivní krok. Nicméně stále neexistuje formální dohoda o ročních fiskálních cílech na všech úrovních státní správy. Pokroku bylo dosaženo ve vztahu ke stanovení dostatečných záruk, pokud jde o nezávislost Nejvyšší finanční rady.
- (13) Existuje prostor k tomu, aby ve fiskální konsolidaci hrálo významnější roli omezování výdajů. Celkové veřejné výdaje jsou jako procento HDP vyšší než průměr eurozóny. I přes svůj potenciál k podnícení růstu v dlouhodobé perspektivě jsou veřejné investice podle evropských standardů nízké, zejména v poměru k celkovým veřejným výdajům. Nejenže jsou veřejné kapitálové fondy nízké, rovněž kvalita veřejné infrastruktury se zhoršila. Přezkumy

(1) Čisté primární výdaje vládních institucí se skládají z celkových výdajů vládních institucí bez úrokových nákladů, výdajů na programy Unie, které jsou plně kompenzovány příjmy z prostředků Unie, a nediskrečních změn výdajů na podporu v nezaměstnanosti. Vnitrostátně financovaná tvorba hrubého fixního kapitálu je rozprostřena na dobu čtyř let. Zohledněna jsou diskreční opatření na straně příjmů nebo zvýšení příjmů povinné na základě zákona; jednorázová opatření na straně příjmů i na straně výdajů jsou kompenzována.

výdajů mohou přispět k inteligentnějšímu přidělování výdajů a podpořit konsolidaci podporující růst. Na regionální úrovni plánuje zavést přístup založený na přezkumu výdajů v rámci svého rozpočtového procesu pouze Vlámko. Kromě toho není v současné době žádná úroveň správy v Belgii vázána domácími výdajovými pravidly, s výjimkou stropů pro výdaje na zdravotní péči. Je to v kontrastu ke zvyšující se míře přijetí těchto pravidel v celé Unii a brání to fiskální konsolidaci založené na výdajích. Kromě toho příspěvky do belgického systému pojištění vkladů nejsou investovány do samostatného portfolia aktiv s nízkým rizikem.

- (14) Z rozdělení dluhů a aktiv v belgických domácnostech vyplývá, že jsou zde určitá slabá místa, a to navzdory jejich celkově příznivé pozici z hlediska bohatství. Dlouhodobě rychlejší růst cen obytných nemovitostí než disponibilních příjmů domácností doprovázený setrvalým zvyšováním zadlužení domácností vede k tomu, že finanční situace domácností je zranitelnější. V dubnu 2018 bylo zavedeno makrobezpečnostní opatření zaměřené především na odolnost bankovního sektoru s cílem řešit nárůst systémových rizik souvisejících s odvětvím obytných nemovitostí. V budoucnu by bylo možné celostátní rámec makrobezpečnostního rozhodování zlepšit posílením schopnosti makrobezpečnostního orgánu uplatňovat včas makrobezpečnostní nástroje. Zdá se, že ceny nemovitostí jsou v současnosti mírně nadhodnocené.
- (15) Jak je uvedeno v doporučení pro eurozónu, boj proti agresivnímu daňovému plánování je nezbytný, aby se zabránilo narušení hospodářské soutěže mezi podniky, zajistilo se spravedlivé zacházení s daňovými poplatníky a chránilo se veřejné finance. Dopady strategií agresivního daňového plánování na jiné členské státy vyžadují koordinovaný postup vnitrostátních politik, který by doplnil právní předpisy Unie. Dřívější systém odpočtu pomyslných úroků, který vycházel ze stavu majetku, byl nahrazen růstovým systémem. Nový systém, který sdílí růstovou základní linii s daňovou úlevou pro růst a investice navrženou ve společném základu daně z příjmů právnických osob, bude omezen na růstový základní kapitál vypočítaný na základě pětiletého průměru. Tato změna má za cíl přispět k neutralitě reformy daně z příjmu právnických osob z hlediska rozpočtu, přičemž by měla současně řešit potenciální využívání systému agresivního daňového plánování a současně omezit zvýhodňování dluhu oproti vlastnímu kapitálu. Skutečnost, že neexistují některá specifická pravidla proti zneužívání, je sice znepokojující, avšak již se připravuje reforma rámce proti zneužívání. Jedná se o pozitivní krok. Bude se pečlivě monitorovat, aby bylo zajištěno, že nová pravidla řeší veškeré relevantní druhy zneužití. Na základě nedávných výměn bude Komise i nadále pokračovat v konstruktivním dialogu s cílem bojovat proti strategiím agresivního daňového plánování.
- (16) Hospodářský růst v poslední době intenzivně vytvářel pracovní místa. Růst zaměstnanosti byl v roce 2017 silný a míra nezaměstnanosti se nyní blíží úrovni před krizí. Nicméně pokud jde o míru zaměstnanosti obyvatelstva ve věku 20 až 64 let (68,5 % v roce 2017), Belgie není na dobré cestě k dosažení cíle strategie Evropa 2020 ve výši 73,2 %. Omezeného pokroku bylo dosaženo, pokud jde o účast znevýhodněných skupin na trhu práce, neboť neaktivita a nezaměstnanost jsou ve velké míře koncentrovány u osob s nízkou kvalifikací, osob z přistěhovaleckého prostředí a starších pracovníků, což naznačuje, že integraci na trhu práce brání jak strukturální faktory, tak faktory týkající se jednotlivých skupin obyvatel. Zejména osoby pocházející z přistěhovaleckého prostředí, které představují velký podíl obyvatelstva v produktivním věku, se nadále potýkají s nepříznivými výsledky na trhu práce, a představují proto významný nevyužitý potenciál trhu práce. V roce 2016 činila míra zaměstnanosti osob narozených mimo EU 49,1 %, což je o více než 20 procentních bodů méně než u osob narozených v Belgii (u žen byl rozdíl ještě výraznější). Lidem ze znevýhodněných poměrů byla mohla pomoci aktivační opatření, avšak existují určité důkazy, že tato aktivační opatření nejsou stejně účinná pro všechny skupiny obyvatel. Ačkoli již byla přijata určitá opatření, jež mají pomoci integraci nově přichozích a potírání diskriminace, koordinace mezi různými oblastmi politik a politickými úrovněmi stále není dostatečná, aby řešila náročný úkol integrace osob z přistěhovaleckého prostředí na trhu práce. Stále přetrvávají silné regionální rozdíly ve výkonnosti trhu práce.
- (17) Navzdory snahám o snížení daňového zatížení práce jsou faktory, které demotivují od práce, u některých skupin, jako jsou jednočlenné domácnosti pobírající průměrnou mzdu a osoby přinášející druhý příjem, i nadále silné. V roce 2016 patřilo daňové zatížení pro jednočlennou domácnost pobírající průměrnou mzdu i přes dosavadní opatření nadále mezi nejvyšší v Unii. Past nezaměstnanosti u pracovníků s nízkými mzdami (67 % průměrné mzdy na jednočlennou domácnost) je rovněž jednou z nejvyšších v Unii. Přetrvávají daňové faktory, jež odrážejí od práce osoby přinášející druhý příjem – zejména ženy.
- (18) Míra volných pracovních míst je jednou z nejvyšších v Unii a poukazuje na obrovský nesoulad mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi, mimo jiné kvůli nízké mobilitě a – zejména ve dvojjazyčném bruselském regionu – nedostatečným jazykovým dovednostem. Účast na celoživotním učení je nízká. Je třeba, aby jednotlivci i zaměstnavatelé přijali další závazky ohledně nepřetržitého celoživotního vzdělávání – umožní totiž lidem zvládnout přechod mezi zaměstnáními.

- (19) Bylo dosaženo určitého pokroku, pokud jde o rovné příležitosti k zapojení do kvalitního vzdělávání a odborné přípravy, neboť vlámské i frankofonní společenství postupně zavádějí reformy školství. I přes dobré průměrné výsledky v mezinárodním srovnání dlouhodobě přetrvávají značné nerovnosti, pokud jde o vysokoškolské vzdělávání. Výsledky v oblasti vzdělávání 15letých žáků vykazují značné rozdíly související se socioekonomickým zázemím a přistěhovaleckým statutem. Výkonnostní rozdíly mezi vlámským a frankofonním společenstvím, jakož i nedostatečné zastoupení znevýhodněných skupin mezi předními žáky v oblasti přírodních věd, čtení a matematiky, jsou znepokojivé. Značné nedostatky ve výkonnosti mezi školami jdou ruku v ruce s nerovnými příležitostmi ve vzdělávání. Podíl osob s terciárním vzděláním je vysoký. Jsou však patrné nerovnosti v přístupu ke kvalitnímu vzdělávání, chybějící dovednosti a regionální rozdíly. Podíl absolventů oborů přírodních věd, technologických a matematických oborů je jedním z nejnižších v Unii a nedostatek pracovních sil v těchto oblastech by se mohl stát závažnou překážkou pro růst a inovace. Znepokojující je rovněž nedostatek učitelů, avšak reformy týkající se této profese postupují pomalu. Je třeba upravit trvalý profesní rozvoj učitelů. Jak vlámské, tak frankofonní společenství zahájilo zásadní reformy svých vzdělávacích systémů. Uskutečňování těchto reforem se plánuje během nadcházejícího desetiletí i nad jeho rámec. Na konci roku 2017 se však Vlámsko rozhodlo vstup hlavních opatření těchto reforem v platnost o jeden rok odložit. Dopad reforem a opatření bude do značné míry záviset na jejich účinném provádění a sledování.
- (20) Byly provedeny pouze drobné reformy, jež mají řešit omezující regulační rámec v oblasti služeb. Ve Vlámsku se zrušil zákon o usazování pro vybraný počet řemeslných profesí. Regulace v některých odborných službách však zůstává vysoká. V důsledku toho je hospodářská soutěž v těchto odvětvích s nízkým podílem nových společností vstupujících na trh utlumená. Ve stavebnictví jsou uloženy horizontální povolovací režimy pro přístup na stavební trh a stavební povolení jsou i nadále složitá, a to i přes opatření přijatá v posledních letech. Míra fluktuace („churn rate“) v belgickém stavebním odvětví je výrazně pod průměrem Unie, což může naznačovat, že toto odvětví trpí nedostatečnou hospodářskou soutěží. To rovněž ovlivňuje provádění důležitých infrastrukturních projektů. Významná omezení panují též v oblasti železniční a silniční dopravy. Nízký růst produktivity belgického hospodářství do značné míry souvisí s nízkým růstem produktivity v odvětví služeb. Regulační omezení mají také nepříznivý vedlejší dopad na uživatele těchto služeb, zejména v odvětví zpracovatelského průmyslu. Hlubší strukturální reformy klíčových odvětví služeb by pomohly zlepšit růst produktivity, který je zásadní pro zajištění budoucího růstu a udržitelnosti veřejných financí.
- (21) Určitým způsobem se zlepšilo rovněž fungování maloobchodního odvětví. I přes nedávné reformy mají regulační omezení stále záporný dopad na výkonnost tohoto odvětví a brání investicím. Ceny řady kategorií produktů jsou stále vyšší než v sousedních zemích. Je třeba vyvinout větší úsilí, aby bylo podnikatelské prostředí konkurenční a příznivé pro investice, což by spotřebitelům přineslo větší výběr produktů a nižší ceny. V dubnu 2018 Komise navrhla osvědčené postupy jako návod pro reformy členských států v maloobchodním sektoru.
- (22) Výkonnost podnikání je v Belgii stále nízká, a to i přes některé reformy v posledních letech a nedávno přijatá opatření, jejichž dopad musí být teprve posouzen. Obchodní dynamika je nízká, jelikož míra zakládání podniků stále patří mezi nejnižší v Evropě (je mnohem nižší než průměr v Unii), a nízká je rovněž míra jejich rušení. Kromě toho je administrativní zátěž pro podniky stále značná a vyznačuje se složitými postupy a nízkou mírou právní jistoty.
- (23) Pokud jde o výkonnost digitálních veřejných služeb, nachází se Belgie v rámci EU na průměrné úrovni. Na rozdíl od celkově dobrého postavení, pokud jde o rozvoj digitální ekonomiky, se digitální veřejné služby nacházejí na průměrné pozici. Belgické federální struktury kladou specifické překážky při zavádění soudržných a celostátních služeb elektronické veřejné správy. Ztráty způsobuje skutečnost, že různé systémy nejsou vždy interoperabilní. Přetrvávají vážné obavy ohledně soudního systému, zejména pokud jde o zpoždění, digitalizaci a spolehlivost, srovnatelnost a jednotnost soudních údajů. Zavádění iniciativ pro digitalizaci některých soudních služeb na všech soudech, jako jsou elektronické schránky nebo elektronické předkládání dokumentů, proti plánu zaostává. Nicméně dokud nebude tento jednotný kódovací systém zaveden na všech soudech, nebudou údaje o účinnosti soudních řízení dostatečně spolehlivé a srovnatelné.
- (24) Navzdory nedávným reformám je belgický daňový systém i nadále složitý. Reforma daně z příjmu právnických osob sníží zákonné sazby a přispěje ke zjednodušení systému. Nicméně v platnosti zůstává řada výjimek a narušujících pobídek, jak ukazuje nadále rostoucí tendence celkové výše daňových úlev. Lze ještě více využívat možnosti, jež nabízí zdaňování podporující růst. Příjmy z daní souvisejících s životním prostředím stále patří

mezi nejnižší v Unii. Ve skutečnosti existuje značný potenciál pro skutečný „ekologický“ přesun zdanění, který by řešil mimo jiné zvýhodňování služebních vozů, jež přispívají ke znečišťování ovzduší, přetížení dopravy a emisím skleníkových plynů.

- (25) Jen omezeného pokroku bylo dosaženo v řešení dopravního přetížení. Mobilita trpí nedostatečnými veřejnými investicemi do infrastruktury, narušujícími daňovými pobídkami a nedostatkem hospodářské soutěže v oblasti dopravních služeb, což vede k obrovskému přetížení dopravy a brání růstu produktivity. Přetížení silniční dopravy se rok od roku zhoršuje, odrazuje zahraniční investice a vede k vysokým sociálním, hospodářským a environmentálním nákladům. K nejnáléhavějším výzvám patří dokončení a modernizace železniční a silniční infrastruktury zejména v okolí Antverp a Bruselu a uvnitř těchto měst. Značná omezení panují též v oblasti železniční a silniční dopravy. Příslušné orgány mohou podpořit účinnější využívání stávající infrastruktury a přechod od individuální dopravy směrem k hromadnějším alternativám s nízkými emisemi.
- (26) V kontextu evropského semestru 2018 provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Belgie, kterou zveřejnila ve své zprávě o Belgii pro rok 2018. Posoudila také program stability z roku 2018, národní program reforem na rok 2018 a opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Belgii adresována v předchozích letech. Komise vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku v Belgii, ale také rozsah jejich souladu s pravidly a pokyny Unie, neboť celkovou správu ekonomických záležitostí v Unii je třeba posílit tím, že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni Unie.
- (27) Na základě tohoto posouzení přezkoumala Rada program stability z roku 2018, přičemž její stanovisko ⁽¹⁾ je promítnuto zejména do níže uvedeného doporučení č. 1,

DOPORUČUJE Belgii v období 2018–2019:

1. Zajistit, aby nominální míra růstu čistých primárních výdajů vládních institucí v roce 2019 nepřekročila 1,8 %, což odpovídá roční strukturální korekci ve výši 0,6 % HDP. Využít neočekávaných příjmů k rychlejšímu snižování poměru veřejného dluhu k HDP. Pokračovat v zamýšlených důchodových reformách a zohlednit předpokládaný nárůst výdajů na dlouhodobou péči. Usilovat o plné provádění dohody o spolupráci z roku 2013 za účelem koordinace fiskální politiky na všech úrovních veřejné správy. Zlepšit účinnost a složení veřejných výdajů na všech úrovních státní správy s cílem vytvořit prostor pro veřejné investice, zejména prováděním přezkumů výdajů.
2. Odstranit faktory, které odrazují od pracovní činnosti, a posílit účinnost aktivních politik trhu práce, zejména pro osoby s nízkou kvalifikací, osoby z přistěhovaleckého prostředí a starší pracovníky. Pokračovat v reformách vzdělávání a odborné přípravy, včetně podpory rovnosti a zvýšení podílu absolventů vysokých škol v oblastech přírodních věd, technologií, inženýrství a matematiky.
3. Snižit regulační a administrativní zátěž v zájmu stimulace podnikání a zvýšení hospodářské soutěže v oblasti služeb, zejména v oblasti maloobchodu, stavebnictví a odborných služeb. Řešit rostoucí problémy s mobilitou, a to zejména prostřednictvím investic do nové či stávající dopravní infrastruktury, a posílit pobídky k používání hromadné dopravy a dopravy s nízkou produkcí emisí.

V Bruselu dne 13. července 2018.

Za Radu
předseda
H. LÖGER

⁽¹⁾ Podle čl. 5 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

DOPORUČENÍ RADY**ze dne 13. července 2018****k národnímu programu reforem Bulharska na rok 2018 a stanovisko Rady ke konvergenčnímu programu Bulharska z roku 2018**

(2018/C 320/02)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik ⁽¹⁾, a zejména na čl. 9 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy ⁽²⁾, a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 22. listopadu 2017 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2018. Náležitě přitom zohlednila evropský pilíř sociálních práv vyhlášený Evropským parlamentem, Radou a Komisí dne 17. listopadu 2017. Priority této roční analýzy potvrdila dne 22. března 2018 Evropská rada. Dne 22. listopadu 2017 přijala Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 rovněž zprávu mechanismu varování, ve které je Bulharsko uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum.
- (2) Dne 7. března 2018 byla zveřejněna zpráva o Bulharsku pro rok 2018. V této zprávě byl posouzen pokrok, jež Bulharsko učinilo v plnění jemu určených doporučení přijatých Radou dne 11. července 2017 ⁽³⁾, v přijímání opatření v návaznosti na jemu určená doporučení přijatá v předchozích letech a v plnění národních cílů Bulharska v rámci strategie Evropa 2020. Součástí zprávy byl rovněž hloubkový přezkum podle článku 5 nařízení (EU) č. 1176/2011, jehož výsledky byly taktéž zveřejněny dne 7. března 2018. Komise na základě své analýzy dospěla k závěru, že se Bulharsko potýká s makroekonomickou nerovnováhou. Slabiny ve finančním sektoru provází vysoké zadlužení a úvěry v selhání v podnikovém sektoru, a to v situaci, kdy trh práce není plně adaptován.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Úř. věst. C 261, 9.8.2017, s. 1.

- (3) Dne 19. dubna 2018 předložilo Bulharsko svůj národní program reforem na rok 2018 a svůj konvergenční program z roku 2018. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně. Národní program reforem Bulharska na rok 2018 obsahuje závazky jak z krátkodobého, tak střednědobého hlediska a zahrnuje výzvy uvedené ve zprávě o Bulharsku pro rok 2018. Uvádí zejména opatření, jež mají posílit bankovní a nebankovní dohled, zlepšit rámec pro insolvenční řízení a snížit zbývající nedostatky zjištěné v roce 2016 v zátěžových testech. Zahrnuje rovněž opatření k posílení výběru daní a řešení stínové ekonomiky, k lepšímu zacílení aktivních politik na trhu práce, zvýšení sociální ochrany a k řešení různých výzev v oblasti zdravotní péče a vzdělávání. Celkově lze říci, že účinné provádění národního programu reforem na rok 2018 by bylo základem pro nápravu nerovnováhy.
- (4) Relevantní doporučení pro jednotlivé země byla zohledněna při programování evropských strukturálních a investičních fondů (dále jen „ESI fondy“) na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013⁽¹⁾ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Podrobnosti o tom, jak bude Komise uvedené ustanovení používat, byly uvedeny v pokynech k uplatňování opatření propojujících účinnost ESI fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí.
- (5) Na Bulharsko se v současnosti vztahuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu. Ve svém konvergenčním programu z roku 2018 vláda vychází z celkového přebytku ve výši 0,9 % HDP v roce 2017 a má za cíl vyrovnaný rozpočet v roce 2018 a přebytek ve výši 0,3 % HDP v roce 2019, 0,5 % v roce 2020 a 0,2 % v roce 2021. Střednědobý rozpočtový cíl – strukturální schodek ve výši 1 % HDP – by měl být podle plánu v celém programovém období stále plněn s rezervou. Podle konvergenčního programu z roku 2018 se očekává, že poměr veřejného dluhu k HDP bude postupně klesat z 25,4 % HDP v roce 2017 na 19,4 % v roce 2021. Makroekonomický scénář, z něhož tyto rozpočtové projekce vycházejí, je realistický. Na základě prognózy Komise z jara 2018 se očekává, že strukturální saldo zůstane v přebytku, ale sníží se z 0,9 % HDP v roce 2017 na 0,5 % HDP v roce 2018 a v roce 2019 zůstane na stejné úrovni. Strukturální saldo tak podle prognózy zůstane v obou letech nad úrovní střednědobého rozpočtového cíle. Celkově Rada dospěla ke stanovisku, že podle prognóz Bulharsko v letech 2018 a 2019 ustanovení Paktu o stabilitě a růstu dodrží.
- (6) Nanejvýš důležité je zvýšení účinnosti fiskální politiky. Příjmy z daní a dodržování daňových předpisů se zlepšují, avšak spíše v důsledku lepšího ekonomického výhledu než zlepšení správy a výběru daní. Účinnost veřejných výdajů v některých odvětvích je velmi nízká. V tomto ohledu jsou důležité reformy v oblasti řízení veřejných financí a současné hospodářské a rozpočtové podmínky jsou pro tyto reformy obzvláště příznivé. Hospodářská výkonnost státních podniků je v porovnání s jinými zeměmi v regionu a se soukromým sektorem nedostatečná a je rovněž zdrojem nejistoty a rizika pro veřejné finance, neboť nedoplatky těchto podniků představují podmíněné závazky. Celkově jsou správa a řízení státních podniků i nadále problematické a nesplňují mezinárodní normy. Kromě toho jsou reformy v této oblasti velmi důležité pro podnikatelské prostředí.
- (7) Stabilita finančního odvětví se navzdory přetrvávajícím slabinám i nadále zlepšuje. Vysoký zůstává objem podnikových úvěrů v selhání, ačkoli došlo k jeho snížení. Kapitálové rezervy jsou v průměru vyhovující, což poskytuje dostatečný prostor pro konsolidaci rozvahy. Došlo k výraznému pokroku při zlepšování dohledu nad finančním sektorem, ale některá důležitá opatření ještě stále nebyla plně provedena. Zmírnění zbývajících rizik spojených s expozicí spřízněných stran a lepším oceňováním aktiv jsou klíčové pro další posílení rozvahy a zvýšení odolnosti bank a pojišťoven.
- (8) Neúčinnost insolvenčního rámce zpomaluje snižování zadluženosti soukromého sektoru a řešení úvěrů v selhání. Postupy jsou příliš zdoluhavé a míra zpětně získaných prostředků je nízká. Některé prvky fungujícího rámce stále chybí, zejména pravidla pro oddlužení a pro poskytování druhé šance podnikatelům, a to v přiměřené lhůtě po

(1) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

úpadku. Nedostatečné shromažďování údajů a nevhodné nástroje pro dohled brání posouzení účinnosti jak starších, tak nových postupů, včetně postupů pro restrukturalizaci podniků.

- (9) Míra nehlášené práce je nadále vysoká, což má významné důsledky pro daňové příjmy, pracovní podmínky a přiměřenost příjmů po odchodu do důchodu. Bulharsko přijalo v poslední době řadu opatření, jimiž usiluje o zlepšení situace. Patří sem například jednodenní smlouvy v zemědělství, lepší spolupráce mezi daňovými úřady a úřady práce a větší úsilí o zvýšení povědomí o negativních důsledcích pro zaměstnance. Jejich dopad bude záviset na účinném provádění. Urychlení přechodu k formální ekonomice má zásadní význam pro dosažení růstu podporujícího začlenění a zajištění spravedlivých pracovních podmínek pro všechny.
- (10) Situace na trhu práce se zlepšila, avšak problémy přetrvávají. Míra zaměstnanosti dosáhla úrovní před krizí a míra nezaměstnanosti je pod průměrem Unie. Z pozitivního vývoje na trhu práce však nemá rovnoměrný prospěch celá populace v produktivním věku. Dlouhodobě nezaměstnaní, neaktivní mladí lidé, Romové a osoby žijící v chudších regionech a venkovských oblastech se stále potýkají s velkými obtížemi při vstupu nebo návratu do zaměstnání. Stárnutí a úbytek obyvatelstva v kombinaci s nižší mírou ekonomické aktivity, než činí průměr Unie, vedou k nedostatku pracovních sil a dovedností, což oslabuje dlouhodobé výhledy hospodářství. Bylo by tedy záhodno více se zaměřit na zvyšování kvalifikace a na odbornou přípravu. Účast na trhu práce a zaměstnatelnost by bylo možné posílit prostřednictvím kombinace účinných informačních opatření, aktivních politik trhu práce a sociálních služeb.
- (11) Nerovnosti v příjmech a přístupu ke službám (vzdělávání, zdravotní péče a bydlení), jakož i riziko chudoby nebo sociálního vyloučení zůstávají jedny z nejvyšších v Unii. V roce 2016 byly dvě pětiny obyvatel ohroženy chudobou nebo sociálním vyloučením, zatímco příjmy nejbohatších 20 % domácností byly téměř osmkrát vyšší než příjmy nejchudších 20 %. Výdaje na sociální ochranu jsou nízké, včetně režimu zajišťujícího minimální příjem, jenž má omezený jak rozsah a přiměřenost, tak dopad na snižování chudoby a nerovnosti. Chybí objektivní mechanismus na přezkoumání úrovně dávek. Navzdory nedávným zlepšením, pokud jde o přiměřenost dávek sociální pomoci a minimálních důchodů, neposkytuje systém sociální ochrany dostatečnou podporu nejvíce zranitelným a znevýhodněným skupinám, jako jsou Romové, děti, starší osoby, osoby se zdravotním postižením a lidé žijící ve venkovských oblastech. Poskytování sociálních služeb je i nadále slabé a jejich začlenění do trhu práce a mezi další služby je nedostačující.
- (12) Minimální mzda je stanovena bez jasného a transparentního mechanismu a procentuální podíl pracovníků pobírajících minimální mzdu se za posledních šest let více než zdvojnásobil. Neexistence takového mechanismu může ohrozit dosažení správné rovnováhy mezi jednotlivými cíli, jimiž je podpora zaměstnanosti a konkurenceschopnosti a ochrana pracovních příjmů. Kromě toho vzniká nejistota, která může nepříznivě ovlivnit předvídatelnost podmínek pro podnikání. Vláda předložila návrhy pro mechanismus stanovování minimální mzdy, jenž má tento nedostatek řešit. V této oblasti však mezi sociálními partnery neexistuje žádná dohoda. Vláda zahrнула zvýšení minimální mzdy do roku 2020 rovněž do své rozpočtové prognózy. V roce 2018 Bulharsko ratifikovalo Úmluvu Mezinárodní organizace práce o stanovení minimálních mezd. Ta by mohla být dobrým základem pro zavedení objektivního mechanismu.
- (13) Velkým problémem nadále zůstává nedostatečný přístup ke zdravotní péči v důsledku nízkých veřejných výdajů, nerovnoměrného rozdělování omezených zdrojů a nízkého krytí v rámci zdravotního pojištění. Nízkou úroveň veřejných výdajů musí vyvažovat vysoká míra soukromých výdajů, a to hlavně v podobě finanční spoluúčasti. Podíl Bulharů bez zdravotního pojištění je v porovnání s příslušným podílem obyvatel ve většině členských států vysoký. Problematické jsou i nadále rozdíly mezi oblastmi, pokud jde o počet lékařů, a nízký počet zdravotních sester. Pozitivní zprávou je, že počet lékařů, kteří z Bulharska odcházejí, se v nedávné době začal snižovat. K řešení těchto nedostatků by měla být využita opatření, jako je národní strategie pro zdravotnictví.
- (14) Navzdory nedávným opatřením k modernizaci vzdělávacího systému jsou výsledky vzdělávání slabé a silně ovlivněné sociálně-ekonomickým postavením. Děti ze znevýhodněných rodin, zejména Romové, nemají rovné příležitosti. Vysoká míra předčasného ukončování školní docházky má negativní dopady na budoucí zaměstnatelnost a výkon trhu práce. Pokud jde o poskytování kvalitního všeobecného vzdělávání podporujícího začlenění,

zůstává i nadále výzvou poskytování etnicky smíšených mateřských škol, škol a tříd. Cílem reformy studijních programů je zlepšit výsledky v oblasti vzdělávání a digitální dovednosti. Nicméně úroveň digitálních dovedností je stále jednou z nejnižších v Unii a mezi různými sociálně-ekonomickými skupinami se liší. I přes opatření z poslední doby je relevance odborného vzdělávání a přípravy pro trh práce i nadále nedostatečná. Probíhá reforma vysokoškolského vzdělávání, ale vyřešit nedostatek dovedností je náročným úkolem vzhledem k nevyrovnaným profilům absolventů podle odvětví. Účast na vzdělávání dospělých je navzdory potřebě rozšiřování dovedností velmi nízká. V kontextu výrazného stárnutí učitelů byla zavedena opatření k řešení jejich nedostatečného počtu v budoucnu. Bez ohledu na nedávná zlepšení je třeba dále posílit programy vzdělávání učitelů.

- (15) Byla zavedena řada opatření zahrnutých do vnitrostátní strategie pro zadávání veřejných zakázek. Vnitrostátní orgány by však měly vynaložit větší úsilí a zajistit jejich účinné provádění. Podle podniků a nevládních organizací se prostředí veřejných zakázek již začalo celkově zlepšovat. Obavy však stále vyvolává nedostatečná transparentnost a korupce. Větší využívání přímého zadávání zakázek a vysoký počet jednotných nabídek by mohl výrazně ohrozit účinnost systému a transparentnost. Probíhá první nezávislé hodnocení nových kontrolních funkcí agentury pro zadávání veřejných zakázek. K zajištění další optimalizace kontrolních funkcí agentury by byly nezbytné pravidelné aktualizace. Zbývající problémy se správní kapacitou, a to i na místní úrovni, vyžadují další úsilí o profesionalizaci a normalizaci, jakož i řádné zvážení možností, které nabízejí centrální zadavatelé. Soustředění poptávky by také mohlo přispět ke zlepšení účinnosti a přinést úspory v systému veřejných zakázek ve zdravotnictví. Je třeba dále hledat řešení, jak předcházet zpožděním u významných veřejných projektů.
- (16) Strukturální nedostatky a značná roztržitost systému výzkumu, vývoje a inovací omezuje jeho přínos ke zvýšení produktivity a růstu. Výrobě stále dominují segmenty nižších technologií a inovace jsou zastoupeny velmi málo. Obzvláště nízká je úroveň veřejných a podnikatelských výdajů na výzkum a rozvoj. Pomalé reformy brání přechodu k systému zaměřenému na inovace. Ačkoliv existuje řada vysokých škol a výzkumných ústavů, jen několik z nich má vysoce kvalitní vědecké výstupy. Hlavní slabinou zůstává komercializace výzkumu. Systému financování výzkumu chybí konkurenční výzvy k předkládání návrhů, mezinárodní hodnocení a financování poskytované výzkumným institucím na základě výkonnosti. Spolupráce veřejného a soukromého sektoru v oblasti výzkumu a vývoje je slabá. Stěžejní iniciativa „Sofia Tech Park“ se stále potýká s řadou problémů, mezi něž patří: neefektivní správa věcí veřejných, nestabilní řízení, nedostatečně využívaná vědecká infrastruktura a absence dlouhodobého finančního závazku vlády. Strukturální transformace v kombinaci s účinnou správou věcí veřejných a stabilní úrovní financování výzkumu a inovací z veřejných zdrojů může maximalizovat dopad na produktivitu a růst a podpořit přechod hospodářství k činnostem s vyšší přidanou hodnotou v souladu se strategií pro inteligentní specializaci.
- (17) Další zlepšení si žádá podnikatelské prostředí. Ačkoli byla přijata řada reforem, jejich praktické provádění zaostává. Podniky i nadále trápí korupce, institucionální nedostatky a nedostatečné nabídky pracovních sil. Pokrok v reformě veřejné správy a elektronické veřejné správy je pomalý. Správě a řízení ve veřejném sektoru by prospěla větší transparentnost, jasnější pravidla a dlouhodobá perspektiva. Kromě toho je možné dále rozvíjet úlohu sociálního dialogu a v případě potřeby ji mohou usnadňovat orgány veřejné moci. Nedostatky v infrastruktuře se projevují nízkou účinností a výkonností odvětví dopravy. Trh osobní železniční přepravy trpí nedostatkem účinné hospodářské soutěže. Nebyla zavedena dobře cílená a účinná opatření snižující znečištění ovzduší.
- (18) V roce 2017 Bulharsko pokračovalo ve svém úsilí o reformu soudnictví a řešilo nedostatky v boji proti korupci a organizované trestné činnosti. Nové volby do Nejvyšší soudní rady potvrdily pozitivní dopad ústavních a legislativních reforem provedených v letech 2015 a 2016. Byly přijaty reformy trestního zákoníku za účelem zlepšení systému trestního stíhání v případech korupce na vysoké úrovni a jsou zvažovány další reformy. Na začátku roku 2018 byl přijat zákon, kterým se stanoví nový jednotný protikorupční orgán, jehož úkolem je posílení prevence a odrazování od korupce na vysoké úrovni. V rámci mechanismu pro spolupráci a ověřování Komise dále monitoruje reformu soudnictví a boj proti korupci a organizovanému zločinu v Bulharsku. Tyto oblasti proto nejsou v doporučeních určených této zemi zahrnuty, ale mají význam pro rozvoj pozitivního podnikatelského prostředí v Bulharsku.

- (19) V kontextu evropského semestru 2018 provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Bulharska, kterou zveřejnila ve své zprávě o Bulharsku pro rok 2018. Posoudila také konvergenční program z roku 2018, národní program reforem na rok 2018 a opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Bulharsku adresována v předchozích letech. Komise vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a socioekonomickou politiku v Bulharsku, ale také rozsah jejich souladu s pravidly a pokyny Unie, neboť celkovou správu ekonomických záležitostí v Unii je třeba posílit tím, že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni Unie.
- (20) Na základě tohoto posouzení přezkoumala Rada konvergenční program z roku 2018 a dospěla ke stanovisku ⁽¹⁾, že Bulharsko zřejmě Pakt o stabilitě a růstu dodrží.
- (21) Na základě hloubkového přezkumu Komise a tohoto posouzení přezkoumala Rada národní program reforem na rok 2018 a konvergenční program z roku 2018. Její doporučení podle článku 6 nařízení (EU) č. 1176/2011 jsou promítnuta do níže uvedených doporučení č. 2 a 3,

DOPORUČUJE Bulharsku v období 2018–2019:

1. Zlepšit výběr daní a zvýšit účinnost veřejných výdajů, mimo jiné i prostřednictvím intenzivnějšího prosazování opatření ke snížení rozsahu neformální ekonomiky. Zlepšit rámec správy a řízení státních podniků v souladu s mezinárodními osvědčenými postupy.
2. Přijmout následná opatření vyplývající z přezkumu finančního sektoru a provádět akční plány dohledu s cílem posílit dohled a stabilitu tohoto odvětví. Zajistit odpovídající ocenění aktiv, včetně bankovních záruk, a to posílením postupů hodnocení a auditu. Dokončit reformu insolvenčního rámce a podporovat fungující sekundární trh úvěrů v selhání.
3. Zvýšit zaměstnatelnost znevýhodněných skupin prostřednictvím zvyšování jejich kvalifikace a posílením aktivačních opatření. Zlepšit poskytování kvalitního všeobecného vzdělávání podporujícího začlenění, zejména Romům a jiným znevýhodněným skupinám. V souladu s národní strategií v oblasti zdraví a jejím akčním plánem zlepšit přístup ke zdravotní péči, mimo jiné tím, že se sníží finanční spoluúčast a vyřeší se nedostatek zdravotnických pracovníků. Zavést mechanismus pravidelných a transparentních revizí minimálního příjmu a zlepšit jeho rozsah a přiměřenost.

V Bruselu dne 13. července 2018.

Za Radu
předseda
H. LÖGER

⁽¹⁾ Podle čl. 9 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

DOPORUČENÍ RADY**ze dne 13. července 2018****k národnímu programu reforem České republiky na rok 2018 a stanovisko Rady ke konvergenčnímu programu České republiky z roku 2018**

(2018/C 320/03)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik ⁽¹⁾, a zejména na čl. 9 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 22. listopadu 2017 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2018. Náležitě přitom zohlednila evropský pilíř sociálních práv vyhlášený Evropským parlamentem, Radou a Komisí dne 17. listopadu 2017. Priority této roční analýzy potvrdila dne 22. března 2018 Evropská rada. Dne 22. listopadu 2017 přijala Komise na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ⁽²⁾ rovněž zprávu mechanismu varování, ve které Česká republika není uvedena mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum.
- (2) Dne 7. března 2018 byla zveřejněna zpráva o České republice pro rok 2018. V této zprávě byl posouzen pokrok, jež Česká republika učinila v plnění jí určených doporučení přijatých Radou dne 11. července 2017 ⁽³⁾, v přijímání opatření v návaznosti na jí určená doporučení přijatá v předchozích letech a v plnění národních cílů České republiky v rámci strategie Evropa 2020.
- (3) Dne 30. dubna 2018 předložila Česká republika svůj národní program reforem na rok 2018 a svůj konvergenční program z roku 2018. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy (Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25).

⁽³⁾ Úř. věst. C 261, 9.8.2017, s. 1.

- (4) Relevantní doporučení pro jednotlivé země byla zohledněna při programování evropských strukturálních a investičních fondů (dále jen „ESI fondy“) na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013⁽¹⁾ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Podrobnosti o tom, jak bude Komise uvedené ustanovení používat, byly uvedeny v pokynech k uplatňování opatření propojujících účinnost ESI fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí.
- (5) Na Českou republiku se v současnosti vztahuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu. Ve svém konvergenčním programu z roku 2018 vláda plánuje v období 2018–2021 dosáhnout celkového rozpočtového přebytku. Střednědobý rozpočtový cíl – tj. strukturální schodek ve výši 1,0 % HDP – je v celém programovém období stále plněn s rezervou. Podle konvergenčního programu z roku 2018 se očekává, že poměr veřejného dluhu k HDP bude postupně klesat a v roce 2021 bude činit 29,9 %. Makroekonomický scénář, z něhož tyto rozpočtové projekce vycházejí, je realistický. Rizika ohrožující dosažení rozpočtových cílů se jeví jako víceméně vyvážená, přičemž se očekává oživení veřejných investic a další růst mezd ve veřejném sektoru. Na základě prognózy Komise z jara 2018 se předpokládá, že strukturální saldo poklesne v roce 2018 přibližně na 0,9 % HDP a v roce 2019 pak na 0,2 % HDP, takže zůstane nad střednědobým rozpočtovým cílem. Celkově Rada dospěla ke stanovisku, že podle prognózy Česká republika v letech 2018 a 2019 ustanovení Paktu o stabilitě a růstu dodrží.
- (6) Pokud jde o fiskální udržitelnost, Česká republika v dlouhodobém výhledu nadále čelí středně velkým rizikům. Náklady související se stárnutím obyvatelstva představují výzvu v oblasti zdravotní i dlouhodobé péče, ovšem zvláštní pozornost by měla být věnována změnám důchodového systému. Aktualizované projekce výdajů souvisejících se stárnutím obyvatelstva ukazují na vyšší růst, než bylo uvedeno ve Zprávě o stárnutí obyvatelstva z roku 2015. Očekává se, že výdaje na důchody vzrostou z hodnoty 8,2 % HDP v roce 2016 na 10,9 % HDP v roce 2070. Tento očekávaný vyšší nárůst výdajů na důchody odráží zejména zastropování zákonem stanoveného věku odchodu do důchodu na úrovni 65 let. Zákonem stanovený věk odchodu do důchodu totiž není automaticky navázán na střední délku života; namísto toho má uvedený strop počínaje rokem 2019 každých pět let přezkoumávat vláda. Jelikož je přezkum věku odchodu do důchodu ponechán na uvážení vlády, není v současných projekcích výdajů na důchody zohledněn. Kromě toho je nyní valorizace důchodů velkorysejší, neboť se při ní započítává 50 % růstu reálných mezd namísto dříve používaných 33 %. Dopad těchto změn na výdaje v roce 2070 představuje 2 procentní body HDP. Ukazatele udržitelnosti zhoršují i další aktuálně projednávané změny, jako například zvýšení základní výměry důchodu a vyšší důchody pro starší důchodce. Veřejné výdaje na zdravotní péči by se podle předpovědí měly v dlouhodobém horizontu zvýšit o 1,1 procentního bodu HDP, což je více než odhadovaný průměrný nárůst v Unii ve výši 0,9 procentního bodu. V této souvislosti je třeba zmínit, že existují známky neefektivního využívání zdrojů v ambulanci a nemocniční péči.
- (7) Nový zákon o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, který je v platnosti od začátku roku 2017, výrazně posílil fiskální rámec České republiky a vedl ke zřízení nezávislé rozpočtové rady. V současnosti probíhá meziresortní připomínkové řízení k návrhu zákona o nezávislé kontrole, který má dořešit provedení směrnice Rady 2011/85/EU⁽²⁾ ve vnitrostátním právu.
- (8) Česká národní banka může stanovit doporučující makroobezřetnostní limity pro poskytování hypotečních úvěrů, má však pouze omezené sankční pravomoci, neboť jejich dodržování nemůže formálně vymáhat. Přestože české banky splňují určité limity na agregované úrovni, pokyny České národní banky z roku 2016 se zcela neřídí. Závazné legislativně stanovené limity by pravděpodobně zvýšily míru jejich dodržování ze strany českých bank, čímž by se zajistila finanční stabilita a snížilo riziko pro dlužníky. Očekává se, že Parlament bude v roce 2018 projednávat legislativní návrh novely zákona o České národní bance.
- (9) Česká republika se i nadále potýká s problémy v oblastech zvyšování transparentnosti a efektivnosti zadávání veřejných zakázek a předcházení korupci. Přestože byla přijata určitá opatření s cílem zlepšit rámec pro zadávání veřejných zakázek, úroveň hospodářské soutěže i nadále vzbuzuje obavy, jelikož téměř polovinu všech zadávacích řízení se účastní pouze jediný uchazeč. Schválení povinného používání elektronických postupů má ovšem potenciál transparentnost a efektivnost zvýšit. Vedle soukromých platforem působících na českém trhu investovaly české orgány do státní platformy pro elektronické zadávání veřejných zakázek (Národní elektronický nástroj), jejíž uživatelská vstřícnost a spolehlivost by se měly postupně zvyšovat. Stále existuje značný prostor pro odstraňování administrativních překážek a využívání potenciálu hromadného a strategického zadávání zakázek,

(1) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

(2) Směrnice Rady 2011/85/EU ze dne 8. listopadu 2011 o požadavcích na rozpočtové rámce členských států (Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 41).

aby byly veřejné finanční prostředky vynakládány efektivněji. Ústřední i místní orgány začaly provádět cílené iniciativy se záměrem vyškolit pracovníky, kteří se na zadávání veřejných zakázek podílejí. Zavádění společného zadávání veřejných zakázek a získávání specializovaných znalostí v určitých oblastech se však nadále střetává se značnými obtížemi. Kromě toho podniky i občany trvale znepokojuje korupce a úplatkářství. Bylo sice přijato několik důležitých reforem protikorupční strategie, některé oblasti však zůstávají nevyřešeny.

- (10) Ačkoli výkonnost elektronické veřejné správy je i nadále pod průměrem Unie, byla přijata legislativní opatření v dané oblasti, která by měla vést ke zvýšení přístupnosti a dostupnosti těchto služeb. V roce 2018 se očekává zavedení určitých rozsáhlých iniciativ, ale jejich úspěch bude záviset na schopnosti orgánů zvyšovat povědomí o nich a přinášet uživatelsky vstřícná řešení.
- (11) Investice brzdí určitá správní a regulační zátěž. Jedná se především o proceduru pro získání stavebního povolení a složitý daňový systém. Je však třeba uvést, že české orgány přijaly novelu stavebního zákona, která zjednodušuje stavební řízení tím, že zahrnuje posouzení vlivů na životní prostředí do územního rozhodnutí nebo společného územního rozhodnutí a stavebního povolení. Zatím ovšem není jasné, zda by se tím rovněž mohly zjednodušit postupy pro velké infrastrukturní projekty, jelikož do systému společného povolovacího řízení nebyla zahrnuta různá další povolení. V Parlamentu je projednávána novela stávajícího zákona, který upravuje výstavbu dopravní infrastruktury. V daňovém systému byly provedeny změny s cílem zlepšit výběr daní, v podnikatelské oblasti jsou však daňové předpisy a sazby vnímány jako stále větší problém. Nová vláda oznámila možné změny s cílem zvýšit transparentnost a zjednodušit daňový systém, včetně probíhající práce na modernizaci právní úpravy daně z příjmů. Náklady na dodržování předpisů spojených s odvodem daní mírně vzrostly a jsou i nadále nad průměrem Unie. Kontrolní hlášení DPH sice přináší dodatečné daňové příjmy, zvýšila se však časová náročnost plnění daňových povinností. Přestože počet hodin potřebných ke splnění daňových předpisů se oproti minulosti podstatně snížil, je v České republice stále poměrně vysoký. Složitost systému daně z přidané hodnoty by se navíc mohla v důsledku nových snížených sazeb DPH dále zvětšit, zejména pro malé a střední podniky.
- (12) Zaměření českého hospodářství se posouvá k činnostem více založeným na znalostech, avšak rozvoji dobře fungujícího systému výzkumu a inovací stále brání několik překážek. Za zvyšováním investic do výzkumu a vývoje v podnikové sféře stojí především přímé zahraniční investice. Výdaje domácích podniků na výzkum a vývoj během posledních dvou let klesly. Kvalita veřejné vědecké základny v České republice navzdory značným veřejným investicím do výzkumu a vývoje není optimální. Byla přijata opatření s cílem vytvářet vazby mezi vysokými školami a podniky a zlepšit výkonnost veřejné vědecké základny, ale jejich dosavadní výsledky jsou omezené a reformy ještě nebyly provedeny v plném rozsahu. Správa systému výzkumu a inovací je navíc nadále roztržitěná.
- (13) S ohledem na rostoucí omezení na českém trhu práce má zásadní význam kvalitní inkluzivní vzdělávání a odborná příprava. Výsledky vzdělávání jsou nadále silně ovlivněny socioekonomickým zázemím studentů. Opatření v oblasti inkluzivního vzdělávání doposud nebyla plně provedena, zejména co se týče romských dětí. Nedostatek kvalifikovaných učitelů spolu s demografickými projekcemi naznačuje, že by mohlo být stále obtížnější učitele získávat a udržet si je. Plánovaný nový kariérní řád pro učitele, který by provázal jejich další profesní rozvoj, kariérní postup a platy, Parlament nepřijal. Platy učitelů zůstávají ve srovnání s platy jiných pracovníků s terciárním vzděláním na nízké úrovni, i když v nadcházejících letech se předpokládá jejich další růst. Učitelské povolání je tudíž pro talentované mladé lidi i nadále poměrně málo atraktivní. Úspěch reformy, která má zvýšit inkluzivnost vzdělávání (a byla spuštěna v roce 2016 s podporou Evropského sociálního fondu), bude záviset na dostupnosti dostatečného a udržitelného vnitrostátního financování, další odborné přípravě učitelů a asistentů a zvyšování povědomí veřejnosti, pokud jde o přínosy inkluzivního vzdělávání.
- (14) Trh práce v České republice má velmi dobré výsledky. Zaměstnanost v posledních šesti letech vytrvale roste a nezaměstnanost výrazně poklesla. Stále je však nedostatečně využíván potenciál žen, osob s nízkou kvalifikací a osob se zdravotním postižením. Vzhledem k nedostatku pracovních sil existuje zjevný prostor pro zvyšování jejich účasti na trhu práce. Rozdíly mezi ženami a muži v oblasti zaměstnanosti a mezd zůstávají vysoké, a to i přes nedávná opatření, která vedla k flexibilnější rodičovské dovolené a ke zvýšení počtu zařízení péče o děti. Míra zaměstnanosti žen je nadále výrazně nižší než u mužů. Na míru účasti na trhu práce má stále významný vliv mateřství, což souvisí s malou nabídkou cenově dostupné péče o děti, dlouhou rodičovskou dovolenou, malým využíváním pružné pracovní doby a nedostatkem zařízení dlouhodobé péče. V roce 2016 bylo v nějakém druhu formální péče o děti pouze 4,7 % dětí mladších tří let. Ačkoli pracovníci s nízkou kvalifikací představují malé procento populace, míra jejich zaměstnanosti je značně nižší než u osob se střední a vysokou kvalifikací. Rovněž míra zaměstnanosti osob se zdravotním postižením je nižší než průměr Unie, a to navzdory rekordně nízké obecné míře nezaměstnanosti a nedostatku pracovních sil na trhu práce. To by mohlo podnítit využívání

nevyužitého potenciálu osob se zdravotním postižením. V důsledku omezené kapacity veřejných služeb zaměstnanosti se jim v současné době nedaří poskytovat uchazečům o zaměstnání individuální a trvalou podporu. Posílení informační a aktivační kapacity veřejných služeb zaměstnanosti v kombinaci s účinnými a dobře zacílenými aktivními politikami na trhu práce a individualizovanými službami by přispělo ke zvýšení ekonomické aktivity uvedených skupin. Přístup na trh práce by mohly zlepšit iniciativy zaměřené na rozšiřování dovedností (včetně dovedností digitálních).

- (15) V kontextu evropského semestru 2018 provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky České republiky, kterou zveřejnila ve své zprávě o České republice pro rok 2018. Posoudila také konvergenční program z roku 2018, národní program reforem na rok 2018 a opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla České republice adresována v předchozích letech. Komise vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku v České republice, ale také rozsah jejich souladu s pravidly a pokyny Unie, neboť celkovou správu ekonomických záležitostí v Unii je třeba posílit tím, že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni Unie.
- (16) Na základě tohoto posouzení přezkoumala Rada konvergenční program z roku 2018 a dospěla ke stanovisku ⁽¹⁾, že Česká republika zřejmě Pakt o stabilitě a růstu dodrží,

DOPORUČUJE České republice v období 2018–2019:

1. Zlepšit dlouhodobou udržitelnost veřejných financí, zejména důchodového systému. Vyřešit nedostatky v postupech zadávání veřejných zakázek, zejména podporou soutěže více založené na kritériích kvality a zavedením protikorupčních opatření.
2. Snížit administrativní zátěž pro investice, mimo jiné zrychlením povolovacích postupů u infrastrukturních projektů. Odstranit překážky brzdící výzkum, vývoj a inovace, zejména zvýšením inovační kapacity domácích podniků. Posílit schopnost vzdělávacího systému poskytovat kvalitní inkluzivní vzdělávání, mimo jiné podporou učitelského povolání. Podporovat zaměstnávání žen, osob s nízkou kvalifikací a osob se zdravotním postižením, mimo jiné zvýšením účinnosti aktivních politik na trhu práce.

V Bruselu dne 13. července 2018.

Za Radu
předseda
H. LÖGER

⁽¹⁾ Podle čl. 9 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

DOPORUČENÍ RADY**ze dne 13. července 2018****k národnímu programu reforem Dánska na rok 2018 a stanovisko Rady ke konvergenčnímu programu Dánska z roku 2018**

(2018/C 320/04)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik ⁽¹⁾, a zejména na čl. 9 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 22. listopadu 2017 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2018. Náležitě přitom zohlednila evropský pilíř sociálních práv vyhlášený Evropským parlamentem, Radou a Komisí dne 17. listopadu 2017. Priority této roční analýzy potvrdila dne 22. března 2018 Evropská rada. Dne 22. listopadu 2017 přijala Komise na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ⁽²⁾ rovněž zprávu mechanismu varování, ve které Dánsko není uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum.
- (2) Dne 7. března 2018 byla zveřejněna zpráva o Dánsku pro rok 2018. V této zprávě byl posouzen pokrok, jež Dánsko učinilo v plnění jemu určených doporučení přijatých Radou dne 11. července 2017 ⁽³⁾, v přijímání opatření v návaznosti na jemu určená doporučení přijatá v předchozích letech a v plnění národních cílů Dánska v rámci strategie Evropa 2020.
- (3) Dne 24. dubna 2018 předložilo Dánsko svůj národní program reforem na rok 2018 a svůj konvergenční program z roku 2018. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.
- (4) Relevantní doporučení pro jednotlivé země byla zohledněna při programování evropských strukturálních a investičních fondů (dále jen „ESI fondy“) na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ⁽⁴⁾ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy (Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25).

⁽³⁾ Úř. věst. C 261, 9.8.2017, s. 1.

⁽⁴⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Podrobnosti o tom, jak bude Komise uvedené ustanovení používat, byly uvedeny v pokynech k uplatňování opatření propojujících účinnost ESI fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí.

- (5) Na Dánsko se v současnosti vztahuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu. Ve svém konvergenčním programu z roku 2018 plánuje dánská vláda v roce 2018 dosáhnout celkového schodku ve výši 0,7 % HDP a po celé programové období až do roku 2025 nadále plnit střednědobý rozpočtový cíl v podobě strukturálního schodku ve výši 0,5 % HDP. Podle konvergenčního programu z roku 2018 se očekává, že poměr veřejného dluhu k HDP v roce 2018 klesne na 35,6 % a bude dále klesat až na 34,2 % v roce 2020, než začne růst do roku 2025 až na úroveň těsně pod 40 %. Makroekonomický scénář, z něhož tyto rozpočtové projekce vycházejí, je pro programové období reálný. Na základě prognózy Komise z jara 2018 se předpokládá, že strukturální saldo dosáhne v roce 2018 přebytku ve výši 0,3 % HDP a v roce 2019 přebytku ve výši 0,9 % HDP, což je poněkud více oproti cíli konvergenčního programu z roku 2018 a nad úrovní střednědobého rozpočtového cíle. Celkově Rada dospěla ke stanovisku, že podle prognóz Dánsko v letech 2018 a 2019 ustanovení Paktu o stabilitě a růstu dodrží.
- (6) Podmínkou udržitelného růstu v Dánsku je zajištění nabídky pracovních sil v době demografických změn a řešení nastalého nedostatku pracovních sil v některých odvětvích. Reformy zaměřené na větší účast na odborném vzdělávání i odborné přípravě a na zvýšení úspěšnosti ukončení studia, jakož i opatření pro lepší rozvoj digitálních dovedností pravděpodobně povedou ke zvýšení nabídky kvalifikovaných pracovníků. Přínosná by v tomto směru byla též opatření, která by se zabývala lepším začleňováním marginalizovaných a znevýhodněných skupin na trhu práce. Týká se to mladých lidí s nízkou úrovní dosaženého vzdělání, osob se sníženou pracovní schopností a osob se zdravotním postižením, jakož i lidí z rodin migrantů. Nedávná opatření zabývající se pracovním začleněním se začala uskutečňovat zvolna, ovšem zdá se, že se díky nim situace nově příchozích uprchlíků zlepšuje. Začleňování dětí pocházejících z rodin migrantů do vzdělávacího systému je i nadále značně problematické, což vede v průměru k nižší úrovni výsledků vzdělávání oproti ostatním dětem.
- (7) Vysoký růst produktivity má zásadní význam pro podporu hospodářského růstu, udržení relativně vysoké úrovně blahobytu v Dánsku a zajištění dlouhodobé konkurenceschopnosti země. Ačkoli je úroveň produktivity Dánska ve srovnání s jinými členskými státy vysoká, růst produktivity již delší dobu vykazuje klesající trend a stojí mu v cestě široká škála možných překážek (které též určila Dánská rada pro produktivitu a Úřad pro hospodářskou soutěž). Mizivou produktivitou se vyznačovaly zejména služby pro domácí trh, k nimž vláda v roce 2017 přijala pro zvýšení konkurence jen omezená opatření a jejichž některé části, jako např. hypoteční banky, nejsou vystaveny konkurenci ze zahraničí. Slabá konkurence v několika sektorech služeb orientovaných na domácí trh (např. v maloobchodu, ve finančnictví, v distribuci veřejných služeb, v dopravě, jakož i ve velkoobchodu s léčivými přípravky) má stále negativní vliv na produktivitu, investice a tvorbu pracovních míst.
- (8) Po několika letech podstatného zvyšování cen bydlení vzniká riziko nadhodnocení, a to zejména v hlavních městských oblastech. Evropská rada pro systémová rizika vydala varování určené osmi členskými státy Unie, včetně Dánska, a upozornila v něm na zranitelná místa ve střednědobém horizontu v odvětví obytných nemovitostí, což je dáno zvyšováním cen bydlení v kombinaci s vysokým zadlužením domácností. Domácnosti v roce 2017 nadále pokračovaly ve snižování zadlužení, ovšem dluh je i nadále mezi nejvyššími v Unii (jako procento HDP) a podle odhadů Komise jde nad úroveň, kterou odůvodňují základní ekonomické veličiny a obezřetnostní prahové hodnoty. Od roku 2013 navíc výrazně vzrostl podíl hypoték s velmi vysokými úrovněmi úvěru k příjmu, zejména v Kodani a jejím okolí. Dánské orgány přijaly několik nových makrobezpečnostních opatření s cílem dále omezit rizikové úvěry (v platnosti od roku 2018 a roku 2020) a zavedly reformu daně z nemovitostí (v platnosti od roku 2021), která se zabývá regionální nerovnováhou v cenách bydlení. Nicméně kombinace velmi vysokého poměru úvěru k příjmu, vysokého zadlužení s vysokou citlivostí na úrokovou sazbu a potenciálně přeceněných cen bydlení zvyšuje riziko cenové korekce, jež by mohlo poškodit reálnou ekonomiku a bankovní sektor.
- (9) V kontextu evropského semestru 2018 provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Dánska, kterou zveřejnila ve své zprávě o Dánsku pro rok 2018. Posoudila také konvergenční program z roku 2018, národní program reforem na rok 2018 a opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Dánsku adresována v předchozích letech. Komise vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a socioekonomickou politiku v Dánsku, ale také rozsah jejich souladu s pravidly a pokyny Unie, neboť celkovou správou ekonomických záležitostí v Unii je třeba posílit tím, že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni Unie.

- (10) Na základě tohoto posouzení přezkoumala Rada program stability z roku 2018 a dospěla ke stanovisku ⁽¹⁾, že Dánsko zřejmě Pakt o stabilitě a růstu dodrží.

DOPORUČUJE Dánsku v období 2018–2019:

1. Zvýšit konkurenci ve službách pro domácí trh, například v distribuci veřejných služeb a sítových odvětví, jakož i ve finančním sektoru.

V Bruselu dne 13. července 2018.

Za Radu
předseda
H. LÖGER

⁽¹⁾ Podle čl. 9 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

DOPORUČENÍ RADY**ze dne 13. července 2018****k národnímu programu reforem Německa na rok 2018 a stanovisko Rady k programu stability Německa z roku 2018**

(2018/C 320/05)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik ⁽¹⁾, a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy ⁽²⁾, a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 22. listopadu 2017 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2018. Náležitě přitom zohlednila evropský pilíř sociálních práv vyhlášený Evropským parlamentem, Radou a Komisí dne 17. listopadu 2017. Priority této roční analýzy potvrdila dne 22. března 2018 Evropská rada. Dne 22. listopadu 2017 přijala Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 rovněž zprávu mechanismu varování, ve které je Německo uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum. Téhož dne Komise přijala rovněž doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny, které Evropská rada potvrdila dne 22. března 2018. Doporučení týkající se hospodářské politiky eurozóny ⁽³⁾ (dále jen „doporučení pro eurozónu“) přijala Rada dne 14. května 2018.
- (2) Vzhledem k úzké provázanosti ekonomik v hospodářské a měnové unii by Německo jakožto členský stát, jehož měnou je euro, mělo zajistit, aby doporučení pro eurozónu, jak je promítnuto do níže uvedených doporučení č. 1 a 2, bylo plně a včas provedeno.
- (3) Dne 7. března 2018 byla zveřejněna zpráva o Německu pro rok 2018. V této zprávě byl posouzen pokrok, který Německo učinilo v plnění jemu určených doporučení přijatých Radou dne 11. července 2017 ⁽⁴⁾, v přijímání opatření v návaznosti na jemu určená doporučení přijatá v předchozích letech a v plnění národních cílů v rámci

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Úř. věst. C 179, 25.5.2018, s. 1.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 261, 9.8.2017, s. 1.

strategie Evropa 2020. Součástí zprávy byl rovněž hloubkový přezkum podle článku 5 nařízení (EU) č. 1176/2011, jehož výsledky byly taktéž zveřejněny dne 7. března 2018. Komise na základě své analýzy dospěla k závěru, že se Německo potýká s makroekonomickou nerovnováhou. Zejména trvale vysoký přebytek běžného účtu má přeshraniční význam a odráží nízkou úroveň investic v souvislosti s úsporami jak v soukromém, tak veřejném sektoru. Přebytek, který vzniká z velké části ve vztahu k zemím mimo Unii, se od roku 2016 mírně snížil a podle předpokladů bude v nadcházejících letech postupně klesat v důsledku rostoucí domácí poptávky, ačkoli bude během celého prognózovaného období nadále dosahovat historicky vysokých hodnot. Přestože v současnosti dochází k posunu směrem k růstu stimulovanému více domácí poptávkou, zůstávají spotřeba i investice navzdory příznivým cyklickým a finančním podmínkám a potřebám investic do infrastruktury, pro něž existuje fiskální prostor, jako podíl HDP utlumené. Byla přijata řada opatření k posílení veřejných investic, ale toto úsilí dosud nevedlo k trvale rostoucímu trendu v oblasti veřejných investic jako podílu HDP. Pokrok při realizaci doporučení v jiných oblastech je také omezený.

- (4) Dne 30. dubna 2018 předložilo Německo svůj národní program reforem na rok 2018 a dne 19. dubna 2018 svůj program stability z roku 2018. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.
- (5) Relevantní doporučení pro jednotlivé země byla zohledněna při programování evropských strukturálních a investičních fondů (dále jen „ESI fondy“) na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013⁽¹⁾ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Podrobnosti o tom, jak bude Komise uvedené ustanovení používat, byly uvedeny v pokynech k uplatňování opatření propojujících účinnost ESI fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí.
- (6) Na Německo se v současné době vztahuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu a pravidlo pro zadlužení. Ve svém programu stability z roku 2018 vláda plánuje na období 2018–2021 rozpočtový přebytek ve výši 1 až 1,5 % HDP. Střednědobý rozpočtový cíl – tj. strukturální schodek ve výši 0,5 % HDP – je v celém programovém období stále plněn s rezervou. Podle programu stability se očekává, že poměr veřejného dluhu k HDP bude postupně klesat a v roce 2021 dosáhne 53 %. Ačkoli program stability uvádí a popisuje některá plánovaná opatření, jež obsahuje koaliční dohoda z března 2018 a která v průběhu let 2018–2021 představují zhruba 1,5 % HDP, nejsou tato opatření dosud zahrnuta do projekcí programu stability, neboť ještě nebyla přijata. Makroekonomický scénář, z něhož tyto rozpočtové projekce vycházejí a který nebyl potvrzen nezávislým subjektem, je reálný⁽²⁾. Na základě prognózy Komise z jara 2018 se očekává, že strukturální saldo dosáhne v roce 2018 přebytku ve výši přibližně 1,2 % HDP a v roce 2019 ve výši zhruba 1,0 %, což je nad úroveň střednědobého rozpočtového cíle. Veřejný dluh by si měl udržet jasnou sestupnou tendenci. Celkově se Rada domnívá, že Německo ustanovení Paktu o stabilitě a růstu v letech 2018 a 2019 dodrží. Zároveň při respektování střednědobého cíle tu nadále zbývá prostor pro využití fiskální a strukturální politiky k dosažení trvalého vzestupného trendu v oblasti veřejných a soukromých investic zejména do vzdělávání, výzkumu a inovací.
- (7) Reálné veřejné investice se v období let 2015–2017 výrazně zvýšily. V tomto trendu se odráží úsilí vlády o posílení investic. Veřejné investice rostou, ale v poměru k HDP je nárůst stále mírný a přetrvává situace, kdy se značný objem investic na obecní úrovni odhadovaný na 4 % HDP nerealizuje. Veřejné kapitálové fondy v poměru k HDP stále klesají v důsledku negativních čistých investic na obecní úrovni (přibližně 6 miliard EUR ročně v letech 2010–2016). Vyřešení nedostatečných investic na obecní úrovni by si během příštího desetiletí vyžadovalo další roční veřejné investice ve výši 0,3 % HDP. Investice vyjádřené jako procentní podíl ze základního kapitálu ve vládním sektoru a veřejné investice vyjádřené jako procentní podíl veřejných výdajů jsou pod průměrem eurozóny. Byla zřízena agentura na podporu veřejných investic na obecní úrovni, jež zahájila svou činnost v roce 2017, ale je třeba dalšího úsilí, aby příslušná opatření přinesla výsledky. Spolu s příznivým stavem rozpočtu daná situace naznačuje, že existuje prostor pro zvýšení investic na všech úrovních veřejné správy, zejména na úrovni regionální a obecní.

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

⁽²⁾ Podle nařízení o hospodářských výhledech spolkové vlády (*Vorausschätzungsverordnung*) schváleného ministerstvem hospodářství a energetiky po dohodě s ministerstvem financí s účinností od července 2018 byla projektová skupina společných hospodářských prognóz (*Gemeinschaftsdiagnose*) určena jako nezávislý orgán pověřený posuzováním hospodářských výhledů, z nichž vycházejí návrhy rozpočtových plánů a programy stability ve smyslu zákona o hospodářských výhledech (*Vorausschätzungsgesetz*).

- (8) Veřejné výdaje na vzdělávání se v roce 2016 udržely na 4,2 % HDP, což je pod průměrem Unie činícím 4,7 %. Výdaje na vzdělávání a výzkum se v roce 2016 udržely na 9,0 % HDP, což znamená, že nebyl splněn vnitrostátní cíl ve výši 10 % HDP. Tato skutečnost odpovídá odhadovanému nedostatku investic ve výši přibližně 33 miliard EUR. Ačkoli se výdaje na vzdělávání v reálných číslech zvýšily, je objem nerealizovaných investic stále značný. Zároveň problémy, k nimž patří např. narůstající počet studentů, nedostatek učitelů a další rozšiřování předškolního vzdělávání a péče, budou vyžadovat náležitě veřejné finanční prostředky. Pro potenciální růst Německa mají zásadní význam další výdaje na vzdělávání, výzkum a inovace.
- (9) Digitalizace německého hospodářství postupuje pomalu a potýká se se značnými problémy. Zjevně existuje „digitální propast“ mezi venkovem a městem v pokrytí rychlým internetem (připojení příští generace dosahující 30 Mbit), jež ve venkovských oblastech představuje pouze 54 %. Německo zaostává v oblasti širokopásmového připojení s velmi vysokou kapacitou (>100 Mbit). Pouze malá část území Německa (7,3 %) je ve srovnání s průměrem Unie činícím 26,8 % pokryta vysoce výkonnými přístupovými sítěmi z optických vláken. Uvedený stav se nejčastěji stále technologicky řeší převážně modernizací stávajících měděných kabelových sítí (*vektORIZACE*). Mnoho služeb se spoléhá na vysoce rychlostní připojení a v roce 2017 se 25,3 % německých podniků domnívalo, že internetové připojení je pro jejich potřeby příliš pomalé. Nedostávající se připojení brzdí rozvoj investic, zejména malých a středních podniků, z nichž se mnohé nacházejí ve venkovských a polovenkovských oblastech. Výkonnost digitálních veřejných služeb a elektronického zdravotnictví je rovněž hluboko pod průměrem Unie.
- (10) Investice do výzkumu a vývoje jsou na vzestupu a Německo se blíží naplnění cíle intenzity výzkumu a vývoje v rámci strategie Evropa 2020. Nicméně investice jsou stále více soustředěny ve velkých firmách a středně či vysoce technologicky vyspělých výrobcích a příspěvky malých a středních podniků klesají. Byla přijata řada opatření k posílení podnikatelské činnosti, zejména přilákáním soukromých investic do rizikového kapitálu. Německý trh rizikového kapitálu je však stále méně rozvinutý než v případě ostatních lídrů v oblasti inovací na mezinárodní úrovni.
- (11) I přes určitá zlepšení v posledních letech je německý daňový systém stále neefektivní, zejména z toho důvodu, že je složitý a narušuje proces rozhodování, např. v oblasti investic, financování a účasti na trhu práce. Německo klade poměrně silný důraz na přímé daně, aby zvýšilo příjmy, a existuje potenciál pro snížení deformujícího přímého zdanění nebo pro posun směrem k méně deformující dani z nemovitostí, dědické dani a spotřební dani. Výše daní a příspěvků na sociální zabezpečení z příjmu ze zaměstnání byl v roce 2015 šestý nejvyšší v Unii. Kapitálové náklady a efektivní průměrná sazba daně z příjmů právnických osob, jež se v jednotlivých regionech liší, jsou jedny z nejvyšších v Unii (28,2 % agregovaného objemu v celostátním vyjádření, přičemž průměr Unie činí 20,9 %). Kvůli vzájemné propojenosti daně z příjmu právnických osob, místní živnostenské daně a solidárního příspěvku je systém daně z příjmu právnických osob složitý, předpokládá vysoké administrativní náklady a narušuje míru a alokaci investic. Kromě toho má daň z příjmu právnických osob nepříznivý dopad na finanční rozhodování zvýhodněním financování na dluh. Toto zvýhodnění je sedmé nejvyšší v Unii. Snížení kapitálových nákladů vlastního kapitálu by mohlo posílit soukromé investice a poměrně málo rozvinutý trh rizikového kapitálu. Kromě toho jsou předpisy pro převod daňových ztrát nadále poměrně přísné, když za daný rok omezují výši zdanitelného příjmu na 60 %.
- (12) Regulace je v Německu stále velmi omezující, zejména pokud jde o podnikové služby, regulovaná povolání a administrativní formalities pro přeshraniční poskytování služeb. Zásadní omezení se týkají mimo jiné právní formy a držení podílů. Míra úbytku v odvětvích klíčových podnikových služeb, jako jsou právní, účetní, architektonické a inženýrské činnosti, je pod průměrem Unie, zatímco hrubé provozní sazby v těchto odvětvích jsou nad průměrem, což naznačuje nižší konkurenční tlaky. Jelikož mají služby úlohu dílčího vstupu, zvyšuje méně restriktivní regulace služeb produktivitu v navazujících odvětvích intenzivně využívajících služby.
- (13) Výkonnost německého trhu práce je velice silná. Nezaměstnanost ve čtvrtém čtvrtletí roku 2017 klesla na rekordně nízkou hodnotu 3,6 % a zaměstnanost dosáhla 79,8 %. Míra nezaměstnanosti mladých lidí (6,8 % v roce 2017) je jednou z nejnižších v Unii. Německo se potýká s rostoucím nedostatkem kvalifikovaných pracovních sil, zatímco potenciál trhu práce některých skupin je stále nedostatečně využit. Podíl osob pracujících na částečný úvazek, zejména žen, osob přistěhovaleckého původu a osob s pečovatelskými povinnostmi, patří k nejvyšším v Unii. U ženy mezi klíčové faktory patří nedostatek motivace k delší pracovní době, k níž je třeba přičíst nedostatek zařízení péče o děti a celodenní školy. Zvláštní daňové předpisy, zejména pro druhé výdělečně činné osoby a pro pracovníky s nízkými příjmy, a zablokování stropu výdělků v rámci minijobu na 450 EUR daly vzniknout dalším faktorům, které odrazují od delší pracovní doby. Německo má jedno z nejvyšších

daňových zatížení osob s nízkými příjmy, z nichž většina jsou ženy. Vysoký podíl žen pracujících na částečný úvazek doprovází jeden z největších rozdílů mezi ženami a muži v oblasti práce na částečný úvazek v Unii (37,5 % oproti průměru Unie činícímu 23,1 %). Tato skutečnost přispívá ke značnému rozdílu v odměňování žen a mužů v Německu.

- (14) Nominální růst mezd zůstal v roce 2017 mírný (o 2,4 %), a to i přes rekordně nízkou nezaměstnanost a vysoký počet volných pracovních míst. Tato relativně nevýrazná úroveň je částečně zapříčiněna pomalým růstem produktivity ve službách, nízkou přítomností kolektivního vyjednávání v některých odvětvích a snížením strukturální nezaměstnanosti. Reakce na zvýšení inflace byla omezená, přičemž růst reálných mezd poklesl z 1,8 % v roce 2016 na 0,7 % v roce 2017. Od počátku roku 2018 může na základě kolektivních smluv docházet k poněkud rychlejšímu růstu mezd; vývoj v této oblasti stojí za to sledovat. Podíl osob s nízkými příjmy zůstává vysoký a existuje prostor pro zvyšování počtu odpracovaných hodin v nižších mzdových decilech. Nárůst přistěhovalectví nebránil růstu mezd v odvětvích s nízkými mzdami. Zavedením zákonné všeobecné minimální mzdy v roce 2015 a jejím následným zvýšením v roce 2017 se zvýšily mzdy osob s nejnižšími příjmy. Vedle zvýšení mezd se ve stávajícím kole vyjednávání o mzdách sociální partneři zaměřují na pružnost pracovní doby.
- (15) Německo má obecně robustní systém sociální ochrany. Nicméně do roku 2015 se míra rizika chudoby pro obyvatelstvo celkově trvale zvyšovala, než se v roce 2016 trend mírně obrátil. V roce 2015 rovněž začala klesat příjmová nerovnost, což dokládá mírné snížení v poměru S80/S20 díky zvýšení příjmů chudších domácností. Nedávné zlepšení situace v oblasti chudoby pracujících v roce 2016 bylo rovněž mírné a mohli se z něj těšit pouze muži.
- (16) Německo může zlepšit kontakt starších pracovníků s trhem práce, což by zvýšilo příjem starších osob, oživilo možnou produkci, napomohlo adaptaci napjatých podmínek na trhu práce a starší lidé by již nemuseli tolik preventivně spořit. Rizika fiskální udržitelnosti jsou v současné době nízká, a to hlavně díky poměrně vysokému primárnímu přebytku. Nicméně se očekává, že Německo bude mít podle zprávy o stárnutí z roku 2018 do roku 2070 jeden z největších nárůstů výdajů na důchody v Unii. Míra ohrožení rizikem chudoby ve stáří (tj. nad 65 let) činila v roce 2016 17,6 % a pohybovala se nad průměrem Unie, jenž byl 14,7 %. Očekává se, že budoucí zhoršení přiměřenosti důchodů v povinném prvním pilíři zvýší riziko chudoby ve stáří, zejména u osob s nízkými příjmy, osob s atypickými pracovními smlouvami a osob, jež přerušovaly zaměstnání. Rozdíly v důchodech žen a mužů patří k největším v Unii. Zatímco míra zaměstnanosti u lidí ve věku 60 až 64 let (58,4 % v roce 2017) patřila mezi nejvyšší v Unii, míra zaměstnanosti u lidí ve věku 65 až 69 let se pohybovala ve střední třetině členských států (16,1 %).
- (17) Socioekonomická situace je nadále významným faktorem ovlivňujícím výsledky vzdělávání a začlenění na trhu práce. Podle Programu pro mezinárodní hodnocení žáků z roku 2015 přispívá v přírodních vědách k podstatnému tříletému rozdílu ve školní docházce mezi nejnižšími a nejvyššími společenskými vrstvami. Německé údaje potvrzují tuto podstatnou souvislost i u základního vzdělávání. Značný problém to představuje pro žáky přistěhovaleckého původu. Ve srovnání s žáky a studenty narozenými v Německu je u nich mnohem pravděpodobnější, že předčasně ukončí školní docházku nebo nedokončí vysokou školu. V případě osob přistěhovaleckého původu není rovněž plně využit potenciál trhu práce. V roce 2017 byla míra zaměstnanosti u státních příslušníků třetích zemí (ve věku 20–64 let) o více než 27 procentních bodů nižší než u německých státních příslušníků (o 32 procentních bodů nižší u žen se státní příslušností třetí země). Účast zaměstnanců na vzdělávání dospělých představuje problém pro výkonnost trhu práce v budoucnu, neboť vzdělávání dospělých je pod průměrem EU, a to zejména v případě 7,5 milionu dospělých s nízkou kvalifikací, kteří postrádají základní dovednosti ve čtení a psaní.
- (18) V kontextu evropského semestru 2018 provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Německa, kterou zveřejnila ve své zprávě o Německu pro rok 2018. Posoudila také program stability z roku 2018, národní program reforem na rok 2018 a opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Německu adresována v předchozích letech. Komise vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a socioekonomickou politiku v Německu, ale také to, v jakém rozsahu dodržují pravidla a pokyny Unie, neboť celkovou správu ekonomických záležitostí v Unii je třeba posílit tím, že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuti vstupují na úrovni Unie.
- (19) Na základě tohoto posouzení přezkoumala Rada program stability z roku 2018 a dospěla ke stanovisku ⁽¹⁾, že Německo zřejmě Pakt o stabilitě a růstu dodrží.

⁽¹⁾ Podle čl. 5 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

- (20) Na základě hloubkového přezkumu Komise a tohoto posouzení přezkoumala Rada národní program reforem na rok 2018 a program stability z roku 2018. Její doporučení podle článku 6 nařízení (EU) č. 1176/2011 jsou promítnuta do níže uvedených doporučení č. 1 a 2,

DOPORUČUJE Německu v období 2018–2019:

1. Při respektování střednědobého cíle využít fiskální a strukturální politiky k dosažení trvalého vzestupného trendu v oblasti veřejných a soukromých investic především do vzdělávání, výzkumu a inovací na všech úrovních veřejné správy, zejména na úrovni regionální a obecní. Zintenzivnit úsilí o zajištění dostupnosti infrastruktury širokopásmového připojení s velmi vysokou kapacitou po celé zemi. Zvýšit účinnost a vstřícnost daňového systému k investicím. Posílit konkurenci v odvětví služeb a regulovaných povolání.
2. Odstraňovat faktory odrazující od delší pracovní doby, včetně vysokého daňového zatížení, zejména u osob s nízkými příjmy a u druhých výdělečně činných osob. Přijmout opatření k prodlužování produktivního období života. Při respektování role sociálních partnerů vytvořit podmínky pro vyšší růst mezd. Zlepšit výsledky v oblasti vzdělávání a úrovně dovedností znevýhodněných skupin.

V Bruselu dne 13. července 2018.

Za Radu
předseda
H. LÖGER

DOPORUČENÍ RADY**ze dne 13. července 2018****k národnímu programu reforem Estonska na rok 2018 a stanovisko Rady k programu stability Estonska z roku 2018**

(2018/C 320/06)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik ⁽¹⁾, a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 22. listopadu 2017 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2018. Náležitě přitom zohlednila evropský pilíř sociálních práv vyhlášený Evropským parlamentem, Radou a Komisí dne 17. listopadu 2017. Priority této roční analýzy potvrdila dne 22. března 2018 Evropská rada. Dne 22. listopadu 2017 přijala Komise na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ⁽²⁾ rovněž zprávu mechanismu varování, ve které Estonsko není uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum. Téhož dne Komise přijala rovněž doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny, které Evropská rada potvrdila dne 22. března 2018. Doporučení týkající se hospodářské politiky eurozóny ⁽³⁾ (dále jen „doporučení pro eurozónu“) přijala Rada dne 14. května 2018.
- (2) Vzhledem k úzké provázanosti ekonomik v hospodářské a měnové unii by Estonsko jakožto členský stát, jehož měnou je euro, mělo zajistit, aby bylo doporučení pro eurozónu, které je promítnuto do níže uvedených doporučení, zejména do doporučení č. 1, plně a včas provedeno.
- (3) Dne 7. března 2018 byla zveřejněna zpráva o Estonsku pro rok 2018. V této zprávě byl posouzen pokrok, jež Estonsko učinilo v plnění jemu určených doporučení přijatých Radou dne 11. července 2017 ⁽⁴⁾, v přijímání opatření v návaznosti na jemu určená doporučení přijatá v předchozích letech a v plnění národních cílů Estonska v rámci strategie Evropa 2020. Komise na základě své analýzy dospěla k závěru, že Estonsko se nepotýká s makroekonomickou nerovnováhou.
- (4) Dne 26. dubna 2018 předložilo Estonsko svůj národní program reforem na rok 2018 a svůj program stability z roku 2018. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.⁽²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy (Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25).⁽³⁾ Úř. věst. C 179, 25.5.2018, s. 1.⁽⁴⁾ Úř. věst. C 261, 9.8.2017, s. 1.

- (5) Relevantní doporučení pro jednotlivé země byla zohledněna při programování evropských strukturálních a investičních fondů (dále jen „ESI fondy“) na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013⁽¹⁾ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Podrobnosti o tom, jak bude Komise uvedené ustanovení používat, byly uvedeny v pokynech k uplatňování opatření propojujících účinnost ESI fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí.
- (6) Na Estonsko se v současné době vztahuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu. Ve vládním plánu se počítá s tím, že oproti roku 2017, kdy schodek veřejných financí dosáhl 0,3 % HDP, bude v roce 2018 zaznamenán přebytek 0,2 % HDP, v roce 2019 přebytek 0,5 % HDP a poté bude vývoj směřovat k vyrovnanému rozpočtu. Jeho střednědobým rozpočtovým cílem je strukturální schodek ve výši 0,5 % HDP. Podle programu stability z roku 2018 se přepočítaný⁽²⁾ strukturální schodek očekává ve výši 0,8 % HDP v roce 2018, 0,4 % HDP v roce 2019 a mírný schodek by měl přetrvávat i poté. Poměr veřejného dluhu k HDP by měl být v letech 2018 a 2019 nadále pod 9 % HDP a do roku 2022 by měl klesnout na 5,3 % HDP. Makroekonomický scénář, z něhož uvedené rozpočtové projekce vycházejí, je příznivý. Negativní rizika pro předpoklady výnosů se v první řadě týkají některých opatření, jež nejsou dobře specifikována, což má dopad na všechny roky programového období.
- (7) Estonsku se doporučilo, aby se v roce 2018 drželo střednědobého rozpočtového cíle. To je v souladu s maximální nominální mírou růstu čistých primárních výdajů vládních institucí⁽³⁾ ve výši 6,1 %, což odpovídá povolenému zhoršení strukturálního salda o 0,2 % HDP. Na základě prognózy Komise z jara 2018 existuje riziko, že v roce 2018 dojde k určitému odchýlení od tohoto požadavku. Vzhledem k předpokládané mezeře výstupu Estonska ve výši 2,7 % HDP a při předpokládaném růstu HDP nižším, než je míra potenciálního růstu, by nominální míra růstu čistých primárních výdajů sektoru vládních institucí neměla v roce 2019 překročit 4,1 %, což odpovídá strukturální korekci ve výši 0,6 % HDP plynoucí z požadavků na základě společně dohodnuté korekční matice podle Paktu o stabilitě a růstu. Na základě prognózy Komise z jara 2018 existuje při nezměněné politice riziko, že v roce 2019 (a dohromady za roky 2018 a 2019) dojde k určitému odchýlení od tohoto požadavku. Celkově se Rada domnívá, že Estonsko musí být připraveno přijmout další opatření, aby zajistilo dodržení pravidel v letech 2018 a 2019.
- (8) Hlavním úkolem pro Estonsko je i nadále zajištění přiměřenějšího systému sociálního zabezpečení podporovaného lepším poskytováním služeb. Výdaje Estonska na sociální ochranu (přibližně 16 % HDP) jsou nižší, než činí průměr Unie (přibližně 28 % HDP). Dopad sociálních transferů na snižování chudoby se zlepšuje, ale je stále slabý a menší než průměr Unie. Estonsko vykazuje stále vysokou míru ohrožení chudobou, jež se týká především zdravotně postižených osob, domácností bez zaměstnané osoby a starších lidí, zejména těch, kteří žijí sami. Příjmová nerovnost dosahující 5,6 % v roce 2016 je i přes nedávné zlepšení vyšší než průměr Unie (5,2 % v roce 2016). Přijímají se určitá opatření, jež mají poskytovat odpovídající rodinné dávky početnějším rodinám, což dále snižuje relativní dětskou chudobu. Došlo ke zvýšení minimálního příjmu, které doprovázejí pobídky k návratu do práce. Vyplácení příspěvku ve výši 115 EUR osobám s nízkými důchody, které žijí samy, bylo prvním krokem reagujícím na velmi vysokou míru ohrožení chudobou u této skupiny. Rozdíl v ohrožení chudobou nebo sociálním vyloučením u zdravotně postižených osob a osob bez zdravotního postižení (20,9 % v roce 2016) byl rovněž vyšší, než činí průměr Unie (10,1 %). Financování služeb dlouhodobé péče neodpovídá potřebám stárnoucího obyvatelstva. Dopad probíhající správní reformy na poskytování vysoce kvalitních služeb se teprve ukáže.
- (9) Rozdíl v odměňování žen a mužů (25,3 %), třebaže se snižuje, patří i nadále mezi nejvyšší v Evropské unii. Nedávné změny v systému rodičovské dovolené a dávek podporují rovnováhu mezi pracovním a soukromým životem. Očekává se, že tyto změny povedou k dřívějšímu návratu žen do zaměstnání, a přispějí tak ke snížení rozdílů v odměňování žen a mužů v Estonsku. Změny budou provedeny v letech 2018 až 2020. Nyní je projednáván návrh druhé fáze reformy rodičovské dovolené. Nejen v tomto kontextu je nadále důležité, aby pokračovala spolupráce se sociálními partnery a aby byla vzhledem k nízké členské základně posílena jejich

(1) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

(2) Cyklicky očištěné saldo, bez vlivu jednorázových a dočasných opatření, přepočtené Komisí za použití společně dohodnuté metodiky.

(3) Čisté primární výdaje vládních institucí se skládají z celkových výdajů vládních institucí bez úrokových nákladů, výdajů na programy Unie, které jsou plně kompenzovány příjmy z prostředků Unie, a nediskrečních změn výdajů na podporu v nezaměstnanosti. Vnitrostátně financovaná tvorba hrubého fixního kapitálu je rozprostřena na dobu čtyř let. Zohledněna jsou diskreční opatření na straně příjmů nebo zvýšení příjmů povinné na základě zákona; jednorázová opatření na straně příjmů i na straně výdajů jsou kompenzována.

kapacita. Úpravy zákona o rovnosti žen a mužů, jež mají zvýšit mzdovou transparentnost, zatím nebyly přijaty, přičemž po svém přijetí se budou vztahovat pouze na subjekty veřejného sektoru. Vypracování nástroje pro analýzu mzdových rozdílů mezi ženami a muži se neočekává před rokem 2019.

- (10) Pomalý růst produktivity v Estonsku souvisí s nevýraznými výsledky této země v oblasti výzkumu, technologií a inovací. Výzkumnou činnost vykázalo v roce 2016 méně než 0,5 % estonských společností, intenzita podnikového výzkumu a vývoje tak činí pouze 0,7 % HDP, což je polovina průměru Unie (1,3 %). Kromě toho z několika ukazatelů měřících inovace – například malé a střední podniky, které vytvářejí nové produkty a postupy nebo zavádějí vnitropodnikové inovace – vyplývá v posledních letech výrazný pokles. Součástí hospodářství jsou sice činnosti, jež mají vysokou přidanou hodnotu a jsou založeny na znalostech, nicméně intenzita podnikového výzkumu a vývoje, propojení mezi vědou a podniky a inovační a technologická kapacita podniků jsou nadále nízké. Výdaje veřejného sektoru v oblasti výzkumu, technologií a inovací tradičně převyšují průměr Unie. Nedostatečné stanovení priorit v oblasti veřejného výzkumu však s sebou nese problémy. Estonsko zavedlo několik opatření, která měla zlepšit výsledky hospodářství v oblasti výzkumu a inovací, avšak je náročné maximalizovat jejich dopad.
- (11) V kontextu evropského semestru 2018 provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Estonska, kterou zveřejnila ve své zprávě o Estonsku pro rok 2018. Posoudila také program stability z roku 2018, národní program reforem na rok 2018 a opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Estonsku adresována v předchozích letech. Komise vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a socioekonomickou politiku v Estonsku, ale také rozsah jejich souladu s pravidly a pokyny Unie, neboť celkovou správu ekonomických záležitostí v Unii je třeba posílit tím, že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni Unie.
- (12) Na základě tohoto posouzení přezkoumala Rada program stability z roku 2018, přičemž její stanovisko ⁽¹⁾ je promítnuto zejména do níže uvedeného doporučení č. 1,

DOPORUČUJE Estonsku v období 2018–2019:

1. Zajistit, aby nominální míra růstu čistých primárních výdajů vládních institucí v roce 2019 nepřekročila 4,1 %, což odpovídá roční strukturální korekci ve výši 0,6 % HDP. Zlepšit přiměřenost systému sociálního zabezpečení zejména pro starší osoby a osoby se zdravotním postižením. Přijmout opatření s cílem snížit rozdíl v odměňování žen a mužů, a to mimo jiné zvýšením transparentnosti mezd v soukromém sektoru.
2. Podporovat výzkum a inovace, zejména poskytováním účinných pobídek k rozšíření inovační základny.

V Bruselu dne 13. července 2018.

Za Radu
předseda
H. LÖGER

⁽¹⁾ Podle čl. 5 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

DOPORUČENÍ RADY**ze dne 13. července 2018****k národnímu programu reforem Irska na rok 2018 a stanovisko Rady k programu stability Irska z roku 2018**

(2018/C 320/07)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik ⁽¹⁾, a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy ⁽²⁾, a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 22. listopadu 2017 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2018. Tento dokument náležitě zohlednil evropský pilíř sociálních práv, který společně vyhlásily Evropský parlament, Rada a Komise dne 17. listopadu 2017. Priority této roční analýzy růstu potvrdila dne 22. března 2018 Evropská rada. Dne 22. listopadu 2017 přijala Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 také zprávu mechanismu varování, ve které je Irsko uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum. Téhož dne Komise přijala rovněž doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny, které Evropská rada potvrdila dne 22. března 2018. Doporučení týkající se hospodářské politiky eurozóny ⁽³⁾ (dále jen „doporučení pro eurozónu“) přijala Rada dne 14. května 2018.
- (2) Vzhledem k úzké provázanosti ekonomik v hospodářské a měnové unii by Irsko jakožto členský stát, jehož měnou je euro, mělo zajistit, aby bylo doporučení pro eurozónu, které je promítnuto do níže uvedených doporučení č. 1 a 2, plně a včas provedeno.
- (3) Dne 7. března 2018 byla zveřejněna zpráva o Irsku pro rok 2018. V této zprávě byl posouzen pokrok, jež Irsko učinilo v plnění jemu určených doporučení přijatých Radou dne 11. července 2017 ⁽⁴⁾, v přijímání opatření v návaznosti na jemu určená doporučení přijatá v předchozích letech a v plnění národních cílů Irska v rámci strategie Evropa 2020. Součástí zprávy byl rovněž hloubkový přezkum podle článku 5 nařízení (EU) č. 1176/2011, jehož výsledky byly také zveřejněny dne 7. března 2018. Komise na základě své analýzy dospěla k závěru, že se Irsko potýká s makroekonomickou nerovnováhou. Slabinu představuje především velký objem soukromého a veřejného dluhu a čistých vnějších závazků. Došlo však také k podstatným zlepšením. Silný růst

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Úř. věst. C 179, 25.5.2018, s. 1.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 261, 9.8.2017, s. 1.

produktivity v uplynulých letech přinesl lepší konkurenceschopnost a kladné saldo běžného účtu znamenající rychlé snížení vysokého objemu čistých zahraničních závazků. Intenzivní hospodářský růst nadále působí ve prospěch snižování soukromého zadlužení. Objem soukromého dluhu však zůstává vysoký, ačkoli při posuzování zadlužení podniků je třeba zohlednit silný vliv činností nadnárodních společností; zadlužení domácností se zdá být obecně v souladu se základními předpoklady. Veřejný dluh má mít podle prognóz nadále klesající tendenci a schodek se postupně vyrovnává. Ceny rezidenčních nemovitostí rostou rychlým tempem – ačkoli z pravděpodobně podhodnocených úrovní – což rovněž posiluje bilance domácností. Banky jsou dobře rekapitalizovány a jejich ziskovost se postupně zlepšuje. Ačkoliv je objem úvěrů v selhání stále vysoký, nadále klesá. Byla přijata politická opatření k řešení těchto slabin, avšak u některých z nich bude nějaký čas trvat, než přinesou očekávané výsledky.

- (4) Dne 18. dubna 2018 předložilo Irsko svůj národní program reforem na rok 2018 a dne 30. dubna 2018 svůj program stability z roku 2018. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.
- (5) Relevantní doporučení pro jednotlivé země byla zohledněna při programování evropských strukturálních a investičních fondů (dále jen „ESI fondy“) na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013⁽¹⁾ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Podrobnosti o tom, jak bude Komise uvedené ustanovení používat, byly uvedeny v pokynech k uplatňování opatření propojujících účinnost ESI fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí.
- (6) Na Irsko se v současnosti vztahuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu a přechodné pravidlo pro zadlužení. Ve svém programu stability z roku 2018 vláda očekává mírné snížení celkového schodku na 0,2 % HDP v roce 2018 a následně jeho další postupné zlepšování, přičemž v roce 2021 by mělo být dosaženo přebytku ve výši 0,4 % HDP. Střednědobý rozpočtový cíl – strukturální schodek ve výši 0,5 % HDP – má být splněn od roku 2019. Podle programu stability by měl v roce 2018 poměr veřejného dluhu k HDP klesnout na 66 % a poté dále klesat až na 58,7 % v roce 2021. Makroekonomický scénář, z něhož tyto rozpočtové projekce vycházejí, je realistický. Opatření, kterými je zapotřebí podpořit plánované cíle, pokud jde o schodky od roku 2019, nebyla zatím dostatečně upřesněna.
- (7) Dne 11. července 2017 Rada doporučila Irsku, aby zajistilo, že nominální míra růstu čistých primárních výdajů vládních institucí v roce 2018 nepřesáhne 2,4 %, což odpovídá roční strukturální korekci ve výši 0,6 % HDP. Zároveň Rada uvedla, že by se mělo zvážit dosažení takové orientace fiskální politiky, která přispěje jak k posílení probíhajícího oživení, tak k zajištění udržitelnosti veřejných financí Irska. Podle prognózy Komise z jara 2018 existuje riziko určité odchylky od doporučené fiskální korekce v roce 2018 a v celém období 2017 a 2018.
- (8) V roce 2019 by Irsko mělo dosáhnout svého střednědobého rozpočtového cíle. To je v souladu s nominální mírou růstu čistých primárních výdajů vládních institucí⁽²⁾, která nepřesáhne 5,3 %⁽³⁾, což odpovídá roční strukturální korekci ve výši 0,1 % HDP. Na základě prognózy Komise z jara 2018 se očekává, že strukturální saldo dosáhne schodku ve výši 0,4 % HDP v roce 2019, což je nad úroveň střednědobého rozpočtového cíle. Předpokládá se, že Irsko v roce 2018 dodrží přechodné pravidlo pro zadlužení a v roce 2019 pravidlo pro zadlužení. Celkově se Rada domnívá, že Irsko musí být připraveno přijímat další opatření pro zajištění souladu v roce 2018 a že podle předpokladů dosáhne souladu s ustanoveními Paktu o stabilitě a růstu v roce 2019. S ohledem na rozdíl mezi měřeními HDP a domácí výrobou v Irsku a na související dopad na poměr veřejného dluhu k HDP a na stávající cyklické podmínky a zvýšená vnější rizika v Irsku by bylo obezřetnou reakcí využít neočekávaných příjmů k dalšímu snižování míry veřejného dluhu.

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

⁽²⁾ Čisté primární výdaje vládních institucí se skládají z celkových výdajů vládních institucí bez úrokových nákladů, výdajů na programy Unie, které jsou plně kompenzovány příjmy z prostředků Unie, a nediskrečních změn výdajů na podporu v nezaměstnanosti. Vnitrostátně financovaná tvorba hrubého fixního kapitálu je rozprostřena na dobu čtyř let. Zohledněna jsou diskréční opatření na straně příjmů nebo zvýšení příjmů povinné na základě zákona; jednorázová opatření na straně příjmů i na straně výdajů jsou kompenzována. Výdajové kritérium pro Irsko odráží úpravu zkrácení desetileté referenční míry potenciálního růstu, jež bylo způsobeno mimořádně vysokým růstem reálného HDP v roce 2015. V návaznosti na postup irských orgánů při výpočtech pro účely rozpočtu na rok 2017 použila Komise průměr míry potenciálního růstu v roce 2014 a 2016.

⁽³⁾ Pokud jde o rok 2018, výdajové kritérium odráží úpravu zkrácení desetileté referenční míry potenciálního růstu, jež bylo způsobeno mimořádně vysokým růstem reálného HDP v roce 2015.

- (9) Stav veřejných financí se díky silnému růstu produkce dále zlepšil. Nebezpečí kolísání příjmů však přetrvává a existuje zde prostor k tomu, aby se jejich odolnost vůči hospodářským fluktuacím a negativním otřesům zvýšila. V podmínkách ekonomické volatility by příjmovou stabilitu bylo možné zlepšit snížením rozsahu a množství daňových výdajů a rozšířením daňové základny. Některá nedávná daňová opatření se však zaměřila na snižování daní a daňové úlevy, a podle všeho tak dále zvýšila závislost na vysoce procyklických zdrojích příjmů. Kromě toho má Irsko další potenciál zlepšit způsob, kterým jeho daňový systém může podporovat environmentální cíle.
- (10) Jak je uvedeno v doporučení pro eurozónu na rok 2018, pro zabránění narušování hospodářské soutěže mezi podniky, zajištění spravedlivého zacházení s daňovými poplatníky a pro ochranu veřejných financí je naprosto nezbytné bojovat proti strategiím agresivního daňového plánování. Dopady strategií agresivního daňového plánování na další členské státy vyžadují přijetí koordinovaných opatření v rámci národních politik, která doplní právní předpisy Unie. Vysoká úroveň licenčních poplatků a výplat dividend vyjádřená jako procento HDP naznačuje, že irská daňová pravidla využívají společnosti, které provádějí agresivní daňové plánování. Omezené uplatňování daně vybírané srážkou z odchozích (tj. prováděných rezidenty Unie ve prospěch rezidentů třetích zemí) licenčních poplatků a plateb dividend prováděných společnostmi se sídlem v Irsku může vést k tomu, že se tyto platby zcela vyhnou zdanění, pokud ani jurisdikce příjemce těchto plateb neukládá žádnou daň. Kromě toho mohou společnosti využívat určitá ustanovení v dvoustranných daňových dohodách uzavřených mezi Irskem a některými dalšími zeměmi, aby se vyhnuly novému pravidlu daňového rezidentství, jež bylo v Irsku zavedeno v roce 2015, přičemž tuto problematiku je nutné dále analyzovat. Výsledek konzultací, které Irsko provedlo na základě nezávislého přezkumu zákona o dani z příjmu právnických osob, bude relevantní pro podobu ohlášených daňových reforem. Komise zaznamenala, že nedávno byla oznámena nebo přijata pozitivní opatření (tj. opatření přijatá s cílem bojovat proti agresivnímu daňovému plánování v Irsku a možná obranná opatření proti zjištěnému jurisdikcím, které nespolupracují v daňové oblasti). Na základě těchto nedávných změn bude Komise pokračovat ve svém konstruktivním dialogu, aby byly ukončeny praktiky agresivního daňového plánování.
- (11) Náklady spojené se stárnutím populace představují i nadále rizika pro dlouhodobou fiskální udržitelnost. Irsko zavedlo několik významných opatření ke zvýšení účinnosti, jako je dohoda o snížení nákladů s farmaceutickým průmyslem, systém finančního řízení a financování podle činností. Byla také přijata některá opatření na zlepšení dostupnosti primární zdravotní péče. Irský systém zdravotní péče je však nákladný a čelí řadě problémů, k nimž se řadí i problém rychlého stárnutí obyvatelstva. Služby primární zdravotní péče a komunitní péče dosud nedokáží zmírnit rostoucí tlak na kapacitu a náklady nemocniční péče. Plánovaný posun směrem ke všeobecné zdravotní péči je třeba posílit zavedením víceletého plánování rozpočtu a lepší kontrolou výdajů. To je kromě toho třeba zařadit zjištěními z komplexního posouzení výdajů, jež se týká efektivnosti a účinnosti zdravotnictví. Kromě toho by se mělo zvážit posílení úlohy primární zdravotní péče jako mechanismu předcházení nemocniční péči, aby se v Irsku ulevilo přetíženým nemocnicím. Navzdory široké řadě reforem zaměřených na řešení veřejných výdajů na důchody se očekává, že v dlouhodobé perspektivě celkový schodek důchodového systému významně vzroste. Včasná provedení předloženého plánu na důchodovou reformu má zásadní význam pro posílení fiskální udržitelnosti irského důchodového systému.
- (12) Roky nízkých investic v důsledku hospodářské krize se odrazily na dostupnosti náležité infrastruktury v oblastech dopravy, čisté energie, vodohospodářství, bydlení a telekomunikací. Trvale nedostačující nabídka ve spojení se zvýšenou poptávkou nadále podporují růst cen nemovitostí. Ač se ceny nemovitostí v roce 2016 nejevily jako nadhodnocené, cenová dostupnost nemovitostí představuje problém. Nebude-li se tato otázka řešit, mohly by překážky omezující nabídku bydlení přispět ke zvýšení nerovnováhy mezi nabídkou a poptávkou. Spolu s územním plánováním je zlepšení infrastruktury rozhodujícím faktorem pro dosažení toho, aby nabídka bydlení náležitě odpovídala poptávce, pro posílení soukromých investic, růst produktivity a pro vyrovnaný regionální hospodářský rozvoj. Kromě toho investice do infrastruktury v oblasti čisté energie, ekologické a veřejné dopravy a vodohospodářství, stejně jako zvýšené úsilí v oblasti obnovitelné energie a oběhového hospodářství, budou mít zásadní význam pro to, aby Irsko uspělo v přechodu k nízkouhlíkové ekonomice, jež bude odolná z hlediska životního prostředí. Národní rozvojový plán na období 2018–2027 a národní plánovací rámec, které jsou součástí strategie Irsku na období do roku 2040, budou důraznými kroky správným směrem, pokud budou v úzké spolupráci se zúčastněnými stranami zohledňovány a provedeny.
- (13) Stávající úsilí o zmírňování změny klimatu neumožní Irsku dosáhnout svých závazků v rámci cílů EU, jichž má být v oblasti změny klimatu dosaženo do roku 2020. V dekarbonizaci klíčových částí ekonomiky bylo dosaženo pouze omezeného úspěchu, a to zejména v zemědělství, silniční dopravě a v odvětví bydlení. Proto aby Irsko zajistilo soulad s rozhodnutím o „sdílení úsilí“, bude muset využít dostupné flexibility, např. nakoupit povolenky od jiných členských států. Národní odhady zveřejněné v roce 2017 zdůrazňují rozsah dalšího potřebného úsilí:

očekává se, že emise v rámci rozhodnutí o „sdílení úsilí“ (jež stanoví závazné roční cíle emisí skleníkových plynů pro členské státy v období 2013–2020) na základě stávajících politik porostou až do roku 2025, než se stabilizují na úrovni, jež bude lehce pod úrovní emisí v roce 2005. Irsko nedávno přijalo národní plán na zmírnění dopadů změny klimatu, který stanoví plán pro dosažení nízkouhlíkového hospodářství a soudržný rámec pro boj proti přetrvávajícím výzvám v odvětví energetiky. Tento plán však ve své současné podobě nabízí jen málo nových a konkrétních opatření na zmírnění dopadů změny klimatu. Také národní plánovací rámec obsahuje složku týkající se klimatu, aby se zdůraznila skutečnost, že náležité územní plánování bude rozhodujícím faktorem při zmírňování dopadů změny klimatu, a to vzhledem k tomu, že obyvatelstvo Irska je široce rozptýleno a země má jen malý počet rozlehlých městských oblastí, jež všechny čelí závažnému dopravnímu přetížení a problémům v oblasti veřejné dopravy. Při dekarbonizaci hospodářství bude mít zásadní úlohu také národní rozvojový plán na období 2018–2027 a jeho účinné provádění. Tento plán totiž stanoví míru uvolnění dodatečných prostředků na dekarbonizaci odvětví energetiky, využívání obnovitelných zdrojů energie a zlepšení veřejné dopravy a energetické účinnosti.

- (14) V Irsku přetrvává problém v souvislosti se zajištěním růstu podporujícího začlenění. V roce 2017 klesla nezaměstnanost na 6,7 %, ale určité skupiny jsou stále do značné míry vzdáleny trhu práce a sociálně vyloučeny. Díky systémům sociálního zabezpečení a zdanění se daří účinně omezovat chudobu a nerovnost a Irsko přijalo opatření ke stimulaci zaměstnanosti prostřednictvím degresivního vyplácení dávek a doplňkových plateb. Setrvale vysoká míra ohrožení chudobou nebo sociálním vyloučením souvisí s vysokým podílem lidí žijících v domácnostech s nízkou intenzitou práce (v roce 2016 se jednalo o téměř dvojnásobek průměru Unie a nejvyšší procento v Unii: 18,2 % (Irsko) oproti 10,5 % (průměr Unie)). Tento problém se týká především domácností s jedním rodičem. Pokud jde o Irsko, téměř tři čtvrtiny lidí, kteří nepracují, přestaly být ekonomicky aktivní. Ačkoliv míry týkající se dětí nebo lidí obecně, kteří jsou ohroženi chudobou nebo sociálním vyloučením, v roce 2016 mírně poklesly, stále převyšují průměr Unie. Proto musí Irsko dokončit provádění svého akčního plánu pro domácnosti bez zaměstnaných osob, a to mimo jiné zlepšením integrované podpory pro osoby, které jsou nejvíce vzdáleny trhu práce. V oblasti nabídky sociálního bydlení je třeba věnovat neustálou pozornost plnění ambiciózních cílů a uspokojení vysoké poptávky.
- (15) Přístup k finančně dostupným a kvalitním celodenním službám péče o děti zůstává i nadále výzvou. Podle Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj byly v Irsku v roce 2015 náklady na služby péče o děti – vzhledem ke mzdám – nejvyšší v Unii pro rodiče samozivitele a druhé nejvyšší v Unii pro páry. Vysoké náklady na služby péče o děti mohou působit jako překážka v přístupu k placenému zaměstnání, zejména u nízkopříjmových domácností, včetně domácností s jedním rodičem. To má negativní dopad na míru zaměstnanosti žen, která v roce 2016 činila 65,4 %, což se blížilo průměru Unie. Zákon o jednotném programu finančně dostupných služeb péče o děti se v irském parlamentu blíží do finální fáze. Již nyní je zřejmé, že v jeho zavádění dojde ke zpožděním. Kvalitu poskytování služeb péče o děti rovněž podpořily zejména iniciativy na zajištění náležité kvalifikace zaměstnanců.
- (16) Rozdíly mezi mírami zaměstnanosti osob s nízkou, střední a vysokou kvalifikací byly v roce 2016 jedny z nejvyšších v Unii a míra zaměstnanosti pracovníků s nízkou kvalifikací je o 10 procentních bodů nižší než před hospodářskou krizí. V důsledku toho a v souvislosti se změnami v hospodářské činnosti je nesoulad mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi a nedostatek dovedností v řadě oblastí stále zřetelnější. To zvýrazňuje nutnost urychlit provádění politik a opatření zaměřených na rozšiřování dovedností a rekvalifikace. Irsko má zejména nízkou úroveň účasti na celoživotním učení, pokud jde o zaměstnané osoby s nízkou kvalifikací, což je činí zranitelnými vůči změnám v poptávce po pracovní síle. Irsko má celkově jednu z nejnižších úrovní digitálních dovedností v Unii, což je v příkrém rozporu s vysokým podílem absolventů vědních, technologických, inženýrských a matematických oborů opouštějících irský systém vysokoškolského vzdělávání. Irsko má rovněž jednu z nejnižších měr zaměstnanosti osob se zdravotním postižením v Unii.
- (17) Za růst produktivity vděčí Irsko především nadnárodním společnostem. Rozdíl v produktivitě těchto společností a irských domácích podniků – jedná se většinou o malé a střední podniky – se zvyšuje. Vysoká mezinárodní mobilita některých nadnárodních společností a současné nejistoty mohou dlouhodoběji ohrozit udržitelnost a odolnost irské ekonomiky. Nedávný výzkum odhalil, že podniky v irském vlastnictví těží z pozitivních vedlejších účinků činností nadnárodních společností usazených v Irsku pouze v omezeném měřítku a že nedokáží plně využít jejich přínosu pro růst produktivity, inovace a vývozní výkonnost. Prospěch z vedlejších účinků působení nadnárodních společností však mají ty irské podniky, které provádějí výzkumné a vývojové činnosti. Veřejné pobídky k provádění výzkumných a vývojových činností a zvýšení dostupnosti kvalifikovaných

pracovníků pro irské malé a střední podniky by podpořily šíření nových technologií v takových podnicích. Kromě toho, jak také opakovaně uvedla irská národní rada pro konkurenceschopnost, je pro zajištění konkurenceschopnosti irských podniků třeba omezit růst některých vstupů a zejména soudní náklady. Překážky na trhu právních služeb i nadále představují problém, který narušuje hospodářskou soutěž a zvyšuje náklady pro příjemce služeb. To má dopad především na malé podniky, neboť se tak zvyšují náklady na vedení soudních sporů. Prováděcí předpisy k novému zákonu o regulaci právních služeb ještě neexistují. Veřejné konzultace, které jsou předpokladem pro prováděcí právní předpisy, mají značné zpoždění.

- (18) Přestože je irský finanční sektor na cestě k udržitelnému oživení, z minulosti přetrvávající problémy stále vytvářejí omezení. Ačkoli Irsko i nadále dosahovalo pokroku ve snižování úvěrů v selhání, jejich podíl v rámci hrubých úvěrů celkem (11,2 % v září 2017) je i nadále jedním z nejvyšších v Unii. Převis dluhu, koncentrace trhu a zvýšená nejistota v některých vývozních odvětvích omezují poptávku po úvěrech ze strany malých a středních podniků, která tak zůstává utlumená. Je zásadně důležité snížit míru dlouhodobě nesplácených úvěrů: úvěry ve více než dvouletém prodlení představovaly v roce 2017 přibližně 60 % celkového objemu hypotečních úvěrů v prodlení. Snížení dlouhodobě nesplácených úvěrů by též mohlo pomoci s řešením problematického převisu dluhu, který snižuje pobídky pro podniky, a zejména malé a střední podniky, tak aby úvěry sloužily k produktivnějšímu využití. Přestože její zpráva o nesplácených hypotékách a odnímání vlastnictví nemovitostí za čtvrté čtvrtletí 2017 konstatovala, že přibližně 87 % restrukturalizovaných hypoték podmínky příslušných režimů plní, irská centrální banka zdůrazňuje, že restrukturalizace zahrnující dočasné snížení plateb jsou obzvláště náchylné k opětovným selháním. Životaschopnost odnímání vlastnictví nemovitostí a odepisování jakožto nejzazších opatření by mohla být zdokonalena a doplněna o pevný rámec na ochranu spotřebitelů zaručující pozitivní výsledky na sekundárním trhu prodeje úvěrů a trvalost restrukturalizačních řešení.
- (19) V kontextu evropského semestru 2018 provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Irska, kterou zveřejnila ve své zprávě o Irsku pro rok 2018. Posoudila také program stability z roku 2018, národní program reforem na rok 2018 a opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Irsku adresována v předchozích letech. Komise vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku v Irsku, ale také rozsah jejich souladu s pravidly a pokyny Unie, neboť celkovou správou ekonomických záležitostí v Unii je třeba posílit tím, že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni Unie.
- (20) Na základě tohoto posouzení přezkoumala Rada program stability z roku 2018, přičemž její stanovisko ⁽¹⁾ je promítnuto zejména do níže uvedeného doporučení č. 1.
- (21) Na základě hloubkového přezkumu Komise a tohoto posouzení přezkoumala Rada národní program reforem na rok 2018 a program stability z roku 2018. Její doporučení podle článku 6 nařízení (EU) č. 1176/2011 jsou promítnuta do níže uvedených doporučení č. 1 až 3,

DOPORUČUJE Irsku v období 2018–2019:

1. Dosáhnout střednědobého rozpočtového cíle v roce 2019. Použít neočekávané příjmy k urychlení snižování míry veřejného zadlužení. Snížit množství a rozsah daňových výdajů a rozšířit daňovou základnu. Řešit očekávaný nárůst výdajů spojených se stárnutím obyvatelstva zvýšením nákladové efektivity systému zdravotní péče a uskutečněním plánovaných důchodových reforem.
2. Zajistit včasné a účinné provádění národního rozvojového plánu, a to i v oblastech čisté energie, dopravy, bydlení, vodohospodářství a finančně dostupných a kvalitních služeb péče o děti. Zařadit mezi priority rozšiřování dovedností dospělého obyvatelstva v produktivním věku se zaměřením na digitální dovednosti.

⁽¹⁾ Podle čl. 5 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

3. Posílit růst produktivity irských podniků, zejména pak malých a středních podniků, podporou výzkumu a inovací prostřednictvím cílených politik, přímějších forem financování a strategičtější spolupráce se zahraničními nadnárodními společnostmi, veřejnými výzkumnými středisky a univerzitami. Podpořit rychlejší a trvalejší snižování míry dlouhodobě nesplácených úvěrů využitím sekundárních trhů na základě iniciativ pro zranitelné domácnosti a v nezbytných případech odepsáním nenávratných expozic.

V Bruselu dne 13. července 2018.

Za Radu
předseda
H. LÖGER

DOPORUČENÍ RADY**ze dne 13. července 2018****k národnímu programu reforem Španělska na rok 2018 a stanovisko Rady k programu stability Španělska z roku 2018**

(2018/C 320/08)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik⁽¹⁾, a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy⁽²⁾, a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 22. listopadu 2017 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2018. Náležitě přitom zohlednila evropský pilíř sociálních práv vyhlášený Evropským parlamentem, Radou a Komisí dne 17. listopadu 2017. Priority této roční analýzy potvrdila dne 22. března 2018 Evropská rada. Dne 22. listopadu 2017 přijala Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 také zprávu mechanismu varování, ve které je Španělsko uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum. Téhož dne Komise přijala rovněž doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny, které Evropská rada potvrdila dne 22. března 2018. Doporučení týkající se hospodářské politiky eurozóny⁽³⁾ (dále jen „doporučení pro eurozónu“) přijala Rada dne 14. května 2018.
- (2) Vzhledem k úzké provázanosti ekonomik v hospodářské a měnové unii by Španělsko jakožto členský stát, jehož měnou je euro, mělo zajistit, aby doporučení pro eurozónu, jak je promítnuto do níže uvedených doporučení č. 1 až 3, bylo plně a včas provedeno.
- (3) Dne 7. března 2018 byla zveřejněna zpráva o Španělsku pro rok 2018. V této zprávě byl posouzen pokrok, jež Španělsko učinilo v plnění jemu určených doporučení přijatých Radou dne 11. července 2017⁽⁴⁾, v přijímání opatření v návaznosti na jemu určená doporučení přijatá v předchozích letech a v plnění národních cílů Španělska v rámci strategie Evropa 2020. Součástí zprávy byl rovněž hloubkový přezkum podle článku 5 nařízení (EU) č. 1176/2011, jehož výsledky byly taktéž zveřejněny dne 7. března 2018. Komise na základě své analýzy dospěla k závěru, že se Španělsko potýká s makroekonomickou nerovnováhou. Zejména značný objem zahraničního a vnitřního dluhu jak ve veřejném, tak v soukromém sektoru nadále představuje v kontextu vysoké nezaměstnanosti slabinu přeshraničního významu. Díky přebytkům běžného účtu zaznamenaným od roku 2013,

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.⁽²⁾ Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25.⁽³⁾ Úř. věst. C 179, 25.5.2018, s. 1.⁽⁴⁾ Úř. věst. C 261, 9.8.2017, s. 1.

jež vycházejí ze strukturálních zlepšení výsledků obchodu, pokračuje obnovování vnější rovnováhy. Čisté vnější závazky však zůstávají vysoké. Vzhledem k příznivým podmínkám růstu pokračuje také snižování dluhu soukromého sektoru, ačkoli potřeba snižování páky přetrvává. Zdravější finanční sektor podporuje hospodářskou aktivitu. Navzdory silnému růstu nominálního HDP se veřejný dluh jako podíl na HDP snižuje jen pozvolna. Míra nezaměstnanosti nadále rychle klesala, ačkoli stále zůstává velmi vysoká a vysoký stupeň segmentace trhu práce brání rychlejšímu růstu produktivity práce. Po výrazném reformním úsilí v letech 2012–2015 je nyní pokrok v provádění doporučení slabší. Současná hospodářská situace skýtá vhodnou příležitost k realizaci potřebných budoucích reforem, aby byla španělská ekonomika odolnější a zvýšil se růst produktivity.

- (4) Na Španělsko se v současné době vztahuje nápravná složka Paktu o stabilitě a růstu. Ve svém programu stability z roku 2018 Španělsko plánuje napravit nadměrný schodek do roku 2018 v souladu s rozhodnutím Rady (EU) 2017/984 o výzvě Španělsku, aby přijalo opatření ke snížení schodku, která jsou považována za nezbytná pro nápravu situace nadměrného schodku⁽¹⁾. Předpokládá se další zlepšování salda veřejných financí, jež má v roce 2021 dosáhnout přebytku 0,1 % HDP. Program stability z roku 2018 zahrnuje jednak všechna opatření obsažená v návrhu zákona o rozpočtu předloženém parlamentu dne 3. dubna 2018, jednak dodatečná opatření oznámená na konci dubna 2018. Dosažení střednědobého rozpočtového cíle v podobě vyrovnaného rozpočtu ve strukturálním vyjádření se však v časovém horizontu programu stability z roku 2018 neplánuje. V programu stability z roku 2018 se předpokládá, že poměr veřejného dluhu k HDP v roce 2018 klesne na 97,0 %, v roce 2019 na 95,2 % a v roce 2021 na 89,1 %. Makroekonomické předpoklady programu stability z roku 2018 jsou věrohodné. Plánované dosažení cílů celkového schodku státního rozpočtu se nadále odvíjí od solidního ekonomického výhledu a od veřejných výdajů rostoucích pomaleji než nominální HDP. Rizika pro dosažení fiskálních cílů souvisejí jednak se silnějším růstem příjmů a nižším růstem výdajů, než s jakými podle projekcí počítala prognóza Komise z jara 2018, jednak s možným naplněním dalších podmíněných závazků.
- (5) V rozhodnutí (EU) 2017/984 vyzvala Rada Španělsko, aby do roku 2018 odstranilo nadměrný schodek a zejména aby snížilo svůj schodek veřejných financí na 4,6 % HDP v roce 2016, 3,1 % HDP v roce 2017 a 2,2 % HDP v roce 2018. Toto zlepšení salda veřejných financí odpovídalo podle aktualizované prognózy Komise z jara 2016 zhoršení strukturálního salda o 0,4 % HDP v roce 2016 a zlepšení ve výši 0,5 % HDP v roce 2017 i 2018. Španělsko vykázalo v roce 2017 celkový schodek státního rozpočtu ve výši 3,1 % HDP, jak vyžadovalo rozhodnutí Rady (EU) 2017/984. Podle prognózy Komise z jara 2018 klesne celkový schodek státního rozpočtu v roce 2018 na 2,6 % HDP, což je o 0,4 % HDP více, než je cíl celkového schodku státního rozpočtu uvedený v programu stability z roku 2018 i cíl stanovený Radou. Ve srovnání s programem stability z roku 2018 Komise ve své prognóze z jara 2018 předpokládá nižší růst veřejných příjmů a mírně vyšší výdaje. Podle prognózy Komise z jara 2018 se strukturální saldo nejprve v roce 2018 zhorší o 0,3 % HDP v souvislosti s opatřeními zvyšujícími schodek zahrnutými v návrhu zákona o rozpočtu na rok 2018, který byl dne 3. dubna 2018 předložen parlamentu, poté se v roce 2019 mírnělepší. Neočekává se tedy, že by bylo fiskální úsilí v roce 2018, ani kumulativní úsilí za léta 2016–2018 zajištěno. I když hospodářský růst přispívá ke snížení schodku, nevyužívá se ke strukturálnímu posílení veřejných financí. Komise proto ve svém stanovisku k aktualizovanému návrhu rozpočtového plánu Španělska na rok 2018 dospěla k závěru, že plán je obecně v souladu s ustanoveními Paktu o stabilitě a růstu, jelikož podle prognózy Komise z jara 2018 bude nadměrný schodek včas napraven, i když je expanzivní.
- (6) Pokud by v roce 2019 bylo dosaženo včasné a trvalé nápravy nadměrného schodku, vztahovala by se na Španělsko preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu a přechodné pravidlo pro zadlužení. Vzhledem k poměru veřejného dluhu k HDP Španělska, jež převyšuje 60 %, a k předpokládané pozitivní mezeře výstupu ve výši 2,3 % HDP, by měly nominální čisté primární výdaje sektoru vládních institucí⁽²⁾ v roce 2019 klesnout alespoň o 0,3 %, což je v souladu se strukturální korekcí ve výši 1,0 % HDP, jež vychází ze společně dohodnuté korekční matice požadavků v rámci Paktu o stabilitě a růstu. Zároveň existují náznaky, že jsou podhodnoceny nevyužité kapacity v ekonomice. Španělsko by v roce 2019 mělo nadále vykazovat jednu z nejvyšších měr nezaměstnanosti v Unii, což bude zejména v soukromém sektoru mírnit mzdové tlaky, inflace naopak zůstane hluboko pod 2 %. To poukazuje na přetrvávající útlum na trhu práce. Komise nadto v posouzení hodnověrnosti mezery výstupu

⁽¹⁾ Úř. věst. L 148, 10.6.2017, s. 38.

⁽²⁾ Čisté primární výdaje vládních institucí se skládají z celkových výdajů vládních institucí bez úrokových nákladů, výdajů na programy Unie, které jsou plně kompenzovány příjmy z prostředků Unie, a nediskrečních změn výdajů na podporu v nezaměstnanosti. Vnitrostátně financovaná tvorba hrubého fixního kapitálu je rozprostřena na dobu čtyř let. Zohledněna jsou diskreční opatření na straně příjmů nebo zvýšení příjmů povinné na základě zákona; jednorázová opatření na straně příjmů i na straně výdajů jsou kompenzována.

konstatuje, že odhady této mezery vypracované podle společně dohodnuté metodiky jsou sice hodnověrné, ale podle posouzení existuje pro Španělsko, pokud jde o mezeru výstupu, široká škála věrohodných odhadů. Na tomto základě se roční strukturální korekce ve výši 0,65 % HDP, jež odpovídá maximální míře růstu čistých primárních výdajů vládních institucí ve výši 0,6 %, jeví jako přiměřená. Podle prognózy Komise z jara 2018 existuje při nezměněné politice v roce 2019 riziko výrazné odchylky od požadované fiskální korekce. Navíc se nepředpokládá, že Španělsko v roce 2019 dodrží požadavky přechodného pravidla pro zadlužení. Celkově se Rada domnívá, že Španělsko musí být připraveno přijmout další opatření pro zajištění souladu v roce 2018 a že od roku 2019 by měla být přijata nezbytná opatření, aby byla dodržena ustanovení Paktu o stabilitě a růstu. Bylo by obezřetnou reakcí využít případné neočekávané příjmy k dalšímu snižování míry veřejného dluhu.

- (7) V rozhodnutí (EU) 2017/984 Rada také vyzvala Španělsko k přijetí opatření, která zlepší jeho fiskální rámec, a to za účelem zvýšení automatickosti mechanismů k prevenci a nápravě odchylek od fiskálních cílů a posílení přínosu pravidla o výdajích, které je zakotveno v zákoně o stabilitě, pro fiskální konsolidaci. Program stability z roku 2018 však plány na posílení pravidla o vnitrostátních výdajích neobsahuje. Rovněž neobsahuje opatření, jež by zákonem posilovala automatickosti nápravných a preventivních mechanismů. Rada rovněž vyzvala Španělsko k přijetí opatření, jež zlepší rámec politiky pro zadávání veřejných zakázek. Španělsko učinilo pokrok přijetím nového zákona o veřejných zakázkách v listopadu 2017. Nový předpis však může zlepšit účinnost a transparentnost zadávání veřejných zakázek pouze tehdy, bude-li rychle a ambiciózně proveden tím, že bude zřízena nová řídicí struktura a budou posíleny kontrolní mechanismy zadávacích řízení na všech úrovních veřejné správy. Zejména připravovaná národní strategie pro zadávání veřejných zakázek by měla specifikovat kontroly ex ante a ex post, které budou provádět nové struktury. V červnu 2017 vláda pověřila nezávislý fiskální orgán přezkumem výdajů u vybraných dotací veřejného sektoru. Komise sleduje provádění tohoto přezkumu, jenž by měl být dokončen počátkem roku 2019.
- (8) Dne 27. dubna 2018 předložilo Španělsko svůj národní program reforem na rok 2018 a svůj program stability z roku 2018. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.
- (9) Relevantní doporučení pro jednotlivé země byla zohledněna při programování evropských strukturálních a investičních fondů (dále jen „ESI fondy“) na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013⁽¹⁾ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Podrobnosti o tom, jak bude Komise uvedené ustanovení používat, byly uvedeny v pokynech k uplatňování opatření propojujících účinnost ESI fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí.
- (10) Zaměstnanost ve Španělsku pokračovala v rychlém růstu podporovaném účinky dřívějších reforem trhu práce a zpomalením růstu mezd. Nezaměstnanost nadále klesá, avšak její míra je stále výrazně vyšší, než byla před krizí, a patří mezi nejvyšší v Unii. To má za následek značný nevyužitý dovednostní potenciál zejména mladých nezaměstnaných lidí. Podíl nezaměstnaných osob, které jsou bez práce déle než jeden rok, se snižuje, ale stále představuje 44,5 % všech nezaměstnaných. Španělsko přijalo soubor politických iniciativ, jež mají jednak rozšířit individuální podporu dlouhodobě nezaměstnaným, jednak pomoci mladým lidem vstoupit na trh práce a zvýšit jejich zaměstnatelnost, a to zejména zvýšením počtu příjemců záruk pro mladé lidi. Účinnost těchto opatření závisí rovněž na kapacitě regionálních veřejných služeb zaměstnanosti a sociálních služeb poskytovaných uchazečům o zaměstnání individualizovanou podporu, což je oblast, která se zlepšuje jen pomalu. Existuje rovněž prostor pro širší spolupráci se zaměstnavateli, v jejímž rámci by se zejména zvýšil podíl volných pracovních míst spravovaných službami zaměstnanosti, zlepšilo by se vytváření profilů uchazečů o zaměstnání, které by více odpovídaly potřebám zaměstnavatelů. Zároveň by nemělo polepovat úsilí o lepší koordinaci služeb zaměstnanosti a sociálních služeb, u nichž došlo v roce 2017 k určitému pokroku.

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

- (11) Podíl zaměstnanců s pracovní smlouvou na dobu určitou patří mezi nejvyšší v Unii, týká se to většinou mladých lidí a pracovníků s nízkou kvalifikací. Smlouvy na dobu určitou jsou často krátkodobé a jen zřídka představují odrazový můstek k pracovnímu poměru na dobu neurčitou. Jejich rozšířené používání, a to i v odvětvích, na která nepřipadá tolik sezónních či cyklických činností, může bránit rychlejšímu růstu produktivity a často se pojí s nižšími nároky na sociální dávky a vyšším rizikem chudoby. Třebaže procentní podíl smluv na dobu neurčitou v rámci čistého růstu zaměstnanosti za poslední dva roky vzrostl, je zapotřebí dalších opatření, jež by motivovala k přechodu ze smluv na dobu určitou na smlouvy na dobu neurčitou. Systém pobídek k přijímání pracovníků je nadále fragmentovaný a nezaměřuje se účinným způsobem na podporu zaměstnávání na dobu neurčitou. Španělsko přijalo plán na snížení využívání smluv na dobu určitou ve veřejném sektoru, jeho provádění však teprve začalo a musí se zrychlit, aby byl splněn cíl 8 % stanovený pro rok 2019. Posílené kapacity a vyšší efektivita inspektorátů práce v boji proti zneužívání smluv na dobu určitou sice vedly ke zvýšení počtu smluv, jež byly změněny na trvalý pracovní poměr, nezdá se však, že by zaměstnavatelé od rozsáhlého využívání dočasných smluv upouštěli. Třístranná jednání u kulatého stolu ohledně kvality pracovních míst, jež byla zahájena na počátku roku 2017, zatím nevyústila v konkrétní návrhy. Sociální partneři se v poslední době zapojují do navrhování politik více, ale stále existuje prostor pro další zlepšení.
- (12) Hospodářský růst a tvorba pracovních míst napomáhají snižovat příjmovou nerovnost a podíl lidí ohrožených chudobou a sociálním vyloučením, který však nadále převyšuje průměr Unie. Chudoba pracujících představuje problém zejména v domácnostech, jejichž členové jsou zaměstnáni na dobu určitou nebo na částečný úvazek. Míra dětské chudoby zůstává i přes svůj pokles nadále velmi vysoká. Dopad sociálních transferů (kromě důchodů) na snižování chudoby je pod průměrem Unie a klesá. Systémy zaručeného minimálního příjmu se vyznačují velkými regionálními rozdíly v podmínkách přístupu a fragmentací četných celostátních systémů, jež jsou zaměřeny na různé skupiny uchazečů o zaměstnání a které řídí různé správní orgány. V důsledku toho řada lidí v nouzi podporu nedostává. Dosud nebyl dohodnut žádný akční plán, který by navázal na nedávnou studii, jež posuzovala účinnost celostátních a regionálních systémů zaručeného minimálního příjmu. Spuštění systému všeobecného průkazu sociálního zabezpečení by mělo zajistit transparentnější poskytování sociálních dávek a snažší účast na souvisejících aktivačních opatřeních, avšak nedostatky stávajících systémů se tím přímo nevyřeší. Účinnost rodinných dávek je rovněž nízká a jejich poskytování je nerovnoměrné. Španělský důchodový systém hraje důležitou roli při zachování kvality života starších lidí, kteří jsou tak chudobou ohroženi podstatně méně než mladší generace. V poměru ke mzdám patří současné důchody mezi nejvyšší v Unii. Podle prognóz uvedených v připravované zprávě o stárnutí a zprávě o přiměřenosti důchodů z roku 2018 ⁽¹⁾ pomohly reformy z let 2011 a 2013 zajistit dlouhodobou udržitelnost a relativní přiměřenost důchodů. Zvýšení důchodů a odklad faktoru udržitelnosti navržený během přijímání návrhu rozpočtu na rok 2018 však vyvolávají pochybnosti o vůli k těmto reformám. Zároveň tyto reformy neřeší hlavní problém týkající se přiměřenosti příjmů budoucích důchodců, který souvisí spíše s vysokou nezaměstnaností a segmentací na trhu práce.
- (13) Produktivita španělských podniků by se mohla zvýšit, pokud by byly odstraněny nedostatky v jejich inovační kapacitě. Inovační výkonnost a růst produktivity brzdí trvale nízká úroveň investic do výzkumu a vývoje, kvůli čemuž se velmi pravděpodobně nepodaří dosáhnout národního cíle intenzity výzkumu a vývoje v rámci strategie Evropa 2020 ve výši 2 %. Tuto tendenci posiluje i nízká a dále klesající míra plnění veřejného rozpočtu na výzkum a vývoj. I přes efektivnější řízení národní politiky v oblasti výzkumu a inovací, částečně díky nové státní agentuře pro výzkum, je koordinace politik na celostátní a regionální úrovni při koncipování, provádění a hodnocení této politiky i nadále slabá. Rozvoj kultury hodnocení, jež by spočívala v systematickém posuzování účinnosti politik a programů podpory, by umožnil získat poznatky v rámci této politiky a vytvořil synergie na všech úrovních veřejné správy.
- (14) Důvodem omezené inovační kapacity španělských podniků je rovněž nesoulad mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi, což má negativní dopad na dlouhodobý potenciál růstu produktivity. Nedostatečná kvalifikace i překvalifikovanost v zaměstnání jsou ve Španělsku značně rozšířené. Přestože se za poslední desetiletí výrazně snížila míra předčasných odchodů ze vzdělávání, stále značně převyšuje průměr Unie. Velmi se – stejně jako výsledky vzdělávání – liší region od regionu a může mít dopad na rovnost příležitostí. Programy zaměřené na řešení těchto rozdílů měly dosud velmi omezené účinky. Národní sociální a politický pakt o vzdělávání, jehož cílem je důkladná reforma vzdělávacího systému, se stále nachází ve fázi vyjednávání. Profesní rozvoj učitelů by mezitím mělo podpořit snížení počtu pracovních smluv na dobu určitou a zvýšení zdrojů na jejich odbornou přípravu. Zároveň je zejména pro absolventy terciárního vzdělávání obtížné nalézt adekvátní a stabilní pracovní

⁽¹⁾ Evropská komise (2018), *The 2018 Pension Adequacy Report: current and future income adequacy in old age in the EU, Volume I and Volume II* (Zpráva o přiměřenosti důchodů z roku 2018: současná a budoucí přiměřenost příjmů ve stáří v EU, svazek I a svazek II), společná zpráva vypracovaná Výborem pro sociální ochranu a Evropskou komisí (GR EMPL), Úřad pro publikace Evropské unie, Lucemburk, 2018.

místa na trhu práce. Přístup mladých absolventů na trh práce by mohla podpořit větší spolupráce mezi vzdělávacími institucemi a podniky, jež by firmám zajišťovala dovednosti, jež potřebují pro posílení své inovační kapacity. V této souvislosti návrh nové národní digitální strategie uznává potřebu zlepšit digitální dovednosti. Výzvy souvisejí s malým počtem odborníků na informační a komunikační technologie, jakož i s podporou role vzdělávacího systému při rozvíjení digitálních dovedností. Rekvalifikace pracovníků v oblasti digitálních dovedností by rovněž umožnila španělským podnikům zachovat si konkurenceschopnost ve stále více digitalizované ekonomice.

- (15) Na omezený růst produktivity mají dopad i rozdíly v regulaci podnikatelského prostředí. V současném kontextu mají rozdíly v regulaci a omezení v podnikatelském prostředí za následek zachování vysokých přírůzků, snížení geografické mobility podniků a pracovníků a zpomalení růstu produktivity. Zákon o jednotnosti trhu, který má tento problém řešit, byl proveden pouze částečně. Je třeba lépe sledovat provádění tohoto zákona na regionální a místní úrovni a posílit roli odvětvových konferencí. Uvedený zákon zavedl zásadu, že splnění určitých požadavků v jedné části území by umožnilo podnikům působit na celém území. Ústavní soud ve svých několika rozsudcích z roku 2017 tuto zásadu prohlásil za neplatnou, pokud neexistují společné či rovnocenné minimální normy pro přístup k hospodářské činnosti nebo její výkon. Cíle uvedeného zákona by s ohledem na tyto rozsudky mohlo pomoci splnit zavedení soudržných společných či rovnocenných norem po celém území. Kromě toho by se měla ve všech fázích provádění zlepšit spolupráce mezi orgány na různých úrovních veřejné správy, aby bylo možné účinněji řešit negativní dopady fragmentace na podniky. Dále je třeba urychlit práci výboru pro zlepšování právní úpravy, který byl zřízen s cílem zajistit soulad právních předpisů s *acquis* Unie v oblasti služeb. Na omezení, jež se týkají určitých regulovaných povolání, např. stavebních inženýrů a architektů, poukazyval i balíček předpisů v oblasti služeb přijatý v lednu 2017; žádná konkrétní opatření, která by tato omezení řešila, však nebyla doposud přijata.
- (16) V obecnější rovině by zlepšení kvality institucí mohlo zvýšit důvěru ve španělské hospodářství a posílit účinek opatření přijatých za účelem zvýšení růstu produktivity. Pokroku bylo dosaženo ohledně transparentnosti financování politických stran, majetkových příznání a střetu zájmů. Podnikatelské prostředí profitovalo rovněž z pokroku v boji proti korupci, ačkoli v této oblasti přetrvávají obavy. Rovněž se zlepšilo vnímání nezávislosti soudnictví mezi občany a podniky. Vynakládá se úsilí o další zlepšení účinnosti soudnictví a mělo by se v něm pokračovat. I když se v této široké oblasti mírně pokročilo, úkol posilovat důvěru v instituce na všech úrovních veřejné správy zůstává.
- (17) Další posílení dopravní, energetické a vodní infrastruktury by podpořilo územní soudržnost, lepší integraci na společném trhu a růst produktivity. Přeshraniční dopravní a energetická spojení i vodní infrastruktura se potýká s nedostatkem investic. Více lze využívat osobní i nákladní železniční infrastrukturu. Lepšímu železničnímu spojení zásadním způsobem brání rozdílný rozchod kolejí ve Španělsku, Portugalsku a Francii, i když nedávno byly dokončeny nové úseky, na nichž je použit mezinárodně rozšířený standardní rozchod kolejí. Nedostatky byly rovněž zjištěny v nákladních železničních spojeních mezi hlavními přístavy na pobřeží Atlantiku a Středozemního moře a průmyslovými oblastmi ve vnitrozemí. Nedostatečné propojení rovněž brání užší integraci v rámci trhů Unie s elektřinou a plynem. Zapotřebí jsou další investice do infrastruktury, které by vylepšily vodní hospodářství, například v oblasti čištění odpadních vod, omezení úniků vody z vodovodních sítí a zásobování vodou. To by pro Španělsko znamenalo environmentální, hospodářské a sociální přínosy.
- (18) V kontextu evropského semestru 2018 provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Španělska, kterou zveřejnila ve své zprávě o Španělsku pro rok 2018. Posoudila také program stability z roku 2018, národní program reforem na rok 2018 a opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Španělsku adresována v předchozích letech. Komise vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku ve Španělsku, ale také rozsah jejich souladu s pravidly a pokyny Unie, neboť celkovou správu ekonomických záležitostí v Unii je třeba posílit tím, že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni Unie.
- (19) Na základě tohoto posouzení přezkoumala Rada program stability z roku 2018, přičemž její stanovisko ⁽¹⁾ je promítnuto zejména do níže uvedeného doporučení č. 1.

⁽¹⁾ Podle čl. 5 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

- (20) Na základě hloubkového přezkumu Komise a tohoto posouzení přezkoumala Rada národní program reforem na rok 2018 a program stability z roku 2018. Její doporučení podle článku 6 nařízení (EU) č. 1176/2011 jsou promítnuta do níže uvedených doporučení č. 1 až 3,

DOPORUČUJE Španělsku v období 2018–2019:

1. Zajistit dodržování rozhodnutí Rady (EU) 2017/984 o výzvě v rámci postupu při nadměrném schodku, mimo jiné prostřednictvím opatření na prosazování fiskálního rámce a rámce pro zadávání veřejných zakázek na všech úrovních veřejné správy. Poté zajistit, aby nominální míra růstu čistých primárních výdajů vládních institucí v roce 2019 nepřekročila 0,6 %, což odpovídá roční strukturální korekci ve výši 0,65 % HDP. Využít neočekávaných příjmů k rychlejšímu snižování poměru veřejného dluhu k HDP.
2. Zajistit, aby služby zaměstnanosti a sociální služby měly kapacitu poskytovat účinnou podporu uchazečům o zaměstnání, mimo jiné prostřednictvím lepší spolupráce se zaměstnavateli. Podpořit přechod na smlouvy na dobu neurčitou. Zlepšit podporu rodin a zvýšit účinnost systémů zaručeného minimálního příjmu odstraněním mezer v pokrytí, zjednodušením soustavy celostátních systémů a snížením rozdílů v podmínkách přístupu k regionálním systémům. Snížit míru předčasných odchodů ze vzdělávání a regionální rozdíly ve výsledcích vzdělávání, zejména lepší podporou studentů a učitelů.
3. Zvýšit veřejné investice do výzkumu a inovací a systematicky hodnotit politiky podpory v této oblasti, aby byla zajištěna jejich účinnost. Posílit spolupráci mezi vzdělávacími institucemi a podniky s cílem zmírnit stávající nesoulad mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi. Pokročit v provádění zákona o jednotnosti trhu tím, že se zajistí, aby pravidla upravující přístup k hospodářské činnosti a její výkon, zejména v případě služeb, byla na všech úrovních veřejné správy v souladu se zásadami tohoto zákona, a tím, že selepší spolupráce mezi správními orgány.

V Bruselu dne 13. července 2018.

Za Radu
předseda
H. LÖGER

DOPORUČENÍ RADY**ze dne 13. července 2018****k národnímu programu reforem Francie na rok 2018 a stanovisko Rady k programu stability Francie z roku 2018**

(2018/C 320/09)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik ⁽¹⁾, a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy ⁽²⁾, a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 22. listopadu 2017 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2018. Náležitě přitom zohlednila evropský pilíř sociálních práv vyhlášený Evropským parlamentem, Radou a Komisí dne 17. listopadu 2017. Priority této roční analýzy potvrdila dne 22. března 2018 Evropská rada. Dne 22. listopadu 2017 přijala Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 také zprávu mechanismu varování, ve které je Francie uvedena mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum. Téhož dne Komise přijala rovněž doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny, které Evropská rada potvrdila dne 22. března 2018. Doporučení týkající se hospodářské politiky eurozóny ⁽³⁾ (dále jen „doporučení pro eurozónu“) přijala Rada dne 14. května 2018.
- (2) Vzhledem k úzké provázanosti ekonomik v hospodářské a měnové unii by Francie jakožto členský stát, jehož měnou je euro, měla zajistit, aby bylo doporučení pro eurozónu, které je promínuto do níže uvedených doporučení č. 1 a 2, plně a včas provedeno.
- (3) Dne 7. března 2018 byla zveřejněna zpráva o Francii pro rok 2018. V této zprávě byl posouzen pokrok, jehož Francie dosáhla při plnění jí určených doporučení přijatých Radou dne 11. července 2017 ⁽⁴⁾, při přijímání opatření v návaznosti na jí určená doporučení přijatá v předchozích letech a při plnění národních cílů v rámci strategie Evropa 2020. Součástí zprávy byl rovněž hloubkový přezkum podle článku 5 nařízení (EU) č. 1176/2011, jehož výsledky byly taktéž zveřejněny dne 7. března 2018. Komise na základě své analýzy dospěla k závěru, že se Francie potýká s makroekonomickou nerovnováhou. V souvislosti s nízkým růstem produktivity se za slabiny považuje zejména vysoké veřejné zadlužení a slabá dynamika v oblasti konkurenceschopnosti. Riziko nepříznivého účinku na francouzské hospodářství a vzhledem k jeho velikosti i nepříznivých vedlejších účinků na hospodářskou a měnovou unii je obzvláště velké.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.⁽²⁾ Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25.⁽³⁾ Úř. věst. C 179, 25.5.2018, s. 1.⁽⁴⁾ Úř. věst. C 261, 9.8.2017, s. 1.

- (4) Dne 25. dubna 2018 předložila Francie svůj národní program reforem na rok 2018 a svůj program stability z roku 2018. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.
- (5) Relevantní doporučení pro jednotlivé země byla zohledněna při programování evropských strukturálních a investičních fondů (dále jen „ESI fondy“) na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013⁽¹⁾ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Podrobnosti o tom, jak bude Komise uvedené ustanovení používat, byly uvedeny v pokynech k uplatňování opatření propojujících účinnost ESI fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí.
- (6) Po včasné a trvalé nápravě nadměrného schodku a rozhodnutí Rady (EU) 2018/924⁽²⁾, kterým se zrušuje postup při nadměrném schodku, se na Francii vztahuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu a tato země podléhá přechodnému pravidlu pro zadlužení. Ve svém programu stability z roku 2018 plánuje vláda postupné zlepšení salda veřejných financí z – 2,6 % HDP v roce 2017 na + 0,3 % HDP v roce 2022. Dosažení střednědobého rozpočtového cíle, kterým je strukturální schodek ve výši 0,4 % HDP, se neplánuje v období, na který se vztahuje program stability z roku 2018. Podle programu stability z roku 2018 by měl poměr veřejného dluhu k HDP klesnout z 97,0 % v roce 2017 na 89,2 % v roce 2022. Makroekonomický scénář, z něhož tyto rozpočtové projekce vycházejí, je realistický. Opatření, kterými je zapotřebí podpořit plánované cíle, pokud jde o schodky od roku 2019, nebyla zároveň dostatečně upřesněna.
- (7) Dne 11. července 2017 Rada doporučila Francii zajistit, aby nominální míra růstu čistých primárních výdajů vládních institucí⁽³⁾ v roce 2018 nepřekročilo 1,2 %, což odpovídá roční strukturální korekci ve výši 0,6 % HDP. Zároveň bylo uvedeno, že při posuzování návrhu rozpočtového plánu na rok 2018 a následném posuzování výsledků rozpočtového hospodaření za rok 2018 bude třeba řádně zohlednit cíl dosažení orientace fiskální politiky, které přispěje jak k posílení probíhajícího oživení, tak k zajištění udržitelnosti veřejných financí. Poté, co Komise v rámci svého stanoviska k návrhu rozpočtového plánu Francie na rok 2018 posoudila sílu oživení ve Francii s náležitým uvážením rozpočtové udržitelnosti, není třeba v tomto ohledu zohlednit žádné další prvky. Podle prognózy Komise z jara 2018 existuje v roce 2018 riziko významného odchýlení od doporučené korekce směrem k dosažení střednědobého rozpočtového cíle.
- (8) S ohledem na míru celkového veřejného dluhu Francie vyšší než 60 % HDP a očekávanou produkční mezeru ve výši 0,6 % by nominální míra růstu čistých primárních výdajů vládních institucí neměla v roce 2019 překročit 1,4 %, což odpovídá strukturální korekci ve výši 0,6 % HDP plynoucí z požadavků na základě společně dohodnuté korekční matice podle Paktu o stabilitě a růstu. Za předpokladu nezměněné politiky existuje podle prognózy Komise z jara 2018 v roce 2019 a v období od 2018 do 2019 riziko významného odchýlení od uvedeného požadavku. Předpokládá se, že Francie v letech 2018 a 2019 nedodrží přechodné pravidlo pro zadlužení. Celkově se Rada domnívá, že pro dodržení Paktu o stabilitě a růstu by měla být přijata od roku 2018 nezbytná opatření. Obezřetnou reakcí by bylo využít k dalšímu snižování míry veřejného dluhu neočekávaných příjmů.
- (9) Úroveň veřejných výdajů ve Francii je nejvyšší v Unii. Podíl výdajů by měl v roce 2018 dosáhnout 56,0 % HDP, což je o 10,6 procentního bodu více než průměr Unie. I když strategie konsolidace v posledních letech těžila zejména z klesajících úrokových sazeb a škrťů v oblasti veřejných investic, je nepravděpodobné, že by úrokové sazby zůstaly ve střednědobém horizontu nízké, kromě toho by omezení produktivních investic mohlo ohrozit budoucí hospodářský potenciál. Přezkumy výdajů od roku 2014 nepřinesly významné úspory a úspory z důvodů

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

⁽²⁾ Rozhodnutí Rady (EU) 2018/924 ze dne 22. června 2018, kterým se zrušuje rozhodnutí 2009/414/ES o existenci nadměrného schodku ve Francii (Úř. věst. L 164, 29.6.2018, s. 44).

⁽³⁾ Čisté primární výdaje vládních institucí se skládají z celkových výdajů vládních institucí bez úrokových nákladů, výdajů na programy Unie, které jsou plně kompenzovány příjmy z prostředků Unie, a nediskrečních změn výdajů na podporu v nezaměstnanosti. Vnitrostátně financovaná tvorba hrubého fixního kapitálu je rozprostřena na dobu čtyř let. Zohledněna jsou diskreční opatření na straně příjmů nebo zvýšení příjmů povinné na základě zákona; jednorázová opatření na straně příjmů i na straně výdajů jsou kompenzována.

vyšší efektivity byly v důsledku neexistence vhodných následných opatření a nízké úrovně politické odpovědnosti omezené. Od poslední strategie pro přezkum výdajů bylo upuštěno a bude nahrazena strategií opatření ve veřejném sektoru do roku 2022 (tzv. *Action Publique 2022*), jejíž zásady jsou vymezeny v mandátu uděleném vládou v říjnu 2017. Výbor pro opatření ve veřejném sektoru do roku 2022 (tzv. *Comité Action Publique 2022*) má do léta 2018 vypracovat zprávu a analyzovat, která opatření je třeba přijmout. Jasně stanovená opatření však nebyla doposud stanovena a nové úspory na základě tohoto rámce se projeví až od roku 2020. Rychlé zavedení opatření pro úsporu výdajů by přispělo ke snahám o vyřešení stávajících potřeb v oblasti fiskální konsolidace v krátkodobém až střednědobém horizontu.

- (10) V současné době existuje ve Francii souběžně 37 různých důchodových systémů. Uvedené systémy se týkají různých skupin pracovníků a fungují podle různých souborů pravidel. Postupným sjednocováním pravidel by se zlepšila transparentnost systému, zvýšila mezigenerační spravedlnost a usnadnila mobilita pracovních sil. K lepší kontrole veřejných výdajů by rovněž přispělo sjednocení pravidel pro výpočet. Přestože se očekává, že již přijaté důchodové reformy sníží úroveň poměru veřejných výdajů na HDP v dlouhodobém horizontu, jednodušší a účinnější důchodový systém by přinesl další úspory a pomohl zmírnit rizika udržitelnosti veřejných financí ve střednědobém horizontu. Podle nedávné studie odborné skupiny *La Fondation pour la recherche sur les administrations et les politiques publiques (iFRAP)* by se sjednocením různých důchodových systémů ve veřejném a soukromém sektoru do roku 2022 mohlo dosáhnout úspor veřejných výdajů ve výši přesahující 5 miliard EUR.
- (11) Míra nezaměstnanosti klesla z 10,4 % v roce 2015 na 9,4 % v roce 2017 a předpokládá se, že v nadcházejících letech bude nadále klesat, přičemž míra zaměstnanosti dosáhla v roce 2017 výše 70,6 %. Podmínky na trhu práce pro mladé lidi, pracovníky s nízkou kvalifikací a osoby pocházející z přistěhovaleckého prostředí (první i druhé generace) jsou však nadále relativně složitější. V roce 2017 bylo zaměstnáno pouze 55,6 % osob nenarozených v EU (ve věku 20–64), což je o 17,0 procentního bodu méně než v případě osob narozených ve Francii. Obyvatelé nejvíce znevýhodněných oblastí (*Quartiers de la politique de la ville*), včetně osob z přistěhovaleckého prostředí, se nadále potýkají s problémy na trhu práce. Bez ohledu na politická opatření je dopad socioekonomického a přistěhovaleckého původu na studijní výsledky poměrně velký a brání integraci na trhu práce. Rovněž existuje důkaz o diskriminačních praktikách na trhu práce. Klíčovými faktory podpory rovných příležitostí na trhu práce jsou účinná pomoc při aktivním hledání zaměstnání, včetně jazykové přípravy, intenzivního profesního poradenství a podpory při náborech zaměstnanců, a přísnější opatření v případě diskriminačních praktik.
- (12) Zákon týkající se práce, modernizace sociálního dialogu a zajištění profesní dráhy z roku 2016 se zaměřuje na zvýšení schopnosti podniků přizpůsobit se hospodářským cyklům a na snížení podílu pracovníků se smlouvou na dobu určitou. Přestože je stále více osob zaměstnáváno na dobu neurčitou, je segmentace trhu práce nadále problémem a přechod k většímu zaměstnávání na dobu neurčitou by měl být podporován. V této souvislosti je důležité dokončit provádění probíhajícího ambiciózního reformního programu, jehož součástí je nedávno přijatá reforma pracovního práva, plánované přepracování systému dávek v nezaměstnanosti a reforma odborného vzdělávání a přípravy, včetně učňovského vzdělávání.
- (13) Postupné zavádění opatření ke snížení daňového zatížení zlepšuje od roku 2013 nákladovou konkurenceschopnost Francie, nicméně nahromaděné ztráty z minulosti dosud nebyly plně nahrazeny. U průměrné mzdy měla Francie ještě v roce 2016 v poměru k celkovým nákladům práce v Unii jednu z nejvyšších sazeb příspěvků na sociální zabezpečení. Očekává se, že stávající politická opatření ke snížení nákladů práce budou od roku 2019 dále konsolidována a posilována; např. byl oznámen přechod od daňové úlevy pro konkurenceschopnost a zaměstnanost (CICE) na obecné snížení příspěvků na sociální zabezpečení pro zaměstnance a další slevy u nižších mezd na podporu zaměstnanosti osob s nízkou kvalifikací.
- (14) Od roku 2013 se minimální mzda ve Francii řídí pravidlem indexace, aniž by docházelo k prudkému *ad hoc* zvyšování. V důsledku toho minimální mzda rostla v kontextu nízké inflace a oslabeného nárůstu mezd pomaleji než referenční mzdy (1,23 % v roce 2017, v porovnání s 1,31 % u průměrné mzdy). I když je minimální mzda oproti průměrné mzdě v mezinárodním měřítku vysoká, náklady práce za minimální mzdu byly výrazně omezeny snížením příspěvků na sociální zabezpečení. Takové snižování bude zintenzivněno a od roku 2019 bude trvalé. I když je indexace minimální mzdy důležitá pro zachování kupní síly pracovníků, mohl by stávající mechanismus (jedinečný v Unii) omezit přizpůsobování mezd měnícím se podmínkám, což může mít negativní důsledky pro konkurenceschopnost. Minimální mzdu každoročně posuzuje skupina nezávislých odborníků a vydává nezávazná stanoviska k jejímu vývoji. V roce 2017 skupina doporučila přezkoumat pravidlo indexace, např. jeho omezení pouze na indexaci podle inflace.

- (15) Stávající systém počátečního odborného vzdělávání a přípravy dostatečně nepodporuje integraci na trhu práce, zejména kvůli značnému podílu studentů směřujících do oborů s omezenými vyhlídkami na získání zaměstnání. Studenti v rámci odborného vzdělávání a přípravy mají ve Francii navíc v porovnání s průměrem Unie mnohem nižší výsledky vzdělávání, zatímco studenti v rámci všeobecného vzdělávání si vedou mnohem lépe. V této souvislosti jsou ve snaze podpořit zaměstnanost mladých lidí a prosazovat rovné příležitosti a rovné zacházení důležitá opatření na podporu učňovské přípravy, která s sebou nesou lepší vyhlídky na zaměstnání, jakož i opatření na zlepšení školních výsledků. Zároveň je také důležité zlepšit přístup k celoživotnímu vzdělávání pro pracovníky s nízkou kvalifikací a uchazeče o zaměstnání a podporovat získávání vyšší kvalifikace pomocí odpovídajícího poradenství. S ohledem na tyto výzvy a zejména na potřebu zlepšit správu systému, zajistit jeho uplatnitelnost pro trh práce, kvalitu a přístup k odbornému vzdělávání a přípravě a zajistit přechody na trhu práce předložila vláda dne 27. dubna 2018 návrh zákona reformujícího systém učňovské přípravy a celoživotního odborného vzdělávání a přípravy. V národním programu reformy na rok 2018 je navíc potvrzen úmysl realizovat investice ve výši 14 miliard EUR do dovedností a otevřít cestu pro doplňující reformu školního počátečního odborného vzdělávání.
- (16) Systémy sociální ochrany přináší celkově dobré výsledky. Příjmová nerovnost po transferech je pod průměrem Unie a i přes nedávné zvýšení zůstává počet lidí ohrožených chudobou a sociálním vyloučením na relativně nízké úrovni. Některé skupiny, zejména rodiny s jedním rodičem, osoby nenarozené v Unii a osoby žijící ve znevýhodněných městských oblastech jsou však chudobou ohroženy více. Přístup k přiměřenému bydlení pro osoby žijící v chudobě zůstává i nadále důvodem k obavám. Navzdory nedávnému zlepšení se některé oblasti stále potýkají s nedostatkem sociálního bydlení.
- (17) I přes probíhající reformy zaměřené na snížení daňového zatížení společností a podporu produktivních investic je pro francouzský systém nadále charakteristická vysoká míra složitosti, daňové výdaje, neefektivní daně a daně z výroby vytvářející překážky bránící dobře fungujícímu podnikatelskému prostředí. Vysoký počet daňových výdajů (sleva na dani, osvobození od daně, snížení daní) představují pro podniky, a zejména pro malé a střední, další zátěž ve formě nákladů na dodržování předpisů a nejistotu. Zároveň daňovým správám vznikají další náklady v souvislosti s kontrolami. Daňové výdaje se podle zákona o rozpočtu na rok 2018 ještě zvýší co do počtu i hodnoty a v roce 2018 mají dosáhnout 99,8 miliardy EUR (4,2 % HDP), přičemž v roce 2017 se jednalo o částku 93 miliard EUR. Kromě toho bylo zjištěno, že existuje přibližně 192 daní s nízkým výnosem (méně než 150 milionů EUR ročně), ale jen velmi omezený počet byl od roku 2014 zrušen⁽¹⁾. Francie má též v rámci Unie velmi vysoké daně z výroby⁽²⁾ (3,1 % HDP v roce 2016), které tvoří zejména kapitálové daně a zdanění práce, jež společnosti musí platit v důsledku zapojení se do výroby a bez ohledu na jejich ekonomickou výkonnost.
- (18) Tržní služby v roce 2016 představovaly více než 50 % přidané hodnoty, 40 % zaměstnanosti a 20 % přidané hodnoty vývozu výrobního odvětví. Ačkoli má hospodářská soutěž v odvětví tržních služeb dopad na celé hospodářství, stále je ještě omezována regulačními požadavky a administrativní zátěží, což též brání podnikům v růstu. Budou-li reformy v oblasti služeb dostatečně ambiciózní a budou-li plně provedeny, mohou mít značný pozitivní hospodářský dopad. Při upřednostňování reformního úsilí je důležité zohlednit hospodářský význam a výkonnost pododvětví služeb. Přístup založený na ukazatelích, kterým se stanovují prioritní reformy v odvětví služeb, poukazuje na řadu podnikatelských služeb (architektonické a inženýrské činnosti, právní služby a účetnictví, administrativní a podpůrné služby), maloobchod, ubytovací a stravovací služby a zdravotnictví. Pokud jde o specifickou oblast odborných služeb, zmírnil zákon o růstu, hospodářských činnostech a rovných příležitostech (tzv. „Macronův zákon“) ze dne 6. srpna 2015 omezení u malého počtu profesí, zejména u právnických profesí. V oblasti odborných služeb zůstává prostor pro další reformy. Další reformy by se mohly zaměřit na konkrétní omezení v oblasti vstupů a výkonu (např. vyhrazení činností, omezení hlasovacích práv, omezení držení podílů, multidisciplinární omezení a omezení v podobě sazeb a kvót), která jsou považována za nadměrná. Reformy řešící klíčové překážky růstu společností by mohly zahrnovat odstranění dopadů prahových hodnot, které souvisejí s kritérii týkajícími se velikosti podniků v právních úpravách, a snižování administrativní zátěže podniků. A v neposlední řadě by lepší pokrytí rychlým širokopásmovým připojením ve Francii posílilo schopnost využívat digitální ekonomiku.
- (19) Podle evropského srovnávacího přehledu inovací nedosahuje Francie v oblasti inovací i přes relativně vysokou míru veřejné podpory úroveň výkonnosti vedoucích zemí Unie. Inovace by lépe stimulovalo zejména zlepšení účinnosti režimů veřejné podpory, včetně daňové úlevy pro výzkum a vývoj (tzv. *Crédit d'Impôt Recherche*). V tomto ohledu se výsledky probíhajících hodnocení musí promítnout do úprav podoby veřejné podpory pro

⁽¹⁾ Inspection Générale des Finances (2014), *Les taxes à faible rendement*.

⁽²⁾ Daněmi z výroby se rozumějí „jiné daně z výroby“ podle EUROSTATU (kategorie D29).

inovace. Předávání znalostí mezi veřejným výzkumem a podniky zůstává i nadále výzvou a omezuje komerční využití výsledků výzkumu. V porovnání s ostatními zeměmi Unie je výkonnost Francie v oblasti společných publikací veřejného a soukromého sektoru a veřejného výzkumu a vývoje financovaného podniky nízká. Mechanismy předávání poznatků mezi akademickou obcí a výrobním odvětvím by bylo možné posílit zjednodušením partnerství v oblasti výzkumu a podporou mobility výzkumných pracovníků.

- (20) V kontextu evropského semestru 2018 provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Francie, kterou zveřejnila ve své zprávě o Francii pro rok 2018. Posoudila také program stability z roku 2018, národní program reform na rok 2018 a opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Francii adresována v předchozích letech. Komise vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a socioekonomickou politiku ve Francii, ale také to, v jakém rozsahu dodržují pravidla a pokyny Unie, neboť celkovou správu ekonomických záležitostí v Unii je třeba posílit tím, že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni Unie.
- (21) Na základě tohoto posouzení přezkoumala Rada program stability z roku 2018, přičemž její stanovisko ⁽¹⁾ je promítnuto zejména do níže uvedeného doporučení č. 1.
- (22) Na základě hloubkového přezkumu Komise a tohoto posouzení přezkoumala Rada národní program reform na rok 2018 a program stability z roku 2018. Její doporučení podle článku 6 nařízení (EU) č. 1176/2011 jsou promítnuta do níže uvedených doporučení č. 1 až 3,

DOPORUČUJE Francii v období 2018–2019:

1. Zajistit, aby nominální míra růstu čistých primárních výdajů vládních institucí v roce 2019 nepřekročila 1,4 %, což odpovídá roční strukturální korekci ve výši 0,6 % HDP. Využít neočekávané příjmy k rychlejšímu snižování míry veřejného dluhu. Zrealizovat úspory výdajů v roce 2018 a v plném rozsahu upřesnit cíle a nová opatření nezbytná v rámci *Action Publique 2022* k tomu, aby se v rozpočtu na rok 2019 promítla do konkrétních úspor výdajů a úsporných opatření z důvodu vyšší efektivity. Postupně sjednocovat pravidla, kterými se řídí různé důchodové systémy, aby se podpořila jejich spravedlnost a udržitelnost.
2. Pokračovat v reformách systému odborného vzdělávání a přípravy, posilovat jeho uplatnitelnost pro trh práce a zlepšit přístup k odbornému vzdělávání, zejména pro pracovníky s nízkou kvalifikací a uchazeče o zaměstnání. Podporovat rovné příležitosti a přístup na trh práce, též pro osoby z přistěhovaleckého prostředí a osoby žijící ve znevýhodněných oblastech. Zajistit, aby vývoj minimální mzdy byl konzistentní s vytvářením pracovních míst a konkurenceschopností.
3. Zjednodušit daňový systém omezením využívání daňových výdajů, zrušením neefektivních daní a snížením daní z výroby pro společnosti. Snížit regulační a administrativní zatížení za účelem zvýšení hospodářské soutěže v odvětví služeb a podpory růstu podniků. Zintenzivnit úsilí za účelem zvýšení výkonnosti systému inovací zejména zlepšováním účinnosti režimů veřejné podpory a posilováním přenosu znalostí mezi veřejnými výzkumnými institucemi a společnostmi.

V Bruselu dne 13. července 2018.

Za Radu
předseda
H. LÖGER

⁽¹⁾ Podle čl. 5 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

DOPORUČENÍ RADY**ze dne 13. července 2018****k národnímu programu reforem Chorvatska na rok 2018 a stanovisko Rady ke konvergenčnímu programu Chorvatska z roku 2018**

(2018/C 320/10)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik ⁽¹⁾, a zejména na čl. 9 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy ⁽²⁾, a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 22. listopadu 2017 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2018. Náležitě přitom zohlednila evropský pilíř sociálních práv vyhlášený Evropským parlamentem, Radou a Komisí dne 17. listopadu 2017. Priority této roční analýzy potvrdila dne 22. března 2018 Evropská rada. Dne 22. listopadu 2017 přijala Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 rovněž zprávu mechanismu varování, ve které je Chorvatsko uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum.
- (2) Dne 7. března 2018 byla zveřejněna zpráva o Chorvatsku pro rok 2018. V této zprávě byl posouzen pokrok, jež Chorvatsko učinilo v plnění jemu určených doporučení přijatých Radou dne 11. července 2017 ⁽³⁾, v přijímání opatření v návaznosti na jemu určená doporučení přijatá v předchozích letech a v plnění národních cílů Chorvatska v rámci strategie Evropa 2020. Součástí zprávy byl rovněž hloubkový přezkum podle článku 5 nařízení (EU) č. 1176/2011, jehož výsledky byly taktéž zveřejněny dne 7. března 2018. Komise na základě své analýzy dospěla k závěru, že se Chorvatsko stále potýká s nadměrnými makroekonomickými nerovnováhami, ačkoli je postupně snižuje. Slabiny souvisí s přetrvávající vysokou úrovní veřejného, soukromého i zahraničního dluhu, přičemž všechny typy dluhu jsou z velké části denominovány v cizí měně. Míra úvěrů se selháním zůstává vysoká, zejména pokud jde o nefinanční podniky. Potenciální růst Chorvatska nadále nedostačuje k tomu, aby umožňoval trvalou korekci, a celkově bylo dosaženo jen nevýrazného pokroku při provádění politických opatření, jež mají řešit dlouhodobě nízké využití pracovních sil a pomalý růst produktivity. Konkurenceschopnost a investice jsou i nadále omezené kvůli restriktivní povaze podnikatelského prostředí a roztržitost veřejné správy má negativní dopad na účinnost ve veřejných službách.
- (3) Dne 26. dubna 2018 předložilo Chorvatsko svůj národní program reforem na rok 2018 a svůj konvergenční program z roku 2018. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Úř. věst. C 261, 9.8.2017, s. 41.

- (4) Relevantní doporučení pro jednotlivé země byla zohledněna při programování evropských strukturálních a investičních fondů (dále jen „ESI fondy“) na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013⁽¹⁾ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Podrobnosti o tom, jak bude Komise uvedené ustanovení používat, byly uvedeny v pokynech k uplatňování opatření propojujících účinnost ESI fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí.
- (5) Na Chorvatsko se v současnosti vztahuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu a pravidlo pro zadlužení. V roce 2017 byl zaznamenán přebytek veřejných financí ve výši 0,8 % HDP, ale v roce 2018 by se podle konvergenčního programu z roku 2018 mělo celkové saldo propadnout do schodku ve výši 0,5 % HDP a poté by se mělo postupně zlepšovat na přebytek ve výši 0,5 % HDP v roce 2021. Plánuje se, že střednědobý rozpočtový cíl – tj. strukturální schodek ve výši 1,75 % HDP – bude v programovém období opět překročen. Podle konvergenčního programu z roku 2018 se předpokládá, že se poměr veřejného dluhu k HDP sníží ze 78,0 % HDP v roce 2017 na 75,1 % v roce 2018 a poté bude dále klesat až na 65,9 % v roce 2021. Makroekonomický scénář, z něhož tyto rozpočtové projekce vycházejí, je realistický. Plánované rozpočtové cíle se však zdají být opatrné. Prognóza Komise z jara 2018 předpokládá saldo veřejných financí ve výši 0,7 % HDP v roce 2018 a 0,8 % HDP v roce 2019.
- (6) Dne 11. července 2017 Rada Chorvatsku doporučila, aby v roce 2018 nadále sledovalo svůj střednědobý rozpočtový cíl. Na základě prognózy Komise z jara 2018 se očekává, že strukturální saldo bude činit – 0,3 % HDP v roce 2018 a – 0,6 % HDP v roce 2019, což je nadále nad úroveň střednědobého rozpočtového cíle. Předpokládá se, že Chorvatsko v letech 2018 a 2019 dodrží pravidlo pro zadlužení. Celkově se Rada domnívá, že Chorvatsko by podle projekcí mělo v letech 2018 a 2019 dodržet ustanovení Paktu o stabilitě a růstu.
- (7) Výrazně se opozdilo plánované přijetí klíčových právních předpisů ke zlepšení chorvatského fiskálního rámce. Numerické fiskální pravidlo není kvůli nedostatkům ve své koncepci efektivně využitelné při plánování fiskální politiky a úloha Komise pro fiskální politiku jakožto nezávislého orgánu je stále slabá. Přetrvávající vysoká úroveň veřejného dluhu v Chorvatsku a jeho expozice vůči měnovým rizikům znamenají, že zásadní význam mají i nadále řádné postupy řízení dluhu. V roce 2017 byl posílen proces řízení dluhu a byla vypracována strategie pro řízení dluhu, kterou je třeba pravidelně aktualizovat. Odloženo bylo již uzákoněné zavedení daně z nemovitosti, aniž by bylo stanoveno, zda a kdy k němu nakonec dojde. Chorvatsko má tak pouze nízký podíl příjmů z periodického zdanění nemovitostí. Periodická daň z nemovitosti by umožňovala celkově posílit prorůstovou povahu výběru příjmů a zároveň zajistit stabilní a předvídatelný zdroj příjmů pro místní útvary veřejné správy.
- (8) V roce 2017 pokračovalo oživení chorvatského trhu práce. Míra zaměstnanosti a ekonomické aktivity přesto stále zůstává výrazně pod průměrem Unie, což brzdí potenciální růst. K dnešnímu dni je zákonný věk pro odchod do důchodu stanoven na 62 let pro ženy a 65 let pro muže. Sbližování a zvyšování zákonného věku pro odchod do důchodu je pomalé a až od roku 2038 by měli muži i ženy do důchodu odcházet ve věku 67 let. Kromě toho mohou starší pracovníci využívat mnoha způsobů předčasného odchodu do důchodu a důchodový systém zahrnuje řadu zvláštních důchodových režimů, jež poskytují příznivější podmínky pro odchod do důchodu. Pečovatelské povinnosti žen dále přispívají k jejich nízké účasti na trhu práce. Výsledná krátká průměrná délka pracovního života vede k nízké současné i budoucí přiměřenosti důchodů a riziku chudoby ve stáří. Oznámená opatření na podporu delšího pracovního života dosud nebyla provedena.
- (9) Ačkoli je v Chorvatsku zavedena struktura sociálního dialogu, skutečná spolupráce mezi příslušnými orgány a zúčastněnými stranami v rámci procesu přípravy politik je jen málo intenzivní a většinou se omezuje na poskytování písemné zpětné vazby k opatřením navrhovaným vládou. Celkovou schopnost odborových organizací podílet se na sociálním dialogu kromě toho omezuje jejich roztržitost.
- (10) I přes nedávná zlepšení je podíl obyvatelstva ohroženého chudobou nebo sociálním vyloučením stále vysoký, přičemž jsou patrné výrazné územní rozdíly mezi jednotlivými oblastmi. Nejvíce jsou zasaženy starší osoby, lidé s nízkou kvalifikací a se zdravotním postižením. Systém sociální ochrany vykazuje nedostatky v účinnosti

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

a spravedlnosti. Sociální dávky mají jen omezenou schopnost přispívat ke snižování chudoby. Nedostatečná koordinace jednotlivých orgánů a nižší fiskální kapacita chudších místních útvarů veřejné správy vedou k nerovnoměrnému poskytování sociálních dávek.

- (11) Podprůměrných výsledků v rámci Unie Chorvatsko dosahuje, pokud jde o investice do vzdělávání, předškolní vzdělávání a péči, základní dovednosti, podíl osob s dokončeným terciárním vzděláním a relevantnost odborného vzdělávání a přípravy pro trh práce. Země začala provádět některé reformy nastíněné ve strategii pro vzdělávání, vědu a technologie. Příznivý dopad na kvalitu chorvatského školství bude mít pravděpodobně reforma školních osnov, bude-li provedena v plném rozsahu a v souladu s ostatními opatřeními uvedenými ve strategii. Programy odborného vzdělávání a přípravy se zdají být jen málo relevantní pro trh práce, o čemž svědčí fakt, že více než polovina registrovaných nezaměstnaných osob jsou absolventi škol odborného vzdělávání a přípravy. Aby bylo možné lépe určit potřeby v oblasti dovedností, je nutná lepší koordinace mezi veřejnými orgány a zaměstnavateli. Systém vzdělávání dospělých, který má přispívat k začlenění na trh práce, se vyznačuje velkým počtem poskytovatelů a jejich nerovnoměrnou koncentrací v rámci země a nedostatečným hodnocením vzdělávacích programů. Účast v programech vzdělávání dospělých a vzdělávacích programech nabízených v rámci opatření aktivní politiky na trhu práce je kriticky nízká.
- (12) Územní roztržitost chorvatské veřejné správy a široké rozdělení pravomocí napříč jejími různými úrovněmi má negativní dopad na efektivnost poskytování veřejných služeb a veřejných výdajů. Mnoho malých místních správních útvarů postrádá dostatečnou finanční a administrativní kapacitu k výkonu decentralizovaných funkcí. Ukazatele efektivity veřejné správy svědčí o výkonnosti pod průměrem Unie, což ztěžuje navrhování a provádění veřejných politik a brání účinnějšímu využívání evropských strukturálních a investičních fondů. Znovu bylo odloženo plánované snížení počtu místních poboček ústřední správy a zefektivnění systému státních agentur. Nedostatečná soudržnost rámců pro stanovování mezd ve veřejné správě a veřejných službách brání rovnému zacházení a znesnadňuje kontrolu vlády nad mzdovými náklady ve veřejném sektoru. Plánované přijetí právních předpisů pro jejich harmonizaci bylo opět odloženo, a to do poloviny roku 2018. Příslušné orgány podnikly první kroky k integraci některých funkcí mezi nemocnicemi, aby se zlepšila účinnost poskytování služeb a přístup ke zdravotní péči. Neefektivní model financování systému zdravotní péče však vede k hromadění dluhů, zejména pokud jde o nemocniční péči.
- (13) Stále je patrná výrazná přítomnost státem vlastněných podniků v rámci hospodářství. Pokrok při realizaci opatření ke zlepšení jejich řízení je jen pomalý a státní podniky tak nadále vykazují nízkou úroveň produktivity a ziskovosti. Byly přijaty nové právní předpisy upravující správu a odprodej státního majetku.
- (14) V listopadu 2017 byl dokončen nezávislý přezkum kvality aktiv Chorvatské banky pro obnovu a rozvoj. Vzhledem k významu banky s ohledem na provádění finančních nástrojů Unie a investičního plánu pro Evropu, jakož i skutečnost, že stále více poskytuje přímé úvěry, by měla být zjištění přezkumu použita k posílení dohledového a regulačního rámce a řízení této banky.
- (15) Podnikatelské prostředí nadále negativně ovlivňují administrativní zátěž a para-fiskální poplatky. Administrativní zátěž se sice snižuje soustavně, ale jen poměrně pomalu. Snížení para-fiskálních poplatků je omezené a transparentnost nízká, jelikož se neprovádí pravidelné aktualizace rejstříku a nebyla provedena ani posouzení dopadů plánovaných snížení.
- (16) Protikorupční akční plán 2017–2018 je třeba v plném rozsahu provést, aby bylo možné naplnit cíle protikorupční strategie na období 2015–2020. Zlepšení si nadále žádá několik klíčových prvků, zejména zveřejňování majetku a střetů zájmů, zvyšování informovanosti o možných způsobech oznamování podezření z protiprávního jednání a účinná kontrola rizik při zadávání veřejných zakázek, jež je stále náchylné ke korupci z důvodu velkého podílu vnitropodnikových zakázek v rámci státem vlastněných subjektů.
- (17) Restriktivní regulace na trzích se zbožím a službami, a zejména vysoký počet velmi výrazně regulovaných povolání, narušuje hospodářskou soutěž. Regulaci se z důvodu silného odporu některých zájmových skupin daří snižovat jen pomalu.
- (18) Vleklá soudní řízení a značné množství nahromaděných nevyřízených případů mají i nadále negativní dopad na kvalitu a efektivitu soudnictví a následně také podnikatelské prostředí. Zaznamenané snížení počtu nevyřízených případů bylo spíše způsobeno tím, že přibýlo méně nových případů, než tím, že by se případy dařilo řešit rychleji. Navzdory některým zlepšením se při soudních a insolvenčních řízeních stále nedostatečně využívá elektronická komunikace.

- (19) Na základě chorvatské strategie pro inteligentní specializaci se začíná vynakládat určité cílené úsilí o reformu vnitrostátního systému vědy a inovací. Úkoly v rámci politik na podporu vědy a inovací se ale zdají být nekoordinované, což oslabuje provádění této politické strategie. Významné univerzity mají navíc velmi roztržité struktury řízení a přísná administrativní pravidla. Spolupráce mezi výzkumnými institucemi a podnikatelským sektorem je slabá. Systematicky se nesleduje a nehodnotí dopad zavedených politik v oblasti výzkumu a inovací, kvůli čemuž není možné řádně stanovovat priority. Systém terciárního vzdělávání by bylo možné zlepšit prostřednictvím pobídek na podporu kvality a relevantnosti pro trh práce.
- (20) V kontextu evropského semestru 2018 provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Chorvatska, kterou zveřejnila ve své zprávě o Chorvatsku pro rok 2018. Posoudila také konvergenční program z roku 2018, národní program reforem na rok 2018 a opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Chorvatsku adresována v předchozích letech. Komise vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku v Chorvatsku, ale také rozsah jejich souladu s pravidly a pokyny Unie, neboť celkovou správu ekonomických záležitostí v Unii je třeba posílit tím, že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni Unie.
- (21) Na základě tohoto posouzení přezkoumala Rada konvergenční program z roku 2018 a dospěla ke stanovisku ⁽¹⁾, že Chorvatsko zřejmě Pakt o stabilitě a růstu dodrží.
- (22) Na základě hloubkového přezkumu Komise a tohoto posouzení přezkoumala Rada národní program reforem na rok 2018 a konvergenční program z roku 2018. Její doporučení podle článku 6 nařízení (EU) č. 1176/2011 jsou promítnuta do níže uvedených doporučení č. 1 až 4,

DOPORUČUJE Chorvatsku v období 2018–2019:

1. Posílit fiskální rámec, mj. posílením mandátu a nezávislosti Komise pro fiskální politiku. Zavést periodickou daň z nemovitosti.
2. Odrazovat od předčasného odchodu do důchodu, urychlit přechod k vyššímu zákonem stanovenému věku odchodu do důchodu a sladit ustanovení v oblasti důchodů pro určité kategorie s pravidly obecného režimu. Realizovat reformu systému vzdělávání a odborné přípravy, aby se zlepšila jeho kvalita a relevantnost pro trh práce, pokud jde o mladé lidi i dospělé osoby. Konsolidovat sociální dávky a zajistit, aby byly schopny lépe přispívat ke snížení chudoby.
3. Snížit územní roztržitost veřejné správy, zefektivnit funkční rozdělení pravomocí a zvýšit kapacitu pro navrhování a provádění veřejných politik. Po konzultaci se sociálními partnery zavést harmonizované rámce pro stanovování mezd ve veřejné správě a veřejných službách.
4. Zlepšit korporátní řízení v podnicích ve vlastnictví státu a zintenzivnit prodej státem vlastněných podniků a neproduktivního majetku. Významně snížit zatížení podniků vyplývající z para-fiskálních poplatků a ze složitých administrativních a legislativních požadavků. Posílit hospodářskou soutěž v odvětví podnikatelských služeb a regulovaných povolání. Zkrátit dobu trvání soudních řízení a zlepšit elektronickou komunikaci u soudů.

V Bruselu dne 13. července 2018.

Za Radu
předseda
H. LÖGER

⁽¹⁾ Podle čl. 9 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

DOPORUČENÍ RADY**ze dne 13. července 2018****k národnímu programu reforem Itálie na rok 2018 a stanovisko Rady k programu stability Itálie z roku 2018**

(2018/C 320/11)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik ⁽¹⁾, a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy ⁽²⁾, a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 22. listopadu 2017 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2018. Náležitě přitom zohlednila evropský pilíř sociálních práv vyhlášený Evropským parlamentem, Radou a Komisí dne 17. listopadu 2017. Priority této roční analýzy potvrdila dne 22. března 2018 Evropská rada. Dne 22. listopadu 2017 přijala Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 také zprávu mechanismu varování, ve které je Itálie uvedena mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum. Téhož dne Komise přijala rovněž doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny, které Evropská rada potvrdila dne 22. března 2018. Doporučení týkající se hospodářské politiky eurozóny ⁽³⁾ (dále jen „doporučení pro eurozónu“) přijala Rada dne 14. května 2018.
- (2) Vzhledem k úzké provázanosti ekonomik v hospodářské a měnové unii by Itálie jakožto členský stát, jehož měnou je euro, měla zajistit, aby doporučení pro eurozónu, jak je promítnuto do níže uvedených doporučení č. 1 až 4, bylo plně a včas provedeno.
- (3) Dne 7. března 2018 byla zveřejněna zpráva o Itálii pro rok 2018. V této zprávě byl posouzen pokrok, jež Itálie učinila v plnění jí určených doporučení přijatých Radou dne 11. července 2017 ⁽⁴⁾, v přijímání opatření v návaznosti na jí určená doporučení přijatá v předchozích letech a v plnění národních cílů Itálie v rámci strategie

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Úř. věst. C 179, 25.5.2018, s. 1.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 261, 9.8.2017, s. 1.

Evropa 2020. Součástí zprávy byl rovněž hloubkový přezkum podle článku 5 nařízení (EU) č. 1176/2011, jehož výsledky byly taktéž zveřejněny dne 7. března 2018. Komise na základě své analýzy dospěla k závěru, že Itálie se potýká s nadměrnou makroekonomickou nerovnováhou. Zejména vysoký veřejný dluh a dlouhodobě slabá dynamika produktivity s sebou nesou v situaci, kdy lze pozorovat značný, avšak zmenšující se objem úvěrů v selhání a vysokou, byť snižující se nezaměstnanost, přeshraničně významná rizika. Mimořádně důležitá je potřeba přijmout opatření, jež by snížila riziko nepříznivých účinků na italské hospodářství, potažmo na hospodářskou a měnovou unii, vezme-li se v úvahu velikost a přeshraniční význam tohoto hospodářství.

- (4) Dne 16. května 2018 předložila Itálie svůj národní program reform na rok 2018 a svůj program stability z roku 2018. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.
- (5) Relevantní doporučení pro jednotlivé země byla zohledněna při programování evropských strukturálních a investičních fondů (dále jen „ESI fondy“) na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ⁽¹⁾ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Podrobnosti o tom, jak bude Komise uvedené ustanovení používat, byly uvedeny v pokynech k uplatňování opatření propojujících účinnost ESI fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí.
- (6) Na Itálii se v současné době vztahuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu a pravidlo o zadlužení. Program stability z roku 2018 předložený odstupující vládou vychází z trendového scénáře, který předpokládá, že nedojde ke změně právních předpisů. Celkový schodek státního rozpočtu se má podle projekcí italských orgánů snížit z 2,3 % HDP v roce 2017 na 1,6 % v roce 2018 a na 0,8 % v roce 2019 s tím, že do roku 2020 má být dosaženo v zásadě vyrovnaného stavu rozpočtu. Střednědobého rozpočtového cíle v podobě vyrovnaného stavu rozpočtu ve strukturálním vyjádření se má dosáhnout do roku 2020 a tento cíl má být nadále plněn i v roce 2021, třebaže přepočtené ⁽²⁾ strukturální saldo naznačuje v obou letech nízký strukturální schodek (0,2 % HDP). Poměr veřejného dluhu k HDP, který se v roce 2017 mírně snížil (na 131,8 % HDP ze 132,0 % HDP v roce 2016), by podle programu stability z roku 2018 měl v roce 2018 dále klesnout o jeden procentní bod HDP na 130,8 % a v roce 2021 dosáhnout 122,0 %, mimo jiné díky předpokládaným výnosům z privatizace ve výši 0,3 % ročně za období 2018–2020. V posledních letech však nebylo privatizačních cílů dosaženo v dostatečné míře. Za předpokladu nezměněné politiky Komise ve své prognóze z jara 2018 očekává v roce 2019 nižší růst reálného HDP a vyšší schodek než Itálie ve svém programu stability z roku 2018. Prognóza Komise totiž nepočítá se zvýšením DPH (0,7 % HDP), které bylo uzákoněno jakožto určitá záruka k dosažení rozpočtových cílů v roce 2019.
- (7) Dne 23. května 2018 Komise vydala zprávu vypracovanou v souladu s čl. 126 odst. 3 Smlouvy o fungování EU z toho důvodu, že Itálie v letech 2016 a 2017 zjevně nedodržela pravidlo o zadlužení. Po posouzení všech příslušných faktorů zpráva dospěla k závěru, že kritérium dluhu definované ve Smlouvě a v nařízení Rady (ES) č. 1467/97 ⁽³⁾ by mělo být v současné době považováno za dodržené, a že tudíž není nutné zahájit postup při nadměrném schodku především vzhledem k tomu, že Itálie v roce 2017 dodržela ex post preventivní složku. Komise toto dodržování posoudí znovu na základě údajů ex post za rok 2018, které budou oznámeny na jaře 2019.
- (8) V programu stability z roku 2018 je uvedeno, že rozpočtové důsledky mimořádného přílivu uprchlíků a ochrany před seismickými riziky jsou značné, a náležitě je doložen rozsah a povaha těchto dodatečných rozpočtových nákladů. Podle Komise činily v roce 2017 způsobilé dodatečné výdaje související s mimořádným přílivem uprchlíků 0,16 % HDP a s ochranou před seismickými riziky 0,19 % HDP. Tyto dodatečné výdaje jsou zohledněny v ustanoveních čl. 5 odst. 1 a čl. 6 odst. 3 nařízení (ES) č. 1466/97 v tom smyslu, že příliv uprchlíků a seismická rizika představují neobvyklé události, jejich dopad na italské veřejné finance je výrazný a dočasně odchýlení od postupného dosažení střednědobého rozpočtového cíle by neohrozilo udržitelnost veřejných financí. Rozsah požadované korekce směrem k dosažení střednědobého rozpočtového cíle na rok 2017 byl proto s ohledem na tyto dodatečné náklady snížen.

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

⁽²⁾ Cyklicky očištěné saldo, bez vlivu jednorázových a dočasných opatření, přepočtené Komisí za použití společně dohodnuté metodiky.

⁽³⁾ Nařízení Rady (ES) č. 1467/97 ze dne 7. července 1997 o urychlení a vyjasnění postupu při nadměrném schodku (Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 6).

- (9) Dne 11. července 2017 doporučila Rada Itálii, aby v roce 2018 zajistila nominální míru snížení čistých primárních výdajů ⁽¹⁾ vládních institucí alespoň o 0,2 %, což odpovídá roční strukturální korekci ve výši 0,6 % HDP. Zároveň bylo uvedeno, že při posuzování návrhu rozpočtového plánu na rok 2018 a následném posuzování výsledků rozpočtového hospodaření za rok 2018 bude třeba řádně zohlednit cíl dosažení orientace fiskální politiky, které přispěje jak k posílení probíhajícího oživení, tak k zajištění udržitelnosti veřejných financí. Na základě posouzení, jež Komise věnovala síle oživení v Itálii, v němž zároveň náležitě zohlednila výzvy spojené s jeho udržitelností a jež provedla v souvislosti se svým stanoviskem k návrhu rozpočtového plánu Itálie na rok 2018, je pro rok 2018 vyžadováno fiskální strukturální úsilí ve výši alespoň 0,3 % HDP bez jakéhokoliv dalšího prostoru pro odchylku v průběhu jednoho roku. To odpovídá nominální míře růstu čistých primárních výdajů vládních institucí, která nepřevyšuje 0,5 %. Zohledníme-li tuto skutečnost v celkovém posouzení vycházejícím z prognózy Komise z jara 2018, hrozí, že v roce 2018 dojde k výrazné odchylce od doporučeného postupu korekce směrem k dodržení střednědobého rozpočtového cíle.
- (10) Vzhledem k tomu, že míra zadlužení Itálie v roce 2019 překročí 60 % HDP a předpokládaná produkční mezera dosáhne 0,5 %, neměla by nominální míra růstu čistých primárních výdajů vládních institucí překročit 0,1 %, což je v souladu se strukturální korekcí ve výši 0,6 % HDP, jež vyplývá z matice požadavků v rámci Paktu o stabilitě a růstu. Při nezměněné politice hrozí, že v roce 2019 a v letech 2018 a 2019 posuzovaných společně dojde k výraznému odchýlení od uvedeného požadavku. Očekává se, že Itálie v letech 2018 a 2019 zjevně nedodrží pravidlo o zadlužení. Vysoká míra zadlužení Itálie v přibližné výši 130 % HDP navíc znamená, že značná část zdrojů je vyhrazována na krytí nákladů dluhové služby, což jde na úkor položek více podporujících růst, včetně vzdělávání, inovací a infrastruktury. Celkově se Rada domnívá, že aby byla dodržena ustanovení Paktu o stabilitě a růstu, měla by být od roku 2018 přijímána nezbytná opatření. K dalšímu snížení poměru veřejného dluhu k HDP by bylo obezřetné využít veškerých neočekávaných příjmů.
- (11) Výdaje Itálie na starobní důchody, které dosahují přibližně 15 % HDP, v současnosti představují jedny z nejvyšších v Unii. Implicitní závazky související se stárnutím populace byly snižovány minulými důchodovými reformami, které dlouhodobou udržitelnost veřejných financí Itálie zlepšily i postupným přizpůsobováním věku odchodu do důchodu střední délce života. Nicméně rozpočet na rok 2017 i na rok 2018 obsahoval ustanovení, která účinek těchto reforem částečně zvrátila. Itálie má větší podíl obyvatelstva nad 65 let, než je průměr Unie. Předpokládá se, že tento podíl se bude časem dále zvyšovat, což zhorší italský index závislosti starých osob. Výdaje na důchody proto podle projekcí ve střednědobém horizontu porostou. Vysoký podíl starobních důchodů na veřejných výdajích rovněž omezuje ostatní sociální výdaje, včetně výdajů na boj proti chudobě, a výdaje podporující růst, např. výdaje na vzdělávání, jejichž podíl na celkových výdajích od prvních let po roce 2000 klesá. Při dodržení zásad spravedlnosti a proporcionality by bylo možné docílit značných úspor vhodným zásahem proti vysokým nárokům na důchod, které neodpovídají odvedeným příspěvkům.
- (12) Italský daňový systém značně zatěžuje kapitál a pracovní sílu, což má negativní vliv na hospodářský růst. I přes nedávné rozšíření cílených daňových pobídek je daňové zatížení výrobních faktorů stále jedním z nejvyšších v Unii a odrazuje investory i zaměstnavatele. Existuje prostor pro jeho snížení rozpočtově neutrálním způsobem, a to přechodem k daňovým základům méně poškozujícím růst, jako je majetková a spotřební daň. Periodická daň z prvních rezidenčních nemovitostí byla v roce 2015 zrušena, a to i bohatším domácnostem. Kromě toho katastrální hodnoty nemovitostí jsou namnoze zastaralé a reforma, která by je uvedla do souladu s aktuálními tržními hodnotami, dosud neproběhla. Daňové výdaje, zejména pokud jde o snížené sazby daně z přidané hodnoty, jsou co do počtu a rozsahu obzvláště vysoké a jejich zjednodušení bylo znovu odloženo i přesto, že ho požadují vnitrostátní právní předpisy. Zároveň existuje prostor ke snížení zátěže podniků a domácností dodržujících předpisy zjednodušením daňového zákoníku a zvýšením celkové míry dodržování daňových předpisů. Rozšíření povinné elektronické fakturace na všechny transakce soukromého sektoru od roku 2019 je v tomto směru pozitivním krokem. Od využívání elektronických plateb, jejichž povinná povaha může dodržování daňových předpisů zlepšit, by však mohlo odrazovat to, že byly zvýšeny zákonem stanovené prahové hodnoty pro hotovostní platby. Podle odhadů národního statistického úřadu Itálie připadalo v roce 2015 na stínovou ekonomiku zhruba 12,6 % HDP, ale k řešení tohoto problému nejsou naplánována žádná strategická opatření. Přibližně 15,9 % z celkové zaměstnanosti je částečně nebo zcela nehlášeno, přičemž v některých odvětvích dosahují nejvyšší hodnoty téměř 50 %.

(1) Čisté primární výdaje vládních institucí se skládají z celkových výdajů vládních institucí bez úrokových nákladů, výdajů na programy Unie, které jsou plně kompenzovány příjmy z prostředků Unie, a nediskrečních změn výdajů na podporu v nezaměstnanosti. Vnitrostátně financovaná tvorba hrubého fixního kapitálu je rozprostřena na dobu čtyř let. Zohledněna jsou diskreční opatření na straně příjmů nebo zvýšení příjmů povinné na základě zákona; jednorázová opatření na straně příjmů i na straně výdajů jsou kompenzována.

- (13) Investice v období krize zaznamenaly prudký pokles a dosud se nevrátily na úroveň z roku 2007. I přesto, že se v roce 2017 úroveň investic zvýšila, je ve srovnání s ostatními zeměmi Unie stále nízká. Nízké míry dosahují zejména soukromé investice, kterým brání strukturální faktory. Ty zahrnují méně příznivé podnikatelské prostředí, finanční omezení spojená s málo rozvinutými kapitálovými trhy, zhoršené bankovní úvěrování a nedostatek vysoce kvalifikovaných pracovních sil, mimo jiné v důsledku odlivu mozků a omezených možností celoživotního učení. Zásadní význam pro produktivitu a hospodářský růst mají nehmotná aktiva, např. výzkum a vývoj, inovace a odborná příprava pracovníků, která mohou přispět k objasnění rozdílů v produktivitě mezi jednotlivými zeměmi. Nicméně investice do těchto aktiv se i nadále pohybují pod průměrem Unie. Důvodem je velký počet mikropodniků, nedostatečná specializace italského průmyslu na odvětví s intenzivním využíváním znalostí, omezená digitalizace a omezené digitální dovednosti. Zároveň byla snížena celková výše veřejných výdajů na výzkum a vývoj. Financování malých a středních podniků je i nadále značně závislé na bankovním sektoru a úvěrování je stále v útlumu, přestože finanční náklady se pohybují na historicky nízké úrovni. Dále lze pozorovat značné regionální rozdíly v investicích do výzkumu a vývoje, v přijímání a zavádění nedávných politických pobídek pro inovativní podniky a v kvalitě vzdělávání. Na základě stávajícího hodnocení výsledků různých průmyslových opatření zavedených v rámci iniciativ „Finance pro růst“ a „Průmysl/Podnikání 4.0“ se jeví jako vhodné vytvořit dlouhodobý politický rámec na udržení míry investic, které jsou schopné posílit různé faktory, jež podporují inovace, jako je dostupnost úvěrů, silná výzkumná základna, vysoké školství a vhodné dovednosti. Zdá se rovněž vhodné zvážit stávající rozdíly průmyslových a vzdělávacích systémů jednotlivých regionů.
- (14) Účinnost italského soudnictví se v posledních letech zlepšila jen nepatrně, přičemž zdrojem znepokojení je i nadále délka řízení, zejména ve vyšších stupních. Například v roce 2016 byla doba potřebná k vyřešení sporných občanskoprávních a obchodněprávních věcí ve všech stupních stále jednou z nejdélsích v Unii. Počet nevyřízených věcí u kasačního soudu (*Corte suprema di Cassazione*) se nadále zvyšoval a zůstává jedním z největších v Unii na obyvatele. V italském parlamentu čeká již dva roky na schválení důležitý zmocňovací zákon, který má zjednodušit pravidla občanského práva procesního a více odrazovat od kverulantských žalob. Navíc z různých opatření přijatých k omezení počtu soudních sporů a posílení procesní disciplíny se standardním postupem u odvolacích soudů nestalo zjednodušené řízení (*rito sommario*) a uplatňování filtru pro stanovení nepřipustnosti opravných prostředků ve druhém stupni je i nadále nejednotné a omezené, takže k očekávanému snížení počtu přijatých věcí nedochází. V roce 2016 se počet přijatých občanskoprávních věcí v prvním a druhém stupni naopak zvýšil, mimo jiné z důvodu neustále rostoucí míry opravných prostředků. Rostoucí podíl kasačních opravných prostředků byl v roce 2016 prohlášen za nepřipustný, čímž byl potvrzen jeho poslední, vzestupný trend. Na schopnost kasačního soudu vyrovnat se s přílivem nových věcí měl nepříznivý dopad výrazný nárůst přijatých netrestních věcí, zejména daňových (což by mohlo oslabit jeho úlohu). K řádnému a účinnému výkonu spravedlnosti by mohlo přispět i odpovídající prosazování procesních pravidel, včetně pravidel proti zneužívání soudního řízení.
- (15) Hlavním problémem pro italské podnikatelské prostředí a zadávání veřejných zakázek zůstává korupce. Itálie optimalizovala svůj protikorupční rámec tím, že provedla revizi zákona o promlčecích lhůtách, rozšířila ochranu oznamovatelů na zaměstnance soukromého sektoru a uvedla trestný čin korupce mezi soukromými stranami do většího souladu s mezinárodními normami. Ačkoliv přijatá reforma zákona o promlčecích lhůtách nezrušuje promlčecí lhůty po vydání odsuzujícího rozsudku v prvním stupni, jak doporučila Skupina států proti korupci v rámci Rady Evropy, může snížit počet případů zneužití trestněprávního řízení jakožto zdravotní taktiky právních zástupců na vyšších stupních. Zároveň tak může zmírnit dlouhodobé znepokojení nad tím, že případy korupce jsou po vydání odsuzujícího rozsudku v prvním stupni promlčeny. Potírání korupce by bylo možné zlepšit zefektivněním trestního soudnictví. Itálie měla v roce 2014 největší počet přijatých a probíhajících trestněprávních věcí v Unii ve druhém a třetím stupni, což bylo rovněž způsobeno jedním z nejvyšších podílů kasačních opravných prostředků. To vedlo k jedné z nejdélsích dob trvání trestněprávního řízení. Trestní soudnictví a boj proti korupci by bylo možné zefektivnit podporou zrychleného řízení a odrazováním od zneužívání soudního procesu. Národní protikorupční úřad kromě toho plní klíčovou úlohu při provádění nového protikorupčního rámce.
- (16) Zkvalitnění italské veřejné správy by mělo pozitivní dopad na podnikatelské prostředí a investice, jakož i na schopnost podniků využívat inovačních příležitostí. Velké regionální rozdíly ve schopnosti správních orgánů reagovat na potřeby podniků naznačují, že podnikatelé v konkrétních oblastech čelí při podnikání větším překážkám. V roce 2015 byl přijat komplexní zmocňovací zákon, který měl reformovat veřejnou správu a který mohl zlepšit její účinnost ve prospěch hospodářství. Do konce roku 2017 byl proces zavádění reformy dokončen a nyní je potřeba ji prosazovat, zejména v regionech, ve kterých je situace nejhorší. Pokud jde o podniky ve veřejném vlastnictví, cílem reformy je zajistit lepší sladění pravidel, kterými se řídí tyto podniky a subjekty ve vlastnictví soukromém. Deklarovaným cílem je: racionalizovat podniky ve veřejném vlastnictví prostřednictvím fúzí, konsolidace neziskových podniků a privatizací; zvýšit účinnost zbývajících podniků a do budoucna zamezit

šíření nedůležitých podniků ve veřejném vlastnictví. Klíčovým předpokladem pro dosažení těchto cílů je prosazování nového rámce. Kromě toho jsou místní veřejné služby chráněny před hospodářskou soutěží (na trhu a při vstupu na trh), což má nepříznivý dopad na efektivnost a kvalitu služeb a vede k nespokojenosti spotřebitelů. S novým rámcem pro reformu správy místních veřejných služeb počítala i reforma veřejné správy z roku 2015. V listopadu 2016 však Ústavní soud prohlásil postup použitý pro přijetí některých legislativních nařízení, včetně nařízení o místních veřejných službách, za protiústavní. Jelikož lhůta příslušného nařízení uplynula v listopadu 2016, je třeba podat nový legislativní podnět.

- (17) Zlepšení podnikatelského prostředí by usnadnilo podnikání a lepší rámcové podmínky pro hospodářskou soutěž by zároveň napomohly účinnějšímu přidělování zdrojů a růstu produktivity. V srpnu 2017 byl přijat roční zákon o hospodářské soutěži z roku 2015, který je třeba řádně provést. V některých odvětvích, jako jsou odborné služby, místní veřejná doprava, železniční doprava a maloobchod, však přetrvávají významné překážky, které hospodářské soutěži brání. Širší uplatňování konkurenčních postupů při zadávání veřejných zakázek a udělování koncesí na přístup k veřejným statkům by mělo pozitivní vliv na kvalitu služeb. V oblasti zadávání veřejných zakázek bude přínos nedávné reformy záviset na jejím včasném dokončení, jednotném uplatňování plánů pro elektronické zadávání a agregaci veřejných zakázek a vlastním zahájení činnosti ústředního agregáčného orgánu pro koordinaci politik (*Cabina di regia per gli appalti pubblici*).
- (18) Důvěra trhů v italské banky se zvýšila v návaznosti na opatření přijatá v roce 2017 s cílem pomoci několika slabším bankám. Díky lepším hospodářským podmínkám a tlaku orgánů dohledu se do určité míry podařilo snížit počet úvěrů v selhání, avšak objem těchto úvěrů pocházejících z minulosti je stále velký. To omezuje ziskovost bank a jejich schopnost interně vytvářet kapitál. Tempo, s nímž se odvětví úvěrů v selhání zbavuje, spolu s prohlubováním sekundárního trhu s těmito úvěry je třeba zachovat v zájmu dalšího posílení finanční stability a poskytování úvěrů reálné ekonomice. Zároveň je třeba podporovat další restrukturalizaci a konsolidaci rozvah, mimo jiné u malých bank a bank druhého stupně. Patří sem řešení strukturálně nízké ziskovosti bank komplexním snižováním nákladů a optimalizací obchodních modelů.
- (19) Přestože probíhají různé reformy správy a řízení společností, k celkovému zotavení bankovního sektoru by napomohlo především úplné zavedení reforem velkých družstevních a drobných vzájemných bank. Rámce pro exekuční a insolvenční řízení i nadále nedostatečně podporují rychlé vyřešení a restrukturalizaci úvěrů v selhání. Strukturální nedostatky by pomohlo vyřešit rychlé přijetí a provedení nezbytných legislativních opatření pro potřeby reformy insolvenčního řízení. Prozatím nejsou využívána opatření přijatá v roce 2016 s cílem urychlit vymáhání kolaterálu bankami. Rámec pro mimosoudní vymáhání kolaterálu stále nelze v plném rozsahu uplatnit na domácnosti a na podniky začal být uplatňován teprve v nedávné době.
- (20) I přes pokrok, jehož bylo dosaženo díky několika politickým opatřením přijatým v posledních letech, je přístup k finančním prostředkům i nadále významnou překážkou bránící investicím a financování růstu, zejména v případě malých a středních podniků. Financování podniků zůstává převážně na bankách, zatímco kapitálový trh je v porovnání s jinými zeměmi Unie málo rozvinutý. Podíl financování vlastním kapitálem je u malých a středních podniků ve srovnání s průměrem Unie obzvláště malý. Zavedení „příspěvků na získávání podílů v podnicích“ bylo významnou reformou, ale referenční sazba byla posléze snížena, čímž se omezil přínos tohoto opatření. Posílení tržního přístupu k finančním prostředkům pro podniky by bylo významnou složkou diverzifikace finančních zdrojů podniků na podporu investic a růstu.
- (21) InSTITUTE trhu práce prošly v posledních letech zásadní reformou. Podmínky na trhu práce se nadále zlepšují, jelikož počet zaměstnaných osob v roce 2017 vzrostl o 1,2 % na více než 23 milionů, tedy zpět na úroveň před krizí. Míra zaměstnanosti (osob ve věku 20–64 let) v loňském roce vzrostla na více než 62 %, i když byla do značné míry ovlivněna dočasnými pracovními místy. I tento údaj se však stále pohybuje výrazně pod průměrem Unie. Míra nezaměstnanosti sice klesla v roce 2017 na 11,2 %, ale celkový počet odpracovaných hodin je stále podstatně nižší než v době před recesí. I přes uvedené zlepšení je dlouhodobá nezaměstnanost a nezaměstnanost mladých lidí i nadále vysoká a ohrožuje sociální soudržnost a růst. Podíl mladých lidí, kteří nemají zaměstnání ani se neúčastní vzdělávání nebo odborné přípravy, dosáhl v roce 2017 20,1 %, což je stále jeden z nejvyšších údajů v Unii, přičemž mezi jednotlivými regiony v tomto ohledu přetrvávají značné rozdíly.

- (22) Vyjednávání na podnikové nebo územní úrovni je nadále omezené, mimo jiné proto, že v Itálii převažují malé podniky. To může bránit rychlému přizpůsobování mezd místním hospodářským podmínkám. Sdružení Confindustria a tři hlavní italské odborové svazy (Cgil, Cisl a Uil) podepsaly koncem února 2018 rámcovou dohodu, v níž zdůraznily úlohu mzdového kolektivního vyjednávání tím, že posílily právní jistotu stanovením jasnějších pravidel pro zastupování sociálních partnerů při jednáních. Daňové úlevy ze zvyšování mezd v souvislosti s produktivitou podle dohod vyjednaných na nižší úrovni byly v roce 2017 posíleny, avšak jejich účinnost je obtížné vyhodnotit. Zatímco celkový počet kolektivních smluv je na vzestupu, jen malou část z nich podepisují hlavní odborové svazy a sdružení zaměstnavatelů.
- (23) S reformou aktivních politik na trhu práce, již nastínil zákon o pracovních místech, se v roce 2017 pokročilo jen málo. S ohledem na větší pružnost italského trhu práce a rostoucí podíl pracovních smluv na dobu určitou jsou zvláště důležité odborná příprava a rekvalifikace. Dosud nebyly zavedeny obecně závazné normy v oblasti služeb a služby zaměstnanosti trpí nedostatkem personálu a odpovídajícího sledování, ačkoliv nový rozpočtový zákon pro rok 2018 přidělil regionům další finanční a lidské zdroje na veřejné služby zaměstnanosti. Zvýšení počtu zaměstnanců a zajištění jejich dostatečné kvalifikace pro služby zaměstnanosti a sociální služby je rovněž nezbytné pro správné provádění režimu boje proti chudobě zavedeného v roce 2018 a pro systém záruk pro mladé lidi, jehož cílem je mladým lidem v nouzi včas poskytnout odpovídající nabídku pracovního uplatnění nebo odborné přípravy.
- (24) Ačkoliv podíl žen účastnících se trhu práce stoupá, je i nadále jedním z nejnižších v Unii. Italské orgány dosud neposoudily dopad nedávných opatření zaměřených na netestované hotovostní příspěvky za narozené dítě. Důkazy naznačují, že tyto hotovostní převody zřejmě nebudou pro zvýšení účasti žen na trhu práce účinné. Je navíc nepravděpodobné, že by vedly ke zvýšení porodnosti, která se posledních 20 let drží na velmi nízké úrovni. Chybí komplexní strategie pro sladění rodinného a pracovního života. Tyto nedostatky se projevují absencí genderově vyvážené koncepce rodičovské dovolené a pružných pracovních podmínek a nedostatečnou nabídkou vhodných, cenově dostupných a kvalitních služeb péče o děti a jiné závislé osoby.
- (25) Opatření zavedená ke zvýšení lidského kapitálu a dovedností by přispěla ke zlepšení zaměstnatelnosti a uspokojení budoucích potřeb pracovního trhu. Celková kvalita školní výuky se v Itálii sice zlepšuje, ale mezi jednotlivými regiony v tomto ohledu stále přetrvávají značné rozdíly. Podíl studentů, kteří opouštějí školu bez získání diplomu, se i nadále pohybuje nad průměrem Unie, a to zejména u studentů narozených v zahraničí (30,1 % ve srovnání s průměrem Unie ve výši 19,4 %). Provádění reformy školství je obecně na dobré cestě a zlepšuje se i odborné vzdělávání a příprava. Terciární vzdělávání, které trpí vážným nedostatkem veřejných výdajů, představujících méně než 0,4 % HDP, se vyznačuje vysokou mírou předčasného ukončení studia a prodloužením základní délky studia. V důsledku toho je podíl obyvatelstva s dosaženým vzděláním jedním z nejnižších v Unii (26,9 % populace ve věku 30 až 34 let). Míra účasti v programech vzdělávání dospělých roste, ale stále patří k nejnižším v Unii, zejména u dospělých s nízkou kvalifikací. Je třeba podporovat zvyšování kvalifikace a rekvalifikaci a současně je třeba zaměstnavatele vybízet k tomu, aby svým pracovníkům nabízeli více vzdělávacích příležitostí. Zásadní význam bude mít provedení komplexní národní „strategie v oblasti dovedností“, která byla zahájena v říjnu 2017.
- (26) Oproti trendu v Unii se podíl lidí ohrožených chudobou nebo sociálním vyloučením i nadále zvyšoval a v roce 2016 dosáhl 30 %, což bylo výrazně nad průměrem Unie. Tento trend zejména postihuje děti, zaměstnance v pracovním poměru na dobu určitou a migranty. Příjmová nerovnost je vysoká a roste. V roce 2016 byl příjem horních 20 % domácností 6,3krát vyšší než příjem 20 % domácností nejchudších. Tento podíl je ještě vyšší u osob v produktivním věku, neboť v jejich případě je vyloučen přerozdělovací vliv důchodů. Významný krok vpřed v oblasti sociálních politik představuje zavedení nového stálého režimu pro boj proti chudobě (*Reddito di Inclusione*). Tento režim je koncipován jako univerzální transfer ve prospěch osob splňujících určité podmínky chudoby a podle odhadů by měl zvýšit vliv sociálních dávek na snižování chudoby, který je v současné době pocítován jako nedostatečný. Režim vychází z robustních mechanismů správy a řízení a bude podléhat systematickému hodnocení. Důležité je, že rovněž předpokládá podstatné navýšení personálu v italských sociálních službách, které trpí jeho nedostatkem. Zásadní význam pro hladké provádění této reformy bude mít užší spolupráce sociálních služeb a veřejných služeb zaměstnanosti, jakož i přidělení dostatečných zdrojů. Prvním krokem směrem k racionalizaci sociálních výdajů je to, že režim zahrnuje původní režim podpory v nezaměstnanosti (ASDI). Italský systém zdravotní péče stanoví všeobecné pokrytí, přičemž zdravotní stav italského obyvatelstva je celkově dobrý; nicméně subjektivně neuspokojené potřeby zdravotní péče jsou vysoké a mezi jednotlivými regiony přetrvávají rozdíly v organizaci a kvalitě poskytování péče. Itálie vynaložila určité úsilí na zajištění odpovídajícího přístupu ke zdravotní péči, mimo jiné revizí a rozšířením služeb péče v rámci balíčku minimálních zákonných dávek.

- (27) V kontextu evropského semestru 2018 provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Itálie, kterou zveřejnila ve své zprávě o Itálii pro rok 2018. Posoudila také program stability z roku 2018, národní program reforem na rok 2018 a opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Itálii adresována v předchozích letech. Komise vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a socioekonomickou politiku v Itálii, ale také rozsah jejich souladu s pravidly a pokyny Unie, neboť celkovou správu ekonomických záležitostí v Unii je třeba posílit tím, že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni Unie.
- (28) Na základě tohoto posouzení přezkoumala Rada program stability z roku 2018, přičemž její stanovisko ⁽¹⁾ je promítnuto zejména do níže uvedeného doporučení č. 1.
- (29) Na základě hloubkového přezkumu Komise a tohoto posouzení přezkoumala Rada národní program reforem na rok 2018 a program stability z roku 2018. Její doporučení podle článku 6 nařízení (EU) č. 1176/2011 jsou promítnuta do níže uvedených doporučení č. 1 až 4,

DOPORUČUJE Itálii v období 2018–2019:

1. Zajistit, aby nominální míra růstu čistých primárních výdajů vládních institucí v roce 2019 nepřekročila 0,1 %, což odpovídá roční strukturální korekci ve výši 0,6 % HDP. Využít neočekávaných příjmů k rychlejšímu snižování poměru veřejného dluhu k HDP. Přesunout zdanění z oblasti práce, mimo jiné snížením daňových výdajů a reformou zastaralých katastrálních hodnot. Zvýšit úsilí k potírání stínové ekonomiky, mimo jiné posílením povinného využívání elektronických plateb prostřednictvím nižších zákonem stanovených prahových hodnot pro hotovostní platby. Snižit podíl starobních důchodů na veřejných výdajích, a vytvořit tak prostor pro jiné sociální výdaje.
2. Zkrátit délku občanskoprávních řízení ve všech stupních prosazování a zjednodušením procesních pravidel, včetně těch, jimiž se zákonodárce právě zabývá. Dosáhnout účinnější prevence a potírání korupce zkrácením délky trestněprávních řízení a prováděním nového protikorupčního rámce. Zajistit prosazování nového rámce pro podniky ve veřejném vlastnictví a zvýšit účinnost a kvalitu místních veřejných služeb. Zabývat se omezeními, která brání hospodářské soutěži, mimo jiné v oblasti služeb, rovněž prostřednictvím nového ročního zákona o hospodářské soutěži.
3. Udržovat tempo snižování vysokého objemu úvěrů v selhání a podporovat další restrukturalizaci a konsolidaci bankovních rozvah, mimo jiné v případě malých a středně velkých bank, a bezodkladně provést reformu insolvenčního řízení. Zlepšit tržní přístup podniků k finančním prostředkům.
4. Urychlit provedení reformy aktivních politik na trhu práce, a zajistit tak rovný přístup k efektivní pomoci při hledání zaměstnání a k odborné přípravě. Podporovat účast žen na trhu práce pomocí komplexní strategie, racionalizace politiky na podporu rodiny a rozšíření sítě zařízení péče o děti. Podporovat výzkum, inovace, digitální dovednosti a infrastrukturu prostřednictvím cílenějších investic a zvýšit účast na terciárním vzdělávání zaměřeném na odbornou přípravu.

V Bruselu dne 13. července 2018.

Za Radu
předseda
H. LÖGER

⁽¹⁾ Podle čl. 5 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

DOPORUČENÍ RADY**ze dne 13. července 2018****k národnímu programu reforem Kypru na rok 2018 a stanovisko Rady k programu stability Kypru z roku 2018**

(2018/C 320/12)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik ⁽¹⁾, a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy ⁽²⁾, a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 22. listopadu 2017 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2018. Náležitě přitom zohlednila evropský pilíř sociálních práv vyhlášený Evropským parlamentem, Radou a Komisí dne 17. listopadu 2017. Priority této roční analýzy potvrdila dne 22. března 2018 Evropská rada. Dne 22. listopadu 2017 přijala Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 rovněž zprávu mechanismu varování, ve které je Kypr uveden mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum. Téhož dne Komise přijala rovněž doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny, které Evropská rada potvrdila dne 22. března 2018. Doporučení týkající se hospodářské politiky eurozóny ⁽³⁾ (dále jen „doporučení pro eurozónu“) přijala Rada dne 14. května 2018.
- (2) Vzhledem k úzké provázanosti ekonomik v hospodářské a měnové unii by Kypr jakožto členský stát, jehož měnou je euro, měl zajistit, aby doporučení pro eurozónu, jak je promítnuto do níže uvedených doporučení č. 1, 3 a 5, bylo plně a včas provedeno.
- (3) Dne 7. března 2018 byla zveřejněna zpráva o Kypru pro rok 2018. V této zprávě byl posouzen pokrok, jež Kypr učinil v plnění jemu určených doporučení přijatých Radou dne 11. července 2017 ⁽⁴⁾, v přijímání opatření v návaznosti na jemu určená doporučení přijatá v předchozích letech a v plnění národních cílů Kypru v rámci

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Úř. věst. C 179, 25.5.2018, s. 1.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 261, 9.8.2017, s. 1.

strategie Evropa 2020. Součástí zprávy byl rovněž hloubkový přezkum podle článku 5 nařízení (EU) č. 1176/2011, jehož výsledky byly taktéž zveřejněny dne 7. března 2018. Komise na základě své analýzy dospěla k závěru, že se Kypr potýká s nadměrnou makroekonomickou nerovnováhou. Především je velmi důležité, aby řešil velké „stavové“ nerovnováhy v podobě převisu soukromých, veřejných a vnějších dluhů a vysokou míru nespáčených úvěrů.

- (4) Dne 19. dubna 2018 předložil Kypr národní program reforem na rok 2018 a dne 30. dubna 2018 program stability na rok 2018. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.
- (5) Relevantní doporučení pro jednotlivé země byla zohledněna při programování evropských strukturálních a investičních fondů (dále jen „ESI fondy“) na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013⁽¹⁾ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Podrobnosti o tom, jak bude Komise uvedené ustanovení používat, byly uvedeny v pokynech k uplatňování opatření propojujících účinnost ESI fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí.
- (6) Na Kypr se v současnosti vztahuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu a pravidlo pro zadlužení. Ve svém programu stability z roku 2018 plánuje kyperská vláda z hlediska nominálního salda rozpočtový přebytek v roce 2018 ve výši 1,7 % HDP a mírně pod 2 % HDP během programového období. Dosažení střednědobého rozpočtového cíle v podobě vyrovnaného rozpočtu ve strukturálním vyjádření se plánuje během let 2018–2021. Podle programu stability z roku 2018 se po snížení na přibližně 97,5 % HDP v roce 2017 očekává, že poměr veřejného dluhu k HDP dosáhne 105,6 % v roce 2018 a poté do roku 2021 vytrvale klesne na 88 %. Makroekonomický scénář, z něhož tyto rozpočtové projekce vycházejí, je realistický. Rizika spojená s makroekonomickými předpoklady představenými v programu stability jsou vychýlená směrem dolů a jsou spojena především s vysokým podílem úvěrů v selhání ve finančním sektoru.
- (7) Rada dne 11. července 2017 Kypru doporučila, aby v roce 2018 dále plnil střednědobý rozpočtový cíl. To je v souladu s maximální nominální mírou růstu čistých primárních výdajů vládních institucí⁽²⁾ ve výši 1,9 % v roce 2018, což odpovídá povolenému zhoršení strukturálního salda o 0,4 % HDP. Na základě prognózy Komise z jara 2018 se předpokládá, že strukturální saldo zaznamená přebytek ve výši 0,8 % HDP v roce 2018 a v roce 2019 ve výši 0,5 % HDP, což je nad střednědobým rozpočtovým cílem. Předpokládá se, že Kypr v roce 2018 dodrží přechodné pravidlo pro zadlužení a v roce 2019 pravidlo pro zadlužení. Celkově se Rada domnívá, že Kypr by podle projekcí měl ustanovení Paktu o stabilitě a růstu v letech 2018 a 2019 dodržet. Zároveň by měl být pečlivě sledován vývoj výdajů v krátkodobém a střednědobém horizontu, zejména s ohledem na možná budoucí rizika pro stabilitu příjmů.
- (8) Navzdory nedávnému úsilí týkajícímu se služeb elektronické veřejné správy (eGovernment), kvality právních předpisů a mobility pracovníků, je nadále problémem neefektivnost veřejné správy, jež má dopad na podnikatelské prostředí. Stále se čeká na klíčové legislativní návrhy, jež by měly zmíněný problém řešit. Jejich součástí jsou návrhy zákonů o reformě veřejné správy a místních správ. Slabiny správního rámce pro státem vlastněné subjekty by mohly usnadnit nárůst veřejných podmíněných závazků a bránit investiční kapacitě do základních veřejných služeb, jako jsou telekomunikace a energetika. Omezení mzdových nákladů ve veřejném sektoru významným způsobem přispívá k fiskální konsolidaci na Kypru. Nicméně platnost stávajících kolektivních dohod omezujících růst mezd ve veřejném sektoru končí v roce 2018 a trvalejší řešení stále chybí.
- (9) V prosinci 2017 byly přijaty národní protikorupční strategie a akční plán. Stávající protikorupční orgán je stále nedostatečně financován, avšak vláda zvažuje zřízení nové nezávislé agentury. Různé legislativní iniciativy, např. návrhy zákonů o ochraně oznamovatelů, lobbingu a majetkových příznání, se v současné době projednávají v parlamentu a v případě přijetí by měly rovněž přispět k posílení národního protikorupčního rámce.

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

⁽²⁾ Čisté primární výdaje vládních institucí se skládají z celkových výdajů vládních institucí bez úrokových nákladů, výdajů na programy Unie, které jsou plně kompenzovány příjmy z prostředků Unie, a nediskrečních změn výdajů na podporu v nezaměstnanosti. Vnitrostátně financovaná tvorba hrubého fixního kapitálu je rozprostřena na dobu čtyř let. Zohledněna jsou diskreční opatření na straně příjmů nebo zvýšení příjmů povinné na základě zákona; jednorázová opatření na straně příjmů i na straně výdajů jsou kompenzována.

- (10) Jak bylo uvedeno v doporučení pro eurozónu pro rok 2018, jsou opatření proti agresivnímu daňovému plánování naprosto nezbytná, aby se zabránilo narušování hospodářské soutěže mezi podniky, bylo zajištěno spravedlivé zacházení s daňovými poplatníky a byly chráněny veřejné finance. Vedlejší účinky strategií agresivního plánování daňových poplatníků mezi členskými státy vyžadují koordinované kroky v oblasti vnitrostátních politik, jež by doplňovaly právní předpisy Unie. Vysoká úroveň vyplácení dividend a úroků (vzhledem k HDP) naznačuje, že společnosti, které se uchylují k agresivnímu daňovému plánování, využívají kyperské daňové předpisy. Neexistence srážkové daně uvalené na odchozí platby dividend, úroků a v mnoha případech licenčních poplatků (tj. těch, které odvádí rezidenti Unie rezidentům třetích zemí), které odvádí společnosti usazené na Kypře rezidentům třetích zemí, může vést k tomu, že se tyto platby zcela vyhnou zdanění, pokud nejsou zdaňovány ani v jurisdikci příjemce. Neexistence uvedených daní spolu s pravidly pro určení daňové rezidence v případě daní z příjmů právnických osob mohou usnadňovat agresivní daňové plánování. Přestože režimy odpočtu pomyslných úroků pomáhají omezit zvýhodnění dluhu oproti vlastnímu kapitálu, mohou být rovněž využity pro účely vyhýbání se daňovým povinnostem, neexistují-li účinná pravidla proti zneužívání. Komise bere na vědomí pozitivní opatření, která byla nedávno oznámena nebo přijata (tj. oznámený přezkum pravidel pro určení daňové rezidence, plánované změny ustanovení o převodních cenách). Na základě nedávných výměn bude Komise i nadále pokračovat v konstruktivním dialogu s cílem bojovat proti strategiím agresivního daňového plánování.
- (11) Neefektivita soudního systému nadále ovlivňuje vymáhání plnění smluv a rychlé řešení občanskoprávních a obchodních sporů. Komplikovaná občanskoprávní řízení a nedostatečné prosazování soudních rozhodnutí ztěžují motivaci bank k využívání rámců exekučního a insolvenčního řízení za účelem snížení podílu úvěrů v selhání. Řada reforem již začala řešit nejzávažnější problémy soudního systému, zejména nízkou digitalizaci soudů a chybějící celoživotní odborné vzdělávání soudců.
- (12) Nové rámce exekučního a insolvenčního řízení se nadále využívají omezeně, což podkopává úsilí o snížení podílu úvěrů v selhání. Byla zřízena pracovní skupina zúčastněných stran, jež má přezkoumat provádění a účinnost zmíněných rámců. Byla přijata některá správní opatření s cílem snížit počet nevystavených dokladů o vlastnickém právu. Nicméně mnoho problémů zůstává nevyřízeno a stále chybí strukturální řešení nedostatků systému nemovitostních transakcí (tj. vystavování a převod dokladů o vlastnickém právu).
- (13) Vysoký podíl úvěrů v selhání nadále představuje jednu z největších slabín bankovního sektoru a ovlivňuje nabídku úvěrů. Banky stále narážejí na překážky při vymáhání pohledávek od nesplácejících vypůjčovatelů a problematická zůstává i špatná platební morálka. V roce 2017 podíl úvěrů v selhání poklesl, i když napříč bankami nerovnoměrně, a to v důsledku restrukturalizace dluhu prostřednictvím odpisů a swapů dluhů za aktiva. Přetrvávají pochybnosti o udržitelnosti plánů bank týkajících se snižování podílu úvěrů v selhání, neboť míra opětovných selhání a restrukturalizace zůstává vysoká a zvyšuje se přímé vystavení bank trhu s nemovitostmi. Tyto faktory poukazují na potřebu rychlého provedení ucelenější strategie na rychlejší očištění rozvah bank při současném zohlednění sociálních dopadů na zranitelné skupiny a pečlivě promyšlených pobídek ke zlepšení špatné platební morálky. Součástí této strategie musí nutně být legislativní změny umožňující účinné vymáhání pohledávek a usnadňující odprodej úvěrů, jakož i legislativní změny týkající se ochrany vypůjčovatelů a zavedení elektronických aukcí. Kromě toho je dohled nad správou a správní kapacitou pojištěn a penzijních fondů i nadále nedostatečný a ohrožuje finanční stabilitu. Vláda zamýšlí předložit legislativní návrhy na řešení tohoto problému během roku 2018.
- (14) Prováděním akčního plánu pro růst bylo dosaženo určitého pokroku v oblastech strategických investic, podnikání a zdokonalování tvorby právních předpisů. Nicméně některé důležité reformy uvázly na mrtvém bodě, především pokud se týká udělování licencí na investiční projekty. Přístup k financování se díky jisté optimalizaci požadavků na kolaterál zlepšil, avšak zejména pro malé a střední podniky zůstává klíčovým problémem. Opatření finanční podpory se zakládají především na grantech. Alternativní zdroje financování, jako je rizikový kapitál, financování vlastním kapitálem a skupinové financování, jsou pro kyperské podniky nadále okrajové. Úsilí v oblasti privatizace, jehož cílem je přilákat zahraniční investice zvyšující produktivitu, je v mnoha případech chabé a pouze několik privatizačních projektů se postupně realizuje (např. v přístavu Larnaka).
- (15) Roste zaměstnanost a nezaměstnanost rychle klesá, avšak mezi mladými lidmi a dlouhodobě nezaměstnanými zůstává vysoká. Pokračuje úsilí o zlepšení správní kapacity veřejných služeb zaměstnanosti. Problémem však zůstává poskytování služeb pro zaměstnavatele, zabezpečení kategorizace zákazníků, individualizovaného

poradenství a aktivizace, a to i pro příjemce zaručeného minimálního příjmu. Podíl mladých lidí (ve věku 15–24 let), kteří nepracují, ani se neúčastní vzdělávání nebo odborné přípravy, je stále jedním z nejvyšších v Unii. Komunikační opatření a včasná, individuálně uzpůsobená pomoc mladým lidem jsou omezené, jak potvrzuje jejich nízký počet v příslušných aktivizačních programech.

- (16) Bylo dosaženo pokroku při modernizaci odvětví vzdělávání, stále však existují závažné problémy. Nedávný pozitivní vývoj zahrnuje důkladné přezkoumání školních osnov a zavedení nového systému jmenování učitelů. Výdaje Kypru na vzdělávání jsou nad průměrem Unie, čímž Kypr prokazuje pevné odhodlání podporovat vzdělávání, odbornou přípravu a celoživotní učení. Výsledky v oblasti vzdělávání jsou však stále nedostatečné a předčasné ukončování školní docházky, jež je značně pod průměrem Unie, se výrazně zvyšuje. Účast na odborném vzdělávání a přípravě je nízká, reforma systému hodnocení učitelů stále probíhá a vysoký podíl absolventů vysokých škol nadále pracuje v povoláních, která nemusí nutně vyžadovat akademický titul.
- (17) Kypr dosáhl podstatného pokroku v oblasti zdravotní péče, neboť přijal právní předpisy zavádějící nový vnitrostátní systém zdravotní péče. Nový systém usiluje o zlepšení přístupu ke zdravotní péči, zavádění všeobecné zdravotní péče, snížení vysoké finanční spoluúčasti a zvýšení efektivnosti poskytování péče ve veřejném sektoru. Než bude systém v roce 2020 plně funkční, je třeba se vypořádat se značnými problémy spojenými s jeho prováděním a nezbytnými investicemi do něj. Mělo by se pokračovat v úsilí směřujícím k zabezpečení proti případnému překročení nákladů, k modernizaci a zlepšování efektivnosti poskytovatelů zdravotní péče, včetně primární zdravotní péče, k zavedení elektronického zdravotnictví a k zřízení národní organizace pro léčivé přípravky. Úroveň dlouhodobé péče je nízká a vzhledem ke stárnutí obyvatelstva zůstává i nadále výzvou.
- (18) V kontextu evropského semestru 2018 provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Kypru, kterou zveřejnila ve své zprávě o Kypru pro rok 2018. Posoudila také program stability z roku 2018, národní program reform na rok 2018 a opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Kypru adresována v předchozích letech. Komise vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku na Kypru, ale také rozsah jejich souladu s pravidly a pokyny Unie, neboť celkovou správu ekonomických záležitostí v Unii je třeba posílit tím, že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni Unie.
- (19) Na základě tohoto posouzení přezkoumala Rada program stability z roku 2018 a dospěla ke stanovisku⁽¹⁾, že Kypr zřejmě Pakt o stabilitě a růstu dodrží.
- (20) Na základě hloubkového přezkumu Komise a tohoto posouzení přezkoumala Rada národní program reform na rok 2018 a program stability z roku 2018. Její doporučení podle článku 6 nařízení (EU) č. 1176/2011 jsou promítnuta do níže uvedených doporučení č. 1 až 5,

DOPORUČUJE Kypru v období let 2018–2019:

1. Přijmout klíčové legislativní reformy ke zvýšení efektivity ve veřejném sektoru, zvláště v souvislosti s fungováním veřejné správy, správy státem vlastněných subjektů a místních správ.
2. Vystupňovat úsilí o zlepšení efektivity soudního systému revizí občanskoprávních řízení, zvýšením specializace soudů a zřízením plně funkčního systému e-justice. Přijmout opatření k plnému uvedení rámců exekučního a insolvenčního řízení do praxe a zajistit spolehlivé a rychlé systémy pro vystavování dokladů o vlastnickém právu k nemovitostem a pro převod souvisejících práv.
3. Provedením komplexní strategie urychlit snižování podílu úvěrů v selhání, mimo jiné přijetím legislativních změn umožňujících účinné vymáhání pohledávek a usnadňujících odprodej úvěrů. Integrovat a posílit dohled nad pojišťovacími společnostmi a penzijními fondy.
4. Upřednostňovat provádění klíčových prvků akčního plánu pro růst, zejména urychlení strategických investic, a přijmout dodatečná opatření ke zlepšení přístupu malých a středních podniků k financování. Zlepšit výkonnost státních podniků, mimo jiné opětovnou realizací privatizačních projektů.

⁽¹⁾ Podle čl. 5 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

5. Dokončit reformy zaměřené na zvýšení kapacity a efektivitu veřejných služeb zaměstnanosti a posílit podporu při informování a aktivizaci mladých lidí, kteří nepracují a ani se neúčastní vzdělávání nebo odborné přípravy. Dokončit reformu systému vzdělávání a odborné přípravy, včetně hodnocení učitelů a opatření ke zvýšení kapacity v oblasti odborného vzdělávání a přípravy. Přijmout opatření zajišťující, aby vnitrostátní systém zdravotní péče byl podle plánu v roce 2020 plně funkční.

V Bruselu dne 13. července 2018.

Za Radu
předseda
H. LÖGER

DOPORUČENÍ RADY**ze dne 13. července 2018****k národnímu programu reforem Lotyšska na rok 2018 a stanovisko Rady k programu stability Lotyšska z roku 2018**

(2018/C 320/13)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik ⁽¹⁾, a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 22. listopadu 2017 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2018. Náležitě přitom zohlednila evropský pilíř sociálních práv vyhlášený Evropským parlamentem, Radou a Komisí dne 17. listopadu 2017. Priority této roční analýzy potvrdila dne 22. března 2018 Evropská rada. Dne 22. listopadu 2017 přijala Komise na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ⁽²⁾ rovněž zprávu mechanismu varování, ve které Lotyšsko není uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum. Téhož dne Komise přijala rovněž doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny, které Evropská rada potvrdila dne 22. března 2018. Doporučení týkající se hospodářské politiky eurozóny ⁽³⁾ (dále jen „doporučení pro eurozónu“) přijala Rada dne 14. května 2018.
- (2) Vzhledem k úzké provázanosti ekonomik v hospodářské a měnové unii by Lotyšsko jakožto členský stát, jehož měnou je euro, mělo zajistit, aby bylo doporučení pro eurozónu, které je promítnuto do níže uvedených doporučení, zejména do doporučení č. 1 a 2, plně a včas provedeno.
- (3) Dne 7. března 2018 byla zveřejněna zpráva o Lotyšsku pro rok 2018. V této zprávě byl posouzen pokrok, jež Lotyšsko učinilo v plnění jemu určených doporučení přijatých Radou dne 11. července 2017 ⁽⁴⁾, v přijímání opatření v návaznosti na jemu určená doporučení přijatá v předchozích letech a v plnění národních cílů Lotyšska v rámci strategie Evropa 2020.
- (4) Dne 11. dubna 2018 předložilo Lotyšsko svůj národní program reforem na rok 2018 a dne 16. dubna 2018 svůj program stability z roku 2018. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.⁽²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy (Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25).⁽³⁾ Úř. věst. C 179, 25.5.2018, s. 1.⁽⁴⁾ Úř. věst. C 261, 9.8.2017, s. 1.

- (5) Relevantní doporučení pro jednotlivé země byla zohledněna při programování evropských strukturálních a investičních fondů (dále jen „ESI fondy“) na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013⁽¹⁾ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Podrobnosti o tom, jak bude Komise uvedené ustanovení používat, byly uvedeny v pokynech k uplatňování opatření propojujících účinnost ESI fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí.
- (6) Na Lotyšsko se v současné době vztahuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu. Ve svém programu stability z roku 2018 vláda předpokládá, že se celkové saldo zhorší a schodek z roku 2017 ve výši 0,5 % HDP vzroste na 0,9 % HDP v letech 2018 i 2019 a poté se v letech 2020 a 2021 opětlepší na 0,4 % HDP. Očekává se, že tento vývoj bude v souladu se střednědobým rozpočtovým cílem, jímž je strukturální schodek ve výši 1 % HDP, a s povolenými odchylkami na základě doložky o důchodové reformě a strukturálních reformách zdravotnictví. Přepočtený⁽²⁾ schodek strukturálního salda se podle odhadu zvýší z – 1,2 % HDP v roce 2017 na – 1,7 % HDP v roce 2018 a poté klesne na – 1,5 % v roce 2019. Podle programu stability z roku 2018 se očekává, že poměr veřejného dluhu k HDP klesne ze 40,1 % HDP v roce 2017 na 36 % HDP do roku 2021. Projekce programu stability z roku 2018, co se týče růstu HDP, se jeví být pro rok 2018 výrazně příznivé a pro rok 2019 realistické v porovnání s prognózou Komise. Rizika pro stav rozpočtu jsou zvýšená s ohledem na optimistické předpovědi, pokud jde o výtěžnost opatření na zlepšení dodržování daňových předpisů.
- (7) Rada dne 11. července 2017 Lotyšsku doporučila dosáhnout v roce 2018 střednědobého rozpočtového cíle s přihlédnutím k dočasně povoleným odchylkám souvisejícím s prováděním systémové důchodové reformy a strukturálních reforem. To je v souladu s maximální nominální mírou růstu čistých primárních výdajů vládních institucí⁽³⁾ ve výši 6,0 % v roce 2018, což odpovídá povolenému zhoršení strukturálního salda o 0,3 % HDP. Podle prognózy Komise z jara 2018 existuje v roce 2018 riziko výrazného odchýlení se od střednědobého rozpočtového cíle. Díky lepšímu výsledku za rok 2017, než se očekávalo, však může být v roce 2018 toto riziko nižší. Zároveň nástroj věrohodnosti na základě prognózy Komise z jara 2018 ukazuje na vysokou míru nejistoty, pokud jde o odhad mezery výstupu pro Lotyšsko na základě společné metodiky. Pokud se to potvrdí, budou tyto faktory zohledněny v posouzení *ex post* za rok 2018 na jaře 2019.
- (8) V roce 2019 by Lotyšsko mělo dosáhnout svého střednědobého rozpočtového cíle s ohledem na dočasnou odchylku povolenou pro období 2017–2019 v souvislosti s prováděním strukturálních reforem ve zdravotnictví. To je v souladu s maximální nominální mírou růstu čistých primárních výdajů vládních institucí ve výši 4,3 % v roce 2019, která odpovídá požadovanému zlepšení strukturálního salda ve výši 0,4 % HDP. Podle jarní prognózy Komise z jara 2018 existuje riziko výrazného odchýlení se od uvedeného požadavku v roce 2019 a za období 2018 a 2019 celkově. Celkově se Rada domnívá, že pro dodržení Paktu o stabilitě a růstu by měla být od roku 2018 přijata nezbytná opatření.
- (9) V Lotyšsku je velká příjmová nerovnost. Poměr mezi příjmy nejbohatších 20 % domácností a nejhudších 20 % domácností byl v roce 2017 na úrovni 6,3, což je jedna z nejvyšších hodnot v Unii, jelikož přerozdělení prostřednictvím systému daní a dávek je nižší. Daňový systém v Lotyšsku byl reformován a zvýšila se progresivita daně z příjmů fyzických osob; daňové zatížení osob s nízkou mzdou je však i nadále relativně vysoké a odrazuje od práce na řádný zaměstnanecký poměr. Daňová reforma se omezila na to, že zdanění bylo přesunuto na zdroje, které méně omezují růst, a bylo dosaženo stanoveného cíle politiky spočívajícího ve zvýšení podílu daňových příjmů na HDP. Nízký podíl daňových příjmů na HDP má za následek omezené zdroje pro udržitelné poskytování veřejných služeb a sociální začleňování. Příjmový potenciál zdanění nemovitostí a kapitálu je v porovnání s jinými zeměmi Unie málo využitý. I přes určitý pokrok v boji proti daňovým únikům zůstává nedostatečné dodržování daňových předpisů vážným problémem.

(1) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

(2) Cyklicky očištěné saldo, bez vlivu jednorázových a dočasných opatření, přepočtené Komisí za použití společně dohodnuté metodiky.

(3) Čisté primární výdaje vládních institucí se skládají z celkových výdajů vládních institucí bez úrokových nákladů, výdajů na programy Unie, které jsou plně kompenzovány příjmy z prostředků Unie, a nediskrečních změn výdajů na podporu v nezaměstnanosti. Vnitrostátně financovaná tvorba hrubého fixního kapitálu je rozprostřena na dobu čtyř let. Zohledněna jsou diskreční opatření na straně příjmů nebo zvýšení příjmů povinné na základě zákona; jednorázová opatření na straně příjmů i na straně výdajů jsou kompenzována.

- (10) Nedostatky v systému sociálního zabezpečení mají za následek vysoký podíl osob, které jsou ohroženy chudobou nebo sociálním vyloučením, a svědčí o problémech souvisejících s minimálním příjmem, důchody a začleňováním osob se zdravotním postižením. Míra chudoby u osob se zdravotním postižením a u starších osob se v posledních letech zvýšila a obě patří k nejvyšším v Unii. Reforma výše minimálního příjmu, jež byla oznámena v roce 2014, nebyla provedena, což má negativní dopad na nejchudší domácnosti. Přiměřenost dávek sociální pomoci se zvýšila pouze mírně a zůstává na nízké úrovni. Minimální starobní důchody se nezvýšily od roku 2006. Podíl osob, jež čelí závažné deprivaci v oblasti bydlení, patří k nejvyšším v Unii a dostupnost sociálního bydlení je omezená.
- (11) Situace na trhu práce je napjatá v důsledku nepříznivého demografického vývoje a emigrace. Růst zaměstnanosti brzdí snižující se nabídka práce, přičemž pracovní příležitosti se liší v závislosti na regionu a požadované kvalifikaci. Pokročila reforma učebních osnov odborného vzdělávání a přípravy zaměřená na sladění vzdělávání se stávajícími požadavky na dovednosti. Je však zapotřebí dalšího úsilí k plnému provedení této reformy a ke zvýšení účasti jak v počátečním, tak i v dalším odborném vzdělávání a přípravě. Ve spolupráci se sociálními partnery a s podniky se začal uplatňovat nový přístup učení se prací. Účast v programu je však nízká. Účast dospělých na vzdělávání se zvýšila pouze mírně a nezaměstnaní se zapojují do aktivních opatření na trhu práce v nižší míře než ve většině ostatních členských států. To je vzhledem k vysoké míře nezaměstnanosti osob s nízkou kvalifikací důvodem k obavám. V širším kontextu je pro zvýšení angažovanosti sociálních partnerů důležité posílení jejich kapacity.
- (12) Probíhají reformy systému zdravotnictví. Očekává se, že navýšené finanční prostředky na zdravotnictví napomohou odstranit některé překážky v přístupu ke zdravotní péči spojené s ročními limity služeb a s dlouhými čekacími dobami. Veřejné financování zdravotní péče je však i nadále hluboko pod průměrem Unie a dosud nebyla zavedena opatření na zvýšení efektivity, včetně účinných opatření v oblasti prevence, zefektivnění nemocniční péče, posílení primární péče a zaměření na řízení kvality. Výsledky v oblasti zdravotnictví jsou poměrně slabé a včasný přístup k finančně dostupné zdravotní péči pro každého je nadále důvodem ke znepokojení. Vysoké doplatky a rozdělení zdravotních služeb do dvou košů (na „úplné“ a „minimální“) přinášejí riziko omezení přístupu některých skupin a nepříznivých výsledků v oblasti zdravotnictví.
- (13) Nedostatky v kvalitě právní úpravy a nízká účinnost a efektivnost veřejné správy jsou nepříznivé pro podnikatelské prostředí. V roce 2017 vláda přijala ambiciózní plán reforem pro zestihlení a větší profesionalitu veřejného sektoru s cílem zlepšit efektivnost prostřednictvím snížení počtu zaměstnanců a centralizace podpůrných funkcí, posílit platby na základě výkonnosti a zvýšit transparentnost. Tento plán se nicméně vztahuje pouze na ústřední správu, přestože podstatných úspor díky vyšší efektivitě by bylo možné dosáhnout i na úrovni obcí. Státem vlastněné podniky, které tvoří podstatnou část hospodářství, jsou koordinovány na vládní úrovni. Zatímco společnosti vlastněné ústřední vládou podléhají centralizovanému rámci správy a řízení, přístavy a podniky, které vlastní obce, se nacházejí mimo tento rámec.
- (14) Podnikatelské prostředí v Lotyšsku i nadále poškozují korupce a předcházení střetům zájmů je stále rigidní a formalistické. Zpoždění při přijímání právních předpisů na ochranu oznamovatelů poškozují odpovědnost a efektivnost veřejné správy. Regulace insolvenčních řízení byla během posledních let významně posílena, takže se omezily možnosti zneužití. Rada pro justici nicméně podpořila vyšetřování minulých obvinění ze zneužití v insolvenčním systému prostřednictvím přezkoumání některých případů. Doporučila zlepšit posuzování kvalifikovanosti soudců a přezkoumala dostupná disciplinární opatření.
- (15) Lotyšské banky poskytující služby klientům-nerezidentům jsou vystaveny vysokému riziku, že budou zataženy do praní peněz. To působí problémy pro integritu finančního systému v Lotyšsku a může to poškodit jeho pověst a rovněž nepříznivě ovlivnit investice a hospodářský růst. Rámec pro boj proti praní peněz byl nedávno posílen, avšak pro dosažení udržitelného zlepšení bude třeba pokračovat v úsilí. Lotyšsko nedávno přijalo zákon, jehož cílem je výrazně omezit expozici lotyšského finančního sektoru rizikům praní peněz. Klíčovými prvky je posílení výměny informací mezi finančními institucemi a donucovacími orgány a omezení transakcí s krycími společnostmi. Dopady zákona a jeho účinnost bude třeba sledovat.
- (16) V kontextu evropského semestru 2018 provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Lotyšska, kterou zveřejnila ve své zprávě o Lotyšsku pro rok 2018. Posoudila také program stability z roku 2018, národní program reforem na rok 2018 a opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Lotyšsku adresována v předchozích letech. Komise vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou

politiku v Lotyšsku, ale také rozsah jejich souladu s pravidly a pokyny Unie, neboť celkovou správu ekonomických záležitostí v Unii je třeba posílit tím, že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni Unie.

- (17) Na základě tohoto posouzení přezkoumala Rada program stability z roku 2018, přičemž její stanovisko ⁽¹⁾ je promítnuto zejména do níže uvedeného doporučení č. 1.

DOPORUČUJE Lotyšsku v období 2018–2019:

1. Dosáhnout v roce 2019 střednědobého rozpočtového cíle s přihlédnutím k povoleným odchylkám souvisejícím s prováděním strukturálních reforem, pro něž byla dočasně povolena odchylka. Snížit daňové zatížení osob s nízkými příjmy přesunutím zdanění na jiné zdroje, zejména kapitál a nemovitosti, a zlepšením dodržování daňových předpisů.
2. Zlepšit přiměřenost dávek zaručujících minimální příjem, minimálních starobních důchodů a podpory příjmu pro osoby se zdravotním postižením. Zvýšit relevantnost odborného vzdělávání a přípravy z hlediska trhu práce a posílit rozšiřování dovedností pracovníků a uchazečů o zaměstnání s nízkou kvalifikací. Zvýšit dostupnost, kvalitu a nákladovou efektivnost systému zdravotnictví.
3. Posílit efektivnost veřejného sektoru, zejména pokud jde o místní orgány a státem vlastněné podniky. Posílit odpovědnost veřejné správy prostřednictvím ochrany oznamovatelů, předcházení střetům zájmů a přijímání opatření v návaznosti na výsledky probíhajícího posuzování dřívějších insolvenčních řízení.

V Bruselu dne 13. července 2018.

Za Radu
předseda
H. LÖGER

⁽¹⁾ Podle čl. 5 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

DOPORUČENÍ RADY**ze dne 13. července 2018****k národnímu programu reforem Litvy na rok 2018 a stanovisko Rady k programu stability Litvy z roku 2018**

(2018/C 320/14)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik ⁽¹⁾, a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 22. listopadu 2017 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2018. Náležitě přitom zohlednila evropský pilíř sociálních práv vyhlášený Evropským parlamentem, Radou a Komisí dne 17. listopadu 2017. Priority této roční analýzy potvrdila dne 22. března 2018 Evropská rada. Dne 22. listopadu 2017 přijala Komise na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ⁽²⁾ rovněž zprávu mechanismu varování, ve které Litva není uvedena mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum. Téhož dne Komise přijala rovněž doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny, které Evropská rada potvrdila dne 22. března 2018. Doporučení týkající se hospodářské politiky eurozóny ⁽³⁾ (dále jen „doporučení pro eurozónu“) přijala Rada dne 14. května 2018.
- (2) Vzhledem k úzké provázanosti ekonomik v hospodářské a měnové unii by Litva jakožto členský stát, jehož měnou je euro, měla zajistit, aby bylo doporučení pro eurozónu, které je promítnuto do níže uvedených doporučení, zejména do doporučení č. 1, plně a včas provedeno.
- (3) Dne 7. března 2018 byla zveřejněna zpráva o Litvě pro rok 2018. V této zprávě byl posouzen pokrok, jež Litva učinila v plnění jí určených doporučení přijatých Radou dne 11. července 2017 ⁽⁴⁾, v přijímání opatření v návaznosti na jí určená doporučení přijatá v předchozích letech a v plnění národních cílů Litvy v rámci strategie Evropa 2020.
- (4) Dne 26. dubna 2018 předložila Litva svůj národní program reforem na rok 2018 a dne 30. dubna 2018 svůj program stability z roku 2018. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy (Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25).

⁽³⁾ Úř. věst. C 179, 25.5.2018, s. 1.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 261, 9.8.2017, s. 1.

- (5) Relevantní doporučení pro jednotlivé země byla zohledněna při programování evropských strukturálních a investičních fondů (dále jen „ESI fondy“) na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013⁽¹⁾ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Podrobnosti o tom, jak bude Komise uvedené ustanovení používat, byly uvedeny v pokynech k uplatňování opatření propojujících účinnost ESI fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí.
- (6) Na Litvu se v současnosti vztahuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu. Ve svém programu stability z roku 2018 vláda plánuje v období 2018–2020 zachovat celkový přebytek ve výši 0,6 % HDP a v roce 2021 očekává jeho pokles na 0,3 % HDP. Plánuje se, že střednědobý rozpočtový cíl – tj. schodek ve výši 1 % HDP ve strukturálním vyjádření – bude v programovém období splněn. V letech 2016 a 2017 byla Litvě rovněž udělena dočasná odchylka v souvislosti s prováděním systémové důchodové reformy a strukturálních reforem. Tyto odchylky se převádějí do období tří let. Poměr veřejného dluhu k HDP by měl podle programu stability z roku 2018 klesnout ze 39,7 % HDP v roce 2017 na 35,3 % v roce 2021. Makroekonomický scénář, z něhož tyto rozpočtové projekce vycházejí, je realistický. Zároveň ale nebyla dostatečně specifikována opatření potřebná k dosažení plánovaných cílových přebytků od roku 2019.
- (7) Dne 11. července 2017 Rada Litvě doporučila pro rok 2017, aby nadále sledovala svůj střednědobý rozpočtový cíl v roce 2018 s přihlédnutím k toleranci související s prováděním systémové důchodové reformy a strukturálních reforem, v souvislosti s nimiž byla udělena dočasná odchylka. To je v souladu s maximální nominální mírou růstu čistých primárních výdajů vládních institucí⁽²⁾ v roce 2018 ve výši 6,4 %, což odpovídá povolenému zhoršení strukturálního salda o 0,6 % HDP. Na základě prognózy Komise z jara 2018 se předpokládá, že strukturální schodek Litvy bude činit 0,7 % HDP v roce 2018 a 0,6 % HDP v roce 2019. Strukturální saldo tak podle prognózy zůstane v obou letech nad střednědobým rozpočtovým cílem. Celkově Rada dospěla ke stanovisku, že podle prognózy Litva v letech 2018 a 2019 ustanovení Paktu o stabilitě a růstu dodrží.
- (8) Příjmy z ekologické daně a periodické daně z nemovitostí jsou stále pod průměrem Unie. Litva provedla reformu systému daně z nemovitostí, kterou v něm zavedla prvek progresivity, a zrušila osvobození od spotřební daně v případě uhlí a koxu používaného k vytápění. Na druhou stranu nadále existuje prostor pro rozšíření daňové základny na zdroje, které méně omezují růst. V minulých letech dosáhla Litva pokroku ve výběru daní, ale její výpadek příjmu z daně z přidané hodnoty je stále jedním z největších v Unii. Země podniká další kroky v boji proti daňovým únikům a ke zlepšení dodržování daňových předpisů, přičemž nedávno realizovaná opatření přinášejí první pozitivní výsledky. Další zvýšení daňové morálky by navýšilo rozpočtové příjmy a přispělo by k větší spravedlnosti daňového systému.
- (9) V návaznosti na letošní zavedení nového vzorce valorizace důchodů, kterým se vytváří vazba mezi důchody a růstem mzdových nákladů, by měl podíl veřejných výdajů na důchody v poměru k HDP zůstat do roku 2040 na stejné úrovni. Zajistila by se tak fiskální udržitelnost litevského důchodového systému. Problémem je, že k tomu do značné míry přispívá pokles poměru dávek, jelikož celkové mzdové náklady se mají podle projekcí z důvodu rychle se snižujícího počtu obyvatel v produktivním věku zvyšovat pomalejším tempem než mzdy. To vyvolává obavy, pokud jde o přiměřenost důchodů, která již nyní patří k nejnižším v Unii. Není také jasné, jak bude reforma fungovat v praxi, protože vláda je ze zákona povinna navrhnout opatření v případě klesajícího poměru náhrady. Pokud by poměr náhrady zůstal beze změny, zvýšily by se do konce 40. let tohoto století celkové výdaje na důchody jako podíl HDP o téměř 45 %, což by vyvíjelo tlak na veřejné finance. Je proto důležité vyjasnit právní nejistotu, pokud jde o právní předpisy týkající se důchodů, zajistit dlouhodobou fiskální udržitelnost důchodového systému a také řešit jeho nedostatečnou přiměřenost.

(1) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

(2) Čisté primární výdaje vládních institucí se skládají z celkových výdajů vládních institucí bez úrokových nákladů, výdajů na programy Unie, které jsou plně kompenzovány příjmy z prostředků Unie, a nediskrečních změn výdajů na podporu v nezaměstnanosti. Vnitrostátně financovaná tvorba hrubého fixního kapitálu je rozprostřena na dobu čtyř let. Zohledněna jsou diskreční opatření na straně příjmů nebo zvýšení příjmů povinné na základě zákona; jednorázová opatření na straně příjmů i na straně výdajů jsou kompenzována.

- (10) V důsledku silného hospodářského růstu, ale také kvůli nepříznivému demografickému vývoji a emigraci rychle roste napětí na trhu práce, což již vede k tomu, že nabídka dovedností nedostačuje k uspokojení poptávky. V takové situaci je zapotřebí systém vzdělávání a odborné přípravy, který dokáže všechny vybavit příslušnými dovednostmi. Reformy zahájené v uplynulém roce jsou krokem správným směrem, avšak je důležité, aby Litva tyto reformy provedla, a zlepšila tak výsledky systému vzdělávání a odborné přípravy. Pravidla financování a akreditace v litevském terciárním vzdělávání pomáhají zvýšit počet osob s terciárním vzděláním, ale zároveň přispěla k obavám, pokud jde o kvalitu tohoto vzdělávání, jeho roztržitost a relevantnost pro trh práce. K řešení současných problémů by spolu s konsolidací vysokého školství měla být změněna i pravidla financování a akreditace. Na efektivitu vzdělávacího systému mají kromě toho dopad trvalé demografické tlaky, kvůli nimž je nyní naléhavěji potřeba poskytovat rovný přístup ke kvalitnímu a inkluzivnímu vzdělávání. Aby bylo možné řešit podprůměrné výsledky litevských žáků v oblasti základních dovedností, je nutné provést reformu počáteční odborné přípravy učitelů, podmínek jejich kariérního postupu a pracovních podmínek, jakož i další reformy zaměřené na kvalitu.
- (11) Nízká účast dospělých na vzdělávání svědčí o tom, že vzdělávání dospělých v Litvě je stále nedostatečně rozvinuté, kvůli čemuž není možné v rámci hospodářství těžit z rozšiřování dovedností, inovací a lepší integrace znevýhodněných obyvatel (například starších osob, nezaměstnaných či neaktivních dospělých osob) na trhu práce. I přes investice do infrastruktury je obsah osnov odborného vzdělávání a přípravy často zastaralý a bylo by možné jej více sladit s potřebami místních a regionálních trhů práce. S učením se prací se teprve začíná a existuje prostor pro jeho rozšíření. Opatření aktivní politiky na trhu práce zahrnují rozsáhlejší nabídku vzdělávání, kterou však lze dále zlepšit. Nedávné reformy a opatření přijatá v této oblasti dosud nepřinesly výrazné výsledky. V širším kontextu je důležité posílit kapacitu sociálních partnerů s cílem podpořit jejich zapojení.
- (12) Přetrvávají problémy ve výsledcích v oblasti zdravotní péče, jež mají negativní dopad na produktivitu, konkurenceschopnost hospodářství a kvalitu života. Poskytování zdravotních služeb je i nadále příliš zaměřeno na nemocniční péči, což ponechává prostor pro další posílení péče primární. Klíčová pro zefektivnění zdravotní péče je další racionalizace zdrojů spolu s opatřeními ke zlepšení kvality jak nemocniční, tak primární péče. Politiky prevence chorob a podpory zdraví by měly výrazněji a rychleji omezovat rizikové chování. Rozsah těchto politik však zůstává malý, mezioborová spolupráce není příliš rozvinutá a na úrovni obcí není dostatečně zakotvena odpovědnost za výsledky. Efektivnost systému zdravotní péče je omezena v důsledku značného využívání doplatků, nízké úrovně výdajů na zdravotnictví a neekonomického přidělování zdrojů.
- (13) Velkou výzvou, která snižuje vyhlídky Litvy na hospodářský růst, zůstává i nadále vysoký počet lidí ohrožených chudobou nebo sociálním vyloučením spolu s vysokou nerovností v oblasti příjmů. Tento problém ohrožuje rovněž sociální soudržnost a mohl by podněcovat emigraci. Nejvíce jsou chudobou a sociálním vyloučením navzdory nepřetržitému hospodářskému růstu ohroženy starší osoby, osoby se zdravotním postižením, děti, domácnosti rodičů samoživitelů a nezaměstnaní. Schopnost litevského daňového systému a systému dávek přispívat k nápravě této situace je přitom jedna z nejnižších v Unii. Země podnikla v boji proti chudobě a příjmové nerovnosti několik významných prvních kroků, avšak aby se přiblížila průměrné úrovni chudoby a příjmové nerovnosti v Unii, musí ještě ujet dlouhou cestu. Poměrně vysoké daňové zatížení osob s nízkými příjmy může omezovat jejich motivaci k práci a zvyšovat riziko chudoby a nerovností. Míru chudoby a nerovnosti by bylo možné snížit poskytováním pobídek k účasti na trhu práce, zejména pokud jde o osoby ze zranitelných skupin a osoby s nízkými příjmy, a zvýšením schopnosti daňového systému a systému dávek zajišťovat nápravu spolu se zlepšením výběru daní. Taková opatření by rovněž mohla zvýšit sociální spravedlnost.
- (14) Po útlumu růstu produktivity, který trval od roku 2012, došlo v roce 2017 k jeho oživení a k souvisejícímu zmírnění tlaku na nákladovou konkurenceschopnost. Za toto zlepšení však Litva do značné míry vděčí soukromému sektoru. Při zlepšování efektivit veřejných investic bylo dosaženo pouze omezeného pokroku. Nízká zůstává zejména efektivita veřejných výdajů na výzkum a vývoj a omezená je i nadále spolupráce mezi podniky a vědeckou obcí. Kromě toho se veřejné investice do výzkumu a vývoje v roce 2016 významně snížily. Roztržitá koordinace a řízení politiky v oblasti výzkumu a inovací vede k neefektivnosti a podniky následně nemohou plně využívat celé řady režimů podpory. K dosažení lepšího využití dostupných zdrojů by mohl přispět další pokrok při realizaci probíhajících reformy organizace a financování odvětví veřejného výzkumu.

- (15) Litva dosáhla pokroku při posilování svého rámce pro předcházení korupci přijetím právních předpisů týkajících se lobbování a ochrany oznamovatelů z řad pracovníků ve veřejném i soukromém sektoru. Provádění těchto právních předpisů však zůstává i nadále problematické. Navzdory chvályhodným výsledkům programu vlády podporujícího „čisté ruce“ stále panují obavy ohledně korupce ve zdravotnictví.
- (16) V kontextu evropského semestru 2018 provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Litvy, kterou zveřejnila ve své zprávě o Litvě pro rok 2018. Posoudila také program stability z roku 2018, národní program reforem na rok 2018 a opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Litvě adresována v předchozích letech. Komise vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku v Litvě, ale také rozsah jejich souladu s pravidly a pokyny Unie, neboť celkovou správu ekonomických záležitostí v Unii je třeba posílit tím, že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni Unie.
- (17) Na základě tohoto posouzení přezkoumala Rada program stability z roku 2018 a dospěla ke stanovisku ⁽¹⁾, že Litva zřejmě Pakt o stabilitě a růstu dodrží,

DOPORUČUJE Litvě v období 2018–2019:

1. Zlepšit dodržování daňových předpisů a rozšířit daňovou základnu na zdroje, které méně omezují růst. Zajistit dlouhodobou udržitelnost důchodového systému a zároveň řešit přiměřenost důchodů.
2. Zlepšit kvalitu a účinnost vzdělávání a odborné přípravy, včetně vzdělávání dospělých, a zvýšit jejich relevantnost pro trh práce. Zlepšit výkonnost systému zdravotní péče dalším posunem od nemocniční péče k ambulantní, posílením opatření k prevenci chorob, a to i na místní úrovni, a zvýšením kvality a dostupnosti péče. Zlepšit koncepci daňového systému a systému dávek za účelem snížení chudoby a příjmové nerovnosti.
3. Stimulovat růst produktivity zvýšením efektivity veřejných investic, zajištěním účinné koordinace politiky v oblasti výzkumu a inovací ze strany správních orgánů a řešením mezer a nedostatků ve veřejných opatřeních na podporu spolupráce mezi oblastí vědy a podniky.

V Bruselu dne 13. července 2018.

Za Radu
předseda
H. LÖGER

⁽¹⁾ Podle čl. 5 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

DOPORUČENÍ RADY**ze dne 13. července 2018****k národnímu programu reforem Lucemburska na rok 2018 a stanovisko Rady k programu stability Lucemburska z roku 2018**

(2018/C 320/15)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik ⁽¹⁾, a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 22. listopadu 2017 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2018. Náležitě přitom zohlednila evropský pilíř sociálních práv vyhlášený Evropským parlamentem, Radou a Komisí dne 17. listopadu 2017. Priority této roční analýzy potvrdila dne 22. března 2018 Evropská rada. Dne 22. listopadu 2017 přijala Komise na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ⁽²⁾ rovněž zprávu mechanismu varování, ve které není Lucembursko uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum. Téhož dne Komise přijala rovněž doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny, které Evropská rada potvrdila dne 22. března 2018. Doporučení týkající se hospodářské politiky eurozóny ⁽³⁾ (dále jen „doporučení pro eurozónu“) přijala Rada dne 14. května 2018.
- (2) Vzhledem k úzké provázanosti ekonomik v hospodářské a měnové unii by Lucembursko jakožto členský stát, jehož měnou je euro, mělo zajistit, aby doporučení pro eurozónu, jak je promítnuto do níže uvedených doporučení č. 1 až 2, bylo plně a včas provedeno.
- (3) Dne 7. března 2018 byla zveřejněna zpráva o Lucembursku pro rok 2018. V této zprávě byl posouzen pokrok, jež Lucembursko učinilo v plnění jemu určených doporučení přijatých Radou dne 11. července 2017 ⁽⁴⁾, v přijímání opatření v návaznosti na jemu určená doporučení přijatá v předchozích letech a v plnění národních cílů Lucemburska v rámci strategie Evropa 2020.
- (4) Dne 30. dubna 2018 předložilo Lucembursko svůj národní program reforem na rok 2018 a svůj program stability z roku 2018. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy (Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25).

⁽³⁾ Úř. věst. C 179, 25.5.2018, s. 1.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 261, 9.8.2017, s. 1.

- (5) Relevantní doporučení pro jednotlivé země byla zohledněna při programování evropských strukturálních a investičních fondů (dále jen „ESI fondy“) na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013⁽¹⁾ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Podrobnosti o tom, jak bude Komise uvedené ustanovení používat, byly uvedeny v pokynech k uplatňování opatření propojujících účinnost ESI fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí.
- (6) Na Lucembursko se v současné době vztahuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu. Lucemburská vláda ve svém programu stability z roku 2018 plánuje snížení celkového přebytku z 1,5 % HDP v roce 2017 na 1,1 % HDP v roce 2018, po němž by měl následovat téměř stálý růst a v roce 2022 by mělo být dosaženo přebytku ve výši 2,4 % HDP. Střednědobý rozpočtový cíl – tj. strukturální schodek ve výši 0,5 % HDP – je v programovém období stále plněn s rezervou. Podle programu stability z roku 2018 má poměr veřejného dluhu k HDP zůstat dostatečně pod referenční hodnotou ve výši 60 % HDP stanovenou Smlouvou. Makroekonomický scénář, z něhož tyto rozpočtové projekce vycházejí, je pro období do roku 2020 příznivý a pro další období je reálný. Na základě prognózy Komise z jara 2018 se očekává, že strukturální saldo dosáhne v roce 2018 přebytku ve výši 0,8 % HDP a v roce 2019 0,3 % HDP, což je zejména pro rok 2019 méně, než předpokládal program stability z roku 2018, ale i tak nad úroveň střednědobého rozpočtového cíle. Celkově se Rada domnívá, že Lucembursko zřejmě ustanovení Paktu o stabilitě a růstu v letech 2018 a 2019 dodrží.
- (7) Lucemburská ekonomika i nadále zdravě roste a od celosvětové recese v roce 2009 dosahuje lepších výsledků než průměr eurozóny. Klíčovou hnací silou hospodářského růstu je i nadále finanční sektor; zůstává zdravý a rentabilní. Projevuje se to ve výrazném přebytku bilance služeb i v celkovém saldu běžného účtu. Poměrný přínos vnějšího sektoru k růstu reálného HDP představoval v letech 2013–2016 průměrně 61 % i přes opakovanou zápornou obchodní bilanci. Lucembursko je vůči zbytku světa čistým věřitelem a na konci roku 2016 dosáhla hrubá zahraniční aktiva a pasiva výše 10,5 bilionu EUR. Vnitrostátní orgány dále prováděly makroobezřetnostní opatření a dohled a příslušní finanční zprostředkovatelé se přizpůsobují měnícímu se vnitrostátnímu i unijnímu politickému rámci.
- (8) Jak je uvedeno v doporučení pro eurozónu, boj proti strategiím agresivního daňového plánování je nezbytný, aby se zabránilo narušení hospodářské soutěže mezi podniky, zajistilo se spravedlivé zacházení s daňovými poplatníky a chránily se veřejné finance. Vedlejší účinky strategií agresivního plánování daňových poplatníků mezi členskými státy vyžadují koordinované kroky v oblasti vnitrostátních politik, jež by doplňovaly právní předpisy Unie. I přes velikost lucemburského finančního odvětví vyplývá z vysoké míry dividend, úroků a licenčních poplatků jako procenta HDP, že daňová pravidla této země využívají podniky, které uplatňují agresivní daňové plánování. Většinu přímých zahraničních investic vlastní tzv. zvláštní účelové jednotky. Neexistence srážkové daně z odchozích (t.j. od rezidentů Unie rezidentům třetích zemí) úroků a licenčních poplatků a osvobození plateb dividend od srážkových daní za určitých okolností může vést k úplnému úniku daňových plateb, pokud tyto platby nejsou zdaněné ani v jurisdikci příjemce. Komise bere na vědomí pozitivní kroky Lucemburska (například přijetí režimu pro příjmy z patentů, který je v souladu s mezinárodními pravidly). Na základě nedávných výměn s lucemburskými orgány bude Komise i nadále pokračovat v konstruktivním dialogu s cílem bojovat proti strategiím agresivního daňového plánování.
- (9) Lucemburské orgány již několik desetiletí aktivně usilují o diverzifikaci hospodářství, a to rozvojem vybraných sektorů včetně odvětví informačních a komunikačních technologií a kosmického odvětví. Vzhledem k vysokým nákladům práce v této zemi nabízejí činnosti s vyšší přidanou hodnotou potenciál otevření alternativních zdrojů růstu. Úspěšná diverzifikace lucemburského hospodářství tudíž do značné míry závisí na odvětvích, jež jsou na úrovni nákladů práce méně citlivá. Tato odvětví se velkou měrou opírají o výzkum a inovace, jež jsou zpravidla náročnější na technologie a znalosti. Tato strategie byla nedávno posílena. Rozvoj těchto prioritních odvětví se podporuje rozsáhlými projekty veřejných investic, mezi něž patří opatření v oblasti výzkumu a vývoje, tržní předpisy a další opatření. V letech 2000 až 2016 Lucembursko pětinašobně zvýšilo veřejné výdaje na výzkum

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

a vývoj, až na výši 0,60 % HDP. Tyto investice umožnily Lucembursku rychle vybudovat dobře fungující systém veřejného výzkumu. Zatímco veřejné výdaje na výzkum a vývoj jsou nad průměrem eurozóny, soukromé investice do výzkumu a vývoje a do inovací, jak je hodnotí evropský srovnávací přehled inovací, se neustále snižovaly. Proč se podniky v mezinárodním srovnání angažují v oblasti výzkumu a vývoje méně, je částečně dáno strukturou lucemburské ekonomiky – odvětví, jež převážně vytvářejí HDP Lucemburska, tedy služby, a zejména finanční sektor, totiž do výzkumu a vývoje tradičně investují méně. Tento trend je však v Lucembursku ve srovnání s průměrem Unie výraznější a podíl podniků na vývoji a výzkumu klesl z 1,5 % HDP v roce 2000 na 0,64 % HDP v roce 2016. Klesající tendence soukromých investic ukazuje, že v této oblasti přetrvávají překážky. Ukazuje to též na nedostatečný pákový efekt z veřejných investic do výzkumu a vývoje na investice soukromé. Z toho vyplývá, že zvyšování veřejné výzkumné kapacity musí být lépe začleněno do komplexního přístupu k inovačnímu ekosystému. V roce 2017 byl přijat nový zákon o prodloužení režimů podpor ve prospěch výzkumu, vývoje a inovací, který rozšířil rozsah dostupné státní podpory.

- (10) Očekává se, že Lucembursko svůj cíl v oblasti snižování emisí skleníkových plynů do roku 2020 nesplní. Koncentrace oxidu dusičitého i emise skleníkových plynů zhoršují největší problémy této země, a sice znečištění ovzduší a dopravní přetížení ve špičce. V roce 2015 pocházela více než polovina emisí skleníkových plynů z odvětví dopravy. K hlavním faktorům podporujícím vysokou míru užívání automobilů a zvýšený počet příhraničních pracovníků patří nízké zdanění pohonných hmot, velké množství firemních automobilů a vysoké ceny nemovitostí. Zdanění pohonných hmot patří mezi nejnižší v Unii a je důvodem pro vyšší spotřebu paliv včetně přeshraničního prodeje. Nedávno přijatá opatření, zejména daňová reforma z roku 2016, ale i významné investice do veřejné dopravy, však podporují rozvoj udržitelnější mobility. Nejnaléhavější výzvu představuje především dokončení a modernizace železniční infrastruktury.
- (11) Lucembursko musí pokračovat v odstraňování regulačních omezení v odvětví služeb podnikům. Nedávno byla oznámena opatření orientovaná zejména na profese architektů a inženýrů a další reformy, jejichž cílem je další snižování omezení u těchto dvou profesí. Kromě toho byl v březnu 2017 přijat souhrnný zákon, který zjednodušil správní postupy (například u správních postupů umožňuje horizontální přezkum). Regulační překážky v sektoru podnikatelských služeb však nadále existují. Zdrojem omezení může být absence specifického postupu na posouzení rovnocennosti požadavků na profesní pojištění, které by umožnilo poskytování rovnocenného pojistného krytí poskytovateli z jiných členských států. V porovnání s průměrem Unie jsou velmi restriktivní předpisy, které omezují zejména výkon povolání právníků. Široký rozsah vyhrazených činností má dopad na poskytování právních poradenských služeb advokáty nebo jinými poskytovateli služeb, zejména pro služby on-line. Mezi další omezení patří požadavky na právní formu a podílnictví, pravidla o neslučitelnosti a multidisciplinární omezení.
- (12) Přetrvávají obavy o dlouhodobou udržitelnost veřejných financí v souvislosti s předpokládaným nárůstem nákladů plynoucích ze stárnutí. V Lucembursku se předpokládá vysoký nárůst podílu starších obyvatel, kteří budou v roce 2070 závislí, a podle prognóz Generálního inspektorátu pro sociální zabezpečení z roku 2016 bude provozní saldo důchodového systému do roku 2023 v deficitu. Dřívější i současné přebytky důchodového systému jsou nicméně uloženy a nakumulované rezervy by měly zachovat životaschopnost systému na dalších 20 let. Podle zprávy o stárnutí obyvatelstva z roku 2018 se mezi lety 2016 a 2070 očekává nárůst nákladů spojených se stárnutím populace o 13 procentních bodů HDP, zejména kvůli důchodům (8,9 procentních bodů HDP), a prahová hranice udržitelnosti bude překročena. Lucembursko vykazuje v porovnání s ostatními členskými státy jedny z nejvyšších výdajů na dlouhodobou péči v poměru k HDP. I přes reformy přijaté v roce 2017 se předpokládá, že tyto výdaje oproti současné úrovni vzrostou do roku 2070 o 3 procentní body.
- (13) Míra zaměstnanosti starších lidí zůstává nadále velmi nízká a ke zvýšení jejich zaměstnatelnosti a rozšíření příležitostí na trhu práce je třeba přijmout další opatření. To je rovněž důležité pro zajištění dlouhodobé udržitelnosti veřejných financí. Systémy předčasného odchodu do důchodu, které stimuluji zaměstnance opustit zaměstnání, jsou i nadále rozšířené: u 59,2 % nově přidělených důchodů se jedná o předčasné starobní důchody. V prosinci 2017 byl sice schválen zákon, jímž se jeden režim předčasného odchodu do důchodu zrušil, ale jeho čistý dopad na průměrný skutečný věk odchodu do důchodu a na výdaje je nejistý, protože podmínky u dalších režimů pro předčasný odchod do důchodu naopak zjednodušil. Uvedené špatné efekty trhu práce lze také částečně připsat finančním demotivačním faktorům, jež jsou u této skupiny poměrně vysoké. Podpora zaměstnanosti starších lidí vyžaduje komplexní strategii včetně opatření, která by pomohla pracovníkům zůstat déle aktivní v zaměstnání. Parlament dosud neschválil „zákon o starších pracovnících“ – návrh právního předpisu, který byl parlamentu předložen v dubnu 2014 a jehož cílem je prostřednictvím opatření na řízení věkové

struktury přimět podniky s více než 150 zaměstnanci, aby najímaly a ponechávaly si starší pracovníky. Pokud jde o vzdělávání, Lucembursko se musí zabývat skutečností, že socioekonomické zázemí studentů má silný vliv na jejich vzdělávací výsledky. Je toho rovněž zapotřebí, aby se dostalo poptávce po vysoce specializovaných dovednostech.

- (14) Ceny nemovitostí se nadále zvyšovaly. Může se tím zhoršit schopnost Lucemburska přilákat a udržet si kvalifikované pracovní síly, jejichž velkou část představují cizinci. Tlak na ceny nemovitostí je dán zásadním nepoměrem nabídky a poptávky. Na straně nabídky je zřejmě slabinou vytváření nového bydlení nedostatečná dostupnost půdy a nedostatek pobídek soukromým vlastníkům k prodeji pozemků nebo budov. Je potřeba nadále podporovat investice do bydlení, a to zvyšováním pobídek k podpoře prodeje nemovitostí, zlepšením správních postupů k vydávání stavebního povolení a poskytováním cenově dostupného sociálního bydlení. Nedávno přijatá reforma danění kapitálových zisků z prodeje nemovitostí a aktualizace programu sociálního bydlení zřejmě, vzhledem k pokračující tendenci směrem k vyšším cenám, nabídku bydlení nezvýší. Na straně poptávky ceny zvyšuje množství obyvatel a růst zaměstnanosti. Situace na trhu s nemovitostmi rovněž prohlubuje problém dopravního přetížení a znečištění ovzduší. Navíc má nárůst cen nemovitostí dopad na zadluženost domácností, což vyvolává obavy o udržitelnost zadluženosti domácností. Zadluženost domácností během posledních 10 let výrazně vzrostla a v roce 2016 dosáhla zhruba 165 % disponibilního příjmu, v čemž se promítá cenová inflace nemovitostí, protože zhruba 80 % zadlužení domácností vyplývá z hypotečních úvěrů. Lucembursko již nicméně zavedlo příslušná makroobezřetnostní opatření za účelem výrazného snížení potenciálních rizik pro finanční stabilitu. Vláda nedávno na základě návrhu lucemburského výboru pro systémová rizika rovněž předložila návrh zákona vymezujícího rámec pro opatření týkající se dlužníků s cílem zabránit nárůstu zranitelnosti domácností, nicméně tento návrh zákona ještě musí schválit parlament.
- (15) V kontextu evropského semestru 2018 provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Lucemburska, kterou zveřejnila ve své zprávě o Lucembursku pro rok 2018. Posoudila také program stability z roku 2018, národní program reforem na rok 2018 a opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Lucembursku adresována v předchozích letech. Komise vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku v Lucembursku, ale také rozsah jejich souladu s pravidly a pokyny Unie, neboť celkovou správu ekonomických záležitostí v Unii je třeba posílit tím, že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni Unie.
- (16) Na základě tohoto posouzení přezkoumala Rada program stability z roku 2018 a dospěla ke stanovisku ⁽¹⁾, že Lucembursko zřejmě Pakt o stabilitě a růstu dodrží,

DOPORUČUJE Lucembursku v období 2018–2019:

1. Zvýšit zaměstnanost starších osob prostřednictvím posílení jejich možností zaměstnání a uplatnitelnosti na trhu práce a zároveň dále omezovat předčasný odchod do důchodu s cílem rovněž zlepšit dlouhodobou udržitelnost důchodového systému.
2. Dále odstraňovat regulační omezení v odvětví služeb podnikům.

V Bruselu dne 13. července 2018.

Za Radu
předseda
H. LÖGER

⁽¹⁾ Podle čl. 5 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

DOPORUČENÍ RADY**ze dne 13. července 2018****k národnímu programu reforem Maďarska na rok 2018 a stanovisko Rady ke konvergenčnímu programu Maďarska z roku 2018**

(2018/C 320/16)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik ⁽¹⁾, a zejména na čl. 9 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 22. listopadu 2017 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2018. Náležitě přitom zohlednila evropský pilíř sociálních práv vyhlášený Evropským parlamentem, Radou a Komisí dne 17. listopadu 2017. Priority této roční analýzy potvrdila dne 22. března 2018 Evropská rada. Dne 22. listopadu 2017 přijala Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 také zprávu mechanismu varování, ve které není Maďarsko uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum.
- (2) Dne 7. března 2018 byla zveřejněna zpráva o Maďarsku pro rok 2018. V této zprávě byl posouzen pokrok, který Maďarsko učinilo v plnění jemu určených doporučení přijatých Radou dne 11. července 2017 ⁽²⁾, v přijímání opatření v návaznosti na jemu určená doporučení přijatá v předchozích letech a v plnění národních cílů v rámci strategie Evropa 2020.
- (3) Dne 30. dubna 2018 předložilo Maďarsko svůj národní program reforem na rok 2018 a svůj konvergenční program z roku 2018. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.
- (4) Relevantní doporučení pro jednotlivé země byla zohledněna při programování evropských strukturálních a investičních fondů (dále jen „ESI fondy“) na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ⁽³⁾ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Podrobnosti o tom, jak bude Komise uvedené ustanovení používat, byly uvedeny v pokynech k uplatňování opatření propojujících účinnost ESI fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. C 261, 9.8.2017, s. 1.

⁽³⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

- (5) Na Maďarsko se v současné době vztahuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu a pravidlo pro zadlužení. Ve svém konvergenčním programu z roku 2018 vláda plánuje zhoršení celkového schodku z 2,0 % HDP v roce 2017 na 2,4 % HDP v roce 2018 a následně postupné zlepšování na 0,5 % HDP do roku 2022. Střednědobého rozpočtového cíle – strukturálního schodku ve výši 1,5 % HDP – by podle plánu mělo být dosaženo do roku 2020. Na základě přepočteného strukturálního salda ⁽¹⁾ by byl střednědobý rozpočtový cíl dosažen do roku 2022. Podle konvergenčního programu se očekává, že poměr veřejného dluhu k HDP bude postupně klesat a do konce roku 2022 klesne na hodnotu mírně pod 60 %. Makroekonomický scénář, z něhož tyto rozpočtové projekce vycházejí, je příznivý, což představuje riziko zejména pro plnění cílových hodnot schodku.
- (6) Konvergenční program z roku 2018 uvádí, že rozpočtové důsledky bezpečnostních opatření jsou v roce 2017 značné, a náležitě dokládá rozsah a povahu těchto dodatečných rozpočtových nákladů. Podle Komise činily v roce 2017 způsobilé dodatečné výdaje související s bezpečnostními opatřeními 0,17 % HDP. Ustanovení uvedená v čl. 5 odst. 1 a čl. 6 odst. 3 nařízení (ES) č. 1466/97 umožňují zohlednění těchto dodatečných výdajů, protože závažnost teroristické hrozby představují mimořádné události, jejich dopad na veřejné finance v Maďarsku je značný a udržitelnost by povolením dočasné odchylky od postupu korekce k dosažení střednědobého rozpočtového cíle nebyla ohrožena. Požadovaná korekce směrem k dosažení střednědobého rozpočtového cíle pro rok 2017 proto byla s ohledem na tyto dodatečné náklady snížena.
- (7) Dne 12. července 2016 Rada Maďarsku doporučila, aby za účelem dosažení střednědobého rozpočtového cíle dosáhlo v roce 2017 roční fiskální korekce ve výši 0,6 % HDP, pokud nelze střednědobého rozpočtového cíle dosáhnout s nižším úsilím. Na základě údajů o výsledcích za rok 2017 bylo zjištěno, že Maďarsko zaznamenalo významnou odchylku od postupu korekce k dosažení střednědobého rozpočtového cíle. Komise v souladu s čl. 121 odst. 4 Smlouvy a čl. 10 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97 vydala 23. května 2018 pro Maďarsko varování týkající se skutečnosti, že v roce 2017 byla zaznamenána významná odchylka od postupu korekce k dosažení střednědobého rozpočtového cíle. Rada dne 22. června 2018 přijala následná doporučení ⁽²⁾, v nichž potvrdila, že Maďarsko bude muset přijmout opatření nezbytná k zajištění toho, aby nominální míra růstu čistých výdajů vládních institucí ⁽³⁾ v roce 2018 nepřesáhla 2,8 %, což odpovídá roční strukturální korekci ve výši 1 % HDP. Podle prognózy Komise z jara 2018 existuje riziko odchylky od doporučeného úsilí.
- (8) S ohledem na míru celkového veřejného dluhu Maďarska vyšší než 60 % HDP a očekávanou produkční mezeru ve výši 2,3 % by nominální míra růstu čistých primárních výdajů vládních institucí neměla v roce 2019 překročit 3,9 %, což odpovídá strukturální korekci ve výši 0,75 % HDP plynoucí z požadavků na základě společně dohodnuté korekční matice podle Paktu o stabilitě a růstu. Na základě prognózy Komise z jara 2018 existuje v roce 2019 riziko významného odchýlení od tohoto požadavku. Celkově se Rada domnívá, že od roku 2018 budou zapotřebí další podstatná opatření, aby bylo dosaženo souladu s ustanoveními Paktu o stabilitě a růstu, a to s ohledem na prudce se zhoršující fiskální výhled v souladu s doporučením adresovaným dne 22. června 2018 Maďarsku s cílem napravit pozorované významné odchýlení od postupu korekce vedoucího k dosažení střednědobého rozpočtového cíle.
- (9) Celková míra zaměstnanosti se výrazně zlepšila a příznivý hospodářský trend skýtá příležitost k opětovnému začlenění zejména nezaměstnaných lidí na trh práce. Rozdíly v zaměstnanosti žen a mužů jsou velké, zejména ve věkové skupině 25–39 let, což lze částečně vysvětlit omezeným poskytováním kvalitní péče o děti. Míra zařazení dětí do zařízení péče o děti mladší 3 let je výrazně pod barcelonským cílem a průměrem Unie. Ačkoli program veřejných prací je i nadále hlavním nástrojem aktivní politiky na trhu práce, počet účastníků výrazně poklesl, což představuje pozitivní vývoj. Systém je nicméně i nadále nedostatečně zaměřen a jeho účinnost, pokud jde o opětovné začleňování účastníků do otevřeného trhu práce, je vzhledem k situaci na trhu práce nadále omezená. Aktivní politiky trhu práce, které se více zaměřují na rozšiřování dovedností a rekvalifikaci, nejsou dostatečně rozvinuty.
- (10) Podíl osob ohrožených chudobou a sociálním vyloučením se v roce 2016 snížil na 26,3 %, je však i nadále vyšší než průměr Unie. Obecně jsou více ohroženy chudobou děti než jiné věkové skupiny. Úroveň dávek zaručujících minimální příjem je nižší než 50 % prahu chudoby pro jednu domácnost, patří tak k nejnižším v EU. Přiměřenost

⁽¹⁾ Cyklicky očištěné saldo, bez vlivu jednorázových a dočasných opatření, přepočtené Komisí za použití společně dohodnuté metodiky.

⁽²⁾ Doporučení Rady ze dne 22. června 2018 k nápravě zjištěného závažného odchýlení od cesty k postupnému dosažení střednědobého rozpočtového cíle v Maďarsku (Úř. věst. C 223, 27.6.2018, s. 1).

⁽³⁾ Čisté primární výdaje vládních institucí se skládají z celkových výdajů vládních institucí bez úrokových nákladů, výdajů na programy Unie, které jsou plně kompenzovány příjmy z prostředků Unie, a nediskrečních změn výdajů na podporu v nezaměstnanosti. Vnitrostátně financovaná tvorba hrubého fixního kapitálu je rozprostřena na dobu čtyř let. Zohledněna jsou diskreční opatření na straně příjmů nebo zvýšení příjmů povinné na základě zákona; jednorázová opatření na straně příjmů i na straně výdajů jsou kompenzována.

dávek v nezaměstnanosti je velmi nízká: maximální doba trvání je 3 měsíce, což je nejkratší doba v EU, a představuje pouze asi čtvrtinu průměrné doby potřebné k tomu, aby si osoba hledající zaměstnání našla práci. Navíc, pokud jde o výši dávek, ty patří mezi nejnižší v EU.

- (11) Maďarské struktury a procesy sociálního dialogu jsou i nadále nedostačující a neumožňují smysluplné zapojení sociálních partnerů do koncipování a provádění politik. Nedostatky v zapojení zúčastněných subjektů a malá transparentnost ovlivňují datové základny pro kvalitu tvorby politik, vytvářejí nejistotu pro investory a zpomalují hospodářskou konvergenci.
- (12) Byla realizována opatření ke zlepšení daňového systému, ale některé problémy přetrvávají. Ačkoli se daňové zatížení práce postupně snižuje, zejména pro určité skupiny obyvatel s nízkými příjmy je v unijním srovnání stále vysoké. Nedostatkem je celková složitost daňového systému spolu s trvalou existencí odvětvových daní s rušivým účinkem. Opatření proti strategiím agresivního daňového plánování mají zásadní význam pro to, aby se zabránilo narušení hospodářské soutěže mezi firmami, daňovým poplatníkům bylo poskytnuto spravedlivé zacházení a byly chráněny veřejné finance. Vedlejší účinky strategií agresivního plánování mezi členskými státy vyžadují koordinované kroky v oblasti vnitrostátních politik, jež by doplňovaly právní předpisy Unie. Maďarsko vykazuje poměrně vysoký příliv a odliv kapitálu prostřednictvím zvláštních účelových jednotek, které nemají spojitost s reálnou ekonomikou. Neexistence srážkové daně na odchozí dividendy (tj. od rezidentů Unie k rezidentům třetích zemí), na úroky a licenční poplatky od společností se sídlem v Maďarsku může vést k tomu, že se tyto platby zcela vyhnou zdanění, pokud nejsou předmětem daně rovněž v jurisdikci příjemce. Komise bere na vědomí, že Maďarsko uznává, že odchozí platby mohou vést k agresivnímu daňovému plánování, pokud jsou zneužity. Na základě nedávné komunikace bude Komise pokračovat v konstruktivním dialogu s cílem bojovat proti strategiím agresivního daňového plánování.
- (13) Regulační překážky v oblasti služeb, a zejména maloobchodu, mají dopad na výkonnost tohoto odvětví a brání efektivnímu přerozdělení zdrojů, produktivitě a inovaci. Dále pokračuje trend, že určitými službami jsou pověřovány státem vlastněné podniky, zvláště pro tyto účely vytvořené, a to na úkor otevřeného výběrového řízení. Dalším problémem je nepředvídatelnost právního rámce, a to zejména v maloobchodním sektoru, který se v posledních letech potýká s častými změnami předpisů. Vzhledem k tomu, že předkládaná nařízení často nejsou přizpůsobena velikosti, obratu nebo prodejní ploše, ovlivňují především zahraniční maloobchodní řetězce. To zvyšuje mezi hospodářskými subjekty nejistotu a může odrazovat od investic. Je potřebné stabilní regulační prostředí příznivé pro hospodářskou soutěž. Omezující právní úpravy pro povolání jsou v Maďarsku i nadále značné, zejména pokud jde o klíčové profese, jako jsou účetní a právní služby.
- (14) Přetrvávají obavy, pokud jde o prevenci a stíhání korupce. Podle několika ukazatelů se vystavení Maďarska korupci v posledních letech zřejmě zvýšilo a nebezpečí korupce by mohlo negativně ovlivnit růstový potenciál země. Zásadní význam v boji proti korupci a praní špinavých peněz má fungování státního zastupitelství, a i když se zdá, že opatření pro boj s korupcí na nižších místech byla realizována s určitými úspěchy, vyšetřování korupce na vysokých místech podle všeho nebylo provedeno s dostatečným úsilím. Opatření pro předcházení korupce jsou nadále brzděna omezenou transparentností a omezením přístupu k informacím. Byly podniknuty významné kroky týkající se zadávání veřejných zakázek, ale stále je prostor k dalšímu zlepšování transparentnosti a hospodářské soutěže v nabídkových řízeních. Toho by mohlo být dosaženo zpřístupněním údajů získaných ze systému elektronického zadávání veřejných zakázek.
- (15) Výsledky vzdělávání u základních dovedností jsou značně pod průměrem Unie, zejména u dětí ze znevýhodněných socioekonomických poměrů. Žáci jsou předčasně rozřazováni do různých typů škol, přičemž existují velké rozdíly ve výsledcích vzdělávání a možnostech profesní dráhy. Znevýhodněné děti, včetně romských, jsou obvykle soustředěny v odborných středních školách, které se vyznačují horší úrovní základních dovedností a vyšší mírou předčasného ukončování školní docházky, a osoby, které tyto školy ukončí, mají v průměru nižší mzdy. Míra předčasného ukončování školní docházky vzrostla na průměrných 12,4 % a je zvláště vysoká mezi romskými dětmi. Tyto problémy jsou zvláště naléhavé v rámci kvalitního a inkluzivního vzdělávání. Klesající počet zájemců o terciární vzdělávání a vysoká míra jeho předčasného ukončování dále omezí míru dosaženého vzdělání v době, kdy roste poptávka po vysoce kvalifikované pracovní síle.
- (16) I přes pokračující úsilí o zlepšení v oblasti veřejného zdraví přetrvává špatný zdravotní stav obyvatel, umocněný nezdravým životním stylem, což má negativní dopad na lidský kapitál. Nízká úroveň výdajů na zdravotní péči násobená neúčinným přidělováním zdrojů omezuje účinnost maďarského systému zdravotní péče. Společně s velkou závislostí na přímých platbách to má negativní dopad na včasný přístup k cenově dostupné a kvalitní preventivní a léčebné zdravotní péči. Přístupu ke zdravotní péči rovněž brání nedostatek zdravotnického personálu, ačkoli nedávné zvýšení platů tento problém zmírnilo. Probíhající reformní úsilí je

zaměřeno na řešení nadměrného využívání nemocniční péče, jehož hlavní příčinou je fakt, že poskytovatelé primární péče nejsou vhodně vybaveni plnit roli efektivních „strážců“ přístupu k nemocniční péči. Další racionalizace využívání nemocničních zdrojů spolu s investicemi zaměřenými na posílení primární péče by umožnila snížení nerovnosti v přístupu ke zdravotní péči, zvýšení efektivity a zlepšení výsledků v oblasti zdraví.

- (17) V kontextu evropského semestru 2018 provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Maďarska, kterou zveřejnila ve své zprávě o Maďarsku pro rok 2018. Posoudila také konvergenční program z roku 2018, národní program reforem na rok 2018 a opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Maďarsku adresována v předchozích letech. Komise vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a socioekonomickou politiku v Maďarsku, ale také rozsah jejich souladu s pravidly a pokyny Unie, neboť celkovou správu ekonomických záležitostí v Unii je třeba posílit tím, že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni Unie.
- (18) Na základě tohoto posouzení přezkoumala Rada konvergenční program z roku 2018, přičemž její stanovisko ⁽¹⁾ je promítnuto zejména do níže uvedeného doporučení č. 1,

DOPORUČUJE Maďarsku v období 2018–2019:

1. V roce 2018 zajistit plnění doporučení Rady ze dne 22. června 2018 k nápravě významného odchylení od cesty k postupnému dosažení střednědobého rozpočtového cíle. Zajistit, aby nominální míra růstu čistých primárních výdajů vládních institucí v roce 2019 nepřesáhla 3,9 %, což odpovídá roční strukturální korekci ve výši 0,75 % HDP.
2. Pokračovat ve zjednodušování daňového systému, zejména redukcí odvětvových daní. Zlepšit kvalitu a transparentnost rozhodovacího procesu prostřednictvím účinného sociálního dialogu a spolupráce s dalšími zúčastněnými stranami a pravidelným náležitým posouzením dopadů. Posílit rámec pro boj proti korupci, posílit úsilí v oblasti stíhání a zvýšit transparentnost a hospodářskou soutěž v oblasti veřejných zakázek, a to mimo jiné i dalším rozvíjením systému elektronického zadávání veřejných zakázek. Posílit hospodářskou soutěž, regulační stabilitu a transparentnost v odvětví služeb, zejména v maloobchodu.
3. Uvolnit rezervy pracovní síly zlepšením kvality aktivních politik na trhu práce. Zlepšit výsledky vzdělávání a zvýšit účast znevýhodněných skupin, zejména Romů, ve všeobecném inkluzivním vzdělávání. Zlepšit přiměřenost a rozsah sociální pomoci a dávek v nezaměstnanosti.

V Bruselu dne 13. července 2018.

Za Radu
předseda
H. LÖGER

⁽¹⁾ Podle čl. 9 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

DOPORUČENÍ RADY**ze dne 13. července 2018****k národnímu programu reforem Malty na rok 2018 a stanovisko Rady k programu stability Malty z roku 2018**

(2018/C 320/17)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik ⁽¹⁾, a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 22. listopadu 2017 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2018. Náležitě přitom zohlednila evropský pilíř sociálních práv vyhlášený Evropským parlamentem, Radou a Komisí dne 17. listopadu 2017. Priority této roční analýzy potvrdila dne 22. března 2018 Evropská rada. Dne 22. listopadu 2017 přijala Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 také zprávu mechanismu varování, ve které není Malta uvedena mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum. Téhož dne Komise přijala rovněž doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny, které Evropská rada potvrdila dne 22. března 2018. Doporučení týkající se hospodářské politiky eurozóny ⁽²⁾ (dále jen „doporučení pro eurozónu“) přijala Rada dne 14. května 2018.
- (2) Vzhledem k úzké provázanosti ekonomik v hospodářské a měnové unii by Malta jakožto členský stát, jehož měnou je euro, měla zajistit, aby doporučení pro eurozónu týkající se hospodářské politiky, jak je promítnuto do níže uvedených doporučení, a to především do doporučení č. 1, bylo provedeno plně a včas. Dne 7. března 2018 byla zveřejněna zpráva o Maltě pro rok 2018. V této zprávě byl posouzen pokrok, jež Malta učinila v plnění jí určených doporučení přijatých Radou dne 11. července 2017 ⁽³⁾, v přijímání opatření v návaznosti na jí určená doporučení přijatá v předchozích letech a v plnění národních cílů Malty v rámci strategie Evropa 2020.
- (3) Dne 13. dubna 2018 předložila Malta svůj národní program reforem na rok 2018 a svůj program stability z roku 2018. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. C 179, 25.5.2018, s. 1.

⁽³⁾ Úř. věst. C 261, 9.8.2017, s. 1.

- (4) Relevantní doporučení pro jednotlivé země byla zohledněna při programování evropských strukturálních a investičních fondů (dále jen „ESI fondy“) na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013⁽¹⁾ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Podrobnosti o tom, jak bude Komise uvedené ustanovení používat, byly uvedeny v pokynech k uplatňování opatření propojujících účinnost ESI fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí.
- (5) Na Maltu se v současné době vztahuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu. Vláda ve svém programu stability z roku 2018 plánuje na období 2018–2021 z hlediska celkového salda udržení přebytku. Střednědobý rozpočtový cíl v podobě vyrovnaného rozpočtu ve vztahu k HDP je v programovém období stále plněn s rezervou. Podle programu stability se očekává, že celkový poměr veřejného dluhu k HDP zůstane pod referenční hodnotou 60 % HDP stanovenou Smlouvou a postupně se bude snižovat z 50,8 % v roce 2017 na přibližně 36 % v roce 2021. Makroekonomický scénář, z něhož tyto rozpočtové projekce vycházejí, je reálný pro období 2018–2019 a příznivý pro období 2020–2021. Na základě prognózy Komise z jara 2018 se očekává, že strukturální saldo dosáhne v roce 2018 přebytku ve výši 0,6 % HDP a v roce 2019 1,1 % HDP, což je nad střednědobým rozpočtovým cílem. Celkově se Rada domnívá, že Malta ustanovení Paktu o stabilitě a růstu v letech 2018 a 2019 dodrží. Zároveň by však měla pozorně sledovat krátkodobý a dlouhodobý vývoj výdajů, zejména s ohledem na možná budoucí rizika ohrožující pevnost příjmů.
- (6) Jak bylo uvedeno v doporučení pro eurozónu pro rok 2018, boj proti strategiím agresivního daňového plánování má zásadní význam pro omezení narušení hospodářské soutěže mezi podniky, zajištění spravedlivého zacházení s daňovými poplatníky a ochranu veřejných financí. Agresivní daňové plánování daňových poplatníků má vedlejší účinky na ostatní členské státy, a proto vyžaduje přijetí koordinovaných vnitrostátních opatření doplňujících právní předpisy Unie. Skutečnost, že neexistují srážkové daně z dividend, úroků a licenčních poplatků, které společnosti se sídlem na Maltě vyplácejí do zahraničí (jinými slovy z plateb rezidentů Unie rezidentům třetích zemí), může vést k tomu, že pokud tyto platby nepodléhají dani v přijímající zemi, mohou zůstat zcela nezdaněny. I když nový maltský režim srážky pomyslných úroků pomůže omezit zvýhodnění dluhu oproti vlastnímu kapitálu, nedostatečná pravidla proti zneužívání v kombinaci s režimem, který je založený na kapitálu a má relativně vysokou míru návratnosti, může poskytovat příležitosti k vyhýbání se daňovým povinnostem. Některá ustanovení dvoustranných daňových dohod mezi Maltou a ostatními členskými státy ve spojení s maltským daňovým systémem, v němž společnost, která je na Maltě rezidentem, ale nemá na ní sídlo, je zdaněna u zdroje a na základě remittance, mohou společnosti využívat k vyhýbání se daňovým povinnostem. Komise bere na vědomí závazek Malty bojovat proti agresivnímu daňovému plánování daňových poplatníků. Na základě nedávných výměn bude Komise i nadále pokračovat v konstruktivním dialogu s cílem bojovat proti strategiím agresivního daňového plánování.
- (7) Dlouhodobá udržitelnost veřejných financí zůstává na Maltě i nadále problémem. Výhradním důvodem je rozpočtový dopad nákladů souvisejících se stárnutím populace, jako jsou např. náklady na zdravotní péči, dlouhodobou péči a důchody. Důchodový systém se potýká s dvěma problémy, a sice dosáhnout udržitelnosti a současně zajistit přiměřené důchody. Dlouhodobé vyhlídky na udržitelnost výdajů na důchody se zlepšily především díky příznivějšímu hodnocení dlouhodobého růstového potenciálu Malty. Opatření zavedená rozpočtem z roku 2016 však měla na dlouhodobou udržitelnost důchodového systému jen omezený dopad, a systém proto i nadále představuje velkou výzvu. Navíc i přes opatření, která byla zavedena pro zlepšení přiměřenosti důchodů, přetrvává výrazný rozdíl mezi důchody žen a mužů. Výkon systému zdravotní péče se zlepšil a čekací doby se snižují. Problémy však přetrvávají v oblasti redistribuce zdrojů a činností z nemocniční na primární péči. Institucionální uspořádání poskytování primární zdravotní péče vyvíjí tlak jak na nemocniční, tak na akutní péči. Nemocniční péče a primární péče nejsou dobře koordinovány a akutní péče je i nadále využívána neúčinně. Problémem zůstává přístup k inovativním léčivům, a to i z rozpočtového hlediska. Byly přijaty iniciativy, které by měly uspokojit rostoucí poptávku po dlouhodobé péči, včetně pobídek pro komunitní a domácí péči.

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

- (8) Určitého pokroku bylo dosaženo při zlepšování přeshraniční spolupráce. Zdá se však, že Maltský úřad pro finanční služby (MFSA) má stále málo zaměstnanců, a přetrvávají obavy o jeho schopnosti vykonávat dohled nad velkým přeshraničním finančním systémem, především nad jeho nebankovním segmentem. Kromě toho, i když odvětví služeb (zejména odvětví hazardních her poskytovaných online) výrazně přispívá k trvalému hospodářskému růstu země, může s sebou přinášet rizika pro integritu finančního systému, a proto je třeba vytvořit přísný rámec proti praní peněz. Malta v poslední době provedla čtvrtou směrnici o boji proti praní peněz, efektivitu provádění je však ještě třeba posoudit. Maltské orgány kromě toho v návaznosti na provedení směrnice do vnitrostátního práva nedávno předložily integrovanou strategii pro boj proti praní peněz a financování terorismu. V rámci dalších opatření byl zřízen Národní koordináční výbor pro boj proti praní peněz a financování terorismu, který je složen ze zástupců vlády a dalších příslušných státních orgánů. Zajištění řádného provádění a účinného prosazování nedávno přijatého regulačního rámce však zůstává problematické.
- (9) V situaci silného hospodářského růstu a v návaznosti na reformy podporující zaměstnanost žen a zvyšování kvalifikace pracovních sil se dále zlepšovaly výsledky maltského trhu práce. Nicméně dále se musí řešit velké rozdíly v zaměstnanosti žen a mužů a nízká účast žen starších třiceti let a osob se zdravotním postižením na trhu práce. Struktura otcovské a rodičovské dovolené zůstává relativně slabá, ale je důležitá pro vyvážení pečovatelských povinností mezi ženami a muži a pro větší podporu práce žen. Roste nedostatek pracovních sil a přetrvává nesoulad mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi. Podstatná část maltské pracovní síly má stále nízkou kvalifikaci a nedostatek pracovních sil a dovedností se čím dál tím více řeší využíváním zahraniční pracovní síly. Očekává se, že politické iniciativy prováděné v oblastech trhu práce, dovedností a sociálního začleňování budou pokračovat, ovšem měly by být podloženy monitorováním a hodnocením založeným na výsledcích.
- (10) Míra předčasného ukončování školní docházky činila v roce 2017 18,6 %, byla tedy opět nejvyšší v Unii a v porovnání s předchozím rokem se téměř nezlepšila. Malta má rovněž nejvyšší míru předčasného ukončování školní docházky v případě zdravotně postižených osob. Tato míra činí 50 %, což je dvojnásobek průměru Unie. Výsledky vzdělávání jsou navíc silně ovlivněny socioekonomickým původem studentů, typem školy a případným postižením. Rozdíl mezi výsledky v přírodních vědách, které vykazují studenti z nejlepších a nejhorších škol, patří mezi největší v Unii a je 1,5krát vyšší než průměr Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj. Podíl žáků se špatnými výsledky v matematice, přírodních vědách a čtení je čtvrtý nejvyšší v Unii. Je zapotřebí komplexní přístup ke zlepšení rovnosti ve vzdělávání a snížení rozdílů ve studijních výsledcích různých sociálních skupin a typů škol.
- (11) Silný ekonomický růst zvyšuje tlak na infrastrukturu a přírodní zdroje. Především v odvětví silniční dopravy se musí řešit závažné problémy infrastruktury a dlouhodobé udržitelnosti. Nedostatečná dopravní infrastruktura a rostoucí náklady spojené s přetížením silnic jsou překážkou investic. Zvýšení počtu vozidel a dopravy zvyšuje emise skleníkových plynů a negativně ovlivňuje kvalitu ovzduší. Může mít také negativní dopad na cestovní ruch, který představuje významný pilíř maltského hospodářství. Potřeba řešit nedostatek infrastruktury je proto doprovázena potřebou nalézt čistá dopravní řešení. V roce 2016 vláda přijala vnitrostátní dopravní strategii s výhledem do roku 2050 a hlavní operační dopravní plán do roku 2025. Oznámila také projekt modernizace silniční sítě v hodnotě 700 milionů EUR. Očekává se, že tato opatření dohromady sníží ekonomické dopady přetížení silnic o méně než 20 %. Zvýšení hospodářské činnosti může zhoršit situaci na problematických místech infrastruktur a vytvářet ještě větší tlak na environmentální zdroje. Plán kromě toho neobsahuje jasný cíl pro snížení emisí skleníkových plynů z dopravy a nenavrhuje efektivní systém monitorování oznámených opatření (kromě pětiletého přezkumného cyklu). Je proto důležité stanovit cíle a provést opatření, která do roku 2025 výrazně sníží dopravní přetížení a emise skleníkových plynů z dopravy, a zajistit průběžné sledování pokroku.
- (12) Problémy plynoucí z velikosti země a její ostrovní povahy představují zvláště přesvědčivý argument pro postupný přechod k oběhovému hospodářství. Inteligentní investice mohou pomoci snížit tlak na zranitelné přírodní zdroje ostrova. Například pokud nebudou vyřešeny problémy, které existují při nakládání se stavebním a demoličním odpadem, může se snížit kvalita životního prostředí i atraktivita země jako turistické destinace. Přestože Malta zůstává na žebříčku ekologické inovace na spodních příčkách (v roce 2016 26. místo v Unii oproti 18. místu v roce 2013, podle indexu ekologické inovace), má potenciál uvolnit investice na vytvoření nebo přijetí

inovativních řešení zaměřených na zlepšení účinného využívání zdrojů a energetické účinnosti ve stavebnictví a při nakládání s odpady a odpadní vodou. Zlepšení jsou nutná zejména v oblasti nakládání s odpady spolu s investicemi do zařízení pro recyklaci stavebního a demoličního odpadu a dále v oblasti provádění kontrol zaměřených na předcházení vzniku nelegálních skládek nebo shazování stavebního a demoličního odpadu do moře.

- (13) Soudní systém se nadále potýká s problémy v oblasti efektivity a pro zajištění vysoké kvality podnikatelského prostředí je potřeba zavést silnější právní a institucionální rámec pro boj s korupcí. Nedostatky ve správě a řízení v rámci boje proti korupci mohou nepříznivě ovlivňovat podnikatelské prostředí a mít negativní dopad na investice. Malta musí efektivněji bojovat s korupcí, zejména pokud jde o vyšetřování a stíhání korupce. Zlepšení správního rámce je zásadní pro zachování dobré pověsti Malty a její přitažlivosti jako cíle mezinárodních investic.
- (14) V kontextu evropského semestru 2018 provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Malty, kterou zveřejnila ve své zprávě o této zemi pro rok 2018. Posoudila také program stability z roku 2018, národní program reforem na rok 2018 a opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Maltě adresována v předchozích letech. Komise vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku na Maltě, ale také rozsah jejich souladu s pravidly a pokyny Unie, neboť celkovou správu ekonomických záležitostí v Unii je třeba posílit tím, že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni Unie.
- (15) Na základě tohoto posouzení přezkoumala Rada program stability z roku 2018 a dospěla ke stanovisku ⁽¹⁾, že Malta zřejmě Pakt o stabilitě a růstu dodrží,

DOPORUČUJE Maltě v období 2018–2019:

1. Posílit celkový správní rámec zvýšením vnitrostátního dohledu nad mezinárodně orientovanými finančními podniky s licencí na Maltě, zajištěním efektivního prosazování rámce proti praní peněz a dalším zintenzivněním boje s korupcí.
2. Zajistit udržitelnost systémů zdravotní péče a důchodů, a to i zvýšením zákonem stanoveného věku pro odchod do důchodu a omezením možnosti předčasného odchodu do důchodu.

V Bruselu dne 13. července 2018.

Za Radu
předseda
H. LÖGER

⁽¹⁾ Podle čl. 5 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

DOPORUČENÍ RADY**ze dne 13. července 2018****k národnímu programu reforem Nizozemska na rok 2018 a stanovisko Rady k programu stability Nizozemska z roku 2018**

(2018/C 320/18)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik ⁽¹⁾, a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy ⁽²⁾, a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 22. listopadu 2017 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2018. Náležitě přitom zohlednila evropský pilíř sociálních práv vyhlášený Evropským parlamentem, Radou a Komisí dne 17. listopadu 2017. Priority této roční analýzy potvrdila dne 22. března 2018 Evropská rada. Dne 22. listopadu 2017 přijala Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 rovněž zprávu mechanismu varování, ve které je Nizozemsko uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum. Téhož dne Komise přijala rovněž doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny, které Evropská rada potvrdila dne 22. března 2018. Doporučení týkající se hospodářské politiky eurozóny ⁽³⁾ (dále jen „doporučení pro eurozónu“) přijala Rada dne 14. května 2018.
- (2) Vzhledem k úzké provázanosti ekonomik v hospodářské a měnové unii by Nizozemsko jakožto členský stát, jehož měnou je euro, mělo zajistit, aby doporučení pro eurozónu, jak je promítnuto do níže uvedených doporučení č. 1 až 2, bylo plně a včas provedeno.
- (3) Dne 7. března 2018 byla zveřejněna zpráva o Nizozemsku pro rok 2018. V této zprávě byl posouzen pokrok, jež Nizozemsko učinilo v plnění jemu určených doporučení přijatých Radou dne 11. července 2017 ⁽⁴⁾, v přijímání opatření v návaznosti na jemu určená doporučení přijatá v předchozích letech a v plnění národních cílů Nizozemska v rámci strategie Evropa 2020. Součástí zprávy byl rovněž hloubkový přezkum podle článku 5 nařízení (EU) č. 1176/2011, jehož výsledky byly taktéž zveřejněny dne 7. března 2018. Komise na základě své analýzy dospěla k závěru, že se Nizozemsko potýká s makroekonomickou nerovnováhou. Nizozemsko především vykazuje mezi členskými státy eurozóny největší tříletý přebytek běžného účtu v poměru k HDP. Tento přebytek naznačuje neoptimální alokaci zdrojů a možnosti ke zvýšení růstu a prosperity. Soukromý dluh je vysoký, zejména objem hypotečního dluhu domácností a zadlužení nadnárodních podniků. Dlouhé účetní rozvahy domácností zvyšují jejich zranitelnost finančními otřesy.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Úř. věst. C 179, 25.5.2018, s. 1.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 261, 9.8.2017, s. 1.

- (4) Dne 30. dubna 2018 předložilo Nizozemsko svůj národní program reforem na rok 2018 a dne 26. dubna 2018 svůj program stability z roku 2018. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.
- (5) Relevantní doporučení pro jednotlivé země byla zohledněna při programování evropských strukturálních a investičních fondů (dále jen „ESI fondy“) na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ⁽¹⁾ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Podrobnosti o tom, jak bude Komise uvedené ustanovení používat, byly uvedeny v pokynech k uplatňování opatření propojujících účinnost ESI fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí.
- (6) Na Nizozemsko se v současnosti vztahuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu. Ve svém programu stability z roku 2018 plánuje nizozemská vláda snížení přebytku veřejných financí z 1,1 % HDP v roce 2017 na 0,3 % HDP v roce 2021. Střednědobý rozpočtový cíl – tj. strukturální schodek ve výši 0,5 % HDP – je v programovém období stále plněn. Poměr veřejného dluhu k HDP by měl podle programu stability z roku 2018 postupně klesat až na 44,0 % HDP v roce 2021. Makroekonomický scénář, z něhož tyto rozpočtové projekce vycházejí, je realistický. Na základě prognózy Komise z jara 2018 se předpokládá, že se strukturální saldo zhorší z přebytku ve výši 0,5 % HDP v roce 2017 na schodek v roce 2018 ve výši 0,1 % HDP a v roce 2019 ve výši 0,3 % HDP, což je nad střednědobým rozpočtovým cílem. Veřejný dluh by si měl udržet jasnou sestupnou tendenci a držet se pod referenční hodnotou stanovenou Smlouvou. Celkově se Rada domnívá, že Nizozemsko by podle projekcí mělo ustanovení Paktu o stabilitě a růstu v letech 2018 a 2019 dodržet. I při dodržování střednědobého cíle stále zůstává prostor pro využívání fiskálních a strukturálních politik pro zvýšení veřejných a soukromých investic do výzkumu, vývoje a inovací.
- (7) Nizozemsko má účinný výzkum a vývoj a jeho vysoce výkonný vzdělávací systém a vědecká základna vytvářejí vhodné podmínky pro podporu inovací a kapacity růstu prostřednictvím vzdělávání a činností v oblasti výzkumu a vývoje. Byly oznámeny značné dodatečné investice, které by mohly přispět ke stabilizování intenzity veřejného a soukromého výzkumu a vývoje. Zda Nizozemsko dosáhne svých cílů strategie Evropa 2020, zejména pokud jde o investice do výzkumu a vývoje a do obnovitelných zdrojů energie, je i nadále nejisté.
- (8) Stěžejní výzvu pro řešení vysokého zadlužení domácností představuje trh s bydlením, na němž se v průběhu desetiletí nashromáždily nepružné prvky a pobídky deformující trh, které se projevují u financování bydlení i u odvětvových úspor. Od roku 2012 byla provedena řada opatření, která tento problém částečně řeší. V roce 2017 vláda oznámila záměr urychlit omezování daňového odpočtu hypotečních úroků, s jehož prováděním se začne v roce 2020. Nicméně neexistence dobře fungujícího středního segmentu na trhu s nájemním bydlením vede domácnosti k tomu, aby raději kupovaly, než pronajímaly, což sebou přináší vysokou míru zadlužení a finanční nestabilitu v mladém věku. Sektor sociálního bydlení je jedním z největších v Unii, ale tento druh bydlení nevyužívají vždy ti, kteří to skutečně potřebují. Sociální bydlení využívají domácnosti s vysokými příjmy, neboť společnosti působící v oblasti sociálního bydlení nezvyšují nájem tak rychle, jak by z právního hlediska mohly. Vláda sice oznámila svůj záměr podporovat nabídku cenově dostupného bydlení na trhu se soukromým nájemním bydlením, konkrétní plány pro tuto podporu ale zatím nepředstavila.
- (9) Jak je uvedeno v doporučení pro eurozónu, boj proti strategiím agresivního daňového plánování je nezbytný, aby se zabránilo narušení hospodářské soutěže mezi podniky, zajistilo se spravedlivé zacházení s daňovými poplatníky a chránily se veřejné finance. Vedlejší účinky strategií agresivního plánování mezi členskými státy vyžadují koordinované kroky v oblasti vnitrostátních politik, jež by doplňovaly právní předpisy Unie. Vysoká úroveň vyplácení dividend, licenčních poplatků a úroků probíhajících přes Nizozemsko naznačuje, že společnosti, které se uchylují k agresivnímu daňovému plánování, využívají nizozemské daňové předpisy. Velká část přímých zahraničních investic je v držení „zvláštních účelových jednotek“. Neexistence srážkové daně uvalené na odchozí platby licenčních poplatků a úroků (tj. těch, které odvádí rezidenti Unie rezidentům třetích zemí) může vést k tomu, že se tyto platby zcela vyhnou zdanění, pokud nejsou zdaňovány ani v jurisdikci příjemce. Neexistence některých pravidel proti zneužívání, zejména pokud jde o hybridní subjekty, může rovněž usnadňovat praktiky

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

agresivního daňového plánování. Komise uznává závazek k boji proti agresivnímu daňovému plánování, jež si Nizozemsko stanovilo v programu reforem v oblasti zdanění, včetně srážkové daně uvalované na vyplácení licenčních poplatků, úroků a dividend v případech zneužití či plateb odváděných do jurisdikcí s nízkým zdaněním je pozitivním krokem ke snížení agresivního daňového plánování, který by měl být rychle proveden a důkladně sledován. Na základě nedávných výměn s nizozemskými orgány bude Komise i nadále pokračovat v konstruktivním dialogu s cílem bojovat proti strategiím agresivního daňového plánování.

- (10) I přes nízkou nezaměstnanost a vysokou míru volných pracovních míst se nominální mzda v roce 2017 zvýšila pouze mírně na 1,5 %. To je pod úrovní, kterou by bylo možné očekávat vzhledem k míře inflace, produktivity a nezaměstnanosti. Mírný nárůst mezd může částečně souviset s pomalým růstem produktivity, stagnací na trhu práce a jeho větší segmentací. V roce 2017 přijala vláda několik daňových opatření, která sníží daňové zatížení práce a jejichž cílem je zvýšení čistého disponibilního příjmu domácností těch, kdo pracují. Další zvýšení čistého disponibilního příjmu domácností vytvářením podmínek pro podporu růstu mezd a reformou druhého pilíře důchodového systému, tak aby byl transparentnější, mezigeneračně spravedlivější a odolnější vůči otřesům, by podpořilo domácí poptávku a přispělo k obnově rovnováhy v eurozóně.
- (11) Nedávné zvýšení zaměstnanosti lze do značné míry připisat zvýšenému počtu osob zaměstnaných na smlouvy na dobu určitou a samostatně výdělečně činných osob. Vysoký a rostoucí podíl osob zaměstnaných na smlouvy na dobu určitou, jakož i rychlé zvýšení počtu samostatně výdělečně činných osob bez zaměstnanců jsou zaznamenávány v kontextu velkých rozdílů v platných pracovněprávních předpisech, ochraně práce, jakož i rozdílů v právních předpisech v oblasti daní a sociálního zabezpečení. Třebaže byla přijata jistá opatření a některá další byla oznámena, některé z těchto faktorů stále vytvářejí pro zaměstnance finanční pobídky, aby začali pracovat jako osoby samostatně výdělečně činné, nebo zvýhodňují jejich zaměstnávání na základě smlouvy na dobu určitou. Prosazování opatření k boji proti fiktivní samostatné výdělečné činnosti bylo nadto pozastaveno až do roku 2020. Osoby samostatně výdělečně činné mají častěji nedostatečné pojištění proti invaliditě a nezaměstnanosti a důchodové pojištění. To by v dlouhodobém horizontu mohlo mít dopad na udržitelnost systému sociálního zabezpečení.
- (12) Navzdory celkově dobře fungujícímu trhu práce stále existuje nevyužitý potenciál pracovní síly. Obzvláště vysoký počet žen pracujících na částečný pracovní úvazek a zaměstnanost osob přistěhovaleckého původu představují i nadále významný problém. Míra zaměstnanosti migrantů narozených mimo EU je o 20,6 procentních bodů nižší než osob narozených v Nizozemsku, přičemž u žen narozených mimo EU je tento rozdíl ještě větší.
- (13) Růst míry úspor domácností v posledních letech byl částečně důsledkem vyšších úspor v druhém pilíři důchodového systému (povinné doplňkové soukromé systémy), k čemuž přispělo právní prostředí. Vhodné rozdělení nákladů a rizik v rámci jednotlivých generací a mezi generacemi nad rámec přijatých pravidel týkajících se indexace a finančních rezerv (rámec pro finanční posouzení) by domácnostem pomohlo vynakládat své finanční prostředky způsoby, jež by více podporovaly růst. Vláda potvrdila svůj záměr podstatně reformovat druhý důchodový pilíř s cílem zlepšit krytí a vytvořit transparentnější, pružnější a z pojištěmatematického hlediska spravedlivější systém. Pokud jde o fiskální udržitelnost, zpráva o stárnutí populace z roku 2018 poukazuje na středně vysoké riziko pro fiskální udržitelnost v dlouhodobém horizontu, neboť dlouhodobé výdaje na zdravotní péči by se do roku 2070 měly zvýšit z 3,5 % na 6,0 % HDP.
- (14) V kontextu evropského semestru 2018 provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Nizozemska, kterou zveřejnila ve své zprávě o Nizozemsku pro rok 2018. Posoudila také program stability z roku 2018, národní program reforem na rok 2018 a opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Nizozemsku adresována v předchozích letech. Komise vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku v Nizozemsku, ale také míru jejich souladu s pravidly a pokyny Unie, neboť celkovou správu ekonomických záležitostí v Unii je třeba posílit tím, že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni Unie.
- (15) Na základě tohoto posouzení přezkoumala Rada program stability z roku 2018 a dospěla ke stanovisku ⁽¹⁾, že Nizozemsko zřejmě Pakt o stabilitě a růstu dodrží.
- (16) Na základě hloubkového přezkumu Komise a tohoto posouzení přezkoumala Rada národní program reforem na rok 2018 a program stability z roku 2018. Její doporučení podle článku 6 nařízení (EU) č. 1176/2011 jsou promítnuta do níže uvedených doporučení č. 1 a 2,

⁽¹⁾ Podle čl. 5 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

DOPORUČUJE Nizozemsku v období 2018–2019:

1. Při dodržování střednědobého cíle využít fiskálních a strukturálních politik ke zvýšení veřejných a soukromých investic do výzkumu, vývoje a inovací. Přijmout opatření snižující zvýhodňování dluhu pro domácnosti a odstraňující přetrvávající deformace na trhu s bydlením, zejména podporou rozvoje odvětví soukromého nájemního bydlení.
2. Odstraňovat pobídky k využívání smluv na dobu určitou a samostatně výdělečně činných osob bez zaměstnanců a zároveň podporovat odpovídající sociální ochranu pro osoby samostatně výdělečně činné a bojovat proti fiktivní samostatné výdělečné činnosti. Vytvořit podmínky pro vyšší růst mezd a respektovat roli sociálních partnerů. Zajistit, aby byl druhý pilíř důchodového systému transparentnější, mezigeneračně spravedlivější a odolnější vůči otřesům.

V Bruselu dne 13. července 2018.

Za Radu
předseda
H. LÖGER

DOPORUČENÍ RADY**ze dne 13. července 2018****k národnímu programu reforem Rakouska na rok 2018 a stanovisko Rady k programu stability Rakouska z roku 2018**

(2018/C 320/19)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik ⁽¹⁾, a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 22. listopadu 2017 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2018. Dokument náležitě zohlednil evropský pilíř sociálních práv, vyhlášený Evropským parlamentem, Radou a Komisí dne 17. listopadu 2017. Priority roční analýzy růstu potvrdila dne 22. března 2018 Evropská rada. Dne 22. listopadu 2017 přijala Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 zprávu mechanismu varování, ve které není Rakousko uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum. Téhož dne Komise přijala rovněž doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny, které Evropská rada potvrdila dne 22. března 2018. Doporučení týkající se hospodářské politiky eurozóny ⁽²⁾ (dále jen „doporučení pro eurozónu“) přijala Rada dne 14. května 2018.
- (2) Vzhledem k úzké provázanosti ekonomik v hospodářské a měnové unii by Rakousko jakožto členský stát, jehož měnou je euro, mělo zajistit, aby doporučení pro eurozónu, jak je promítnuto do níže uvedených doporučení č. 1 až 2, bylo plně a včas provedeno.
- (3) Dne 7. března 2018 byla zveřejněna zpráva o Rakousku pro rok 2018. V této zprávě byl posouzen pokrok, který Rakousko učinilo v plnění jemu určených doporučení přijatých Radou dne 11. července 2017 ⁽³⁾, v přijímání opatření v návaznosti na jemu určená doporučení přijatá v předchozích letech a v plnění národních cílů v rámci strategie Evropa 2020.
- (4) Dne 25. dubna 2018 předložilo Rakousko svůj národní program reforem na rok 2018 a dne 21. března 2018 svůj program stability z roku 2018. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. C 179, 25.5.2018, s. 1.

⁽³⁾ Úř. věst. C 261, 9.8.2017, s. 1.

- (5) Relevantní doporučení pro jednotlivé země byla zohledněna při programování evropských strukturálních a investičních fondů (dále jen „ESI fondy“) na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013⁽¹⁾ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Podrobnosti o tom, jak bude Komise uvedené ustanovení používat, byly uvedeny v pokynech k uplatňování opatření propojujících účinnost ESI fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí.
- (6) Na Rakousko se v současnosti vztahuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu a pravidlo pro zadlužení. Ve svém programu stability z roku 2018 předpokládá rakouská vláda zlepšení celkového salda ze schodku ve výši 0,7 % HDP v roce 2017 na přebytek ve výši 0,4 % HDP v roce 2022. Očekává se, že střednědobý rozpočtový cíl – strukturální schodek ve výši 0,5 % HDP k roku 2017 – bude splněn roku 2019. Podle programu stability by měl poměr dluhu veřejného sektoru k HDP postupně klesnout ze 78,1 % HDP v roce 2017 na 62,2 % HDP v roce 2022. Makroekonomický scénář, z něhož tyto rozpočtové projekce vycházejí, je pro rok 2018 optimistický a po tomto roce realistický. Hlavní rizika pro střednědobé rozpočtové plánování jsou diskreční opatření politiky, která by měla platit od roku 2020, jako je oznámená reforma daně z příjmů fyzických osob, jejíž čistý rozpočtový dopad není dosud plně specifikován.
- (7) Program stability uvádí, že rozpočtové důsledky mimořádného přílivu uprchlíků a bezpečnostních opatření jsou značné, a náležitě dokládá rozsah a povahu těchto dodatečných rozpočtových nákladů. Podle Komise dosáhly v roce 2017 způsobilé dodatečné výdaje 0,03 % HDP v souvislosti s mimořádným přílivem uprchlíků, zatímco v souvislosti s bezpečnostními opatřeními žádné dodatečné výdaje nevznikly. Ustanovení uvedená v čl. 5 odst. 1 a čl. 6 odst. 3 nařízení (ES) č. 1466/97 umožňují zohlednění těchto dodatečných výdajů, protože příliv uprchlíků a závažnost teroristické hrozby představují mimořádné události, jejich dopad na veřejné finance Rakouska je značný a udržitelnost by povolením dočasné odchylky od postupu korekce k dosažení střednědobého rozpočtového cíle nebyla ohrožena. Požadovaná korekce směrem k dosažení střednědobého rozpočtového cíle pro rok 2017 proto byla s ohledem na dodatečné náklady na uprchlíky snížena.
- (8) Dne 11. července 2017 Rada doporučila, aby Rakousko zajistilo, že se odchylka od střednědobého rozpočtového cíle v roce 2018 omezí na výjimku spojenou s rozpočtovými důsledky mimořádného přílivu uprchlíků a bezpečnostními opatřeními. To je v souladu s maximální nominální mírou růstu čistých primárních výdajů vládních institucí v roce 2018 ve výši 3,3 %, což odpovídá povolenému zhoršení strukturálního salda o 0,2 % HDP. Při zohlednění umožněných výjimek prognóza Komise z jara 2018 poukazuje na riziko určité odchylky od uvedeného požadavku za rok 2018 a za období 2017–2018 dohromady.
- (9) Rakousko by mělo dosáhnout střednědobého rozpočtového cíle v roce 2019 s ohledem na příspěvky související s mimořádnými událostmi, u kterých je zaručena dočasná odchylka. To je v souladu s maximální nominální mírou růstu čistých primárních výdajů vládních institucí ve výši 2,9 %, což odpovídá zlepšení strukturálního salda o 0,3 % HDP. Na základě prognózy Komise z jara 2018 by za předpokladu nezměněné politiky Rakousko v roce 2019 riskovalo významnou odchylku od požadavku v důsledku odchylky za spojené období let 2018 a 2019. Současně s tím se očekává, že odchylka Rakouska od jeho střednědobého cíle v roce 2019 bude 0,1 % HDP. Předpokládá se také, že Rakousko v letech 2018 a 2019 dodrží pravidlo pro zadlužení. Celkově zastává Rada stanovisko, že Rakousko musí být připraveno přijímat další opatření, aby zajistilo soulad s požadavky v roce 2018, a že pro rok 2019 by měla být přijata další nezbytná opatření, aby byla dodržena ustanovení Paktu o stabilitě a růstu.
- (10) Podle zprávy o stárnutí obyvatelstva 2018 předpokládané zvyšování výdajů na důchody, zdravotnictví a dlouhodobou péči poukazuje na středně vysoké riziko ohrožující udržitelnost veřejných financí ve střednědobém a dlouhodobém horizontu. Veřejné výdaje Rakouska na důchody jsou vyšší než průměr Unie (13,8 % ve srovnání s 11,2 % v roce 2016) a očekává se jejich další růst do roku 2070 (0,5 % ve srovnání s – 0,2 % HDP). Nedávné reformy úspěšně poskytly pobídky k pozdějšímu odchodu do důchodu. Avšak bez zvýšení zákonem stanoveného

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

věku odchodu do důchodu další hromadění nároků na dávky během prodloužené doby pracovního života dlouhodobou udržitelnost nezlepší. Zákonem stanovený věk odchodu do důchodu u žen v 60 letech je jedním z nejnižších v Unii. Zákonem stanovený věk odchodu do důchodu u žen se pouze postupně upraví do roku 2024, přičemž k harmonizaci se zákonem stanoveným věkem odchodu do důchodu u mužů dojde až v roce 2033. Zvýšení zákonem stanoveného věku odchodu do důchodu a omezení předčasných odchodů do důchodu by přispělo k udržitelnosti důchodových systémů v kontextu stárnoucí populace.

- (11) Veřejné výdaje na zdravotní péči jsou nad průměrem Unie (7 % oproti 6,8 % HDP v roce 2016) a očekává se jejich růst v míře vyšší, než je tomu v průměru Unie (1,3 % oproti 0,9 % HDP), což by zvýšilo veřejné výdaje na zdravotní péči do roku 2070 na 8,3 % HDP. Předpokládá se, že výdaje na dlouhodobou péči se do roku 2070 zdvojnásobí z 1,9 % na 3,8 % HDP. Zavedení stropů výdajů prostřednictvím zákona o vyrovnávání příjmů z roku 2017 a reforma posilující primární zdravotní péči a snižující závislost na odvětví nemocniční péče jsou počátkem řešení problému udržitelnosti péče. Trvale vysoký počet poboček zdravotních pojišťoven poskytuje údaj o dalších možných úsporách v oblasti správy a administrativních nákladů. Účinnější způsoby zadávání veřejných zakázek (např. zadávací řízení zveřejněná v celé Unii, necenová zadávací kritéria a meziregionální agregace zadávacích řízení) by zlepšilo kvalitu a nákladovou efektivnost. Pokud jde o oblast dlouhodobé péče, předpokládá se, že nedávná politická opatření, jako jsou rozhodnutí o zrušení používání soukromého majetku osob na financování lůžkové dlouhodobé péče, výdaje spíše zvýší (než že by zůstaly ve stejné výši).
- (12) Zákon o vyrovnávání příjmů z roku 2017 přispěl ke zjednodušení finančních vztahů mezi různými úrovněmi správy v Rakousku, a to zahájením financování zaměřeného na úkoly, zjednodušením distribuce mezivládních transferů a přidělením vlastních zdrojů příjmů pro spolkové státy. Nicméně i přes toto reformní úsilí je fiskální rámec nadále nejasný a stále trvá významný nesoulad mezi výdaji a odpovědností za získávání příjmů, což vytváří slabé pobídky pro zvýšení efektivnosti na nižší než celostátní úrovni.
- (13) Navzdory daňové reformě z roku 2016 zůstává daňové zatížení práce vysoké a dojde k jeho postupnému zvyšování, pokud daňová pásma nebudou indexována podle inflace. Osoby s vyššími příjmy zaznamenaly z reformy relativně velký prospěch ve srovnání s osobami s nižším příjmem a daňové zatížení osob s nízkými příjmy je stále vysoké. Z daňové reformy měli prospěch rovněž více muži než ženy. Zdroje příjmů považované za méně nepříznivé pro růst, jako jsou například periodické daně z nemovitostí, se zdají být nedostatečně využity, hlavně z důvodu převážně zastaralého daňového základu. Příjmy z periodických daní z nemovitostí jsou v Rakousku na nízké úrovni 0,2 % HDP, přitom průměr Unie v roce 2016 činil 1,6 % HDP. K řešení tohoto problému by mohlo přispět přesunutí daňové zátěže z oblasti práce na méně nepříznivé zdroje příjmů.
- (14) Trh práce funguje dobře, přetrvávají však problémy pro konkrétní skupiny osob, jako jsou např. ženy a lidé z přistěhovaleckého prostředí. I přes celkově vysokou míru zaměstnanosti žen jsou jejich výsledky na trhu práce, pokud jde o zaměstnání na plný úvazek, relativně nízké. Míra zaměstnanosti žen (věková skupina 20–64 let) na částečný úvazek, která v roce 2017 činila 47,9 %, je i nadále jednou z nejvyšších v Unii (průměr Unie: 31,1 %). Přispívají k tomu problémy spojené s přístupem k formální péči o děti, a to zejména mimo městské oblasti. Vysoký podíl žen v práci na částečný úvazek, což je z velké části způsobeno tím, že ženy vykonávají neplacené důležité úkoly, jako je péče o děti a příbuzné, jakož i jejich nižší hodinová mzda, přispívají k trvale vysokému rozdílu v platech žen a mužů. Posledně uvedený důvod má přímý dopad na akumulaci nároků na důchodové zabezpečení, což má za následek velké rozdíly ve výši důchodů.
- (15) Výsledky vzdělávání znevýhodněných studentů se nezlepšily. Nadále existují velké rozdíly ve výkonnosti mezi studenty s přistěhovaleckým původem a bez něj. Vnitrostátní testování v roce 2016 potvrdilo, že přibližně čtvrtina žáků osmých tříd nedosahuje vzdělávacích standardů v německém jazyce nebo jich dosahuje pouze částečně. Nedávné mezinárodní zkoušky také potvrdily zvyšující se zaostávání ve čtení u žáků, kteří pocházejí z nižších socio-ekonomických vrstev nebo z rodin migrantů. Srovnáme-li výsledky programu pro mezinárodní hodnocení žáků (PISA) z let 2012 a 2015, podíl studentů se slabými výsledky vzrostl ve všech třech hlavních oblastech, tj. v matematice, čtení a přírodních vědách. Žáci narození v Rakousku mají lepší výsledky než první generace migrantů, přičemž rozdíl odpovídá téměř třem letům školní docházky.
- (16) I když je produktivita v Rakousku vysoká, její růst je v posledních letech nevýrazný i přes značné úsilí, např. prostřednictvím investic do výzkumu a vývoje a zlepšení rámce pro začínající podniky. Ostatní nástroje na podporu růstu produktivity souvisí s digitalizací společnosti, růstem podniků a hospodářskou soutěží v oblasti služeb. Rakousko má významné překážky v přístupu a omezující pravidla pro výkon podnikatelských služeb

a regulovaných povolání. Mezi tyto překážky patří zvláštní požadavky na podílnictví, široký rozsah vyhrazených činností a mezidisciplinární omezení. Důležitým nástrojem k řešení tohoto problému je další úsilí o snížení zátěže a plánované zhodnocení rakouského zákona o živnostenském podnikání (*Gewerbeordnung*).

- (17) Intenzivnější hospodářská soutěž v odvětví služeb by pomohla Rakousku vyřešit problémy s šířením digitálních technologií a obchodních modelů, zejména u mikropodniků a malých a středních podniků. Digitalizace těchto podniků je v Rakousku obzvláště důležitá, neboť tvoří páteř rakouského hospodářství. Klíčové jsou iniciativy, jako je „KMU Digital“ a „AT:net“, a provádění rakouského digitálního plánu. Další otázka se týká rozšiřování podniků a zejména vysoce inovativních společností. Financování v pozdější fázi, například ve formě rizikového kapitálu a přístupu na veřejné kapitálové trhy, je pro rychle se rozvíjející podniky nedostatečné. Rychle rostoucí podniky jsou klíčové pro šíření nových technologií a obchodních modelů, včetně digitálních dovedností, a tím i pro růst produktivity.
- (18) V kontextu evropského semestru 2018 provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Rakouska, kterou zveřejnila ve své zprávě o Rakousku pro rok 2018. Posoudila také program stability z roku 2018, národní program reforem na rok 2018 a opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Rakousku adresována v předchozích letech. Komise vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku v Rakousku, ale také rozsah jejich souladu s pravidly a pokyny Unie, neboť celkovou správu ekonomických záležitostí v Unii je třeba posílit tím, že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni Unie.
- (19) Na základě tohoto posouzení přezkoumala Rada program stability z roku 2018, přičemž její stanovisko ⁽¹⁾ je promítnuto zejména do níže uvedeného doporučení č. 1,

DOPORUČUJE Rakousku v období 2018–2019:

1. Dosáhnout střednědobého rozpočtového cíle v roce 2019, s ohledem na příspěvky související s mimořádnými událostmi, u kterých je zaručena dočasná odchylka. Zajistit udržitelnost systému zdravotnictví, dlouhodobé péče a důchodového systému zvýšením zákonného věku odchodu do důchodu a omezením předčasných odchodů do důchodu. Zefektivnit veřejné služby, mimo jiné prostřednictvím propojením odpovědnosti v oblasti financování a výdajů.
2. Snížit daňové zatížení, zejména osob s nízkými příjmy, přesunem daňového zatížení na jiné zdroje příjmů, které méně omezují růst. Zlepšit výsledky žen na trhu práce. Zlepšit základní dovedností u znevýhodněných mladých lidí a osob z přistěhovaleckého prostředí. Podpořit růst produktivity, a to stimulací digitalizace podniků a růstem podniků a snížením regulačních překážek v odvětví služeb.

V Bruselu dne 13. července 2018.

Za Radu
předseda
H. LÖGER

⁽¹⁾ Podle čl. 5 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

DOPORUČENÍ RADY**ze dne 13. července 2018****k národnímu programu reforem Polska na rok 2018 a stanovisko Rady ke konvergenčnímu programu Polska z roku 2018**

(2018/C 320/20)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik ⁽¹⁾, a zejména na čl. 9 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 22. listopadu 2017 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2018. Řádně zohlednila Evropský pilíř sociálních práv vyhlášený Evropským parlamentem, Radou a Komisí dne 17. listopadu 2017. Priority této roční analýzy růstu potvrdila dne 22. března 2018 Evropská rada. Dne 22. listopadu 2017 přijala Komise na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ⁽²⁾ rovněž zprávu mechanismu varování, ve které Polsko není uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum.
- (2) Dne 7. března 2018 byla zveřejněna zpráva o Polsku pro rok 2018. V této zprávě byl posouzen pokrok, jež Polsko učinilo v plnění jemu určených doporučení přijatých Radou dne 11. července 2017 ⁽³⁾, v přijímání opatření v návaznosti na jemu určená doporučení přijatá v předchozích letech a v plnění národních cílů Polska v rámci strategie Evropa 2020.
- (3) Dne 26. dubna 2018 předložilo Polsko svůj národní program reforem na rok 2018 a svůj konvergenční program z roku 2018. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.
- (4) Relevantní doporučení pro jednotlivé země byla zohledněna při programování evropských strukturálních a investičních fondů (dále jen „ESI fondy“) na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ⁽⁴⁾ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Podrobnosti o tom, jak bude Komise uvedené ustanovení používat, byly uvedeny v pokynech k uplatňování opatření propojujících účinnost ESI fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy (Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25).

⁽³⁾ Úř. věst. C 261, 9.8.2017, s. 1.

⁽⁴⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

- (5) Na Polsko se v současnosti vztahuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu. Vláda ve svém konvergenčním programu z roku 2018 plánuje postupné zlepšování celkového salda ze schodku ve výši 1,7 % HDP v roce 2017 na 0,7 % HDP v roce 2021. Očekává se, že střednědobého rozpočtového cíle, kterým je schodek ve výši 1,0 % HDP ve strukturálním vyjádření, nebude dosaženo během konvergenčního programového období, tedy do roku 2021. Přepočtené strukturální saldo ⁽¹⁾ v roce 2021 implikuje schodek ve výši 1,3 % HDP. Podle konvergenčního programu na rok 2018 se předpokládá, že se poměr veřejného dluhu k HDP sníží z 50,6 % HDP v roce 2017 na 50,4 % HDP v roce 2018 a na 46,0 % HDP do roku 2021. Makroekonomický scénář, z něhož tyto rozpočtové projekce vycházejí, je pro rok 2018 opatrný a po tomto roce realistický.
- (6) Dne 11. července 2017 Rada Polsku doporučila zajistit, aby nominální míra růstu čistých primárních výdajů vládního sektor ⁽²⁾ u nepřekročila v roce 2018 hodnotu 3,7 % HDP, což odpovídá roční strukturální korekci ve výši 0,5 % HDP. Zároveň bylo uvedeno, že při posuzování návrhu rozpočtového plánu na rok 2018 a následném posuzování výsledků rozpočtového hospodaření za rok 2018 bude třeba řádně zohlednit cíl dosažení orientace fiskální politiky, která přispěje jak k posílení probíhajícího oživení, tak k zajištění udržitelnosti veřejných financí. Komise provedla kvalitativní posouzení síly hospodářských podmínek v Polsku, přičemž náležitě zohlednila jejich udržitelnost. Na tomto základě se dospělo k závěru, že není třeba brát v úvahu žádné další prvky. Na základě prognózy Komise z jara 2018 existuje v roce 2018 riziko významného odchýlení od doporučené korekce.
- (7) S ohledem na projektovanou mezeru výstupu Polska ve výši 1,5 % HDP v roce 2019 by nominální míra růstu čistých primárních výdajů vládních institucí neměla přesáhnout 4,2 %, což odpovídá strukturální korekci ve výši 0,6 % HDP plynoucí z požadavků na základě společně dohodnuté korekční matice podle Paktu o stabilitě a růstu. Na základě prognózy Komise z jara 2018 existuje v roce 2019 riziko výrazného odchýlení od tohoto požadavku. Celkově se Rada domnívá, že od roku 2018 by se měla přijmout nezbytná opatření, aby bylo dosaženo souladu s ustanoveními Paktu o stabilitě a růstu.
- (8) Ve střednědobém a dlouhodobém horizontu bude Polsko čelit výdajovým tlakům v různých oblastech, zejména v oblasti stárnutí obyvatelstva, které vyžadují nové mechanismy pro posouzení efektivity a účelnosti veřejných výdajů a usnadnění přerozdělování zdrojů. Za tímto účelem začala vláda pracovat na reformě rozpočtového procesu, zejména s ohledem na posílení střednědobého rozpočtového rámce a začlenění přezkumů výdajů do rozpočtového procesu. Polsko je jediným členským státem bez plnohodnotné nezávislé fiskální rady a není známo, že by plánovalo takovou radu vytvořit, ačkoli stávající nezávislé instituce plní některé funkce typicky prováděné fiskálními radami. Ve zprávě o Polsku pro rok 2018 se uvádí, že Polsko se vůbec nepodařilo omezit rozsáhlé využívání snížených sazeb daně z přidané hodnoty. Polské ministerstvo financí nicméně pracuje na zjednodušení způsobu, jakým jsou na zboží a služby přidělovány použitelné sazby.
- (9) Výkonnost polského trhu práce byla v posledních letech vysoká a míra zaměstnanosti soustavně rostla. Avšak účast určitých skupin na trhu práce, zejména žen, osob s nízkou kvalifikací a starších osob, zůstává i nadále ve srovnání s jinými členskými státy na nízké úrovni. Několik nedávných politických opatření má tendenci snižovat motivaci k práci, zejména u žen a starších lidí. Polský systém sociálního zabezpečení nabízí k nástupu do práce pouze omezené pobídky. I když přídavek na děti snižuje chudobu a nerovnost, projevil se již jeho negativní dopad na zapojení rodičů, zejména žen, na trhu práce, neboť jeho výše a omezené prověřování majetkových poměrů snižují účinnost pracovních pobídek, jež jsou součástí jiných sociálních dávek. Další překážkou účasti žen na trhu práce je skutečnost, že míra zapsaných dětí do formální péče o děti do tří let je i nadále mezi nejnižšími v Unii. Omezená podpora pro osoby poskytující dlouhodobou péči jim brání ve vstupu na trh práce. Snížení zákonem stanoveného věku odchodu do důchodu motivovalo některé starší pracující k odchodu z trhu práce. Zvýšenou poptávku po pracovní síle pomáhá uspokojit přistěhovalci ze zemí mimo EU.
- (10) Doplnkovým způsobem, jak podpořit účast pracovních sil i inovační kapacitu hospodářství, je vybavit záky a dospělě odpovídajícími schopnostmi a dovednostmi, které podporují zaměstnanost na rychle se měnícím trhu

⁽¹⁾ Cyklicky očištěné saldo, bez vlivu jednorázových a dočasných opatření, přepočtené Komisí za použití společně dohodnuté metodiky.

⁽²⁾ Čisté primární výdaje vládních institucí se skládají z celkových výdajů vládních institucí bez úrokových nákladů, výdajů na programy Unie, které jsou plně kompenzovány příjmy z prostředků Unie, a nediskrečních změn výdajů na podporu v nezaměstnanosti. Vnitrostátně financovaná tvorba hrubého fixního kapitálu je rozprostřena na dobu čtyř let. Zohledněna jsou diskreční opatření na straně příjmů nebo zvýšení příjmů povinné na základě zákona; jednorázová opatření na straně příjmů i na straně výdajů jsou kompenzována.

práce. Míra účasti dospělých na vzdělávání a odborné přípravě je ve srovnání s průměrem Unie mnohem nižší. V kombinaci s určitými nedostatky v oblasti digitálních dovedností, jakož i v oblasti gramotnosti a znalosti základních početních úkonů, a to zejména u dospělých osob s maximálně středním vzděláním, ohrožuje jejich zaměstnatelnost. Do jaké míry budou mít dopad na úroveň kvalifikace nedávno zavedená a plánovaná politická opatření, jako jsou změny v organizaci obecného, odborného a vysokoškolského vzdělávání, dosud není známo.

- (11) Polsko pokračuje v přijímání opatření na řešení segmentace trhu práce omezením možnosti zneužívání dočasných zaměstnání, zvýšením příspěvků na sociální zabezpečení u nestandardních pracovních smluv a u některých z těchto smluv zavedením minimální hodinové mzdy. Počet a podíl smluv na dobu neurčitou od konce roku 2016 vzrostl, nicméně podíl pracovních smluv na dobu určitou je i nadále jedním z nejvyšších v Unii. Některé další legislativní změny týkající se duality trhu práce mohou být zahrnuty v novém zákoníku práce. Rozsah sociální ochrany pracovníků, kteří jsou osobami samostatně výdělečně činnými nebo mají určité nestandardní smlouvy, se jeví jako potenciální problém, zejména z hlediska přiměřenosti budoucích důchodů. Od roku 2015 bylo zavedeno několik opatření ke zlepšení sociální ochrany osob samostatně výdělečně činných a zaměstnanců s nestandardními smlouvami.
- (12) Průměrný věk odchodu do důchodu se v posledních letech zvýšil, což odráží dřívější reformy, jako je zrušení možnosti předčasného odchodu do důchodu a postupné zvyšování věku odchodu do důchodu. Další zvyšování skutečného věku odchodu do důchodu je klíčové pro střednědobý hospodářský růst a pro zajištění přiměřenosti a fiskální udržitelnosti důchodového systému. Avšak nedávné snížení zákonem stanoveného věku odchodu do důchodu na 60 let u žen a na 65 let u mužů jde opačným směrem. Na rozdíl od toho byl věk odchodu do důchodu soudců a soudkyň obecných soudů shodně stanoven na 65 let, což je v souladu s požadavkem Komise. Zvláštní systém sociálního pojištění pro zemědělce, subvencovaný ve výši téměř 1 % HDP, je jedním z důvodů nízké mobility pracovní síly a skryté nezaměstnanosti v zemědělství.
- (13) V zájmu zlepšení výsledků v oblasti zdraví v Polsku je zapotřebí lepší přístup ke zdravotní péči a zvýšení její účinnosti. Subjektivně neuspokojená potřeba zdravotní péče patří mezi nejvyšší v Unii a čekací doby pro určité intervence jsou obzvláště dlouhé. Počet nemocničních lůžek je poměrně vysoký, ale nejsou optimálně geograficky rozloženy. Ambulantní a primární zdravotní péče jsou obecně nedostatečně rozvinuty, přičemž lékaři jsou motivováni, aby posílali pacienty na vyšetření a léčbu ke specializovaným poskytovatelům. Řešení těchto otázek představuje zvláštní výzvu vzhledem k tomu, že úroveň veřejného financování a počet lékařů a zdravotních sester a ošetřovatelů v určitých specializacích v Polsku jsou hluboko pod průměrem Unie. V roce 2017 bylo vyvinuto určité úsilí o účinnější distribuci zdravotní péče, ale účinky těchto opatření zatím nejsou vidět.
- (14) Zvýšení inovační schopnosti ekonomiky je zásadní pro to, aby se Polsko posunulo nahoru v globálním hodnotovém řetězci, a udrželo tak potenciál ke zlepšení životní úrovně. To vyžaduje politická opatření v mnoha oblastech, postupně prováděné během několika let. Ke klíčovým politickým oblastem patří budování důvěry v regulační prostředí, poskytování pobídek pro výdaje podniků na výzkum a vývoj, posílení vědecké základny, mimo jiné prostřednictvím reformy vysokoškolského vzdělávání a podpory silného toku znalostí a úzké spolupráce mezi podniky a výzkumnými institucemi. Posledně uvedené zahrnuje také zajištění příznivých podmínek pro komercializaci výzkumu, který má být rozvíjen a podporován z veřejných prostředků. Několik opatření v těchto oblastech již bylo provedeno a další jsou plánována vládou.
- (15) Rychlé tempo regulačních změn a omezené využívání veřejných a sociálních konzultací u řady klíčových zákonů nepříznivě ovlivňuje kvalitu právních předpisů a pro podniky zvyšuje nejistotu. V tomto kontextu nelze opomenout ani zaručení právního státu a nezávislost soudnictví. Je třeba připomenout, že v prosinci 2017 předložila Komise Radě odůvodněný návrh pro rozhodnutí o tom, že existuje zřejmé nebezpečí závažného porušení zásad právního státu Polskem. Významné faktory, které by mohly vést ke zvýšení míry investic, představují právní jistota a důvěra v kvalitu a předvídatelnost regulačních, daňových a ostatních politik a institucí. Důkladné ex-ante a ex-post hodnocení dopadů a dobře koncipované a uplatňované sociální a veřejné konzultace by mohly pomoci zlepšit kvalitu právních předpisů, omezit potřebu následných změn a tímto způsobem zvýšit předvídatelnost regulačního prostředí. To by rovněž mohlo v krátkodobém horizontu pomoci omezit možné negativní vedlejší účinky nových právních předpisů, jako je například dočasné zvýšení administrativní zátěže vyplývající ze změn v daňových předpisech.

- (16) Díky financování Unii došlo k rychlému rozvoji silniční sítě, avšak úmrtnost v silničním provozu nadále patří mezi nejvyšší v Unii. Kromě toho se města potýkají s rostoucími problémy způsobenými mobilitou, jako je dopravní přetížení a znečištění ovzduší, způsobené rostoucím počtem osobních automobilů a velkým podílem starých vozidel. Stávající pobídky k využívání kolektivních, nízkoemisních a aktivních způsobů dopravy nejsou pro řešení těchto problémů dostatečné. Realizace železničních projektů spolufinancovaných Unii se potýká se značnými problémy, zejména z důvodu omezené kapacity odvětví stavebnictví, a institucionálními nedostatky provozovatele železniční infrastruktury. Vláda sice plánuje aktualizaci příslušného strategického dokumentu, avšak v současnosti nejsou k dispozici dostatečné informace o strategické vizi pro dlouhodobý rozvoj dopravních sítí ve všech druzích dopravy po roce 2023. V tomto dokumentu by byly jasně vymezeny a přiděleny jejich role. I přes investice, které se v uplynulých letech uskutečnily, přetrvávají problémy a nedostatky v energetických soustavách a v energetické infrastruktuře.
- (17) V kontextu evropského semestru 2018 provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Polska, kterou zveřejnila ve své zprávě o této zemi pro rok 2018. Posoudila také konvergenční program z roku 2018, národní program reforem na rok 2018 a opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Polsku adresována v předchozích letech. Komise vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku v Polsku, ale také rozsah jejich souladu s pravidly a pokyny Unie, neboť celkovou správu ekonomických záležitostí v Unii je třeba posílit tím, že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni Unie.
- (18) Na základě tohoto posouzení přezkoumala Rada konvergenční program z roku 2018, přičemž její stanovisko ⁽¹⁾ je promítnuto zejména do níže uvedeného doporučení č. 1,

DOPORUČUJE Polsku v období 2018–2019:

1. Zajistit, aby nominální míra růstu čistých primárních výdajů vládního sektoru nepřekročila v roce 2019 hodnotu 4,2 % HDP, což odpovídá roční strukturální korekci ve výši 0,6 % HDP. Přijmout opatření ke zlepšení efektivity veřejných výdajů, včetně zlepšení rozpočtového procesu.
2. Přijmout opatření ke zvýšení účasti na trhu práce, včetně zlepšení dostupnosti péče o děti a podporou dovedností potřebných na trhu práce, a to zejména prostřednictvím dalšího vzdělávání dospělých a odstranění zbývajících překážek přechodu na dlouhodobější typy zaměstnaneckých poměrů. Zajistit udržitelnost a přiměřenost důchodového systému přijetím opatření, která zvýší skutečný věk odchodu do důchodu, a reformováním preferenčního penzijního pojištění.
3. Posílit inovační kapacitu hospodářství mimo jiné tím, že bude podpořena užší spolupráce mezi podniky a výzkumnými institucemi. Zlepšit právní prostředí, zejména zajištěním účinných veřejných a sociálních konzultací v rámci legislativního procesu.

V Bruselu dne 13. července 2018.

Za Radu
předseda
H. LÖGER

⁽¹⁾ Podle čl. 9 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

DOPORUČENÍ RADY**ze dne 13. července 2018****k národnímu programu reforem Portugalska na rok 2018 a stanovisko Rady k programu stability Portugalska z roku 2018**

(2018/C 320/21)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik ⁽¹⁾, a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy ⁽²⁾, a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 22. listopadu 2017 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2018. Náležitě přitom zohlednila evropský pilíř sociálních práv vyhlášený Evropským parlamentem, Radou a Komisí dne 17. listopadu 2017. Priority této roční analýzy potvrdila dne 22. března 2018 Evropská rada. Dne 22. listopadu 2017 přijala Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 rovněž zprávu mechanismu varování, ve které je Portugalsko uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum. Téhož dne Komise přijala rovněž doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny, které Evropská rada potvrdila dne 22. března 2018. Doporučení týkající se hospodářské politiky eurozóny ⁽³⁾ (dále jen „doporučení pro eurozónu“) přijala Rada dne 14. května 2018.
- (2) Vzhledem k úzké provázanosti ekonomik v hospodářské a měnové unii by Portugalsko jakožto členský stát, jehož měnou je euro, mělo zajistit, aby doporučení pro eurozónu, jak je promítnuto do níže uvedených doporučení č. 1 až 3, bylo plně a včas provedeno.
- (3) Dne 7. března 2018 byla zveřejněna zpráva o Portugalsku pro rok 2018. V této zprávě byl posouzen pokrok, jež Portugalsko učinilo v plnění jemu určených doporučení přijatých Radou dne 11. července 2017 ⁽⁴⁾, v přijímání opatření v návaznosti na jemu určená doporučení přijatá v předchozích letech a v plnění národních cílů Portugalska v rámci strategie Evropa 2020. Součástí zprávy byl rovněž hloubkový přezkum podle článku 5 nařízení (EU) č. 1176/2011, jehož výsledky byly taktéž zveřejněny dne 7. března 2018. Komise na základě své analýzy dospěla k závěru, že se Portugalsko potýká s makroekonomickou nerovnováhou. Za slabiny v kontextu nízkého růstu produktivity se považují zejména velký objem čistých vnějších závazků, soukromý a veřejný dluh a vysoký podíl úvěrů v selhání. V zájmu korekce čistých vnějších závazků je zapotřebí rozumná výše salda

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.⁽²⁾ Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25.⁽³⁾ Úř. věst. C 179, 25.5.2018, s. 1.⁽⁴⁾ Úř. věst. C 261, 9.8.2017, s. 1.

běžného účtu a zachování nárůstu konkurenceschopnosti. Míra zadlužení soukromého sektoru nadále z vysokých úrovní klesá vzhledem k obnově nominálního růstu a lehce záporným úvěrovým tokům a poměr veřejného dluhu k HDP začal mít podle prognóz v kontextu trvalé potřeby snižování páky klesající tendenci. Zásahy ve finančním sektoru přispěly ke zmírnění rizik pro stabilitu, ačkoli banky se stále potýkají s nízkou ziskovostí a rozsáhlým (i když snižujícím se) objemem úvěrů v selhání. Klíčový pro zlepšení vyhlídek s ohledem na konkurenceschopnost, snižování páky a potenciální růst je vyšší růst produktivity. Nezaměstnanost několik let rychle klesá. Přetrvávají nedostatky v některých politikách, zejména pokud jde o provádění plánovaných opatření ke snížení objemu úvěrů v selhání a zlepšení podnikatelského prostředí. Bude třeba sledovat přijetí a provádění několika plánů reforem, včetně opatření, jež mají řešit segmentaci trhu práce, a fiskálních strukturálních reforem pro lepší udržitelnost veřejných financí.

- (4) Dne 27. dubna 2018 předložilo Portugalsko svůj národní program reforem na rok 2018 a svůj program stability z roku 2018. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně. Program stability z roku 2018 předpokládá stabilní sestupnou tendenci poměru veřejného dluhu k HDP. Národní program reforem Portugalska na rok 2018 obsahuje závazky jak z krátkodobého, tak střednědobého hlediska a zahrnuje výzvy uvedené ve zprávě o Portugalsku pro rok 2018. Představena jsou zejména opatření v oblastech kvalifikací a inovací, jež mohou posílit produktivitu a zvýšit hodnotu portugalského vývozu. Strategie, jež byla předložena s cílem omezování úvěrů v selhání, přispívá společně s opatřeními na podporu kapitalizace podniků ke snižování zadluženosti portugalské ekonomiky a k čištění rozvah bank. Účinné provádění předložených programů by nápravu nerovnováhy celkově podpořilo.
- (5) Relevantní doporučení pro jednotlivé země byla zohledněna při programování evropských strukturálních a investičních fondů (dále jen „ESI fondy“) na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013⁽¹⁾ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Podrobnosti o tom, jak bude Komise uvedené ustanovení používat, byly uvedeny v pokynech k uplatňování opatření propojujících účinnost ESI fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí.
- (6) Na Portugalsko se v současnosti vztahuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu a přechodné pravidlo pro zadlužení. Ve svém programu stability z roku 2018 plánuje Portugalsko dosáhnout celkového schodku vládního sektoru ve výši 0,7 % HDP v roce 2018 a 0,2 % HDP v roce 2019 a pokračovat ve zlepšování salda až na přebytek ve výši 1,4 % HDP do roku 2021. V těchto plánech není zohledněno, jaký by mohla mít opatření na podporu bank od roku 2019 dopad na zvýšení schodku. Střednědobého rozpočtového cíle, kterým je strukturální přebytek ve výši 0,25 % HDP, má být dosaženo do roku 2020. V programu stability z roku 2018 se předpokládá, že poměr veřejného dluhu k HDP dosáhne 122,2 % v roce 2018 a 118,4 % v roce 2019 a dále klesne na úroveň 107,3 % v roce 2021. Makroekonomický scénář, z něhož tyto rozpočtové projekce vycházejí, je pro rok 2018 realistický, ale pro následující roky příznivý. Nebyla nicméně dostatečně specifikována opatření nezbytná na podporu plánovaných cílových schodků počínaje rokem 2018.
- (7) V programu stability Portugalska z roku 2018 je uvedeno, že rozpočtové důsledky rozsáhlých přírodních požárů, k nimž došlo v roce 2017, jsou značné, a je v něm náležitě doložen rozsah a povaha těchto dodatečných rozpočtových nákladů. V programu stability z roku 2018 je zejména uvedeno, že rozpočet na rok 2018 zahrnuje mimořádné výdaje ve výši přibližně 0,07 % HDP v souvislosti s preventivními opatřeními na ochranu proti přírodním požárům na vnitrostátním území. Program stability z roku 2018 stanoví výdaje, které souvisejí se zvládnutím mimořádných situací (výdaje klasifikované jako jednorázová opatření) a s prevencí. Vzhledem k integrovanému charakteru těchto výdajů a vzhledem k přímé vazbě s rozsáhlými přírodními požáry z roku 2017 lze uvažovat o tom, že by se na zvláštní zacházení s výdaji na předcházení přírodním požárům použila „doložka o neobvyklých událostech“. Podle Komise činí způsobilé dodatečné výdaje pro preventivní opatření v roce 2018 0,07 % HDP. Ustanovení čl. 5 odst. 1 a čl. 6 odst. 3 nařízení Rady (ES) č. 1466/97 umožňují zohlednění těchto dodatečných výdajů, neboť neobvyklé, rozsáhlé přírodní požáry se považují za neobvyklé události, jejich dopad na veřejné finance Portugalska je značný a povolení dočasného odchýlení od cesty k postupnému dosažení střednědobého rozpočtového cíle by neohrozilo udržitelnost. Na jaře 2019 bude na základě zjištěných údajů za rok 2018, které poskytly portugalské orgány, provedeno konečné posouzení včetně posouzení způsobilých částek.

(1) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

- (8) Dne 11. července 2017 doporučila Rada Portugalsku, aby zajistilo, že nominální míra růstu čistých primárních výdajů vládních institucí⁽¹⁾ nepřekročí v roce 2018 hodnotu 0,1 %, což odpovídá roční strukturální korekci ve výši nejméně 0,6 % HDP. Zároveň bylo uvedeno, že při posuzování návrhu rozpočtového plánu na rok 2018 a následném posuzování výsledků rozpočtového hospodaření za rok 2018 bude třeba řádně zohlednit cíl dosažení orientace fiskální politiky, která přispěje jak k posílení probíhajícího oživení, tak k zajištění udržitelnosti veřejných financí. Poté, co Komise – v souvislosti se svým stanoviskem k návrhu rozpočtového plánu Portugalska na rok 2018 – posoudila sílu oživení v Portugalsku, přičemž řádně zvážila problematiku jeho udržitelnosti, není třeba v tomto ohledu brát ohled na žádné dodatečné prvky. Na základě prognózy Komise z jara 2018 existuje riziko významné odchylky od uvedené doporučené korekce v roce 2018 a ve společně posuzovaném období 2017 a 2018.
- (9) S ohledem na míru celkového veřejného dluhu Portugalska vyšší než 60 % HDP a očekávanou produkční mezeru ve výši 1,3 % HDP by nominální míra růstu čistých primárních výdajů vládních institucí neměla v roce 2019 překročit 0,7 %, což odpovídá strukturální korekci ve výši 0,6 % HDP plynoucí z požadavků na základě společně dohodnuté korekční matice podle Paktu o stabilitě a růstu. Při nezměněné politice existuje riziko výrazného odchýlení od uvedeného požadavku v roce 2019 a v celém období let 2018 a 2019. Zároveň se předpokládá, že Portugalsko v letech 2018 a 2019 dodrží přechodné pravidlo pro zadlužení. Celkově se Rada domnívá, že pro dodržení Paktu o stabilitě a růstu by měla být od roku 2018 přijata nezbytná opatření. Bylo by obezřetnou reakcí využít případné neočekávané příjmy k dalšímu snižování míry veřejného dluhu.
- (10) Zajištění udržitelnosti veřejného dluhu závisí na udržitelné fiskální konsolidaci prostřednictvím strukturálního zlepšení veřejných financí, jehož má být dosaženo lepším výběrem příjmů a lepšími kontrolami výdajů. Klíčovým opatřením pro posílení kontroly výdajů je účinné prosazování zákona o kontrole závazků, důkladné a včasné provádění zákona o rozpočtovém rámci, jakož i trvalý přezkum výdajů a úsilí o racionalizaci. Plánování a plnění rozpočtu je i nadále dosti problematické, zejména ve zdravotnictví, v němž jsou opožděné platby (nedoplatky) stále velmi vysoké, což rovněž poukazuje na nedostatky v kontrole účetnictví a řídicích postupech. Rovněž by se v souvislosti s udržitelnou fiskální konsolidací měly řešit vysoké a rostoucí náklady na stárnutí populace. Ve střednědobém výhledu se očekává, že vyšší fiskální rizika související se stárnutím populace budou do značné míry spojeny s náklady na financování důchodů, zatímco náklady na zdravotní péči zvýší tlak v dlouhodobém horizontu. K řešení uvedených rizik by pomohla opatření na zlepšení střednědobé udržitelnosti důchodového systému, spolu s komplexní strategií ke zmírnění nákladů na zdravotní péči stárnoucí populace.
- (11) Podobně platí, že ke strukturálnímu zlepšení veřejných financí by mohly významně přispět kontrola výdajů, řízení dluhu a zlepšení celkové finanční udržitelnosti státních podniků. Přestože celkový čistý příjem je stále negativní, provozní výsledky státních podniků se v posledních letech celkově zlepšily, s výjimkou odvětví zdravotnictví, kde se zhoršily. Celkový nekonsolidovaný dluh veřejných korporací, obecně včetně vládních institucí, je i nadále vysoký, přičemž na konci roku 2017 činil 18,3 % HDP. Opatření ke zlepšení monitorování státních podniků se již provádějí, ale jejich dopad se zatím neprojevil. Plán řízení dluhu a rekapitalizace pro státní podniky, který se právě provádí, by měl snížit zadluženost a úrokové náklady; správné pobídky by však mohly být posíleny zavedením předvídatelného a transparentního rámce pro omezené rozpočtové převody.
- (12) Oživení portugalského trhu práce pokračuje v souladu s posílenou hospodářskou výkonností. Ekonomika přinesla dalších více než 150 000 pracovních míst v roce 2017 a míra zaměstnanosti (osob ve věku 20–64 let) se v roce 2017 zvýšila až na 73,4 % a dostala se zpět na úroveň před krizí. Výrazně poklesla míra nezaměstnanosti a nyní je pod průměrem eurozóny. Míra dlouhodobé nezaměstnanosti se také rychle snížila, i když je stále poměrně vysoká. Kromě stávajících aktivních politik na trhu práce, výjimek týkajících se sociálního zabezpečení a modelu veřejných služeb zaměstnanosti, který poskytuje individualizované podpory uchazečům o zaměstnání, Portugalsko v roce 2018 rovněž zavádí jednotná kontaktní místa pro zaměstnanost. To by mohlo hrát důležitou úlohu při zajišťování většího rozsahu aktivačních opatření. Pokud jde o ukazatele chudoby

(1) Čisté primární výdaje vládních institucí se skládají z celkových výdajů vládních institucí bez úrokových nákladů, výdajů na programy Unie, které jsou plně kompenzovány příjmy z prostředků Unie, a nediskrečních změn výdajů na podporu v nezaměstnanosti. Vnitrostátně financovaná tvorba hrubého fixního kapitálu je rozprostřena na dobu čtyř let. Zohledněna jsou diskreční opatření na straně příjmů nebo zvýšení příjmů povinné na základě zákona; jednorázová opatření na straně příjmů i na straně výdajů jsou kompenzována.

a nerovnosti, došlo rovněž k dalšímu zlepšení. Míra ohrožení chudobou či sociálním vyloučením se blíží průměru Unie a podíl příjmů těch nejchudších 20 % obyvatel se od roku 2015 zvýšil. Nicméně úroveň příjmové nerovnosti je stále vysoká. Sociální transfery (kromě důchodů), jejichž účelem je vymanit lidi z chudoby, nejsou moc účinné, režim zajišťující minimální příjem (přestože byl již vylepšen) je i nadále nedostatečný a cenová dostupnost bydlení je pro domácnosti s nízkými příjmy stále více problematická.

- (13) I přes výrazné zvýšení počtu stálých pracovních míst v roce 2017 zůstal podíl dočasných zaměstnanců na stabilní úrovni 22 %, což je stále jedna z nejvyšších úrovní v Unii. V roce 2017 bylo přibližně 82 % dočasných zaměstnanců v této situaci nedobrovolně. Počet lidí, kteří se z dočasného pracovního místa dostali na stálé pracovní místo, se sice zvýšil, stále však platí, že nezaměstnané osoby, které si najdou práci, získávají smlouvu na dobu určitou. Během krize se navíc zvýšily (již velké) rozdíly v odměňování mezi dočasnými a stálými zaměstnanci. Ukázalo se, že účinnými opatřeními, avšak s omezeným dosahem, byla opatření na podporu vytváření stálých pracovních míst (např. *Contrato-Emprego*) a osvobození od sociálních příspěvků na oplátku za nábor osob náležejících ke zranitelným skupinám. Od přijímání pracovníků se smlouvou na dobu neurčitou mohou stále odrazovat některé aspekty právních předpisů na ochranu zaměstnanosti a zdlouhavá soudní řízení. K přezkumu právního rámce pro propouštění se nicméně v současné době neplánují žádná opatření. Vláda plánuje opatření s cílem řešit problém segmentace trhu práce prostřednictvím třístranných jednání se sociálními partnery.
- (14) Celková úroveň dovedností u dospělé populace stále patří mezi nejnižší v Unii a je pro Portugalsko překážkou, pokud jde o jeho potenciál k inovacím a konkurenceschopnost. Patří sem digitální dovednosti: v roce 2017 mělo pouze 50 % občanů ve věku 16–74 let základní nebo lepší než základní digitální dovednosti (ve srovnání s průměrem Unie, který činí 57 %). V tomto ohledu se zavádějí programy (konkrétně *Qualifica* a vnitrostátní iniciativa v oblasti digitálních dovedností *Incode 2030*), ale jejich účinnost, pokud jde o zvyšování úrovně základních dovedností pracovníků (matematické gramotnosti, schopnosti číst a psát a digitálních dovedností), a v konečném důsledku i zvyšování produktivity budou záviset na dosahu a kvalitě nabízeného školení, jež nebude omezeno na uznávání dovedností. Z poznatků vyplývá, že nedávná zvýšení minimální mzdy (odpovídající kumulativnímu nárůstu ve výši 18,3 % od roku 2014) neměla negativní dopad na míru zaměstnanosti pracovníků s nízkou úrovní dovedností, avšak značný nárůst počtu dotyčných zaměstnanců – až do výše 20,4 % ve třetím čtvrtletí roku 2017 – vedl ke stále většímu tlaku na snižování mezd. Vzniká tak riziko, že se sníží příplatky ke mzdě za určité dovednosti, zejména mezi pracovníky s nízkou a střední úrovní dovedností, čímž by se zase snížila motivace pracovníků s nízkou úrovní dovedností investovat do vzdělávání a odborné přípravy. Vláda společně se sociálními partnery pečlivě monitoruje vývoj výše minimální mzdy.
- (15) Počet osob předčasně odcházejících ze vzdělávání je nadále vyšší než průměr Unie. Dlouhodobě je však zaznamenán klesající trend, a to částečně díky opatřením, která jsou prováděna s cílem podpořit úspěšné vzdělávání a snížit míru předčasného ukončení školní docházky. Výsledky v oblasti vzdělávání se i nadále zlepšují, existují však problémy týkající se rovnosti příležitostí, neboť podíl studentů s nedostatečnými výsledky se výrazně liší v závislosti na dolním a horním socioekonomickém kvartilu. Dosažení terciárního vzdělání (ve věku 30–34 let) se snížilo z 34,6 % v roce 2016 na 33,9 % v roce 2017, což je výrazně pod úrovní vnitrostátního cíle, který byl stanoven na 40 % do roku 2020. Přestože je uplatnitelnost absolventů oborů, jako jsou přírodní vědy, inženýrství, technologie a matematika, na trhu práce vysoká, pro tento druh studia se rozhodne pouze malý počet zájemců.
- (16) Pokud jde zejména o kvantitu a kvalitu lidských zdrojů a vědecké produkce, je vývoj portugalského systému výzkumu a inovací v posledních letech sice pozitivní, avšak vytváření kultury a příznivých podmínek pro větší spolupráci mezi akademickou a podnikatelskou sférou je i nadále celkově velmi problematické. K problémům patří mimo jiné překážky při přenosu znalostí a technologií a při komercializaci výstupů výzkumu; dále neexistují dostatečné pobídky pro výzkumné pracovníky, aby v rámci své výzkumné profesní dráhy využívali možností „podnikatelského výzkumu“ a příležitostí pro spolupráci s průmyslem. Další zvyšování povědomí a jasnosti ohledně duševního vlastnictví ve vztahu mezi akademickou obcí a podniky by mohlo přispět ke zkrácení doby plnění smluvních cílů, zpeněžení vědeckých poznatků, jakož i k posílení jejich ekonomického potenciálu.
- (17) Provádí se komplexní strategie pro rychlejší snížení aktiv v selhání. To pomohlo snížit poměr úvěrů v selhání ze 17,2 % hrubých úvěrů na konci roku 2016 na 13,3 % ve čtvrtém čtvrtletí roku 2017. Podnikové úvěry v selhání jsou vážným problémem, neboť představují přibližně dvě třetiny celkového objemu úvěrů v selhání; poměr podnikových úvěrů v selhání je nadále vysoký, a to 25,2 % hrubých úvěrů. Řešení toxických aktiv je klíčem k uvolnění nabídky úvěrů pro nové investice a udržitelný růst. Významnou překážkou ke snížení podílu úvěrů v selhání jsou však nadále řízení týkající se insolventních společností a úzké sekundární trhy pro toxická aktiva. Díky navýšení kapitálu, které doprovází stávající úsilí o snížení nákladů a v nedávné době určitý pozitivní vývoj v oblasti úvěrů v selhání, se zlepšují vyhlídky finančního sektoru, nicméně ziskovost zůstává nízká, expozice vůči rizikům státního dluhu vysoká a kapitálové rezervy slabé.

- (18) Hlavní výzvou pro portugalské hospodářství je i nadále přístup k financování. Zajištění stabilního přístupu k financování, a zejména k vlastnímu kapitálu, se považuje za jednu z hlavních výzev pro portugalské podniky, jejichž situace se ztížila v důsledku tlaků na snižování páky. V relativním vyjádření jsou alternativní zdroje financí stále málo významné. V posledních letech byly zahájeny nové programy a úvěrové linky, spolu s dalšími zjednodušeními v podnikatelském prostředí, avšak stále existuje prostor pro zlepšení. Zároveň platí, že ačkoli se úvěry v selhání a zadlužení snižují, jsou i nadále vysoké a pro investiční prostředí by bylo přínosné, kdyby se zlepšilo přidělování kapitálu produktivnějším firmám.
- (19) Při zavádění administrativního zjednodušení v průřezových záležitostech, které mají dopad na každodenní život občanů a podniků sice došlo k pokroku, investicím a efektivnímu přidělování zdrojů však stále brání odvětvové regulační a administrativní překážky. Mezi velice potřebné odvětvové reformy v tomto ohledu patří vylepšení procesních pracovních postupů tak, že se zkrátí lhůty pro rozhodování, pouze ve velmi omezených případech se zavede odchylka od zásady tichého souhlasu a povolovací režimy vyžadující předložení četných dokumentů se nahradí „prohlášeními o odpovědnosti“. Správní poplatky v odvětví stavebnictví by měly být v poměru ke skutečným nákladům. Zatímco míra soutěže při zadávání veřejných zakázek zůstává omezená, revidovaný zákon o veřejných zakázkách má podporovat transparentnost, hospodářskou soutěž a lepší správu veřejných zakázek. Provádění nových pravidel by mělo být monitorováno, včetně dopadu přísnějších pravidel na používání přímého zadávání zakázek. Ačkoli portugalský soudní systém nadále zlepšuje svou účinnost, délka řízení u správních soudů zůstává i nadále problémem. Podniky mají navíc stále obavy z korupce a nedostatku transparentnosti. Přestože bylo v oblasti stíhání korupce dosaženo dalšího pokroku, snahy o zlepšení kultury integrity ve veřejných orgánech doposud nepřinesly dostatečné výsledky.
- (20) Od spuštění programu finanční pomoci bylo reforem v oblasti regulace realizováno velmi málo, což reformy dohodnuté v tomto kontextu pozastavilo, nebo někdy dokonce zvrátilo. Korporátní skupiny nesmějí poskytovat mnohé odborné služby. Podzákonné právní akty, které upravují určité odborné podnikatelské služby, zejména právní služby, jsou v rozhodujících ohledech, jako je například právní forma, akciové podíly, řízení, inzerce a víceoborová praxe, méně ambiciózní než rámcový zákon. Reforma povolení a registrace poskytovatelů stavebních služeb byla jen zřídka doprovázena zmírněním kontrol u služeb souvisejících s instalací a stavebních kontrol.
- (21) V kontextu evropského semestru 2018 provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Portugalska, kterou zveřejnila ve své zprávě o Portugalsku pro rok 2018. Posoudila také program stability z roku 2018, národní program reforem na rok 2018 a opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Portugalsku adresována v předchozích letech. Komise vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku v Portugalsku, ale také míru jejich souladu s pravidly a pokyny Unie, neboť celkovou správu ekonomických záležitostí v Unii je třeba posílit tím, že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni Unie.
- (22) Na základě tohoto posouzení přezkoumala Rada program stability z roku 2018, přičemž její stanovisko ⁽¹⁾ je promítnuto zejména do níže uvedeného doporučení č. 1.
- (23) Na základě hloubkového přezkumu Komise a tohoto posouzení přezkoumala Rada národní program reforem na rok 2018 a program stability z roku 2018. Její doporučení podle článku 6 nařízení (EU) č. 1176/2011 jsou promítnuta do níže uvedených doporučení č. 1 až 3,

DOPORUČUJE Portugalsku v období 2018–2019:

1. Zajistit, aby nominální míra růstu čistých primárních výdajů vládních institucí nepřekročila v roce 2019 hodnotu 0,7 %, což odpovídá roční strukturální korekci ve výši 0,6 % HDP. Využít neočekávaných příjmů k rychlejšímu snižování poměru veřejného dluhu k HDP. Posílit kontrolu výdajů, nákladovou efektivnost a přiměřené sestavování rozpočtu, zejména v odvětví zdravotnictví s důrazem na snížení nedoplatků v nemocnicích. Zvýšit finanční udržitelnost státních podniků, zejména zvýšením jejich celkového čistého příjmu a snížením dluhu.
2. Podporovat prostředí příznivé pro nábor osob se smlouvou na dobu neurčitou, včetně přezkoumání právního rámce na základě konzultace se sociálními partnery. Zvýšit úroveň dovedností u dospělé populace, včetně počítačové gramotnosti, tím, že se posílí a rozšíří dosah prvku odborné přípravy v programech kvalifikací pro dospělé. Zvýšit počet studentů ve vysokoškolském vzdělávání, zejména v oblastech vědy a techniky.

⁽¹⁾ Podle čl. 5 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

3. Zvýšit efektivitu insolvenčního řízení a řízení pro účely vymáhání a snížit překážky na sekundárním trhu, pokud jde o úvěry v selhání. Podnikům poskytnout lepší přístup k financování. Snížit administrativní zátěž tím, že se zkrátí procesní lhůty, více se bude využívat tichého souhlasu a sníží se požadavky na předkládání dokumentů. Odstranit přetrvávající regulační omezení tím, že se zajistí řádné provádění rámcového zákona u vysoce regulovaných povolání. Zvýšit účinnost správních soudů, mimo jiné snížením délky řízení.

V Bruselu dne 13. července 2018.

Za Radu
předseda
H. LÖGER

DOPORUČENÍ RADY**ze dne 13. července 2018****k národnímu programu reforem Rumunska na rok 2018 a stanovisko Rady ke konvergenčnímu programu Rumunska z roku 2018**

(2018/C 320/22)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik⁽¹⁾, a zejména na čl. 9 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 22. listopadu 2017 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2018. Náležitě přitom zohlednila evropský pilíř sociálních práv vyhlášený Evropským parlamentem, Radou a Komisí dne 17. listopadu 2017. Priority této roční analýzy potvrdila dne 22. března 2018 Evropská rada. Dne 22. listopadu 2017 přijala Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 rovněž zprávu mechanismu varování, ve které Rumunsko není uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum.
- (2) Dne 7. března 2018 byla zveřejněna zpráva o Rumunsku pro rok 2018. V této zprávě byl posouzen pokrok, jež Rumunsko učinilo v plnění jemu určených doporučení přijatých Radou dne 11. července 2017⁽²⁾, v přijímání opatření v návaznosti na jemu určená doporučení přijatá v předchozích letech a v plnění národních cílů Rumunska v rámci strategie Evropa 2020.
- (3) Dne 10. května 2018 předložilo Rumunsko svůj národní program reforem na rok 2018 a dne 14. května 2018 svůj konvergenční program z roku 2018. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.
- (4) Relevantní doporučení pro jednotlivé země byla zohledněna při programování evropských strukturálních a investičních fondů (dále jen „ESI fondy“) na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013⁽³⁾ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Podrobnosti o tom, jak bude Komise uvedené ustanovení používat, byly uvedeny v pokynech k uplatňování opatření propojujících účinnost ESI fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. C 261, 9.8.2017, s. 1.

⁽³⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

- (5) Na Rumunsko se v současnosti vztahuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu. Ve svém konvergenčním programu z roku 2018 vláda plánuje celkový schodek ve výši 2,95 % HDP v roce 2018 a poté jeho postupné snižování až na 1,45 % HDP v roce 2021. Neočekává se, že by v období do roku 2021, což je konec programového období, bylo dosaženo střednědobého rozpočtového cíle – tj. strukturálního schodku ve výši 1 % HDP. Přepočítané strukturální saldo by mělo v roce 2021 dosáhnout – 2,1 %. Podle konvergenčního programu se očekává, že poměr veřejného dluhu k HDP zůstane do roku 2021 pod 40 %. Makroekonomický scénář, z něhož tyto rozpočtové projekce vycházejí, je příznivý. Opatření nezbytná k podpoře plánovaných cílových schodků nebyla nadto dostatečně upřesněna.
- (6) Dne 16. června 2017 Rada v souladu s čl. 121 odst. 4 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) rozhodla, že v roce 2016 bylo v Rumunsku zjištěno významné odchýlení od střednědobého rozpočtového cíle. Vzhledem ke zjištěnému významnému odchýlení Rada dne 16. června 2017 Rumunsku doporučila, aby přijalo nezbytná opatření k zajištění toho, aby nominální míra růstu čistých primárních výdajů vládních institucí ⁽¹⁾ nepřekročila v roce 2017 hodnotu 3,3 %, což odpovídá roční strukturální korekci ve výši 0,5 % HDP. Dne 5. prosince 2017 Rada shledala, že Rumunsko v reakci na doporučení Rady ze dne 16. června 2017 nepřijalo účinné opatření, a vydala revidované doporučení. V tomto novém doporučení Rada Rumunsko vyzvala, aby přijalo nezbytná opatření k zajištění toho, aby nominální míra růstu čistých primárních výdajů vládních institucí nepřekročila v roce 2018 hodnotu 3,3 %, což odpovídá roční strukturální korekci ve výši 0,8 % HDP. Dne 22. června 2018 Rada ⁽²⁾ shledala, že Rumunsko v reakci na doporučení Rady ze dne 5. prosince 2017 nepřijalo účinné opatření. Na základě výsledných údajů za rok 2017 bylo navíc zjištěno, že se Rumunsko v roce 2017 významně odchýlilo od doporučené korekce.

Komise v souladu s čl. 121 odst. 4 Smlouvy a čl. 10 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97 vydala 23. května 2018 pro Rumunsko varování týkající se skutečnosti, že v roce 2017 byla zaznamenána významná odchylka od postupu korekce k dosažení střednědobého rozpočtového cíle. Dne 22. června 2018 přijala Rada ⁽³⁾ následné doporučení potvrzující, že je nutné, aby Rumunsko přijalo nezbytná opatření k zajištění toho, aby nominální míra růstu čistých primárních výdajů vládních institucí nepřekročila v roce 2018 hodnotu 3,3 %, což odpovídá roční strukturální korekci ve výši 0,8 % HDP. Podle prognózy Komise z jara 2018 existuje v roce 2018 riziko odchýlení od uvedeného doporučení.

- (7) Pokud jde o rok 2019, Rada dne 22. června 2018 Rada Rumunsku doporučila, aby přijalo nezbytná opatření k zajištění toho, aby nominální míra růstu čistých primárních výdajů vládních institucí nepřekročila hodnotu 5,1 %, což odpovídá roční strukturální korekci ve výši 0,8 % HDP. Podle prognózy Komise z jara 2018 existuje v roce 2019 riziko odchýlení od uvedeného požadavku. Kromě toho Komise ve své prognóze z jara 2018 předpokládá schodek veřejných financí ve výši 3,4 % HDP v roce 2018 a 3,8 % HDP v roce 2019, což je nad úroveň referenční hodnoty 3 % HDP stanovenou Smlouvou. Celkově se Rada domnívá, že od roku 2018 budou zapotřebí další podstatná opatření, aby bylo dosaženo souladu s ustanoveními Paktu o stabilitě a růstu, a to s ohledem na prudce se zhoršující fiskální výhled v souladu s doporučením adresovaným dne 22. června 2018 Rumunsku s cílem napravit zjištěné významné odchýlení od postupu korekce vedoucího k dosažení střednědobého rozpočtového cíle.
- (8) I přes potřebu odpovědné fiskální politiky nechává Rumunsko při plánování rozpočtu opakovaně bez povšimnutí požadavky svého fiskálního rámce. Rumunský zákon o fiskální odpovědnosti provádí rozpočtový pakt do vnitrostátních právních předpisů. Tento zákon má dobře navržená pravidla, která se však v praxi opakovaně nedodržují. V roce 2016 vzrostl strukturální schodek nad úroveň střednědobého cíle, což je v rozporu s pravidlem týkajícím se schodku. Rozpočet na rok 2017 i rozpočet na rok 2018 si kladly za cíl dosáhnout úrovně celkového schodku ve výši téměř 3 % HDP, což naznačuje zhoršení strukturálního salda oproti pravidlu. Obě rozpočtové změny provedené v roce 2017 nebyly v souladu s pravidly zakazujícími zvýšení stropů celkového a primárního schodku a zvýšení personálních a celkových výdajů sektoru vládních institucí během probíhajícího rozpočtového roku. Navíc stejně jako v předchozích letech byla aktualizace fiskální strategie v roce 2017 předložena parlamentu dlouho po zákonné lhůtě, čímž nebyla využita příležitost k zajištění dlouhodobé perspektivy pro rozpočtové plánování.

(1) Čisté primární výdaje vládních institucí se skládají z celkových výdajů vládních institucí bez úrokových nákladů, výdajů na programy Unie, které jsou plně kompenzovány příjmy z prostředků Unie, a nediskrečních změn výdajů na podporu v nezaměstnanosti. Vnitrostátně financovaná tvorba hrubého fixního kapitálu je rozprostřena na dobu čtyř let. Zohledněna jsou diskreční opatření na straně příjmů nebo zvýšení příjmů povinné na základě zákona; jednorázová opatření na straně příjmů i na straně výdajů jsou kompenzována.

(2) Rozhodnutí Rady (EU) 2018/923 ze dne 22. června 2018, kterým se stanoví, že Rumunsko nepřijalo účinná opatření v reakci na doporučení Rady ze dne 5. prosince 2017 (Úř. věst. L 164, 29.6.2018, s. 42).

(3) Doporučení Rady ze dne 22. června 2018 k nápravě zjištěného závažného odchýlení od cesty k postupnému dosažení střednědobého rozpočtového cíle v Rumunsku (Úř. věst. C 223, 27.6.2018, s. 3).

- (9) Dodržování daňových předpisů je i nadále slabé, zejména pokud jde o daň z přidané hodnoty. V minulém roce Rumunsko dosáhlo omezeného pokroku v plnění jemu opakovaně adresovaného doporučení, aby posílilo dodržování daňových předpisů a výběr daní. Pokud jde o daň z přidané hodnoty, rozdíl mezi teoreticky a skutečně vybranými příjmy je stále velmi vysoký. Za účelem lepšího dodržování předpisů zavedly rumunské orgány možnost rozdělených plateb. Její využití není povinné s výjimkou podniků v platební neschopnosti a daňových poplatníků s významnými nevypořádanými závazky daně z přidané hodnoty. Opatření však dosud nepřineslo výrazné výsledky. Stále ještě nedošlo k zavedení elektronických registračních pokladen napojených na IT systém daňové správy.
- (10) Došlo k dalšímu ozdravení finančního sektoru, ale některé trendy je třeba sledovat. Bankovní sektor je dobře kapitalizován a zlepšila se i kvalita aktiv. Nicméně několik probíhajících legislativních iniciativ, jež by mohly nepříznivě ovlivnit likvidaci úvěrů v selhání, jakož i půjčky a investice, je nutné pečlivě sledovat. Nedávné snížení příspěvků do předfinancovaných důchodových fondů druhého pilíře zmírnilo krátkodobé fiskální problémy, ale mohlo by mít negativní důsledky pro rozvoj kapitálových trhů.
- (11) Situace na trhu práce se zhoršila v důsledku růstu zaměstnanosti a ubývajícího počtu pracovních sil způsobeného stárnutím populace a emigrací. Současně má Rumunsko značný nevyužitý potenciál pracovních sil, a některé skupiny, jako jsou mladí lidé, dlouhodobě nezaměstnaní, Romové a zdravotně postižené osoby, mají ztížený přístup na trh práce. V minulém roce Rumunsko učinilo malý pokrok v plnění jemu určeného doporučení, aby posílilo cílené politiky aktivace a integrovaných veřejných služeb, přičemž je třeba se zaměřit na osoby, které mají nejtěžší přístup na trh práce. I přes vyšší finanční pobídky jdoucí na programy mobility zůstala účast na aktivních opatřeních na trhu práce velmi nízká, přičemž administrativní zátěž byla vysoká. Programy veřejné práce místního zájmu vynaložily jen malé úsilí, aby zprostředkovaly příslušné dovednosti a podpořily přechod do běžného zaměstnání. Neexistuje žádný individuální přístup k dlouhodobě nezaměstnaným a příjemcům sociální pomoci. Vzájemná spolupráce mezi poskytovateli veřejných služeb zaměstnanosti a sociálních a vzdělávacích služeb a externími poskytovateli byla omezená.
- (12) Ohrožení chudobou nebo sociálním vyloučením bylo velmi vysoké. Rodiny s dětmi, osoby se zdravotním postižením, Romové a venkovské obyvatelstvo patřili k nejvíce ohroženým skupinám. Přetrvává velká nerovnost příjmů, a to i z důvodu nízkého dopadu daňového systému a systému dávek na zmírňování nerovností v tržních příjmech. Sociální referenční index, který slouží jako reference při výpočtu nejdůležitějších sociálních dávek, nebyl aktualizován od roku 2008. Zákon o minimálním příjmu na sociální začlenění, který měl vstoupit v platnost v roce 2018, by zlepšil pokrytí sociální pomoci a její přiměřenost. Nicméně jeho vstup v platnost byl odložen o více než jeden rok. Nižší věk odchodu do důchodu u žen má za následek nižší důchodové nároky, prohloubení chudoby ve stáří a rozdíl v zaměstnanosti mužů a žen.
- (13) Zapojení sociálních partnerů do koncepce a provádění hospodářských a sociálních reforem byl velmi omezený. Názory sociálních partnerů nejsou často brány v úvahu, a to ani když se mezi sebou shodují. Rámec pro kolektivní vyjednávání v Rumunsku nenapomáhá k tomu, aby vznikl řádně fungující systém průmyslových vztahů. Sociální dialog se vyznačuje nízkou úrovní kolektivního vyjednávání, zejména na odvětvové úrovni, a nízkým počtem členů v odborových organizacích a organizacích zaměstnavatelů. Vysoké prahové hodnoty reprezentativnosti a vágní definice odvětví patří mezi hlavní překážky bránící účinnějšímu sociálnímu dialogu. Legislativní změny ke zlepšení tohoto rámce zaznamenaly jen malý pokrok.
- (14) V posledních několika letech bylo opakovaně přijato rozhodnutí zvýšit minimální mzdu. Od roku 2015 vzrostla čistá minimální mzda o více než 60 %. V roce 2017 přibližně 30 % pracovníků pobíralo minimální mzdu, což znamená vysokou kompresi rozložení mezd. Návrh na objektivní mechanismus pro zvyšování minimální mzdy byl přijat ze strany sociálních partnerů, vláda jej však neuplatnila.
- (15) Nabídka kvalifikované pracovní síly není s to držet krok s potřebami hospodářství. Nízká úroveň dosaženého vzdělání v oblasti základních a digitálních dovedností má nepříznivý dopad na konkurenceschopnost, zaměstnanost a soudržnost. Účast na vzdělávání dospělých je velmi nízká. Mechanismus ke sladění aktivních opatření na trhu práce s poptávkou po dovednostech neexistuje a je zde jen malá schopnost předvídat budoucí potřeby v oblasti dovedností a nedostatečný odhad očekávaného dopadu nových technologií. Odborné vzdělávání a příprava jsou až druhou volbou, přičemž nejsou dostatečně sladěny s potřebami trhu práce a strategiemi regionální nebo odvětvové specializace.
- (16) Slabá výkonnost vzdělávacího systému přispívá k vysoké nerovnosti příležitostí a zhoršuje vyhlídky Rumunska na dlouhodobý růst. Přístup ke kvalitnímu většinovému vzdělávacímu systému a jeho nabídka zůstávají problémem zejména pro Romy a děti ve venkovských oblastech. Metodika monitorování v rámci postupu proti

školní segregaci musí být ještě vypracována. Podíl osob předčasně ukončujících vzdělávání a odbornou přípravu je i přes jisté snížení stále ještě vysoký. Byl vyvinut mechanismus včasného varování pro identifikaci dětí, kterým hrozí předčasné ukončení školní docházky, ale důraz kladený na kvalitní vzdělávání je slabý. I přes přijetí některých opatření se zajišťování kvality v oblasti školního a vysokoškolského vzdělávání potýká s problémy. Míra dosaženého terciárního vzdělání je velmi nízká. Investice do vzdělání jsou poměrně nízké, přičemž odpovídající podpora chybí zejména znevýhodněným školám.

- (17) Zdravotní stav obyvatelstva se zlepšil, zaostává však za úrovní Unie. Přístup ke zdravotní péči představuje i nadále problém, což má negativní dopad na vývoj dítěte, zaměstnatelnost a zdravé stárnutí. Malý objem finančních prostředků a neúčinné využívání zdrojů snižuje efektivnost systému zdravotní péče, který se nadto potýká se značným nedostatkem lékařů a zdravotního personálu. Přístup ke zdravotní péči ztěžuje rozšířenost neoficiálních plateb a vzdálenost zdravotnické infrastruktury. Rumunsko dosáhlo určitého pokroku v plnění jemu určeného doporučení, aby potlačilo neoficiální platby, a zavádí mechanismus sledování, přičemž na jeho skutečný dopad je třeba si ještě počkat. V plnění jemu určeného doporučení, aby provedlo přechod na ambulantní péči, došlo prozatím jen k omezenému pokroku. Probíhajícímu provádění národní strategie pro zdravotnictví brání přesun priorit a špatné plánování investic.
- (18) Strategické plánování, veřejné konzultace a posuzování dopadů právních předpisů jsou stále slabé, pokud jde o koncipování, provádění a monitorování politik. To zhoršuje kvalitu a předvídatelnost právních předpisů. Časté změny právních předpisů, např. změny v daňovém zákoně, nadto zatěžují podnikatelské prostředí. Zapojení zúčastněných stran do koncipování a provádění reforem je chabé a ke skutečnému dialogu dochází jen zřídka, přestože příslušné institucionální struktury jsou k dispozici. Mechanismus pro reakce na stanoviska zúčastněných stran vyjádřená v průběhu veřejných konzultací nezajišťuje jejich následné odpovídající využití. Konkrétním příkladem z nedávné doby je přejítí návrhu schváleného sociálními partnery na objektivní mechanismus pro zvyšování minimální mzdy, čímž by bylo splněno jedno z doporučení určeného Rumunsku. Žádných konkrétních výsledků nebylo dosaženo v oblasti reformy veřejné správy. Bylo odloženo přijetí příslušných právních předpisů týkajících se řízení lidských zdrojů ve veřejné správě. Generální sekretariát vlády má pouze omezenou úlohu při kontrole kvality koncipování politiky.
- (19) Nedostatečná kvalita infrastruktury, mj. v odvětvích dopravy, odpadů a odpadních vod, omezuje vyhlídky Rumunska na růst. Veřejné investice se vyznačují nízkou účinností, zejména pokud jde o přípravu projektů a stanovování priorit. Obecné podmínky a spolehlivost silniční a železniční infrastruktury a infrastruktury vodních cest jsou nadále nedostatečné a reformy v odvětví dopravy postupují velmi pomalu. Pokrok reformy v oblasti nakládání s odpady je příliš pomalý a obdobným výzvám čelí také odvětví pevných odpadů a odpadních vod. Hlavní dopravní plán a národní plán nakládání s odpady mají zajistit stabilní perspektivu pro investice a posílit správní kapacitu v uvedených odvětvích, avšak sladit přípravu projektu se strategickým plánováním se zatím moc nedařilo. Rumunsko dosáhlo omezeného pokroku v plnění jemu určeného doporučení, aby posílilo proces stanovování prioritních projektů a přípravy v oblasti veřejných investic.
- (20) Účinné a transparentní zadávání veřejných zakázek je zásadní k řešení klíčových politických problémů v Rumunsku, včetně účinného vynakládání veřejných prostředků, boje proti korupci a podpory inovací a udržitelného růstu podporujícího začlenění. Rumunsko dosáhlo určitého pokroku v plnění jemu určeného doporučení, aby provedlo strategii pro zadávání veřejných zakázek, k plnému provedení však ještě nedošlo. Zároveň stále přetrvávají problémy, pokud jde o zlepšování účinného zadávání a strategické využívání veřejných zakázek, účinnosti auditů a boje proti podvodům. Udržitelnost opatření a nezvratnost reforem je třeba nadále sledovat. Problémy s účinností a transparentností při zadávání veřejných zakázek se týkají zejména velkých investic do zdravotnické infrastruktury pro regionální nemocnice ve městech Iași, Cluj-Napoca a Craiova.
- (21) Státní podniky mají klíčovou úlohu v odvětvích kritické infrastruktury, jako je energetické odvětví a odvětví železniční dopravy. Nicméně jejich operační a finanční možnosti jsou omezenější než u jejich protějšků ze soukromého sektoru. Správa a řízení státních podniků v poslední době výrazně oslabily, což maří dosažený pokrok, pokud jde o plnění doporučení pro jednotlivé země z let 2015 a 2016. Nejen že se nové právní předpisy prováděly váhavě, ale stále dochází k pokusům vyjmout řadu podniků z oblasti jejich působnosti. Zveřejňování finančních údajů o státních podnicích se nadto potýkalo se zpožděním. To vede k narušování klíčových podmínek pro podporu účinného využívání veřejných zdrojů a k vytváření prostoru pro neadekvátní investiční rozhodnutí. V únoru 2018 vyzval Ústavní soud parlament, aby přezkoumal výše uvedené výjimky.

- (22) Vývoj v uplynulém roce z velké části zpochybnil nezvratnost a udržitelnost významného pokroku, který Rumunsko učinilo v reformě svého justičního systému a v boji proti korupci na vysoké úrovni. Je zpochybňována nezávislost soudnictví a vyvíjen tlak na soudní orgány a na právní rámec pro boj proti korupci, přičemž dále zaostává pokrok v ostatních problematických oblastech. K provádění národní protikorupční strategie na období 2016–2020 rozvíjející další opatření pro předcházení korupci a boj proti ní dochází na technické úrovni, je však zapotřebí větší politické podpory, neboť problémy s korupcí a správou věcí veřejných přetrvávají na všech úrovních a jsou jednou z hlavních výzev pro podnikatelské prostředí.
- (23) V rámci mechanismu pro spolupráci a ověřování pokračuje Komise ve sledování reformy soudnictví a boje proti korupci v Rumunsku. Tyto oblasti proto nejsou v doporučeních určených Rumunsku zahrnuty, ale jsou důležité pro rozvoj pozitivního sociálně-ekonomického prostředí v této zemi.
- (24) V kontextu evropského semestru 2018 provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Rumunska, kterou zveřejnila ve své zprávě o Rumunsku pro rok 2018. Posoudila také konvergenční program z roku 2018, národní program reforem na rok 2018 a opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Rumunsku adresována v předchozích letech. Komise vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku v Rumunsku, ale také rozsah jejich souladu s pravidly a pokyny Unie, neboť celkovou správu ekonomických záležitostí v Unii je třeba posílit tím, že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni Unie.
- (25) Na základě tohoto posouzení přezkoumala Rada konvergenční program z roku 2018, přičemž její stanovisko ⁽¹⁾ je promítnuto zejména do níže uvedeného doporučení č. 1.

DOPORUČUJE Rumunsku v období 2018–2019:

1. Zajistit plnění doporučení Rady ze dne 22. června 2018 k nápravě závažného odchýlení od cesty k postupnému dosažení střednědobého rozpočtového cíle. Zajistit plné uplatňování fiskálního rámce. Posílit dodržování daňových předpisů a výběr daní.
2. Dokončit reformu minimálního příjmu na sociální začlenění. Zlepšit fungování sociálního dialogu. Zajistit stanovení minimální mzdy na základě objektivních kritérií. Zlepšit rozšiřování dovedností a zajištění kvalitního většinového vzdělávacího systému, zejména pro Romy a děti ve venkovských oblastech. Zlepšit přístup ke zdravotní péči, mimo jiné přechodem na ambulantní péči.
3. Zvýšit předvídatelnost rozhodovacího procesu důsledností při systematickém a efektivním využívání posuzování dopadů právních předpisů a konzultací se zúčastněnými stranami a jejich zapojení do koncipování a provádění reforem. Zlepšit přípravu a upřednostňování velkých infrastrukturních projektů a urychlit jejich provádění, zejména v odvětvích dopravy, odpadů a odpadních vod. Zlepšit transparentnost a účinnost zadávání veřejných zakázek. Posílit správu a řízení státních podniků.

V Bruselu dne 13. července 2018.

Za Radu
předseda
H. LÖGER

⁽¹⁾ Podle čl. 9 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

DOPORUČENÍ RADY**ze dne 13. července 2018****k národnímu programu reforem Slovinska na rok 2018 a stanovisko Rady k programu stability Slovinska z roku 2018**

(2018/C 320/23)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik ⁽¹⁾, a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy ⁽²⁾, a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 22. listopadu 2017 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2018. Náležitě přitom zohlednila evropský pilíř sociálních práv vyhlášený Evropským parlamentem, Radou a Komisí dne 17. listopadu 2017. Priority této roční analýzy potvrdila dne 22. března 2018 Evropská rada. Dne 22. listopadu 2017 přijala Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 taktéž zprávu mechanismu varování, ve které je Slovinsko uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum. Téhož dne Komise přijala rovněž doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny, které Evropská rada potvrdila dne 22. března 2018. Doporučení týkající se hospodářské politiky eurozóny ⁽³⁾ (dále jen „doporučení pro eurozónu“) přijala Rada dne 14. května 2018.
- (2) Vzhledem k úzké provázanosti ekonomik v hospodářské a měnové unii by Slovinsko jakožto členský stát, jehož měnou je euro, mělo zajistit, aby bylo doporučení pro eurozónu, které je promítnuto do níže uvedených doporučení, zejména do doporučení č. 1, plně a včas provedeno.
- (3) Dne 7. března 2018 byla zveřejněna zpráva o Slovinsku pro rok 2018. V této zprávě byl posouzen pokrok, jež Slovinsko učinilo v plnění jemu určených doporučení přijatých Radou dne 11. července 2017 ⁽⁴⁾, v přijímání opatření v návaznosti na jemu určená doporučení přijatá v předchozích letech a v plnění národních cílů Slovinska v rámci strategie Evropa 2020. Součástí zprávy byl rovněž hloubkový přezkum podle článku 5 nařízení (EU) č. 1176/2011, jehož výsledky byly taktéž zveřejněny dne 7. března 2018. Komise na základě své analýzy dospěla k závěru, že Slovinsko se nepotýká s makroekonomickou nerovnováhou.
- (4) Dne 13. dubna 2018 předložilo Slovinsko svůj národní program reforem na rok 2018 a dne 26. dubna 2018 svůj program stability z roku 2018. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Úř. věst. C 179, 25.5.2018, s. 1.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 261, 9.8.2017, s. 1.

- (5) Relevantní doporučení pro jednotlivé země byla zohledněna při programování evropských strukturálních a investičních fondů (dále jen „ESI fondy“) na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013⁽¹⁾ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Podrobnosti o tom, jak bude Komise uvedené ustanovení používat, byly uvedeny v pokynech k uplatňování opatření propojujících účinnost ESI fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí.
- (6) Na Slovinsko se v současnosti vztahuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu a přechodné pravidlo pro zadlužení. Program stability z roku 2018 předložila úřednická vláda. Vychází z předpokladu nezměněné politiky. Vláda tudíž očekává zlepšení celkového přebytku státního rozpočtu na 0,4 % HDP v roce 2018 a následně na 0,9 % HDP v roce 2021. Pokud jde o střednědobý rozpočtový cíl – přebytek ve výši 0,25 % HDP –, neplánuje se, že by byl, za předpokladu nezměněné politiky, do roku 2021 dosažen. Podle programu stability z roku 2018 by měl poměr veřejného dluhu k HDP v roce 2018 klesnout na 69,3 % HDP a dále klesat až na 58,3 % HDP v roce 2021. Makroekonomický scénář, z něhož tyto rozpočtové projekce vycházejí, je realistický.
- (7) Dne 11. července 2017 Rada Slovinsku doporučila zajistit, aby nominální míra růstu čistých primárních výdajů vládních institucí⁽²⁾ v roce 2018 nepřesáhla 0,6 %, což odpovídá roční strukturální korekci ve výši 1,0 % HDP. Zároveň bylo uvedeno, že při posuzování návrhu rozpočtového plánu na rok 2018 a následném posuzování výsledků rozpočtového hospodaření za rok 2018 bude třeba řádně zohlednit cíl dosažení orientace fiskální politiky, která přispěje jak k posílení probíhajícího oživení, tak k zajištění udržitelnosti veřejných financí. V rámci přípravy svého stanoviska k návrhu rozpočtového plánu Slovinska na rok 2018 Komise posoudila sílu oživení slovenské ekonomiky, přičemž náležitě zohlednila jeho problémy související s udržitelností a domnívá se, že v roce 2018 je zapotřebí fiskální strukturální úsilí ve výši alespoň 0,6 % HDP a neexistuje žádný prostor pro odchýlení v horizontu jednoho roku. To odpovídá nominální míře růstu čistých primárních výdajů vládních institucí nepřevyšující 1,5 %. Přihlédne-li se v celkovém posouzení k výše uvedenému a k prognóze Komise z jara 2018, existuje v roce 2018 riziko významného odchýlení od doporučeného postupu korekce směřujícího k dosažení střednědobého rozpočtového cíle.
- (8) S ohledem na míru celkového veřejného dluhu Slovinska vyšší než 60 % HDP a očekávanou produkční mezeru ve výši 4,1 % HDP by nominální míra růstu čistých primárních výdajů vládních institucí neměla v roce 2019 překročit 2,2 %, což odpovídá strukturální korekci ve výši 1,0 % HDP plynoucí z požadavků na základě společně dohodnuté korekční matice podle Paktu o stabilitě a růstu. Zároveň existují jasné signály, že volná kapacita ekonomiky je podhodnocena, přičemž inflace by v roce 2019 měla dosáhnout 2 %, podzaměstnanost je nad úrovní před krizí a po silném propadu v období krize dochází k oživení investic. Nástroj pro kontrolu úrovnosti navíc také naznačuje, že odhady produkční mezery podle běžné metodiky jsou spojeny s vysokou mírou nejistoty. Na tomto základě se jako vhodná jeví roční strukturální korekce ve výši 0,65 % HDP, která odpovídá maximální míře růstu čistých primárních výdajů vládních institucí 3,1 %. Při nezměněné politice existuje riziko významného odchýlení od tohoto požadavku v roce 2019 a v celém období let 2018 a 2019. V roce 2018 Slovinsko podle prognóz dodrží přechodné pravidlo pro zadlužení a v roce 2019 splní i základní pravidlo pro zadlužení. Celkově se Rada domnívá, že pro dodržení Paktu o stabilitě a růstu by měla být od roku 2018 přijata nezbytná opatření.
- (9) Vláda předložila návrhy na reformu systému zdravotní péče. Návrh zákona o zdravotní péči a zdravotním pojištění, který je ústředním prvkem reformy a zajistí financování zdravotnictví v dlouhodobém horizontu, byl předložen ke konzultaci hospodářské a sociální radě v prosinci 2017, ale nebyl již přijat před volbami, takže jeho vyhlídky na přijetí jsou nyní nejisté. V současnosti se připravuje návrh zákona o dlouhodobé péči, která se stane novým pilířem sociálního zabezpečení a doplní jeho ostatní systémy (zdravotní péče, sociální péče a důchodové zabezpečení). Stále není jasné, jakým způsobem Slovinsko do budoucna zvýší nákladovou efektivnost, dostupnost

(1) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

(2) Čisté primární výdaje vládních institucí se skládají z celkových výdajů vládních institucí bez úrokových nákladů, výdajů na programy Unie, které jsou plně kompenzovány příjmy z prostředků Unie, a nediskrečních změn výdajů na podporu v nezaměstnanosti. Vnitrostátně financovaná tvorba hrubého fixního kapitálu je rozprostřena na dobu čtyř let. Zohledněna jsou diskreční opatření na straně příjmů nebo zvýšení příjmů povinné na základě zákona; jednorázová opatření na straně příjmů i na straně výdajů jsou kompenzována.

a kvalitu péče. V roce 2017 byly přijaty návrhy na změnu zákonů o lékařích, o zdravotnických službách, o právech pacientů a o stanovení intervenčních opatření k zajištění finanční stability veřejných zdravotnických institucí, které musí být nyní prováděny v praxi, aby byla zajištěna dostupnost a kvalita péče. Byly podniknuty první kroky k realizaci národního plánu zdravotní péče na období 2016–2025. Postupně vznikají polikliniky praktického lékařství, do roku 2020 má být zřízen systém hodnocení zdravotnických technologií a elektronické zdravotnictví zlepšit sledování na celostátní úrovni. Lépe koordinované zadávání veřejných zakázek v oblasti zdravotní péče by navíc mělo přispět k větší nákladové efektivnosti zadávání zakázek.

- (10) V červenci 2017 přijala hospodářská a sociální rada jednomyslně dokument nazvaný „Výchozí body pro modernizaci systému důchodového a invalidního pojištění v Republice Slovinsko“. Tento dokument shrnuje různá opatření k zajištění přiměřených důchodů a vytvoření udržitelného a transparentního důchodového systému. Nicméně konkrétní akční plán k přijetí těchto opatření stále chybí, a přestože se sociální partneři a vláda dohodli na přijetí reformy do roku 2020, zaváděcí období pro reformu dosud nebylo stanoveno. Je třeba najít řešení v těchto otázkách: zajištění dlouhodobé udržitelnosti a přiměřenosti důchodového systému tím, že bude upraven zákonný důchodový věk a bude podporován pozdější odchod do důchodu, zvýšení pokrytí systémů penzijního připojištění, vhodná podpora v případech měnící se profesní dráhy a snížení rizika chudoby ve stáří.
- (11) Hospodářský růst pokračoval a dále se zlepšily podmínky na trhu práce a vývoj v sociální oblasti. Podíl lidí ohrožených chudobou nebo sociálním vyloučením se snížil, ale u starších osob, zejména u žen, stále přesahuje průměr Unie. Zaměstnanost opět vzrostla a nezaměstnanost dále poklesla. Ukazuje se však nedostatek pracovních sil v některých odborných profesích. Dlouhodobá nezaměstnanost zůstává vyšší než v období před krizí a stále představuje téměř polovinu celkové nezaměstnanosti. Problémy přetrvávají zejména u starších pracovníků, jejichž míra zapojení a zaměstnanosti i nadále patří k nejnižším v Unii. Slovinská společnost rychle stárne, což znamená, že podíl obyvatelstva v produktivním věku a nabídka pracovních sil se snižují. V reakci na tento trend vláda připravila „strategii aktivního stárnutí“, avšak konkrétní akční plány stále chybí.
- (12) Stárnutí obyvatelstva zdůrazňuje nutnost zvýšit účast na vzdělávání dospělých, která od roku 2010 klesá a je obzvláště nízká u osob s nízkou kvalifikací a starších pracovníků. Zejména u těchto skupin osob by šanci na zaměstnání zvýšilo zlepšování dovedností prostřednictvím celoživotního učení. Míra zaměstnanosti pracovníků s nízkou kvalifikací se sice zlepšila, ale zůstává pod předkrizovou úrovní i pod průměrem Unie. Hodnocení aktivních politik v oblasti trhu práce ukazuje, že většina programů má dobré výsledky, avšak výdaje v této oblasti a míra účasti nezaměstnaných lidí v programech jsou nadále omezené. Reforma trhu práce z roku 2013 jednoznačně pomohla určitým zranitelným skupinám k nástupu do zaměstnání, problémem je však zaměstnávání na dobu určitou.
- (13) Byla přijata opatření ke zlepšení možností financování pro podniky ve Slovinsku a poskytnutí alternativ k bankovním úvěrům. Nicméně závislost na bankovních úvěrech představuje v oblasti financování trvalý problém, a to zejména pro malé a střední podniky, pro něž je přístup k finančním prostředkům překážkou pro růst. Stávající opatření dosud nepřinesla zlepšení financování, čímž trpí především inovativní podniky. Ve Slovinsku existuje pouze malý počet podniků s potenciálem k rychlému růstu a ty nemají dostatečnou podporu k expanzi. Využívání rizikového kapitálu jako jednoho ze způsobů kapitálového financování se zvyšuje, ale z velmi nízké úrovně. Inovativní podniky by také měly prospěch z efektivnějšího veřejného výzkumu, který v současné době zatěžují obtíže při získávání domácích a zahraničních talentů a nedostatečné financování na základě výkonnosti. Úroveň soukromých investic ve Slovinsku je v porovnání se srovnatelnými zeměmi poměrně nízká a vyžaduje cílené úsilí o další zlepšování rámcových podmínek pro investice, zejména v oblastech s velkým potenciálem ke zvýšení produktivity.
- (14) Podnikům brání v rozvoji stále ještě vysoká regulační a administrativní zátěž. Byrokracie je jedním z nejvíce problematických faktorů z hlediska podnikání ve Slovinsku. Jedná se zejména o nejistotu a složitost daňových postupů, ale i další oblasti, protože například u obchodních případů stále trvá přibližně rok, než se jimi začne zabývat soud. Slovinsko vytvořilo nástroj, který má pomoci snížit administrativní zátěž, a pokračuje s jeho zaváděním. Značná část však zatím nebyla realizována.

- (15) Stejně tak se Slovinsko teprve začalo zabývat vysokou úrovní omezující regulace v určitých odvětvích služeb. Byly provedeny reformy k liberalizaci profesních požadavků na architektky a stavební inženýry, ale jiné problémy zjištěné útvary Komise zůstávají nevyřešeny. Z reformem by také měly prospěch slovinské výrobní podniky, které jsou závislé na nabídce konkurenceschopných služeb.
- (16) Efektivní zadávání veřejných zakázek je klíčem ke kontrole nákladů a zlepšení kvality ve slovinském zdravotnictví. Rozšíření centralizovaného zadávání veřejných zakázek, jakož i jiných forem agregace, například společných zakázek nemocnic, má zásadní význam pro zajištění dobré kvality dodávek inovativních produktů za konkurenceschopné ceny.
- (17) Slovinsko se potýká s neefektivností při zadávání veřejných zakázek. Soutěž mezi uchazeči je poměrně omezená, jak naznačuje nízký počet nabídek na jedno nabídkové řízení a vysoký podíl jednacích řízení bez předchozí výzvy k účasti v soutěži. To snižuje také transparentnost. Profesionalizace osob zapojených do zadávání veřejných zakázek je malá a existuje málo ochranných opatření proti korupci a tajným dohodám mezi uchazeči. Narušena je zejména nezávislost státní revizní komise, a to v důsledku stávajícího postupu jmenování jejích členů. Ačkoli podle odhadů slovinských orgánů hospodářská trestná činnost a korupce způsobily v minulých letech značné škody, na některé protikorupční reformy se stále čeká.
- (18) Slovinsko má stále vysoké zapojení státu do hospodářství, zejména ve finančním sektoru. Dříve zveřejněné plány na privatizaci jsou prováděny pomalu. S privatizací by se zvýšila životaschopnost společností v dlouhodobém horizontu a snížilo riziko pro veřejné finance.
- (19) V kontextu evropského semestru 2018 provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Slovinska, kterou zveřejnila ve své zprávě o této zemi pro rok 2018. Posoudila také program stability z roku 2018, národní program reformem na rok 2018 a opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Slovinsku adresována v předchozích letech. Komise vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku ve Slovinsku, ale také rozsah jejich souladu s pravidly a pokyny Unie, neboť celkovou správu ekonomických záležitostí v Unii je třeba posílit tím, že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni Unie.
- (20) Na základě výsledků hloubkového přezkumu Komise a tohoto posouzení Rada přezkoumala program stability z roku 2018 a její stanovisko ⁽¹⁾ je promítnuto zejména do níže uvedeného doporučení č. 1,

DOPORUČUJE Slovinsku v období 2018–2019:

1. Zajistit, aby nominální míra růstu čistých primárních výdajů vládních institucí v roce 2019 nepřesáhla 3,1 %, což odpovídá roční strukturální korekci ve výši 0,65 % HDP. Přijmout a provést zákon o zdravotní péči a zdravotním pojištění a plánovanou reformu dlouhodobé péče. Zajistit dlouhodobou udržitelnost a přiměřenost důchodového systému, mimo jiné zvýšením zákonem stanoveného věku pro odchod do důchodu a omezením možnosti předčasného odchodu do důchodu. Zvýšit zaměstnatelnost pracovníků s nízkou kvalifikací a starších pracovníků pomocí celoživotního učení a aktivačních opatření.
2. Rozvíjet alternativní zdroje financování pro rychle rostoucí společnosti. Snižit překážky pro vstup na trh provedením revize regulace trhu výrobků a snížením administrativní zátěže. Posílit soutěž, profesionalizaci a nezávislý dohled při zadávání veřejných zakázek. Provést privatizaci v souladu se stávajícími plány.

V Bruselu dne 13. července 2018.

Za Radu
předseda
H. LÖGER

⁽¹⁾ Podle čl. 5 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

DOPORUČENÍ RADY**ze dne 13. července 2018****k národnímu programu reforem Slovenska na rok 2018 a stanovisko Rady k programu stability Slovenska z roku 2018**

(2018/C 320/24)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik ⁽¹⁾, a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 22. listopadu 2017 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2018. Náležitě přitom zohlednila evropský pilíř sociálních práv vyhlášený Evropským parlamentem, Radou a Komisí dne 17. listopadu 2017. Priority této roční analýzy potvrdila dne 22. března 2018 Evropská rada. Dne 22. listopadu 2017 přijala Komise na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ⁽²⁾ rovněž zprávu mechanismu varování, ve které Slovensko není uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum. Téhož dne Komise přijala rovněž doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny, které Evropská rada potvrdila dne 22. března 2018. Doporučení týkající se hospodářské politiky eurozóny ⁽³⁾ (dále jen „doporučení pro eurozónu“) přijala Rada dne 14. května 2018.
- (2) Vzhledem k úzké provázanosti ekonomik v hospodářské a měnové unii by Slovensko jakožto členský stát, jehož měnou je euro, mělo zajistit, aby bylo doporučení pro eurozónu, které je promítnuto do níže uvedených doporučení, zejména do doporučení č. 1, plně a včas provedeno.
- (3) Dne 7. března 2018 byla zveřejněna zpráva o Slovensku pro rok 2018. V této zprávě byl posouzen pokrok, jež Slovensko učinilo v plnění jemu určených doporučení přijatých Radou dne 11. července 2017 ⁽⁴⁾, v přijímání opatření v návaznosti na jemu určená doporučení přijatá v předchozích letech a v plnění národních cílů Slovenska v rámci strategie Evropa 2020.
- (4) Dne 25. dubna 2018 předložilo Slovensko svůj národní program reforem na rok 2018 a svůj program stability z roku 2018. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy (Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25).

⁽³⁾ Úř. věst. C 179, 25.5.2018, s. 1.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 261, 9.8.2017, s. 1.

- (5) Relevantní doporučení pro jednotlivé země byla zohledněna při programování evropských strukturálních a investičních fondů (dále jen „ESI fondy“) na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013⁽¹⁾ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Podrobnosti o tom, jak bude Komise uvedené ustanovení používat, byly uvedeny v pokynech k uplatňování opatření propojujících účinnost ESI fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí.
- (6) Na Slovensko se v současné době vztahuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu. Vláda ve svém programu stability z roku 2018 plánuje zlepšit celkový schodek na 0,8 % HDP v roce 2018 a dále ho postupně zlepšovat až na 0,0 % HDP v roce 2021. Střednědobého rozpočtového cíle – strukturálního schodku ve výši 0,5 % HDP – by mělo být dosaženo v roce 2020. Podle programu stability z roku 2018 se očekává, že poměr veřejného dluhu k HDP bude postupně klesat z 49,3 % v roce 2018 na 43,3 % v roce 2021. Makroekonomický scénář, z něhož tyto rozpočtové projekce vycházejí, je realistický. Potřebná opatření na podporu plánovaných cílů pro schodek počínaje rokem 2019 však nebyla v plné míře konkretizována. Rozpočet zahrnuje nespécifikovanou kategorii výdajů nazvanou rozpočtové rezervy, která představuje nezanedbatelný podíl (0,7 % HDP) a může být využita na operace ad hoc, čímž se snižuje předvídatelnost plnění rozpočtu.
- (7) Dne 11. července 2017 Rada Slovensku doporučila zajistit, aby nominální míra růstu čistých primárních výdajů vládních institucí⁽²⁾ v roce 2018 nepřesáhla 2,9 %, což odpovídá roční strukturální korekci ve výši 0,5 % HDP. Zároveň bylo uvedeno, že při posuzování návrhu rozpočtového plánu na rok 2018 a následném posuzování výsledků rozpočtového hospodaření za rok 2018 bude třeba řádně zohlednit cíl dosažení orientace fiskální politiky, která přispěje jak k posílení probíhajícího oživení, tak k zajištění udržitelnosti veřejných financí. Komise posoudila sílu oživení slovenské ekonomiky, přičemž náležitě zohlednila jeho problémy související s udržitelností a žádné další prvky v tomto ohledu již není třeba brát v úvahu. Na základě prognózy Komise z jara 2018 existuje v tomto roce riziko závažného odchýlení od uvedeného doporučení.
- (8) S ohledem na projektovanou mezeru výstupu Slovenska ve výši 1,2 % HDP v roce 2019 by nominální míra růstu čistých primárních výdajů vládních institucí neměla přesáhnout 4,1 %, což odpovídá strukturální korekci ve výši 0,5 % HDP plynoucí z požadavků na základě společně dohodnuté korekční matice podle Paktu o stabilitě a růstu. Při nezměněné politice existuje riziko významného odchýlení od uvedeného požadavku v roce 2019 vzhledem k odchýlení za oba roky 2018 a 2019 dohromady. Celkově se Rada domnívá, že pro dodržení Paktu o stabilitě a růstu je třeba od roku 2018 přijímat nezbytná opatření.
- (9) Slovenské veřejné finance v dlouhodobém horizontu stále čelí rizikům. Výdaje na zdravotní péči i nadále představují riziko pro dlouhodobou udržitelnost veřejných financí, neboť zvýšení nákladové efektivity zdravotnictví na Slovensku zůstává problematické. V dlouhodobém horizontu mají veřejné výdaje na zdravotní péči vzrůst o 1,2 procentního bodu HDP, tedy více než průměrné odhadované zvýšení o 0,9 procentního bodu v Unii. Dlouhodobá udržitelnost důchodového systému se postupně zlepšuje především díky automatickému zvyšování věku odchodu do důchodu, díky němuž se snížily projekce růstu výdajů spojených se stárnutím obyvatelstva v dlouhodobém horizontu.
- (10) I když byly podniknuty určité kroky, jež mají zlepšit nákladovou efektivitu systému zdravotní péče – zejména byl zaveden přezkum výdajů z hlediska získané hodnoty –, potenciál k racionalizaci využívání zdrojů je nadále značný. Plány týkající se dalekosáhlé reformy zdravotnictví, která má umožnit racionalizaci služeb, lepší řízení zdrojů nemocnic a efektivnější systém zdravotní péče, nevykazují známky pokroku. Spotřeba nemocničních služeb je stále vysoká a doprovází ji vysoká míra hospitalizací u chronických onemocnění, míra propuštění z nemocnice nad průměrem Unie a současně relativně nízká míra obsazenosti lůžek. Posílení primární péče může

(1) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

(2) Čisté primární výdaje vládních institucí se skládají z celkových výdajů vládních institucí bez úrokových nákladů, výdajů na programy Unie, které jsou plně kompenzovány příjmy z prostředků Unie, a nediskrečních změn výdajů na podporu v nezaměstnanosti. Vnitrostátně financovaná tvorba hrubého fixního kapitálu je rozprostřena na dobu čtyř let. Zohledněna jsou diskreční opatření na straně příjmů nebo zvýšení příjmů povinné na základě zákona; jednorázová opatření na straně příjmů i na straně výdajů jsou kompenzována.

snížit vysokou zátěž nemocnic, avšak systém trpí nedostatkem praktických lékařů a tuto situaci ještě zhoršuje jejich nerovnoměrné zeměpisné usazení. Obavy ohledně dostatku praktických lékařů v budoucnu vzbuzuje i jejich věková skladba. Ve fázi vývoje je navíc stále i několik dalších opatření, jejichž cílem je posílit nákladovou efektivnost systému zdravotní péče, jako je plné zavedení systému hromadných plateb za diagnostiku a účinná realizace systému elektronického zdravotnictví. Je pravděpodobné, že tato opatření budou ještě více zpožděna a jejich zavádění bude problematické.

- (11) Daňové příjmy se zvyšují v důsledku rychlého hospodářského růstu a zároveň pokračují snahy o zlepšení dodržování daňových předpisů a snížení vysokých nedoplatků daně z přidané hodnoty, se kterými se Slovensko potýká. Zatímco se zvýšily daňové pobídky na podporu výzkumu a vývoje, daně z nemovitostí zůstaly slabým zdrojem příjmů. Průběžný program přezkumu výdajů ve všech hlavních oblastech veřejného financování se zatím osvědčil jako účinný a důsledný nástroj pro zlepšení nákladové efektivnosti výdajů vládních institucí.
- (12) Příznivý vývoj na trhu práce, vyznačující se rostoucí zaměstnaností a historicky nízkými mírami nezaměstnanosti, pokračuje. Nicméně dlouhodobá nezaměstnanost je stále jednou z nejvyšších v Unii a postihuje zejména znevýhodněné skupiny, jako jsou pracovníci s nízkou kvalifikací, mladí lidé a marginalizovaná romská populace. V důsledku zlepšení podmínek na trhu práce se začaly objevovat zprávy o nedostatku kvalifikované pracovní síly v některých odvětvích hospodářství. Regionální rozdíly na trhu práce jsou výrazné, přičemž vyšší nezaměstnanost je soustředěna ve východní části Slovenska a nedostatek pracovních sil v západní části země. Slovensko začalo provádět svůj akční plán pro začleňování dlouhodobě nezaměstnaných s podporou z Evropského sociálního fondu. Plán zavádí zejména individualizované služby, sociální poradenství a nový základní systém profilování. Jeho provádění však dosud nepřineslo žádné zásadní strukturální zlepšení. Přetrvávají mezery ve spolupráci se soukromými partnery a nevládními organizacemi, jejímž cílem je zmírnit zátěž veřejných služeb zaměstnanosti, a individuální poradenství je teprve v rané fázi. Kromě toho hrubá segmentace dlouhodobě nezaměstnaných není zcela účinným nástrojem pro následné doporučení pro aktivizační opatření. Odborná příprava a rekvalifikační programy byly posíleny, ale jsou stále nedostatečné a jejich zaměření na dlouhodobě nezaměstnané a skupiny znevýhodněných osob zůstává omezené. Navíc též účast dospělých na vzdělávání je stále velmi nízká a možnost druhé šance na vzdělání pro příslušníky znevýhodněných skupin není dostatečně rozvinutá. Kritéria způsobilosti pro dávky v nezaměstnanosti jsou přísná a doba vyplácení dávek je krátká. To má za následek nízké pokrytí krátkodobě nezaměstnaných osob dávkami v nezaměstnanosti.
- (13) Rozdíly v zaměstnanosti a v platovém ohodnocení žen a mužů jsou o hodně vyšší než průměr Unie. Nízká míra zaměstnanosti žen v reprodukčním věku je důsledkem skutečnosti, že dlouhou rodičovskou dovolenou si zřídka vybírají muži a zároveň jsou málo využívány flexibilní pracovní úvazky a cenová dostupnost zařízení péče o děti i přístup k nim jsou omezené. Zejména u dětí mladších tří let je míra umístění v zařízeních péče o děti velmi nízká.
- (14) Vzdělávací systém nepřispívá dostatečně k socioekonomickému rozvoji Slovenska a je podfinancován na všech úrovních. Mezi naléhavé problémy patří kvalita výsledků vzdělávání, účast Romů ve všeobecném inkluzivním vzdělávání a účinná integrace studentů ze socioekonomicky znevýhodněného prostředí ve vzdělávání a odborné přípravě. Výsledky v oblasti vzdělávání a úrovně základních dovedností jsou podle mezinárodních standardů stále neuspokojivé a ve značné míře jsou ovlivněny socioekonomickým zázemím studentů. Předčasné ukončování školní docházky je sice nízké, avšak vykazuje rostoucí trend a regionální rozdíly v tomto ukazateli jsou výrazné. Navzdory plánům na každoroční zvýšení platů učitelů o 6 % do roku 2020 je učitelské povolání nadále nepřitažlivé, částečně i v důsledku omezené počáteční odborné přípravy a omezených možností profesního rozvoje. Realizace opatření ke zvýšení účasti romských žáků ve všeobecném inkluzivním vzdělávání je mimořádně nízká kvůli nedostatečné finanční podpoře a monitorování a nevyhovující odborné přípravě učitelů, pokud jde o mezikulturní otázky.
- (15) Veřejná správa se nadále potýká s neefektivitou a překážkami způsobenými špatnou spoluprací ministerstev a slabou politickou neutralitou státní služby. Provádění zákona o státní službě se pomalu rozjíždí, ale jeho dopad na zlepšení řízení lidských zdrojů se teprve ukáže. Pokud jde o řízení prostředků z Unie, kapacita a efektivita správy je stále omezená a fluktuace personálu vysoká a částečně souvisí s politickým cyklem. Za účelem nápravy této situace byla posílena koordinační úloha úřadu místopředsedy vlády, který působí jako stabilizační faktor na kontinuitu a institucionální odbornost prováděcích organizací.

- (16) Klíčovým prvkem při řešení hlavních výzev souvisejících se zvýšením konkurenceschopnosti, růstu a zaměstnanosti na Slovensku jsou ESI fondy. Slovensko v roce 2017 přišlo o 26 milionů EUR na financování výzkumu a inovací, a to především v důsledku problémů při uplatňování výběrových kritérií a při výběru hodnotitelů, jak potvrdily provedené kontroly. Pokud nebudou přijata vhodná opatření k urychlení provádění, existuje vysoké riziko, že bude ztracena další část přidělených finančních prostředků. Zatímco poměr vybraných projektů nyní překročil polovinu celkového přidělu pro stávající programové období, praktické provádění vedlo k platbám příjemcům ve výši pouze 11 % přidělených prostředků.
- (17) Nízká efektivnost veřejné správy se promítá i do dalších odvětví, včetně energetiky a životního prostředí. Míra recyklace je velmi nízká a kvalita ovzduší zůstává poměrně špatná. Udržitelné lesní hospodářství je stále větším výzvou. Sektor energetiky trpí nadměrnou regulací a energetické politiky nejsou plně v souladu s klimatickými a energetickými cíli Unii.
- (18) Slovensko přijalo významné kroky k dosažení dobře fungujícího systému zadávání veřejných zakázek. Pracovalo se na zavedení kvalitativního kritéria pro udělování zakázek. Do října 2018 by mělo být zavedeno povinné používání elektronických nástrojů pro zadávání veřejných zakázek. U všech projektů financovaných z ESI fondů byly provedeny komplexní předběžné kontroly, ačkoli ne optimálně účinné. V oblastech vnitřní kontroly, transparentnosti, digitalizace, profesionalizace a strategického zadávání veřejných zakázek udržitelného z hlediska životního prostředí však nebylo zatím dosaženo uspokojivých výsledků. To se odráží v bodovém hodnocení protisoutěžního jednání na Slovensku, které je i přes určitá zlepšení poněkud vyšší než průměr Unie. Odhodlání bojovat proti korupci se navíc projevuje jen omezeně. Více než polovina podniků považuje korupci u veřejných zakázek zadávaných národními orgány za rozšířenou.
- (19) Korupce, složité administrativní postupy, nadměrná a rychle se měnící regulace podnikání a pochybnosti o správě řady regulačních subjektů silně ovlivňují kvalitu podnikatelského prostředí na Slovensku. Přestože v některých mezinárodních srovnáních Slovensko ztratilo, na druhé straně stanovilo řadu opatření ke zlepšení kvality podnikatelského prostředí a ke zvýšení investic. Rovněž posílilo rámec pro posuzování dopadu právních předpisů a v posledních letech rozšířilo jeho použití. V nedávné době byla také přijata nová strategie pro zlepšování právní úpravy, tzv. RIA (Regulatory Impact Assessment) 2020. Nadále existují významné regulační překážky v sektoru podnikatelských služeb, kde je míra restriktivnosti vyšší než průměr Unie u povolání architektů, inženýrů, daňových poradců, advokátů, patentových zástupců, realitních makléřů a turistických průvodců. Doporučení k odstranění regulačních překážek byla předložena ve sdělení Komise z 10. ledna 2017 o doporučeních k reformám v oblasti regulace odborných služeb. Slovensko nicméně nevykázalo v řešení těchto omezení žádný pokrok.
- (20) Boj proti korupci nebyl vcelku nijak zintenzivněn. Vnímání korupce zůstává na vysoké úrovni a stíhání takových trestných činů ještě pokleslo. Negativní vnímání korupce se dále zhoršilo v souvislosti s vraždou investigativního novináře a jeho odhaleními ve velké řadě případů korupce na vysoké úrovni. Podíl stíhaných případů korupce na vysoké úrovni je mimořádně nízký. Nebyla vyřešena nedostatečná odpovědnost policie a státních zástupců, která brání potírání korupce a vyšetřování citlivých korupčních kauz.
- (21) Přestože se trochu zlepšila účinnost slovenského systému soudnictví, je stále třeba zlepšit jeho efektivnost včetně otázky nezávislosti. Obavy ohledně nezávislosti justice přetrvávají, včetně postupů jmenování soudců na všech úrovních soudního systému.
- (22) I když podpora inovací může podnítit konkurenceschopnost a usnadnit přechod ke znalostní ekonomice, inovační kapacity Slovenska jsou i nadále omezené, přičemž intenzita podnikového výzkumu a vývoje je velmi nízká (0,40 % HDP v roce 2016). Slovensko má rozsáhlé středně a vysoce technicky vyspělé výrobní odvětví, ale dominující nadnárodní společnosti dosud projevily jen omezený zájem na činnostech výzkumu a vývoje a procentní podíl malých a středních podniků inovujících z vlastních zdrojů byl v roce 2016 na Slovensku mnohem nižší (13,9 %) než v Unii jako celku (28,8 %).
- (23) Veřejné investice do výzkumu a inovací mezi roky 2009 a 2015 výrazně vzrostly v důsledku využívání ESI fondů. Plný potenciál těchto investic nebyl realizován v důsledku neefektivnosti slovenského výzkumného prostředí. Navzdory posílené úloze úřadu místopředsedy vlády pro koordinaci výzkumu, vývoje a inovací je

celkové řízení politiky v této oblasti slabé. Roztříštěnost systému a slabý řídicí rámec, rozdělení odpovědnosti mezi několik ministerstev a prováděcích agentur, které jsou často špatně koordinované, vede k pravidelnému odkládání reforem. Opatření na podporu předávání znalostí, posílení výzkumných kapacit v průmyslu a zlepšení spolupráce mezi podniky a akademickou obcí postupují jen pomalu.

- (24) V kontextu evropského semestru 2018 provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Slovenska, kterou zveřejnila ve své zprávě o této zemi pro rok 2018. Posoudila také program stability z roku 2018, národní program reforem na rok 2018 a opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Slovensku adresována v předchozích letech. Komise vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku na Slovensku, ale také rozsah jejich souladu s pravidly a pokyny Unie, neboť celkovou správou ekonomických záležitostí v Unii je třeba posílit tím, že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni Unie.
- (25) Na základě tohoto posouzení přezkoumala Rada program stability z roku 2018, přičemž její stanovisko ⁽¹⁾ je promítnuto zejména do níže uvedeného doporučení č. 1.

DOPORUČUJE Slovensku v období 2018–2019:

1. Zajistit, aby nominální míra růstu čistých primárních výdajů vládních institucí v roce 2019 nepřekročila 4,1 %, což odpovídá roční strukturální korekci ve výši 0,5 % HDP. Realizovat opatření ke zvýšení nákladové efektivity systému zdravotní péče a vypracovat účinnější strategii pro pracovní síly ve zdravotnictví.
2. Posílit aktivační opatření a opatření ke zvyšování kvalifikace, včetně kvalitní cílené odborné přípravy a individualizovaných služeb pro znevýhodněné skupiny, zejména splněním akčního plánu pro dlouhodobě nezaměstnané. Podporovat zaměstnávání žen, především rozšířením finančně dostupné a kvalitní péče o děti. Zlepšit kvalitu a inkluzivnost vzdělávání, včetně zvýšení účasti romských dětí na všeobecném vzdělávání od raného dětství.
3. V oblasti veřejných zakázek rozšířit používání kritérií souvisejících s kvalitou a náklady na životní cyklus. Bojovat proti korupci, mimo jiné tím, že bude zajištěno prosazování stávajících právních předpisů a zvýší se odpovědnost policie a státního zastupitelství. Zlepšit efektivnost systému soudnictví zejména zajištěním nezávislosti postupů jmenování soudců. Omezit roztříštěnost veřejného systému výzkumu a podporovat podnikové inovace, mimo jiné pro malé a střední podniky.

V Bruselu dne 13. července 2018.

Za Radu
předseda
H. LÖGER

⁽¹⁾ Podle čl. 5 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

DOPORUČENÍ RADY**ze dne 13. července 2018****k národnímu programu reforem Finska na rok 2018 a stanovisko Rady k programu stability Finska z roku 2018**

(2018/C 320/25)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik ⁽¹⁾, a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 22. listopadu 2017 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2018. Náležitě přitom zohlednila evropský pilíř sociálních práv vyhlášený Evropským parlamentem, Radou a Komisí dne 17. listopadu 2017. Priority této roční analýzy potvrdila dne 22. března 2018 Evropská rada. Dne 22. listopadu 2017 přijala Komise na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ⁽²⁾ rovněž zprávu mechanismu varování, ve které Finsko není uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum. Téhož dne Komise přijala rovněž doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny, které Evropská rada potvrdila dne 22. března 2018. Doporučení týkající se hospodářské politiky eurozóny ⁽³⁾ (dále jen „doporučení pro eurozónu“) přijala Rada dne 14. května 2018.
- (2) Vzhledem k úzké provázanosti ekonomik v hospodářské a měnové unii by Finsko jakožto členský stát, jehož měnou je euro, mělo zajistit, aby bylo doporučení pro eurozónu, které je promítnuto do níže uvedených doporučení, zejména do doporučení č. 3, plně a včas provedeno.
- (3) Dne 7. března 2018 byla zveřejněna zpráva o Finsku pro rok 2018. V této zprávě byl posouzen pokrok, jež Finsko učinilo v plnění jemu určených doporučení přijatých Radou dne 11. července 2017 ⁽⁴⁾, v přijímání opatření v návaznosti na jemu určená doporučení přijatá v předchozích letech a v plnění národních cílů Finska v rámci strategie Evropa 2020.
- (4) Dne 13. dubna 2018 předložilo Finsko svůj národní program reforem na rok 2018 a svůj program stability z roku 2018. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy (Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25).

⁽³⁾ Úř. věst. C 179, 25.5.2018, s. 1.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 261, 9.8.2017, s. 1.

- (5) Relevantní doporučení pro jednotlivé země byla zohledněna při programování evropských strukturálních a investičních fondů (dále jen „ESI fondy“) na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013⁽¹⁾ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Podrobnosti o tom, jak bude Komise uvedené ustanovení používat, byly uvedeny v pokynech k uplatňování opatření propojujících účinnost ESI fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí.
- (6) Na Finsko se v současnosti vztahuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu a pravidlo pro zadlužení. Ve svém programu stability z roku 2018 finská vláda plánuje celkové saldo ve výši -0,6 % HDP v roce 2018, jež oproti předchozímu roku zůstává beze změn. Podle finské vlády lze předpokládat, že se saldo v roce 2019 a následných letech zlepší a v letech 2020 a 2021 dosáhne i mírného přebytku. Střednědobý rozpočtový cíl – strukturální schodek ve výši 0,5 % HDP – byl v roce 2017 překonán. Nicméně se předpokládá, že přepočítaný strukturální schodek⁽²⁾ bude nepatrně vyšší, v období 2018–2019 na úrovni 0,6 % HDP, a následně se sníží. Poměr veřejného dluhu k HDP dosáhl vrcholu 63,6 % v roce 2015 a v roce 2017 klesl na 61,4 %. Podle programu stability z roku 2018 bude poměr dluhu nadále klesat a v roce 2021 dosáhne 56,7 % HDP. Makroekonomický scénář, na němž jsou založeny rozpočtové projekce, se jeví jako celkově realistický. Hlavní rizika pro rozpočtové projekce souvisejí s možnými a oproti očekávání vyššími počátečními náklady plánované reformy sociálních a zdravotních služeb.
- (7) V programu stability z roku 2018 se připomíná, že vzrostly náklady spojené s mimořádným přílivem uprchlíků, což mělo značný rozpočtový dopad v období 2015–2016. Podle programu stability z roku 2017 měly tyto náklady v roce 2017 klesnout o 0,15 % HDP. Tento údaj se v programu stability z roku 2018 nepotvrdil, a proto jej Komise nevzala v potaz. S ohledem na velké strukturální reformy, zejména na reformu důchodového systému z roku 2017 a na Pakt pro konkurenceschopnost, byla navíc Finsku v roce 2017 udělena dočasná odchylka ve výši 0,5 % HDP od požadovaného postupu korekce k dosažení střednědobého rozpočtového cíle, jež měla pozitivní dopad na dlouhodobou udržitelnost veřejných financí. V roce 2017 byla též Finsku udělena dočasná odchylka ve výši 0,1 % HDP, která měla zohlednit vnitrostátní výdaje na investice do projektů spolufinancovaných Uníí. Jedním z kritérií způsobilosti pro tuto odchylku je, že nedojde ke snížení celkových veřejných investic. Údaje o výsledku plnění rozpočtu za rok 2017 vykazovaly v roce 2017 ve srovnání s předchozím rokem pokles veřejných investic, zatímco investice spojené s fondy Unie dle odhadů zůstaly na stabilní úrovni. Finsko se tak ve vztahu k vnitrostátním výdajům na investice do projektů spolufinancovaných Uníí v roce 2017 již nepovažuje za způsobilé pro dočasnou odchylku ve výši 0,1 % HDP. Zbývající dočasné odchylky od postupu korekce k dosažení střednědobého rozpočtového cíle se převádějí dále po dobu tří let. Z tohoto důvodu činí dočasné odchylky v rámci doložek o neobvyklé události a o strukturální reformě 0,67 % HDP v roce 2018 a 0,5 % HDP v roce 2019.
- (8) Rada doporučila Finsku, aby zajistilo, že se odchylka od střednědobého rozpočtového cíle v roce 2018 omezí na příspěvek spojený s rozpočtovým dopadem neobvyklých událostí (udělený v roce 2016), jakož i na příspěvky související s prováděním strukturálních reforem a investic (udělené v roce 2017). Je to v souladu s maximální nominální mírou růstu čistých primárních veřejných výdajů ve výši 1,9 % v roce 2018, což odpovídá dovolenému zhoršení strukturálního salda o 0,1 % HDP. Podle prognózy Komise z jara 2018 existuje v roce 2018 riziko určitého odchýlení od doporučené fiskální korekce. Jelikož však bylo za rok 2017 dosaženo oproti očekávání lepšího výsledku, v současnosti se předpokládá, že vzdálenost od střednědobého cíle je nižší než udělené příspěvky v souvislosti s doložkami o neobvyklé události a o strukturální reformě. Pokud se tyto předpoklady potvrdí, zohlední se to v následném posouzení za rok 2018.
- (9) V roce 2019 by podle prognózy Komise z jara 2018 mělo Finsko zajistit, aby se odchylka od střednědobého rozpočtového cíle v roce 2019 omezila na příspěvek spojený s rozpočtovým dopadem v souvislosti s prováděním strukturálních reforem, na něž byla v roce 2017 udělena dočasná odchylka. Je to v souladu s maximální nominální mírou růstu čistých primárních veřejných výdajů ve výši 2,9 %, což odpovídá dovolenému zhoršení strukturálního salda o 0,2 % HDP. Předpokládá se, že pokud nedojde ke změně politiky, Finsko požadavek na rok 2019 dodrží. Též se předpokládá, že Finsko dodrží referenční hodnotu pro snížení

(1) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

(2) Cyklicky očištěné saldo, bez vlivu jednorázových a dočasných opatření, přepočtené Komisí za použití společně dohodnuté metodiky.

dluhu v roce 2018 i v roce 2019. Celkově zastává Rada stanovisko, že Finsko musí být připraveno přijímat další opatření, aby zajistilo soulad s požadavky v roce 2018, a předpokládá, že Finsko ustanovení Paktu o stabilitě a růstu v roce 2019 dodrží.

- (10) V důsledku stárnutí obyvatelstva a úbytku pracovní síly se předpokládá, že výdaje na důchody a zdravotní a dlouhodobou péči vzrostou z 22 % HDP v roce 2016 na 24 % do roku 2030. V současné době se v parlamentu projednává správní reforma a reforma sociálních a zdravotních služeb, jež si klade za cíl omezit v této oblasti růst výdajů. Dalšími cíli má být zajištění rovného přístupu ke zdravotní péči a snížení čekacích lhůt pacientů, především ve znevýhodněných a odlehklých oblastech. Podíl nepodložených nenaplněných léčebných potřeb je nad průměrem Unie. Potíže se získáním potřebné lékařské péče zažívají zejména lidé, kteří nepracují. Od roku 2020 budou finské sociální a zdravotnické služby v gesci nové úrovně regionální veřejné správy, tj. okresů. Na základě reformy dojde ke sdružování zdrojů, jež bude možné využívat na úrovni okresů účinněji. Větší využívání digitálních a elektronických služeb by též mělo zvýšit produktivitu. V neposlední řadě by byly sociální služby a služby primární zdravotní péče k dispozici jak ve veřejných, tak i soukromých sociálních a zdravotních střediscích. Pacienti by tak měli větší svobodu volby a konkurence mezi poskytovateli služeb by dle očekávání měla přinést úspory nákladů. To, zda těchto ambiciózních cílů bude dosaženo, bude rovněž záviset na realizovaných rozhodnutích během prováděcí fáze reformy.
- (11) V roce 2017 činila ve Finsku míra zaměstnanosti veškerého obyvatelstva v produktivním věku (20–64 let) 74 %; byla tedy ve srovnání s ostatními severskými státy poměrně nízká. Nižší byla též účast na trhu práce, zejména u žen, mužů s nízkou kvalifikací a osob z rodin migrantů. Míra strukturální nezaměstnanosti byla v roce 2017 vysoká, a to na úrovni přibližně 7,5 % celkové pracovní síly. Pro růst zaměstnanosti, navzdory nedávným opatřením přijatým finskými orgány, přetrvávají výzvy v oblasti vytváření více pobydek pro přijímání práce, jakož i aktivnějších politik na trhu práce.
- (12) Nástrahy v podobě nečinnosti a nezaměstnanosti brání i nadále účinnějšímu využití pracovní síly. Tato nečinnost je způsobena systémem dávek a kombinací různých druhů příspěvků a přídavků. Významnou součástí této nástrahy tvoří příspěvek na sociální pomoc a příspěvek na bydlení. Tyto i další dávky se s rostoucím příjmem velmi rychle snižují, takže vzniká riziko, že přijetí práce nemusí přinášet dostatečné finanční uspokojení. Má se za to, že složitost pravidel v oblasti dávek v kombinaci se správními postupy vede ke značným nástrahám v podobě nezaměstnanosti či k „byrokratickým pastem“. Nejistota provázející úroveň dávek a dobu pro jejich opětovné přiznání snižuje atraktivitu krátkodobé práce či práce na částečný úvazek. V neposlední řadě i přes nedávné oživení v oblasti výstavby nových domů by další překážkou mobility pracovních sil mohl být i nedostatek cenově dostupného bydlení v centrech růstu. Určité informace pro revizi systému sociálního zabezpečení zřejmě přinese probíhající testování základního příjmu, jehož první výsledky se očekávají v roce 2019. Přezkoumána byla reforma systému rodičovské dovolené, která má zvýšit míru zaměstnanosti žen v reprodukčním věku a podporovat rovnost žen a mužů. V současné době se připravuje evidence příjmů, jež by byla provozována v reálném čase a mohla by být příležitostí, jak zlepšit účinnost veřejných služeb a efektivně nivelizovat dávky.
- (13) Mění se postupy pro stanovování mezd a dochází k posunu k odvětvovému vyjednávání a vyjednávání na místní úrovni. Jelikož podniky často čelí velmi různým omezením, umožnil by tento krok větší diferenciaci mezd mezi podniky a zajistilo by se tím, že nárůsty reálných mezd budou odpovídat růstu produktivity a zároveň přispějí k lepším výsledkům v oblasti zaměstnanosti. Podle nejnovějších mzdových ujednání uzavřených na konci roku 2017 a na začátku roku 2018 mají lepší příležitosti k vyjednávání na místní úrovni organizovaní zaměstnavatelé. Neorganizovaní zaměstnavatelé i nadále narážejí na některé překážky. Byly zaznamenány určité první pozitivní výsledky, neboť současný stav nedávných vyjednávání o mzdách ukazuje výsledek s celkově neutrálním dopadem na nákladovou konkurenceschopnost. Ačkoli mzdová ujednání nejsou formálně koordinována, v praxi zřejmě vzniká určitý „finský model“, v němž dochází k propojení zvyšování platů v neobchodovatelném sektoru se zvyšováním, které bylo dohodnuto v obchodovatelném sektoru.
- (14) Výdělečná činnost a zaměstnanost se postupně vracejí na úroveň před začátkem krize a zdá se, že hlavním problémem, jenž by mohl zpomalit oživení pracovního trhu, je nižší uplatnitelnost nezaměstnaných a ekonomicky neaktivních osob na trhu práce, což ohrožuje dlouhodobou udržitelnost finského sociálního státu. Tato situace si žádá přiměřenou a integrovanou aktivaci nezaměstnaných a ekonomicky neaktivních osob a jim určené služby pro profesní rehabilitaci. Zároveň nutno dodat, že výše prostředků určená na veřejné služby zaměstnanosti, konkrétně na poradenské činnosti, je nižší než průměr Unie. Služby pro nezaměstnané, zejména pro osoby s horší perspektivou zaměstnatelnosti, jednotlivě zajišťuje celá řada samostatných poskytovatelů. Jejich integrace nebo lepší koordinace by napomohla vytvoření hladce fungujícího řetězce služeb (jednoho kontaktního místa pro nezaměstnané / ekonomicky neaktivní osoby). Je třeba pokračovat v úsilí o zajištění návratu

ekonomicky neaktivních osob na trh práce, zejména ve věkové skupině 25–49 let a u osob z rodin migrantů. Migrantů by mohli částečně vyvážit stávající pokles počtu obyvatel v produktivním věku, a to za podmínky, že dojde k jejich řádnému začlenění na trh práce a do finské společnosti. V neposlední řadě se stále větší měrou nedostává pracovních sil, což je zřejmě promítnutím probíhajících strukturálních změn hospodářství, např. stárnutí obyvatelstva. Z toho vyplývá potřeba trvale investovat do vzdělávání dospělých a odborného vzdělávání s cílem umožnit profesní mobilitu a omezit nesoulad mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi.

- (15) Vláda provedla opatření na podporu podnikání a nově zakládaných podniků a také zlepšila dostupnost úvěrů a vývozních záruk pro malé a střední podniky. Krom toho mohou nezaměstnaní v současnosti pobírat dávky v nezaměstnanosti i v prvních měsících svého podnikání. Tento systém má větší naději na úspěch, je-li spojen s odbornou přípravou a koučováním, neboť jeho krátké trvání může omezit jeho dopad. Některé nedostatky též přetrvávají v oblasti sociální ochrany podnikatelů a osob samostatně výdělečně činných; ve Finsku existuje u osob samostatně výdělečně činných vysoké riziko chudoby v porovnání se zaměstnanými osobami.
- (16) Zadlužení domácností zůstává na historicky vysoké úrovni (67 % HDP v roce 2016). Tento dluh je převážně navázan na pohyblivou sazbu, což představuje riziko, pokud se úrokové sazby ve střednědobém horizontu zvýší. Rychle rostou i spotřebitelské úvěry, přičemž tento typ úvěrování stále větší měrou poskytují zahraniční banky, finanční instituce jiné než úvěrové instituce, společnosti poskytující drobné půjčky, a ujímá se též přímé úvěrování. Finský orgán finančního dohledu přijal celou řadu opatření, jež mají omezit růst zadlužení domácností. V blízké době se nicméně neočekává aktivní snižování páky, zvláště když přetrvávají nízké úrokové sazby a existuje silná důvěra spotřebitelů. Chybí komplexní registr úvěrů (shromažďující pozitivní i negativní informace o dlužnících), což může bránit bankám v získání jasného přehledu o celkovém zadlužení domácností.
- (17) V kontextu evropského semestru 2018 provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Finska, kterou zveřejnila ve své zprávě o Finsku pro rok 2018. Posoudila také program stability z roku 2018, národní program reforem na rok 2018 a opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Finsku adresována v předchozích letech. Komise vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a socioekonomickou politiku ve Finsku, ale také rozsah jejich souladu s pravidly a pokyny Unie, neboť celkovou správu ekonomických záležitostí v Unii je třeba posílit tím, že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni Unie.
- (18) Na základě tohoto posouzení přezkoumala Rada program stability z roku 2018, přičemž její stanovisko ⁽¹⁾ je promítnuto zejména do níže uvedeného doporučení č. 1,

DOPORUČUJE Finsku v období 2018–2019:

1. Dosáhnout v roce 2019 střednědobého rozpočtového cíle a zohlednit přitom příspěvky spojené s prováděním strukturálních reforem, na něž je udělena dočasná odchylka. Zajistit přijetí a provádění správní reformy s cílem zlepšit nákladovou efektivitu sociálních a zdravotních služeb a rovný přístup k těmto službám.
2. Zlepšit pobídky pro přijímání práce a zajistit přiměřené a náležitě integrované služby pro nezaměstnané a ekonomicky neaktivní osoby.
3. Zintenzivnit sledování zadlužení domácností, mj. vytvořením systému pro registr úvěrů.

V Bruselu dne 13. července 2018.

Za Radu
předseda
H. LÖGER

⁽¹⁾ Podle čl. 5 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

DOPORUČENÍ RADY**ze dne 13. července 2018****k národnímu programu reforem Švédska na rok 2018 a stanovisko Rady ke konvergenčnímu programu Švédska z roku 2018**

(2018/C 320/26)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik ⁽¹⁾, a zejména na čl. 9 odst. 2 uvedeného nařízení,s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy ⁽²⁾, a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 22. listopadu 2017 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2018. Náležitě přitom zohlednila evropský pilíř sociálních práv vyhlášený Evropským parlamentem, Radou a Komisí dne 17. listopadu 2017. Priority této roční analýzy potvrdila dne 22. března 2018 Evropská rada. Dne 22. listopadu 2017 přijala Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 také zprávu mechanismu varování, ve které je Švédsko uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum.
- (2) Dne 7. března 2018 byla zveřejněna zpráva o Švédsku pro rok 2018. V této zprávě byl posouzen pokrok, jež Švédsko učinilo v plnění jemu určenému doporučení přijatému Radou dne 11. července 2017 ⁽³⁾, v přijímání opatření v návaznosti na jemu určená doporučení přijatá v předchozích letech a v plnění národních cílů Švédska v rámci strategie Evropa 2020. Součástí zprávy byl rovněž hloubkový přezkum podle článku 5 nařízení (EU) č. 1176/2011, jehož výsledky byly taktéž zveřejněny dne 7. března 2018. Komise na základě své analýzy dospěla k závěru, že se Švédsko potýká s makroekonomickou nerovnováhou. Zejména nadhodnocené ceny nemovitostí spolu s trvalým růstem zadlužení domácností vytváří riziko případné nekontrolované korekce. Již nyní vysoký dluh domácností stále roste. Ceny nemovitostí se zvyšují rychle a prakticky nepřetržitě zhruba dvacet let. Negativní růst byl zaznamenán v posledním čtvrtletí roku 2017. Ukazatele ocenění přesto naznačují, že ceny nemovitostí zůstávají ve vztahu k fundamentálním veličinám velmi vysoké. Ačkoli se banky zdají být přiměřeně kapitalizovány, mohl by být finanční sektor rovněž dotčen případnou nekontrolovanou korekcí, neboť banky mají stále větší expozici vůči hypotékám domácností. V takovém případě by mohlo vzhledem k systémovým finančním vazbám nastat šíření do sousedních zemí. V posledních letech byla přijata opatření k omezení růstu hypotečních dluhů a ke zvyšování bytové výstavby. Provedená politická opatření však dosud nedostačují k řešení nadhodnocování v odvětví bydlení a přetrvávají hlavní nedostatky v některých politikách, zejména pokud jde o daňové pobídky k vlastnictví nemovitostí a fungování nabídky bydlení a trhu s nájemním bydlením.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.⁽²⁾ Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25.⁽³⁾ Úř. věst. C 261, 9.8.2017, s. 1.

- (3) Dne 27. dubna 2018 předložilo Švédsko svůj národní program reforem na rok 2018 a svůj konvergenční program z roku 2018. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.
- (4) Relevantní doporučení pro jednotlivé země byla zohledněna při programování evropských strukturálních a investičních fondů (dále jen „ESI fondy“) na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013⁽¹⁾ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Podrobnosti o tom, jak bude Komise uvedené ustanovení používat, byly uvedeny v pokynech k uplatňování opatření propojujících účinnost ESI fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí.
- (5) Na Švédsko se v současnosti vztahuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu. Ve svém konvergenčním programu z roku 2018 plánuje vláda v roce 2018 dosáhnout přebytku ve výši 1,0 % HDP a po celé programové období nadále splňovat střednědobý rozpočtový cíl v podobě strukturálního schodku ve výši 1 % HDP. Podle konvergenčního programu z roku 2018 se očekává, že poměr veřejného dluhu k HDP v roce 2018 klesne na 37,3 % a bude dále klesat až na 29,0 % v roce 2021. Hlavními hnacími silami poklesu poměru veřejného dluhu k HDP jsou hospodářský růst a zdravé veřejné finance. Makroekonomický scénář, z něhož tyto rozpočtové projekce vycházejí, je realistický. Na základě prognózy Komise z jara 2018 se očekává, že strukturální saldo dosáhne v roce 2018 přebytku ve výši 0,7 % HDP a v roce 2019 přebytku ve výši 1,0 % HDP, což je nad úrovní střednědobého rozpočtového cíle. Na základě posouzení konvergenčního programu z roku 2018 a s ohledem na prognózu Komise z jara 2018 se Rada domnívá, že Švédsko by ustanovení Paktu o stabilitě a růstu v letech 2018 a 2019 mělo dodržet.
- (6) Zadlužení domácností i nadále rostlo, a to z beztak již vysoké úrovně. Zadlužení domácností vzrostlo v roce 2017 o 7,0 % a dosáhlo přibližně 86 % HDP a 184 % disponibilního příjmu – patří k nejvyšším v Unii. Poté, co se v roce 2016 poměr dluhu k disponibilnímu příjmu v případě nových hypotečních dlužníků v průměru poněkud snížil, v roce 2017 opět vzrostl na nové maximum 411 %. Růst zadlužení domácností je způsoben především vyšší úrovní hypotečních úvěrů související s vysokými cenami nemovitostí a strukturálními deformacemi upřednostňujícími investice do financování nemovitostí formou hypotečního úvěru. Míra zadlužení je rozložena nerovnoměrně s tím, že s obzvláště vysokým zadlužením v poměru k příjmům se potýkají domácnosti s nízkými příjmy a mladé domácnosti. Švédsko uskutečnilo v posledních letech několik makrobezpečnostních opatření. K přijatým opatřením patří stanovení limitů pro poměr úvěru k hodnotě nemovitosti, úprava spodních hranic rizikové váhy pro banky a zavedení formálního pravidla pro umořování hypoték v červnu 2016. Nový posílený požadavek na umořování hypoték v případě hypoték s vysokou mírou zadlužení vůči disponibilnímu příjmu vstoupil v platnost v březnu 2018. Švédsko rovněž přijalo právní předpisy k posílení právního mandátu makrobezpečnostního orgánu (*Finansinspektionen*). Nový mandát je zaveden od února 2018 a umožňuje příslušnému orgánu rychleji reagovat na rizika spojená s rostoucím zadlužením domácností prostřednictvím širší škály potenciálních opatření. Zdá se, že dosud přijatá opatření makrobezpečnostní politiky měla na růst hypotečních úvěrů jen omezený dopad. Zadlužení domácností by zbrzdilo postupné omezování daňové odpočitatelnosti úroků z hypotečních úvěrů nebo zvýšení periodických daní z nemovitostí, ale švédská vláda v této oblasti nijak nepokročila.
- (7) V roce 2017 švédská ekonomika výrazně vzrostla přibližně o 2,4 %, což bylo zapříčiněno silnou domácí poptávkou. Velmi výrazně k tomu přispěly investice, které díky investicím do bydlení vzrostly v prvních třech čtvrtletích o 6,0 % (meziročně). I přes prudký nárůst nové výstavby v posledních letech je nabídka bydlení stále nedostatečná, zejména pokud jde o cenově dostupné nemovitosti v blízkosti velkých měst. Nedostatek dostupného a finančně dosažitelného bydlení rovněž omezuje mobilitu na trhu práce, je překážkou efektivního začlenění migrantů do trhu práce a přispívá k mezigenerační nerovnosti.
- (8) Po dvou desetiletích, kdy ceny nemovitostí rychle rostly, došlo na podzim roku 2017 na trhu s bydlením k postupnému poklesu, nicméně ceny zůstávají nad fundamentálními veličinami. Mezi hlavní příčiny patří daňové pobídky ve prospěch vlastnictví nemovitostí a hypotečního dluhu a pokračující akomodativní úvěrové podmínky spolu s relativně nízkými sazbami pro umořování hypoték. Nedostatečná nabídka bydlení navíc souvisí se strukturálními nedostatky, včetně omezené hospodářské soutěže ve stavebnictví vzhledem k překážkám, které brání malým a zahraničním podnikům ve vstupu na trh, a velkým developerům, kteří mají pod kontrolou půdní fond. Existují i překážky, které brání účinnému využívání stávajícího bytového fondu. Existují i překážky, které brání účinnému využívání stávajícího bytového fondu. Na trhu s nájemním bydlením vede nájemné, které je nižší

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

než tržní, k zakonzervování stávajícího stavu a k rozvrstvení na osoby začleněné do stávajícího systému a na osoby z něho vyloučené. Na trhu vlastníků nemovitostí snižují mobilitu daně z kapitálových zisků. Švédské orgány i nadále postupně realizují 22bodový plán na posílení bytové výstavby a zvýšení účinnosti trhu s bydlením. Nebylo však přijato žádné významné politické opatření, které by přineslo větší flexibilitu při stanovování cen nájemného nebo kterým by se změnila koncepce daně z kapitálových zisků.

- (9) Vyspělá ekonomika potřebuje vysoce kvalifikované pracovníky, přičemž nedostatek pracovních sil se začíná projevovat v odvětvích, jako jsou stavebnictví, vzdělávání, zdravotnictví, věda, strojírenství a informační a komunikační technologie. V této souvislosti přetrvávají problémy, mimo jiné pokud jde o integraci osob pocházejících z přistěhovaleckého prostředí, zejména žen, na trh práce. Míra zaměstnanosti žen narozených mimo EU je výrazně nižší než u populace jako celku. Zvyšují se rozdíly ve studijních výsledcích žáků z různých socioekonomických prostředí. Integrace nově příchozích žáků z řad migrantů do školního systému vyžaduje pečlivé monitorování, stejně tak jako rostoucí nedostatek učitelů.
- (10) V kontextu evropského semestru 2018 provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Švédska, kterou zveřejnila ve své zprávě o Švédsku pro rok 2018. Posoudila také konvergenční program z roku 2018, národní program reforem na rok 2018 a opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Švédsku adresována v předchozích letech. Komise vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku ve Švédsku, ale také rozsah jejich souladu s pravidly a pokyny Unie, neboť celkovou správu ekonomických záležitostí v Unii je třeba posílit tím, že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni Unie.
- (11) Na základě tohoto posouzení přezkoumala Rada konvergenční program z roku 2018 a dospěla ke stanovisku ⁽¹⁾, že Švédsko zřejmě Pakt o stabilitě a růstu dodrží.
- (12) Na základě hloubkového přezkumu Komise a tohoto posouzení přezkoumala Rada národní program reforem na rok 2018 a konvergenční program z roku 2018. Její doporučení podle článku 6 nařízení (EU) č. 1176/2011 jsou promítnuta do níže uvedeného doporučení č. 1,

DOPORUČUJE Švédsku v období 2018–2019:

1. Řešit rizika v souvislosti s vysokým zadlužením domácností postupným snižováním daňové odpočitatelnosti úroků z hypotečních úvěrů nebo zvýšením periodických daní z nemovitostí. Podpořit bytovou výstavbu tam, kde jsou problémy nejpalčivější, zejména odstraněním strukturálních překážek pro výstavbu, a zvýšit účinnost trhu s bydlením, a to mimo jiné zavedením větší flexibility při stanovování cen nájemného a revidováním koncepce daně z kapitálových zisků.

V Bruselu dne 13. července 2018.

Za Radu
předseda
H. LÖGER

⁽¹⁾ Podle čl. 9 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

DOPORUČENÍ RADY**ze dne 13. července 2018****k národnímu programu reforem Spojeného království na rok 2018 a stanovisko Rady ke konvergenčnímu programu Spojeného království z roku 2018**

(2018/C 320/27)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik ⁽¹⁾, a zejména na čl. 9 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 22. listopadu 2017 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2018. Náležitě zohlednila evropský pilíř sociálních práv, který byl vyhlášen Evropským parlamentem, Radou a Komisí dne 17. listopadu 2017. Priority této roční analýzy potvrdila dne 22. března 2018 Evropská rada. Dne 22. listopadu 2017 přijala Komise na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ⁽²⁾ rovněž zprávu mechanismu varování, ve které Spojené království není uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum.
- (2) Dne 7. března 2018 byla zveřejněna zpráva o Spojeném království pro rok 2018. V této zprávě byl posouzen pokrok, jež Spojené království učinilo v plnění jemu určených doporučení přijatých Radou dne 11. července 2017 ⁽³⁾, v přijímání opatření v návaznosti na jemu určená doporučení přijatá v předchozích letech a v plnění národních cílů Spojeného království v rámci strategie Evropa 2020.
- (3) Dne 29. března 2017 Spojené království oznámilo Evropské radě svůj záměr vystoupit z Evropské unie. Pokud ratifikovaná dohoda o vystoupení nestanoví jiné datum, nebo pokud Evropská rada v souladu s čl. 50 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii po dohodě se Spojeným královstvím jednomyslně nerozhodne, že Smlouvy přestanou platit v pozdější datum, veškeré primární i sekundární právo Unie přestane pro Spojené království platit dne 30. března 2019 v 00:00 hodin (SEČ). Spojené království se v tom okamžiku stane třetí zemí. Probíhají jednání, která mají zajistit spořádané vystoupení, včetně přechodného období do konce roku 2020, během kterého bude právo Unie pro Spojené království a na jeho území nadále platit.
- (4) Dne 30. dubna 2018 předložilo Spojené království svůj národní program reforem na rok 2018 a svůj konvergenční program z roku 2018. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.⁽²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy (Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25).⁽³⁾ Úř. věst. C 261, 9.8.2017, s. 1.

- (5) Relevantní doporučení pro jednotlivé země byla zohledněna při programování evropských strukturálních a investičních fondů (dále jen „ESI fondy“) na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013⁽¹⁾ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Podrobnosti o tom, jak bude Komise uvedené ustanovení používat, byly uvedeny v pokynech k uplatňování opatření propojujících účinnost ESI fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí.
- (6) Na Spojené království se v současné době vztahuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu a přechodné pravidlo pro zadlužení. V konvergenčním programu z období 2017–2018 vláda předpokládá, že celkový schodek státního rozpočtu klesne z 2,2 % HDP v období 2017–2018 na 1,8 % HDP v období 2018–2019 a na 1,7 % HDP v období 2019–2020. Konvergenční program neobsahuje střednědobý rozpočtový cíl. Na základě konvergenčního programu se očekává, že poměr veřejného dluhu k HDP se v obdobích 2017–2018 až 2019–2020 celkově stabilizuje na úrovni kolem 85,5 % a poté v období 2021–2022 poklesne na 84,8 % HDP. Makroekonomický scénář, z něhož tyto rozpočtové projekce vycházejí, je příznivý. Opatření potřebná k dosažení plánovaných cílových schodků jsou sice obecně dobře specifikována, ale rostoucí tlaky na výdaje vládních institucí v řadě oblastí ohrožují dosažení plánovaného snížení schodku.
- (7) Rada dne 11. července 2017 Spojenému království doporučila, aby zajistilo, že nominální míra růstu čistých primárních výdajů vládních institucí⁽²⁾ nepřesáhne v období 2018–2019 hodnotu 1,8 %, což odpovídá roční strukturální korekci ve výši 0,6 % HDP. Rada zároveň uvedla, že by se mělo zohlednit dosažení orientace fiskální politiky, která přispěje jak k posílení probíhajícího oživení, tak k zajištění udržitelnosti veřejných financí Spojeného království. Na základě prognózy Komise z jara 2018 existuje riziko určitých odchylek od požadavků preventivní složky v letech 2018–2019.
- (8) Vzhledem k míře veřejného dluhu Spojeného království přesahující 60 % HDP a k předpokládané mezeře výstupu ve výši 0,4 % by nominální míra růstu čistých primárních výdajů vládních institucí v období 2019–2020 neměla přesáhnout 1,6 %, v souladu se strukturální korekcí ve výši 0,6 % HDP plynoucí z požadavků na základě společně dohodnuté korekční matice podle Paktu o stabilitě a růstu. Při nezměněné politice se předpokládá, že Spojené království v období 2019–2020 tento požadavek dodrží. Prima facie se předpokládá, že Spojené království v období 2018–2019 a v období 2019–2020 dodrží přechodné pravidlo pro zadlužení díky povolené roční odchylce ve výši 0,25 %. Obecně se Rada domnívá, že Spojené království musí být počínaje obdobím 2018–2019 připraveno pro splnění ustanovení Paktu o stabilitě a růstu přijmout další opatření.
- (9) Díky řadě vládních iniciativ zaměřených na stimulaci trhu s bydlením a cyklického oživení roční čistá nabídka bydlení nadále roste. Zůstává však hluboko pod odhadovanou poptávkou a Spojené království se v poskytování dostatečné nabídky bydlení nadále potýká s velkými problémy. To souvisí s velmi přísnou a složitou regulací trhu s pozemky. Nedostatek bydlení a vysoké náklady na bydlení jsou obzvláště problematické v oblastech s vysokou a rostoucí poptávkou, jako jsou města a jejich okolí. Vláda si je problému vědoma a ke zvýšení nabídky v příštích letech stanovila ambiciózní cíle. Zároveň vláda opětovně potvrdila své odhodlání omezit bytovou výstavbu v okolí měst. Podíl mladších lidí, kteří bydlí ve vlastní nemovitosti, významně poklesl, což přispívá k mezigenerační nerovnosti.
- (10) Produktivita práce je nízká a stagnuje. Pokud jde o hlavní faktory podněcující produktivitu, kterými jsou dovednosti, investice a účinné provozní postupy, dosahuje mnoho odvětví ekonomiky poměrně špatných výsledků. Silným a stále rostoucím tlakům na kapacitu jsou rovněž vystaveny silniční, železniční a letecké sítě Spojeného království.
- (11) Ačkoli souhrnné údaje týkající se trhu práce jsou podle většiny měřítek nadále pozitivní, přetrvávají obavy, pokud jde o kvalitu některých zaměstnání. Tyto obavy souvisejí s problémy v oblasti rozvoje dovedností, některých atypických forem práce, výdělků, produktivity, účasti na trhu práce a chudoby v produktivním věku. U všech těchto problémů došlo k významným politickým prohlášením a politickému vývoji. V těchto souvisejících politikách je naprosto zásadní jejich soudržnost. Pokud jde o dovednosti, většina opatření se dosud zaměřovala na učňovskou přípravu a reformy technického vzdělávání. Zaměření na kvalitu by mohlo mít udržitelný multiplikační účinek pro obě tyto vzdělávací oblasti, pro společnost i ekonomiku. Spojené království patří

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

⁽²⁾ Čisté primární výdaje vládních institucí se skládají z celkových výdajů vládních institucí bez úrokových nákladů, výdajů na programy Unie, které jsou plně kompenzovány příjmy z prostředků Unie, a nediskrečních změn výdajů na podporu v nezaměstnanosti. Vnitrostátně financovaná tvorba hrubého fixního kapitálu je rozprostřena na dobu čtyř let. Zohledněna jsou diskreční opatření na straně příjmů nebo zvýšení příjmů povinné na základě zákona; jednorázová opatření na straně příjmů i na straně výdajů jsou kompenzována.

k členským státům, které již splňují více než dvě třetiny navrhovaných kritérií Evropského rámce pro kvalitní a efektivní učňovskou přípravu, a proto je stanovení a sledování kvalitativních cílů, např. pomocí sledování uplatnění absolventů, proveditelné. Pro programy celoživotního učení určené zejména zaměstnancům, kteří „uvízli“ v nástupních pracovních pozicích, jsou zapotřebí prostředky srovnatelné s prostředky určenými na učňovskou přípravu a na nové technické vzdělávací programy s maturitou (tzv. „T-levels“).

- (12) V budoucnu bude také třeba věnovat pozornost sociální ochraně a otázkám začleňování. Jsou prováděny reformy v oblasti zařízení péče o děti, bude však zapotřebí učinit více, zejména pro děti do tří let věku. Dopad některých reforem a škrtů v systému sociálního zabezpečení dosud není plně pocítován, zejména u pracujících rodin trpících chudobou.
- (13) V kontextu evropského semestru 2018 provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Spojeného království, kterou zveřejnila ve své zprávě o Spojeném království pro rok 2018. Posoudila také konvergenční program z roku 2018, národní program reforem na rok 2018 a opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Spojenému království adresována v předchozích letech. Komise vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku ve Spojeném království, ale také rozsah jejich souladu s pravidly a pokyny Unie, neboť celkovou správu ekonomických záležitostí v Unii je třeba posílit tím, že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni Unie.
- (14) Na základě tohoto posouzení přezkoumala Rada konvergenční program z roku 2018, přičemž její stanovisko ⁽¹⁾ je promítnuto zejména do níže uvedeného doporučení č. 1.

DOPORUČUJE Spojenému království v období 2018 a 2019:

1. Zajistit, aby nominální míra růstu čistých primárních výdajů vládních institucí nepřesáhla v období 2019–2020 hodnotu 1,6 %, což odpovídá roční strukturální korekci ve výši 0,6 % HDP.
2. Podpořit nabídku bydlení, zejména v oblastech s nejvyšší poptávkou, a to i prostřednictvím dalších reforem systému plánování.
3. Řešit potřeby v oblasti dovedností a kariérního postupu stanovením cílů pro kvalitu a efektivnost učňovské přípravy a posílením investic do rozšiřování dovedností ekonomicky aktivního obyvatelstva.

V Bruselu dne 13. července 2018.

Za Radu
předseda
H. LÖGER

⁽¹⁾ Podle čl. 9 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

ISSN 1977-0863 (elektronické vydání)
ISSN 1725-5163 (papírové vydání)

Úřad pro publikace Evropské unie
2985 Lucemburk
LUCEMBURSKO

CS